ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Rękopisy XV–XVIII w.

SYGNATURA:

Rkps 3 – Protokół not od 1779 do r. 1796 w sprawie Uniwersytetu Krakowskiego i szkół jego

DIGITALIZACJA:

Biblioteka Jagiellońska

2022 r.

1. NR ARCHIWUM:	2. NAZWA ARCHIWUM:	
805	Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU:		
Rękopisy XV–XVIII w. (Rkps)		
4. NR ZESPOŁU:	5. SYGNATURA OBIEKTU:	
2	Rkps 3	
6. LICZBA STRON/KART:		7. LICZBA SKANÓW:
976		985
8. DATA WYKONANIA:	9. NAZWA PRACOWNI:	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH:
2022	Biblioteka Jagiellońska	-
11. UWAGI:		
-		

Opracowano w czerwcu r. 1939
w pracowni E. Schrott. HB.

Nro 3.

Protokuł Not od Ru 1779
do Roku 1796.

3. AK.

A

1779.

N

Ko

Prz

Má

Kongreg

Jáśn

brze;

teczn

zom

szy

ktorem

częśc

Ktora

uchyl

náka

teyże

i inne

uskut

gacya

Kaycie

wa d

sobi

okolicz

ciąg

żąda

swoic

Dzięki

Bosk

1779.

Nota do Jáśnie Wielmoznego JMci X. Hugona Kollątáia kánonikà Kát: Krákowskiego, Delegáta Przeświętney Akádemii Krak: przez Kongregacyą Málárską podáná. Dnia 29. Październ: R. P. 1779.

Kongregácyá nászá Málárskà ciśnie się pod Stopy Jáśnie Wielmoznego Páná i Dobrodzieia, wiedząc dobrze; iż rząd dobry, ustáwy dokładne są duszą społeczności Obywátelstwá, Którego gdy nám dziś Mężom w tey Kongregácyi bráknie iuż to przez náyuyższy Rząd W. JX. Rektora Prześw: Akádemii Krak: Któremu kilkákrotnie oświádczáliśmy dotkliwości nászè częścią pomiędzy wspot Mágistrami, częścią Czeládzią Ktora exorbitowáłá i exorbituie więcey niż Magistrowie uchylaiąc się od wszelkich powinności, Które Práwa nákazuią, znoszą wszelkie postuszeństwo Seniorom teyże Kongregacyi, nie stáwáiąc na rozkázy, ná Sessye i inne powinności. Ná co żadnego nie odebráliśmy uskutecznienia, ale tylko odpowiedz: iż nam kongregacya Malarska nie iest potrzebna ani użyteczna, szukaycie sobie sprawiedliwosci u Miasta. Ná które słowa dotąd rebellizuiącym nám nie możemy náleść sposobu ukáránià. Żądámy tedy Jasnie W. Pana i Dobz. woley okoliczności wspárcia, oraz ugruntowánia w dálszy przeciąg porządku nászego, Ktorego w niniejszych punktach żąda Kongregacya Malarska, á gdy odbierze skutek żądań swoich z głębokim u Nog Jáśnie W. Páná i Dobz. złoży Dzięki obowiązuiąc się zá długoletnie zdrowie błagáć Boski Majestat ná záwsze.

1v

2v

1782

Niżey podp
niem, dac
mięna m
Edukacyi
ście Jego
Zgromadze
Xx. Jezuit
kcyi; Więc
nego Imie
serwowany
domość, y
Lekarskiey
Medykam
zawsze
karza Ż
Naszego
niedotrzy
demickiey
Zgromad
1782 Ro

1782 2.

Niżey podpisany Mym, y całego Zgromadzenia Mego Imie-
niem, daię ninieyszą submissyą trwałość na zawsze nieod-
mienną mieć maiącą. Ponieważ Prześwietna Kommissya
Edukacyi Narodowey, oddaiąc Nam Kościoł y Collegium w Mie-
ście Jego Krolewskiey Mości Lublinie, na utrzymanie tychże gmachow raczyła
Zgromadzeniu Memu dać Aptekę y Drukarnią po niegdy Zgaszonym Zakonie
XX. Jezuitow tamże będące, według osobney względem tego zawartey Tranza-
kcyi; Więc Ja niżey wyrażony Mym, Następcow Mych, y całego Zgromadzenia
Mego Imieniem, iak nayuroczyściey przyrzekam; iż do Apteki trzymany, y kon-
serwowany będzie na zawsze Aptekarz Człek Swiecki, maiący lekarstw wia-
domość, y znajomość, oraz zaświadczenie swey umieiętności od Szkoły
Lekarskiey w Akademiy Krakowskiey, ktorego zdatności poznanie, niemniey rewizyą wszystkich
Medykamentow w Aptece Lubelskiey utrzymywać mianych poddaię na
zawsze pod rząd Zwierzchny, y dozor teyże Szkoły Lekarskiey, y że za Apte-
karza żaden z Xięży, ani nawet Laik, lub Tercyarz Zgromadzenia
Naszego trzymany przy teyże Aptece nigdy niebędzie. W przypadku
niedotrzymania ninieyszey submissyi Forum Sądow Szkoły Głowney Aka-
demickiey, a od tey przez apellacyą Kommissyi Edukacyiney sobie y całemu
Zgromadzeniu Memu naznaczam. Dan w Warszawie dnia 15 Mca Listopada
1782 Roku — X. Jozef od SS. Apostołow Deffinitor Provincyi
y Lubelski Prezydent Wynitarz mpp.

3v

4v

1784. 3. 5

Przezacney Akademii Krakowskiey

1. Ponieważ Prawa dowodzące Własność, y kto z Prowentami, na Skarb odjętych y do Akademii Krakowskiey należących Dobr y Kapitałow, iuż do tuteyszych Rządow ze Lwowa nadeszły, Przeto się o tym Taż Przezacna Akademia na ten koniec uwiadomia, ażeby Ona dla dania zupełnego Objasnienia tychże Praw, do Tuteyszych Rządow kogo w tym Interessie dobrze wiadomego z Strony swoiey na dzień 10. tego Miesiąca z rana nie zawodnie zesłała, gdy takie Prawa z zupełną Explikacyą bez zwłocznie znowu do Naywyzszego Gubernium odesłane bydz y. Przezacna Akademia prędzey do trzymania swoich dochodow przyść mogła

Z Cesarsko Krolewę. Rządow Cirkę w Myslenicach.
Dnia 4. Maja 784

Zily
Cyrkularny Rządzca.

5v

243

Przezacna Akademio Krakowska.

1. Ponieważ Prawo słusznosci, y kto od inkamerowanych Przezacney Akademiy Krakowskiey Dobr, Prowentami dysponować ma, tylko, szczegulnie z Tytułu Possessyi, a mianowicie Akademickiey Erekcyi wyięte bydź może. Przeto na Mocy Nayw: Rządow Kraiowych Ordynacyi dto 4. et hic praes. 16a Aprilis a: praet: od teyże Przezacney Akademiy rekwiruie się, ażeby wszelkie Dokumenta Summ Kapitalnych na Dobrach tak w tym, iako rownie y Bocheńskim Cyrkule, lokowanych in Originali, et Copiis Vidimatis produkowała, ktore do Nayw: Rządow odesłane zostaną, tudzież tuteysze Cyrkuł Rządy uwiadomiła, y dokumentalnie dowiodła, komu przedtym z tych Dobr Prowenta oddawane bywały, y iaką dalece w teymierze Biskup, lub Akademia ma Konnexyę. Ktore to obiasnienie aby Przezacna Akademia iak nayprędzey y w łacińskim Języku odesłać chciała Urząd Cyrkuł Ninieyszemi rekwiruie.

Myslenice d. 19a Maij 1784.

Baro Codelli
C. K. Cyrk. Komiss.

7v

8v

1785

1785.

5 9

1. Sprawiedliwe względy na prace y zasługi
Ktorych rożne osoby od rozpoczęcia Reformy
Akademii ad Corpus Suy należycie doznawały
y po dziś dzień doznaią. Czynią mi dobrą
nadzieią iż y za z owych powodow zasługi
w nich będę umieszczony. Otrzymawszy Lauru
am Doctoralem in Philosophia et Medicina
w Roku 17. następnie inkorporowany bę:
dąc Gremio Universitatis et Facultatis
Medicae. Odbywałem że wszystkie Funkcye
y obowiązki, ktore prawami Facultatis Me:
dicae na Profesorow Suy będą włożone. Zakoń
czenia w Roku 1786. następiona zostałą mnie
Dziesanem Doktorow y Profesorow Medicin
y iestem u siebie przeświadczony iż w niczym
nie zdrożyłem coby mi mogło było przeszkodzić
do umieszczenia mnie w Klasie Emerytow per:
sonowanych, odbieram za w prawdzie zapewnienia
od X. W: Rektyzatora a Rektora Akademii dzisieyste
go iż On za podaniem naygrzeczniey szey okolicz:
ności myślą o moim uszczęśliwieniu, z tą nadzieią
Otrzodzi mi Cierpliwość ktorey słońca od zade:
cydowania Orzeszwistney Królestwa Pawney szczę
ścia oczekiwam, Dobrodzieyskim sercom podanych
Osob do Orzeczenia Pana Oddających, z winną
uszanowaniem mam Honor mnie polecić

9v

Wola

Do. Przeswietney Kroleswa. Obown

Szkoły od Jana Kepomocyna Lucz

Filozofii Medycyny Doktora.

Ot. 1705to. d 5ta. Febru

1786. 6. 11

Jaśnie Wielmożny Rektorze
Wielmożni Panowie, Rado Szkoły Głównéy
Panowie i Dobrodzieie

Z Obowiązku Urzędu Prefektowskiego czynię Szkole Głównéy następuiące
Doniesienie.

Dnia 21. Lutego. W. X. Andrzey Stabniewicz
1/ Rektor Wydziału tuteyszego umarł; Umarł zaś bez Testamentu.
Gdy zaś tak nmieraiących książki, koperszpychy, narzędzia Matematyczne
i Fizyczne, powinny się Stanowi Akademickiemu dostać, a rozrządzenie
do Szkoły Głównéy należy podług Rozdz: 1. Art. 9. Ustaw, czekam nayprzód
wey rozkazu Szkoły Głównéy odebrania tego wszystkiego na Stan Akademicki
do dalszego rozrządzenia. Rejestr zaś tych wszystkich następuiącą odeszle pomoc
bo ieszcze nie spisywane.

Potrzebne także rozrządzenie względem książek Elementarnych, których
niewiem czyli tego Roku co nadeszło z Krakowa.

Dan w Łucku 1786. Die 27ma Februarii.

X. M. Edmund Popiel Broszniowski S. T. Dr.
Prefekt Szkół. mpp.

Rapport
do Szkoły Głównéy

w Krakowie

1787.
12 Lipca.

Z. 12

Prośba

Do JW. Rektora Szkoły Głowney przez Ignacego Lewickiego uczyniona

1/ Słuchaiąc nauk publicznych w tey Szkole Głowney oraz będąc Dozorcą domowym kilku młodzi w Szkołach tuteyszych uczących się znam JW. Rektorze Twoią nademną władzę i obronę, żądzić mię możesz i karać za występienia wszelkie, bronić mię powinieneś, gdy słusznemu żądam Twoiey łaskawey pomocy.

Zdarzyło mi się w tym czasie czytać List Duchowieństwa Dyecezyi Krakowskiey obeymuiącego o bezbożnosć Osobę JW. Bogucickiego Profesora Historyi Kościelney, i tych co na Jego lekcyą chodzą uimie mu wszędzie odeymuią powszechny.

Tu się zawiera rzeczy bezsłuszney, którą powszechny, a prawdziwie i wielu innych, o których ia zamilczaiąc ś: niech bowiem każdy sam za siebie czuwa ś za sobą tylko niosę prozby.

Lecz nim przystąpię do opowiedzenia krzywdy moiey, powinien mi JW. Rektorze uczynić wprzód niektóre uwagi, które mam nad tym listem, aby niesłusznie o mnie, że ślepo i bez użycia rozsądku myślę.

Nie wierzę wtaypierw, że List ten imieniem Całego Duchowieństwa, iako treść iego wyraża, wydany. Nie tyszalem bowiem o żadnym zgromadzeniu Całego Duchowieństwa Dyecezyi tuteyszey, któreby go ułożało czyli potwierdzało, ani przekonany iestem, że wszyscy tuteysi Kapłani według zdrowego Rozumu i niezbłaźnionej sprawiedliwości myślei niemogą, bo sam takich uyliczyłbym wielu na wyprowadzenie ich z złego rozumienia, o którem List ten że ich wspomina.

List ten

12v List ten pisany do JO. Xcia Jmci Prymasa z domaganiem się o przyzwoitą karę na Jx. Bogucickiego iest konyekturzący Osobę samego Xcia Jmci. Potrzebasz bowiem pobudzać do wykonywania obowiązkow swoich nayczulszego, nayczynnieyszego, naygorliwszego y nayprzezornieyszego Pasterza, Prymasa i Głowę Edukacyi Narodu naszego. Ale w tym razie kiedy On sam będąc przytomny dziełu, o które stawiony Jx Bogucicki, sam sądzić naylepiey, y umiał w tem niepotrzebne i skuteczne wynaleść środki leczenia rany, ieżli iakia zadana była S. Religii Katolickiey, potrzebaż mu przypisywać prawidła?

Nie chcę ia czynić żadnych uwag nad Dyssertacyą, którą postępuie Autor listu. Za bowiem rzeczą mnie się nie tyczy, więc nie mi do niey przystępuię tylko do Lekcyi Historyi Kościelney. Która trzeci zaczyna się iako oney pod Jx Bogucickiem słuchałem. Gdybym chciał bydź niesprawiedliwy, milczałbym, albo z potępiaiącemi potępiałbym niewinność i prawdę. Ale Urodzony i wyuczony w prawdziwey Religii Katolickiey nie hołduie tylko prawdzie, nie szanuie tylko prawdę, nie szukam tylko prawdy z utratą naymilszego bronić gotów iestem. Nie maszą przydatki, dani, obietnicy, ani pożytku, któryby mnie wzbrał z prawdą na czas naykrótszy w oboiętności naymnieyszey mnie przymusił. Tam tylko znalazłbym mnie kto ze stałem sercem, gdzieby o nią nie szło.

Mogę ia się w tey Szkole Słowney Teologii, Prawa i Historyi Kościelney wszędzie szukaiącym prawdy, i gruntowney w wierze mojey ozdobienia, i gdybym go na którey lekcyi nie znalazł, zarazbym ią opuścił. Wolę bowiem umierać w mniey wiadomey prostocie, niżli w przewrotney nie według nauki Chrystusowey i Kościoła Katolickiego do szaleństwa. Lecz O! iak szczęśliwy iestem, że zawsze za mianem mego nayprzykładniey odbieram słuchy: Bogu dzięki, a odwiecznemu Słowu Nauczycielom wszędzie oddaię.

Nie mogę wyłączyć od tego Szacunku Jx Bogucickiego. On dotąd mię wyśledzał wszelkie w Historyą wpływaiące cechy, On mię nie powiedział, czemu się naymnieyszemi, nayostrożnieyszemi, i od wszystkich mądrych krytykow zalecanemi Historyami sprzeciwiał, i mi mię zataił, o czem ci sami piszą. Na ich świadectwa Nauki Jego powieść ugruntowaną widziałem, i przez stopowanie Jego lekcyi

z imienia

z innemi lekcyami tudzież z approbowanemi kscziążkami, iako też z radą, którą Czytelnik od ludzi rozumnych i w ścisłości nie pospolitowanych bratem, rzetelności doświadczałem. Na Boga i miłość prawdy wyznaię, że nigdy przeciwieństwa naymnieyszego nie doszrzegłem. Mogłaż potępiać Historyka, który z przodek nie tylko nie potępionych, ale nawet zachwalonych czerpie wiadomości?

Dowiem kiedy się zdarzyło Jmć X. Bogucickiemu odmywać wadę osób przełożonych rządzących Kościołem Chrystusa, i ich postępki przeciwne ich powołaniu i obowiązkom urzędu wyliczać, czego iako rzetelny Historyk zamilczeć nie mogł: za każdem takiem zdarzeniem przestrzegał zaraz /: co mniemam przyiąć, było nad Jego powinność :/ i dowodził, że te skaradne dzieła ich potwory żadney nie maią zuszdy na prawie Chrystusa, lecz zwodem ich iest prywatny interes, lub źle zrozumiana władza. Nie słyszałem Go nigdy szalaiącego, albo w naymnieyszey okoliczności wstydzaiącego któremu z wyrokow Wiary, w których się pod Nayuczeńszym Mężem Jmci X. Pablem, i innemi, o których gruntowney pobożności milczeć niewątpi, Auscultem. Przeciwnie ledwie nie na każdey lekcyi Jego nowe odkrywałem dowody, a te nader mocno utwierdzaiące Wiary K. Rzymskiey. Mam te wypisowane i miło mi ie odczytywać.

Słowa to są mistrza powtarzane od Jd. Bogucickiego: że Nauka Chrystusa iest prawdziwa i niezmienna, iest Swięta y Boska, że Kościoł Sam Katolicki tey nie zdaży tak nie dochować, i iest iedynym Jey stróżem, opowiadaczem i tłomaczem, że Koncylium ustawy in Materia fidei et morum są bez wątpienia z Ducha S. które Koncylia prawnie zwołane i odprawione były. Mogł że więc z takiey lekcyi, iak twierdzi Autor Listu, wychodzić kto zgorszony? Jeżeli się zaś kto zgorszył, nie można w tym obwiniać Jmci X. Bogucickiego. Inaczey będzie winien y Chrystus, że ci z Nauki Jego zgorszonemi

będą się

bydź się powiadali.

Niesprawiedliwie przeto są wnioski Autora listu, że ci ślubę dą Duchowni z Uchwały Jmć X. Bogucickiego, niesprawiedliwie mnie i innych czerni przed Sądem Jmci Rymarem. Niesprawiedliwie obiecuie, że mnie niewdzięcznego Syna dla Matki swoiey Kościoła Katolickiego, za który ia krew przelać zawsze gotów iestem. Niesprawiedliwie kusi się na odebranie nam naymędrszego Nauczyciela.

Ten iest JW. Rektorze przyczyna moia. Ja bowiem niemogę nigdy i nigdzie wstrzymać się od czynienia winnych pochwał temu dzielnemu mężowi, i szukania z jego chwały dzieiach tym czasem z wielu stron ludzkie pociski czernidła odnoszę muszę. Doprasam się więc pokornie, abyś JW. Rektorze stawę dobrą, którą tu u wielu zasłużył pozyskałem, bronić raczył. Ja sam w tak mierzących zdarzeniach tego niedołęga ale tobie iest tatwo, którego wysokie cnoty i wysokie nauki zdaniem Mądrego Króla y Całego Narodu są uwienczone.

8.

Działo się w Krakowie na Sessyi Departamentu Regencyi Kandydatow Stanu Akademickiego we Czwartek Dnia Dwudziestego Siodmego Miesiąca Marca, Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Osmego Roku.

Postanowił Departament przełożyć Szkole Głównéy potrzebę przyprowadzenia do skutku Ustawy Przeswietnéy Kommissyi w Rozdziale Drugim o Szkołach Głownych pod Artykułem 15tym zaczynaiącey się: Każde Collegium &c. zopisaniem czasu w Roku Szkolnem, i obrzędu konferowania Stopniow Doktorskich, in Facultate Philosophica, aby się stało zadosyć ustawie Przeswietney Kommissyi w Rozdziale Vtym o Kandydatach pod Artykułem 11tym.

1.

Departament nad Kandydatami maiąc sobie przełożoną prozbę X. Jozefa Obminskiego Exprofessora Szkoł Lukich, o wypłacenie mu części Pensyi, ktorą mu Szkoła Główna z Kassy Kandydatskiey naznaczyła, gdy mu nie może wydać Assygnacyi do Kassy Kandydatskiey, ktorey administracya ma sobie od Przeswietney Kommissyi powierzoney, z tym warunkiem, ażeby na rzecz tylko samych że Kandydatow użyta była, odesłał prozbę rzeczonego X. Obminskiego do Szkoły Głównéy, ktora mu subsystencyą przyrzeczoney, zinnego źrzodła obmyślić zechce.

Z Aktow Departamentu Regencyi Kandydatow Stanu Akademickiego wypisano i wydano.

Jacek Przybylski.
Trzymaiący pioro w D.R.K.S.A.

L. S.

14v

9. 15

Actum in Castro Camenecensi Podoliae Feria Tertia post Dominicam Cantate, idest Die Vigesima Secunda Mensis Aprilis Anno Domini Millesimô Septingentesimô, Octuagesimô, Octavô —

1. Ad Officium Actag praesentis Castri Capitt Camenec Pocz przyszedszy Osobiscie Urzędnik Józef Florkowski Geometra JKMci przysięgły, iak nayuroczyściey przed Urzędem i Aktami ninieyszemi, zapobiegaiąc całości Honoru i zdrowia swoiego, na i przeciwko Urzędnikowi Maciejowi Kasprowiczowi w Szkołach Kamienieckich Professorowi, Żali się, i Protestuie w sposób takowy i oto: Iż pomieniony Obżałowany, niepomniąc na Obowiązki Professyi swoiey, ktora go względem powierzoney Mu do Edukacyi Młodzi Szkolney, w scisłych przykładney Obyczaynosci obrębach zamieszczać powinna, owszem przestąpiwszy, nawet Praw Krajowych, względem upewnienia osobistego bespieczenstwa każdego, napisanych zakazy poważył się ninieyszego Żalącego się w sposób wcale nie przyzwoity słowy i samymże Uczynkiem w Domu uczciwym niewinnie krzywdzić: Gdy albowiem Czasu niedawnego Ninieyszy Żalący się z JMćPanem Szmytem Professorem Szkół tuteyszych w Domu Szlachett Czaykowski Wdowy po Przyiacielsku Zabawiał się; Natenczas Obżałowany z przybranemi

Sobie

15v

Sobie kilkanoscie Osob Studentow słusznieyszych na ta Mie-
sce i do Domu tego obcesowym sposobem wpaść i nayprze
do Drzwi głosno grzmotać i one z wielką force otworzyć usiło-
wać, a potem one maiąc Sobie iakimsci sposobem otworzone
z hałasem całą kupą przybranych Osob do Izby gdzie Zalę-
cy się zostawał wiśniowszy się, nayprzód prosto na Zaleca-
go się, pozory iakiesci przez się uformowanych Pretensyi rzu-
cać, do Onego się porywać i rożne przegrożki czynić, a w tym
Jo Laskę w Ręku swych maiąc po Głowie aż do zbroczenia —
prawię, a potem tegoż od powtorzenia drugiego uderzenia, Rę-
kę zakładaiącego się, po Ręku silnie uderzyć, a przezto krzyk
i hałas w Domu uczynić, szkody rożne osobno wyprawiać się ma-
iące poczynić bynaymniey nieodrzygnął się — Co Zalecy się
widząc, gdy niespodzianych bez żadney przyczyny, tak przybyły
doznał razow, i więcey onych przy zgromadzonych kilkunastu
Osob siłach, t: ktorzy przy wielkim rozruchu domowych bezmie-
rnie bez żadnego względu na Płeć Białogłowską szarpa-
li i potrącali, nieomylnie mogł się spodziewać, uchyleniem się
z Domu tego ratować się był przymuszony. Leżi na tym Ob-
żałowany z przybranemi swemi niepoprzestad albowiem Ci po
Mieście i w Domu Szlachett Horodniczego Radzcy Jurysdykcyi
Miasta tuteyszego, Zalęcego się szpiegowali i iezeliby się gdzie
w tym Domu nieschronił trzymali: osobliwszym zdarzeniem —
stało się), że się Jm Zalęcy się na tenczas ile mocno rozhukanym
i za przykładem swego Profesora postępuiącym niedostad czego
mocno sobie życzyli i długo na to czarowali. W takowych więc
wyżey wykonanych okolicznościach, oraz zapobiegaiąc Dalszym iako-
wym nieprzyzwoitościom, w Mysl Obżałowanego ieszcze podobno nie
uspokoionych kroiącym się zapobiegaiąc wszelkiemu wyżkodzeniu swo-
iemu i powtornie przed tymże Urzędem iakoż nayuroczyściey Zali się
i Protestuię. Oświadczaiąc się prawnych krokow na poszkodzenie
takowych postępkow nie zaniedbać —

Exatt Exatt Exatt
Examen Pos. Exam.

Orzeł Ławsz

Ego Cum Act. J. W. Manasterski

16 v

Gsus Josephus Florkowski
Sae Rae Mtis Geometra Jurad
contra Gsum Mathiam Ka-
sprowicz Professorem
Scholar Camenec

Manifestatur

d 22. Mensis Apr
1788 Ao
Jr Cro Camenec Sec

Prześwietna Kommissyo Edukacyi Narodowey

Jeżeli gdzie chęć życzliwa służenia Narodowi, i
1. usilna dlań praca, zyskuie wsparcie i pomoc, tedy w Tobie
nayskuteczniey tego doznaie Prześwietna Kommissio Edukacyi Narodowey. Tak odgłos Publiczny o tym przekonywa, który nieomylny stwierdza skutek. Pełen tey ufności stawam przed Twoim obliczem, z mym Dziełem pod Tytułem Prawo Oboyga Narodów. Mówić za iego Dobrocią i użytkiem nie myślę, bo będąc iego Autorem, czynność takowa nagannym zwaćby się mogła Samochlubstwem. Składam tylko zaświadczenie iednych z naypierwszych w Kraju Naszym Mecenasów. Składam Approbatę Jaśnie Wielmożnego Kanclerza Koronnego, który przez dwa blisko Miesiące zatrudniał się Reuizyą Mey Roboty, którą raczył wielorakiemi zaszczycić Uwagami i objaśnieniami. Czynię nareszcie to wyznanie, iż niektóre Znakomite osoby składaiące Samą Prześwietną Kommissyą Edukacyi Narodowey, raczyły szczególnie przez doświadczoną i znajomą swą gorliwość i łaskawość, poświęcić moment iakowy czasu, na przeyrzenie mojego Dzieła. To wszystko oświeci Prześwietną Kommissyą Edukacyiną w sądzeniu o użytku i dobroci mey Pracy. Tę gdy teraz na widok Publiczny dać pragnę, a druk oney kilkadziesiąt Tysięcy wymaga, których całym mym maiątkiem ledwobym opłacić zdołał, na Suskrypcyą me Dzieło podać umyśliłem. Ufam iż gdy tyle innych Dzieł zyskało w tey mierze względy Prześwietney Kommissyi Edukacyi Narodowey, i moie niemiż zaszczycone zostanie w Suskrypcyi na Sto kilkadziesiąt Exemplarzy. Prośbę tę składa, z iaknayglębszym wyznaniem

Prześwietney Kommissyi
Edukacyi Narodowey
nayniższy i nayobowiązańszy Sługa.
Antoni Trębicki.

17v

Memoriały.

Piszący o prawie mogłby pamiętać
że do Komissyi jak do Innych Magistratów należy
według Prawa memoryały podawać na
steplowanym papierze, Intrate publicznego
skarbu składającym. wszelako Dzieło piszącego
może bydź dobre, ale żeby o Jego Dobroci sądzić
a szczególnie na szkoły premmerować z kassy Komissyi
trzeba Dzieło widzieć y czytać. do czego daje się
zlecenie JGmci Panu Januszewiczowi, którego Rady
nawet authorowi moją być pożyteczne, nim Dzieło
swe do Druku poda w Jabłonny 10 Junij 1788

1788
D. 8 Lipca.

II. 19

Jasnie Wielmożny Kommissarzu Rektorze Szkoły Głowney

i Przeswietne Zgromadzenie całey Akademii!

1. Gotowość chęci naszych do pełnienia Ustaw i przepisow Przeswietney Kommissyi, Jasnie Wielmożnego Kommissarza Rektora Dobrodzieja, i całey Szkoły Głowney, sciesnioną się bydz widzi przez wypadłą Decyzyą względem ubiegaiących się o stopnie Doktorskie. Mielismy zaszczyt bawienia się przy Akademii lat dwa. po odprawionych doświadczeniach z przypuszczeniem ad primam lauream odebralismy patenta na Nauczycielstwo. Stopień Doktorstwa Filozofii zapewniony był od JW. Rektora i Szkoły Głowney po oduczonych latach trzech. Upłynęło lat pięć. Ninieysza Wizyta Jeneralna przez Wielmożnego JmC X. Muszynskiego Oboyga Prawa Doktora Kollegiaty Wszystkich SS. Kanonika osobiste stawienie się w Szkole Głowney nakazała. Łaska JW. Kommissarza, i Głowney Szkoły ułatwić raczy trudności tyczące się Osob pod dwoiaką zostaiących Zwierzchnością; którym 1mo Odległość mieysca od Szkoły Głowney, mil 50. Obowiązek Nauczycielstwa, i szczupłość dochodow niedozwala odprawić tey podroży. 2do Dla tey zawady raczy niezaprzeczyć Szkoła Głowna tey nadgrody która prac szkolnych zaszczytem, a podług znajomości serca ludzkiego, do ciągłych zachęceniem. 3tio. Zwłaszcza: że tey nadgrody niemożemy się gdzieindziey spodziewać; tylko w względach JW. Kommissarza Rektora Dobrodzieja i Przeswietnego Zgromadzenia Szkoły Głowney, Łasce którey poruczeni podchlebiamy sobie: że niezechce nas, których przeznaczenie do tych czas do innych Lekcyi, nie Jeometryi, było, a zatem i od Konkursu na przysięgłych Jeometrow wyłączonych, zostawić niższemu losowi od tych, którzy Nauczycielstwem się trudnią w zakonie naszym. Znayglębszem uszanowaniem i podległością wszelkim rozrządzeniom Przes: Kommissyi i Szkoły Głowney pod Sąd i względy JEY prozbę naszą składamy. Dan. w Wschowie Pod czas Wizyty Jeneralney. Roku 1788.

Dnia. 8. Lipca.

X Robert. Mazurkiewicz Prof. Szk. Wsch.
X Urban Flaum Prof. Szkoł Wschow.

Negative d. 1. Xbris 1788.

Nota do Szkoły Głowney

20v

188.
5. Listopada

12 21

Nota

do Przesławney Akademii

Niżey wyrażony maiąc Sobie od Przesławney Akademii łaskawie w Dzierżawę powierzone Dobra swoie Wieś Trątnowice, ma usilnym starunkiem też Dobra, w nayistotnieyszey utrzymywać Ekonomice, porządku, y spokoyności Poddanych. A że w tey Wsi dla zwyczayney wygody Mieszkańców, y przeieżdżaiących nie było żadnego Domu, nawet y do propinacyi; a będąc wielekrotnie proszonym od Gromady, ażeby na wzor inszych pogranicznych Wsi, y w tey mogli mieć Karczmę postawioną; przedsięwziąłem prozbę Ich przez Notę moię przełożyć Przesławney Akademii y upraszać o resolucyą na którą odebrawszy approbacyą y pozwolenie: Wystawiłem w teyże Wsi nayoszczędnieyszym Kosztem Karczmę podług Wsi proporcyonalną, dla Poddanych y przeieżdżaiących dosyć wygodną: Ażeby tedy Koszt łożony na nię nie zatrudniał Przesławney Akademii, umysłem starać się, aby była na zakupieństwie: y lubo pograniczny Człowiek starał się ią zakupić, wolałem przecię własnego teyże Wsi Mieszkańca do tego usposobić. Wszedł tedy w tę umowę y Kontrakt, o zakupieństwo tey Karczmy Pracowity Jakob Janeczek Zagrodnik y Karbowy Poddany w tey Wsi, y częściami umowioną Kwotę wypłaca: Ażeby tedy wymieniony Jakob Janeczek z Synem swoim Wawrzeńcem, mógł zyskać dobrotliwe Przesławney Akademii Prawo, zabespieczaiące Jego, Syna Wawrzeńca y Sukcessorów przy zakupieństwie wzmiankowaney Karczmy, zkładam Go do Nog Przesławney Akademii, y sam za Nim nayglębszą niosę prozbę.

Antoni Gruszecki

w Krakowie
d. 10. Octobris 1788.

21v

1788.
D. 5. List.

Nota.

13.

22

Jasnie Wielmożny Rektorze,

Przesławna Szkoło Głowna Koron.

Paszynski Woźny Mieyski, mieszkaiący pod bokiem Szkoł i Akademii, od trzech lat blisko zagarnia do siebie oboiey płci Dzieci, przez co Szkołki Pa:
1. rafialne w Uczniach zawsze uszczupla, a Rodzicow i Dzieci zawodzi, ta:
muiąc razem wychod Książek Elementarnych, ktorych nie używa.
Każdego roku ten Człowiek, był odemnie przez Bedelusow ostrzegany, ażeby się nie ważył Szkołki prywatney zakładać, i owszem osobiście wezwanemu toż samo przekładałem, wszakże przełożenia te skutku nie wzięły. W tym ro:
ku, obowiązałem Oyca Żony Jego P. Zastawskiego, aby Paszynskiemu dał swe przestrogi, dokładaiąc iż nie przeczę mu uczenia Dziewcząt, ale innych Uczniow dopuscić nie mogę, ile że ani Książek Elementar:
nych używa, ani żaden z iego dyrekcyi do Szkoł Publicznych nie przy:
chodzi; z tym wszystkim na to nic niedba, i bardzo wiele Dzieci u siebie uczy. Donoszę więc to JW. Rektorowi i Szkole Głł, aby mogły bydź przedsięwzięte skuteczne srzodki, dla ograniczenia wdzieraiącego się w edukacyą, a do niey nieusposobionego człowieka. Procz tego, Kwiatkow:
ski i Biernacki Mieszczanie tym samym się bawią, ale tych wielością Uczniow Paszynski, przewyższa.

X. Marciszowski mpp

22v

1788.

Dnia 12 Lis

1788.
Dnia 12 Listopada

7mo

23
13.1/2

Wielmożny Pa i Dobr.

1/ Przedsięwziąłem chodzić do IV Klassy celem wydoskonalenia się znakomitszego w ięzyku Łacińskim, iako Kardynalnem Professyi moiey, lecz mi zdaie bydź w tey mierze wielką przeszkodą Matematyka, ktorey Professor to iest 7mcę Pa Czech; wyszukiiąc na mnie niesprawiedliwych przyczyn zemsty; i kary nieprzyzwoite wkładać tudzież uszczypliwemi słowkami zawstydzać, nad to ieszcze mi powiedział w przytomności tey Klassy iż zawsze będę wymawiał kompanie do ktorych się nie czuie dla czego taż nauka stała się nie chętną i nudną, i z tey przyczyny pouchodziło wielu, a przeto i ia zapowodem ich miałem podź za granicę ale społakomnowie perswaduiąc, żem nie występnego nie zrobił i w tey mierze umyśliłem do WW Pa D. z pokorą udać się prozbą, abyś mię raczył uwolnić od tey Lekcyi iako mnie nudzący i iako mniey potrzebney do mego Obiektu, a tem samym uwolnisz mię od niebespieczeństwa i pozwolisz mnie więcey czasu do skonalenia się w ięzyku powołaniu memu naypotrzebnieyszym. Za ktore dla mnie wyświadczone Dobr. wdzięcznością przyrodzoną w przyszłych usługach okaże.

Na ktore wyrazy.

Pokornie upraszam WW Pa D

Rudolf Dołasiński
Uczeń z Chirurgii
Miasta J.K.M. Krzepic

1788.
D. 14. Listop.

14. 25

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieju

Na przyrzeczoney Łaskawey Rezolucyi Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodz
1. przestaiąc; oczekuię troskliwie /: ponieważ nie wiem daley iak się mam dysponować :/ dopraszaiąc się powtornie w tym naypokorniey Protekcyi Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieia, ażebym mogł mieć iaką z Drukarni robotę, gdyż nie mam się daley z czego utrzymywać, a osobliwie że w teyże Drukarni, dla iey powiększenia dochodu, wiele brakuie, coby mogło bydź: tudzież Uczniowie Ci, ktorzy biorą lekcyą Rysunkow, rzyczyliby sobie mieć wiadomość sztyhowania figur, na co ia chętnie moie usługi offiaruię, ażebym mogł mieć iakiż dochod; byłoby to dla potomności z pożytkiem, iżby mogli bydź swego Czasu w Kraiu Swoi Sztychaterowie. Co oddawszy Łaskawym względom Pańskim, zostaię na zawsze z powinnym uszanowaniem. Jako.

Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja

Naynizszy Sługa

Adam z Podebrańskich Gieryk
mpp

25v

26v

1788.
D. 1. Grudnia czytana
246.

15. 27

Prześwietna Szkoło Główna

1. Przy Szkołach tuteyszych zrobiona machina Elektryczna Ramsdena, koło szklanne tey Machiny ma średnicy 20 calów. Bateryа o 36 stoiach, powierzchnia ~~tych~~ uzbroionych tych stoiow, czyli butelek Leydeyskich ma stóp 29. Zwierzęta zabiia, rożne ciała zapala etc: W dzień JKMci przy znacznym Osob zgromadzeniu skutki gwałtownego tey Machiny Ognia okazywane były. Kosztuie #4. Pokornę zanoszę prożby, aby ten moy łożony wydatek na tę machinę był mi powrócony

M Kasprowicz
Pro: Fizy: Szk: Kamp.

w Kamieńcu ię 31 Lipca
Roku 1788

Jako wzmiankowana Machina w Muzeum znayduie się zaświadczam

X.M. Baranowicz
zastępuiący Prorektora.

28v

Nota
Do Przeswietney Szko
ły Głowney

1788.
Dnia 1. Grudnia

250

16. 29

Jaśnie Wielmożny Rektorze
Przesławna Szkoło Główna Koronna!

1º Znowu wypróżnia się Kassa Bursy. WJX. Prokuratorowi przysłany iest przez Kassę Jeneralną Warszawską wexel na zł. 4,010. dla Chirurgów, ta summa potrącona iest na dług zł. 10,000. zaciągniony od Bursy. Drugi wexel nadszedł w tych dniach na zł. 1,680. i iest w ręku WJX. Prokuratora, który bez Konkluzyi Szkoły Głowney niewyda pieniędzy. Za rok 1785. 1786. i 1787. od miast, których Uczniowie kosztem Kassy Bursy żywieni i okrywani byli, należy się do dnia dzisieyszego zł. 11,386. Nie w moiey iest mocy windykować tę zaległość, nie w moiey tak: że iest mocy wycisnąć na Kollektoryach, i Miastach odesłanie należytości za rok teraźnieyszy, od S. Jana zaczęty. Znam tylko moią być powinnością uwiadomić Przesławną Szkołę Główną że wkrótce nie będę miał czym na Chirurgów expensować. Nie dłużey nad dwa tygodnie utrzymać ich mogę. Raczy więc Przesławna Szkoła Główna niedostatkowi Kassy zaradzić.

Pensya teraźnieyszego Vice-Prefekta nie iest ieszcze ułożona. Zastałem go biorącego iako Dyrektora zł. 100. a iako trzymaiącego rejestra okrycia Uczniów zł. 200. Vice-Prefekt dawny brał zł. 300. Jeśli teraźnieyszy podług tego układu będzie pensyonowany, całkowita iego pensya wyniesie zł. 600. gdy tym czasem Prefekt bierze tylko zł. 500. Raczy Przesławna Szkoła Główna tę pensyą udeterminować.

Szkole

Szkoła Główna Konkluzyą swoią, namienioną w Ustawach Bursy, zaszłą d. 1. Grudnia, r. 1785. pozostały w Kordonie Polskim fundusz Bursy Jagellońskiey, zł. 700. corocznie wynoszący, Bursy Chirurgow ofiarowała, na czeladź, opał wspolny, i sarta tecta. Fundusz ten nie dochodzi, a szczupły, i nieregularny dochod na Chirurgow, osobliwie przy drogości, iuż rok drugi za rządu moiego ciągnącey się, niemoże na wszystko dostarczyć. Wziąłem wprawdzie zł. 407. gr. 27. pozostałe z zł. 8,000. od P. Kommissyi Edukacyyney na reparacyą Bursy wyznaczonych, ale iuż nadałem na nieuchronne potrzeby zł. 282. gr. 26. Na Wiosnę stancye niektore koniecznie znaczney potrzebować będą reparacyi. Dopraszam się przeto P. Szkoły Głowney, ażeby raczyła uskutecznić konkluzyą swoią, i ulżyć tym sposobem szczupłemu funduszowi Chirurgow.

D. 29. List. 1788.

X. Antoni Muszyński
Prefekt Bursy Chirurgow.

30v

Nota
do JW. Rektora,
i P. Szkoły Głównej
Koronnej.

Usprawiedliwienie Szkoł Przygłownych kra
kowskich względem spolnego Stołu.

3 1788
D. 20 Grudnia

1.

Odebrawszy na dniu 20 Listopada Rezolucyią Prześwię
tney Kommissyi od Szkoły Głowney koronney nadesłaną
Zgromadzenie usprawiedliwia się w następuiący sposob.

Przekonała się Zwierzchność potyle razy, że niemasz Ustawy
w ktorey dopełnieniu Zgromadzenie nasze pokazałoby się obo
iętne, zwłaszcza gdy ta istotnie do pomnożenia dobra Edu
kacyi, i samego Stanu Nauczycielow zmierza. Nie szuka stąd
chluby Zgromadzenie nasze, że w wykonaniu powinności Stanu
swoiego zawsze w nim Zwierzchność znayduie nadmiar zasługi i
gorliwości o dobro Edukacyi. Wszystkie trudności przywiązane do
ciężaru Nauczycielstwa nie są tu nawet poczytane za przeszkody,
bo ie przemaga duch iednomyślny, i gorliwa w tym stanie cier
pliwość. Jedna tylko pozostała formalność stołu spolnego, ktora
od samych początkow Zwierzchność nam przypomina, a mimo
wszelkiego usiłowania niemogła wniść w praktykę. Sam czas tak
długiey nieexekucyi dowiodł iey niepodobieństwa, kiedy ani miey
sca sposobnego, ani zakładu na potrzebne do tego sprzęty żadnego
niemasz. Już Zgromadzenie po tyle razy czyniło kroki do usku
tecznienia tey iedyney Ustawy, a wszystkie były daremne. Tym
końcem świeżo na dniu 29 Września przy początku roku szkolnego
wczesną złożyło Sessyą, lecz widząc wiele trudności, nieznalazło środka
do uskutecznienia tego Prawa. Przyłączamy Extrakt posiedzenia
naszego, z którego widzieć można, że Zgromadzenie miało dosyć pilności
o dochowanie zaleconey Ustawy, i że niebyło w stanie oddalić przeszkod
które są nieprzełamane. Wiadomo iest Szkole Głowney, że przybywa
iące tu corocznie z Prowincyi Osoby, w mieszkaniu swoim procz
brudnych murow nic wcale niezastaią do skłonienia swoiego, i na
pierwsze do wygody sprzęty potrocznią swoię pensyią rozwięzy
wać muszą. Prawda że Stoł spolny po niektorych mieyscach może bydź
Zgromadzeniu potrzebny, i tam zapewne bez żadnego przymuszenia interes
własny Zgromadzenia do niego nakłoni, Stoł zaś spolny w krakowie
bez wielkiey szkody Zgromadzenia, i kosztu nawet Prześwietney kommissyi
wprowadzony bydź niemoże i gdyby Prześwietna kommissya nagliła
do exekucyi tego prawa, interes i dobro powszechne Zgromadzenia gwałt
ucierpi w tak wolnym stanie, i Zgromadzenie dla posłuszeń

31v

posłuszeństwa straci swoię wygodę, nabawi się zmartwienia i niespokoyności, a może to Zgromadzenie, które dziś iest Zgromadzeniem przyiacioł, stanie się wczasie Zgraią Zawistnych fakcyi i Zgorszenia po tylu mieyscach praktykowanego. Nareszcie, ieżliby tylko o przykład dla Szkoł innych chodziło, Zgromadzenie krakowskie ma wielkie pole szlachetnieyszych okazania przykładow, kiedy w istotnych stanu swoiego obowiązkach da z siebie pięknieyszy wzor czułości i starania o chwałę. Żąda tego iedynie Zgromadzenie nasze, aby Zwierzchność tyle miała przeswiadczenia o naszey powolności ku prawom, ile dla Niey samey czuiemy podległości i uszanowania. i te przełożenia w ręku JWgo Rektora i Szkoły Głowney składamy, dopraszaiąc się o potwierdzenie naszego wyprowiedliwienia, i o wsparcie łaskawe przed Przeswietną kommissyą.

X. Mariszewski mpp

Czech Prto Matz

X. S. Wedykowski Pr. Wym

Sołtykowicz Prp Pr.

M. A. Himonowski Prp. kl. 11.

JK. Girtler Prp. Kl. 1.

32 v

1788
Dnia 20. Grudnia
5

Działo się na Posiedzeniu Zgromadzenia Szkoł Przygłownych Krakowskich, dnia dwudziestego dziewiątego Września Roku tysiąc siedmset ośmdziesiąt osmego.

1. Zgromadzenie pamiętne na Zlecenia przez ostatnią Wizytę sobie zostawione, chciało iak nayskuteczniey zaradzić względem wypełnienia onychże. Ale znalazło następuiące do Stołu wspolnego przeszkody i trudności nayprzod że żadnych zakładow i przysposobień nie ma, i iest bez wszelkiego na nie funduszu. powtore że nie ma mieysca w Domu swoim zdatnego do wspolnego stołu. potrzecie teraźnieysza drogość bez wczesnego zapasu czyniłaby wielką trudność, przy znaczney Zgromadzenia stracie uskutecznieniu tego Zlecenia. poczwarte że żadnego Człowieka znaleźdź nie może na któregoby się spuscić mogło, bez wystawienia się na niewygody i daremne koszta, wszakże zaś siebie nie znayduie żadney Osoby mogącey przy Obowiązkach swoich zadosyć uczynić temu Zleceniu. popiąte że przybywaiące co rok Osoby z Prowincyi, połroczną pensyą, na sprzęty potrzebne, z których nic w Stancyach nie znayduią, łożyć muszą. Przy tych wszystkich przeszkodach, wszystkie Osoby Zgromadzenia obowiązały się wzaiemnie, ażeby z Stołu osobnego żadne nieprzyzwoitości nie wypadały, któreby myśli P. Kommissyi w Ustanowieniu Stołu wspolnego przeciwne bydź mogły.

Wyięte z Protokułu Obrad Zgromadzenia Szkoł Przy-Głownych Krakowskich.

J. Kalassanty Girtler. Kl. I. Prf.
Protokuł Obrad Zgromadzenia trzymaiący.

1788
d. 20. Grudnia.

19. 35

Niżey wyrażony Dzierżawca Wsi Trątnowic, zanosi ninieyszą prozbę do
1° Przesławney Akademii WW. WMM. Panow Dziow, aby przy teraznieyszey nie pra:
ktykowaney Zimie na opał Folwarczny, oszczędzaiąc Słomy dla Inwentarza, mogł
pozyskać Łaskawą na drwa assygnacyą: Gdy by miał sposobność gdzie Kupienia, nie
naprzykrzał by się, ale posyłaiąc o mil pięć, ma uwagę na ochronę bydląt y Poddanych,
ile pod takowe nieznośne śniegi y mrozy, o co powtorną zanosi prozbę:
Przez czas Dzierżawy Swoiey, starał się naypilnieysze y iuż upadłe Budowle dworskie
y na wsi, iedne wystawić, drugie zreparować bez Kosztu Dziedziców. Zostaie ieszcze
Obora, z gruntu nadpustoszała, y podporami wsparta, ktorą trzeba na wiosnę wyrepara:
wać aby nie upadła: A że materyału dostać, nawet kupić nie masz sposobu: Uprasza
Przesławney Akademii WW. WMM. Panow Dziow, o wydanie assygnacyi do Lasu
Nasiechowskiego choć na 16. Jodeł, resztę będzie miał starankiem ile drobnieyszego
materyału sam gdzie będzie możność dokupić: Tę prozbę wraz z Sobą Łasce y
dobroczynnym względom WW. WMM. Panow Dziow poleca y oddaie

Antoni Gruszecki

w Krakowie
d. 19. Decemb: 1788.

35v

36v

1788.
D. 20 Grudn
2

Sa

1º

1788.
D. 20 Grudnia.
2

20. 37

Jaśnie Wielmożny Rektorze.

1º Na rekwizycyą oskarżaiącego, bez dołożenia się przy: naymniéy Wizyty, cały Stan interessu mego, znaiącéy; uchylo: ny od Nauczycielstwa Rezolucyą J.O.Xcia Jmć Prymasa: i znowu po tém Listem WJmć Xa Hołowczyca, podobno za zléceniem wyższości, w nadziei przywrócenia zostawiony; umy: śliłem Dotte dzisieyszą, pokornie upraszać Jaśnie Wiel: możnego Rektora i całéy Szkoły Gtt. iako bliżéy Jm pod: legły; aby po mimo mych przypadków młodości, zniósłszy wszystkie pozory czerniące żywe me i wierne, przez przeciąg 4letni za Kandydata a 3letni za Nauczyciela, usługi; raczyli na ten Rok Fundusz utrzymywania się obmyślić, a po tém mieysce, do dosługiwania się dalszych względów, wyznaczyć.

Tadeusz Szmytt Akad. Krl.

38v

~~///~~

Notta

do

JWo Relitora i całey Szkoły
Gł na Dniu 12 Grudnia
SSo Ru podana

16.

Jaśnie Wielmożny Panie
Dobrodzieju.

Jak słodko być powinno młodemu swoiey Zwierzchności wolą być kierowanym,
tak Swiętym Jey rozkazom sprzeciwiać się, byłoby iedno: co na swe
własne chcieć nastawać dobro. Z tych miar przeto, czuiesz, nie=
1° wątpię, Jaśnie Wielmożny Panie Dobrodzieju, że i wolę uwiel=
biam chętnie Twoią, aby: Uczniowie Nauk Lekarskich po mieście
mieszkaiący, z Miast przysłani, a zatym i ia, na dzień 24 Marca
do bursy znieśli się, słabe atoli zdrowie moie, (: bo po wielkiey części
suchotnicze :) przymusza mię abym u Nóg Pańskich złożywszy po-
korne prozby moie, z płaczem nieledwie prosił o wyięcie mię
z tey liczby. Czuiesz albowiem, że ieżeli w całey okolicy Krakowa
powietrze pełne zgniłych waporów, tak mieysce to zgromadzenia li-
cznego zrzódłem nayniegodziwszego powietrza iest zawsze. Jakże
ia przeto, który nayzdrowszy przedtym w Mieście swoim, i tak
dosyć dzisiay czas ten pięcioletni mieszkania w Krakowie prze=
płacam w tę wpadnieniem chorobę, w bursie gdzie naymniey kil=
ku w iedney mieszka stancyi bez żadnego ochędóstwa prawie, nie
miałbym się lękać z gruntu zniszczyć zdrowie swoie? w bursie,
gdzie tak liczne zgromadzenie całe zaraża mieysce? Tu, zaś
iak na nieszczęście, młody iestem, słodko nauki moiey (: przebacz
że się chwalę :) pilnuię, chcę się przy tym stać użytecznym publi=
czności. Dosyć iuż i tak nieszczęsny kiedy podobno muszę w Ma=
iu o mil kilka od Krakowa wyiechać na kuracyę, i Ty czuiesz
naylepiey czy godzi się chcieć dlatego żeby kasza bursy o Zło-
tych 55 niezmnieyszała, kazawszy mi ie wydać iako mo-
ie, (: miasto albowiem kamieniec iuż wypłaciło :) w nieuleczone
potém abym wpadł suchoty? Chcieyże przeto Jaśnie Wielmo=
żny=

39v

zny Panie Dobrodzieju iak Ci łaskawość wrodzona, moie ninieysze przyiąć łaskawie prozbę; a WJmę Xiędza bursy naszey Prefekta surowość, grożącego mi nieoddaniem Zł 55 za kwartał od Maca do Czerwca należące się sfolgować. Wszak nawet kassa bursy naymniey stąd szkodować będzie; a mnie do łatwieyszego sposobu poratowania zdrowia znacznie to przyczyni się. Te są żądania które u nóg składa

Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja Nayniższy podnożek

Mar: Szahin.

40v

Jasnie Wielmożny Rektorze y Przeswiętna Cała Szkoło Głowna

Znamto Jasnie Wielmożny Panie iż Piastuiąc Urząd Rektora w Szkole Głowney Krakowskiey, wyobrażał przez to na Sobie Osobę Krola Naszego Naymędrszego y Naywiększego Miłosnika Nauk, od ktorego to podbytność Jego Filarem Nauk wszystkich nazwany iestes. A zatym pewen iestem że y Geniusz tegoż Monarchy Nosisz na Swoiey Duszy, gdzie uciekaiącym się pod twoią protekcyą łaskawey Swoy niezwykłes odmawiać Dobroczynności, ale nad każdym łaskawą okazuiesz litość. Ja na twey Jasnie Wielmożny Panie funduiąc się Dobroczynności, że lichemi nie pogardzisz prozbami memi, Zażalenia wraz z podziękowaniem przed Oczy Jasnie Wielmożnego Pana y Przeswiętney Całey Szkoły Głowney w Następuiący poważyłem się podać Sposob. ——— Traktowanie przedsiewzięte moie przez lat już Trzy Nauk Lekarskich nie z innych miar było, jak tylko z Własnego Duszy mey do nich przywiązania, y niewypowiedzianey ktorą mam Chęci. Oddalenie kiedy od nich te nigdy w Myśli moiey nie postało, ale Owszem pragnołem Zawsze, y rad bym był jak naydokładniey One dokończyć, abym przez to y Obywatelom moim, (: dla ktorych Obowiązałem się w przyszłości Wyiscia mego w poratowaniu ich Zdrowia :) był pomocą, y Siebie Samego tym Stanem na Całe Uszczęśliwił Życie. Przeto ile możności moiey było Zniżkąd dla Siebie niemaiąc pomocy, przy tak Szczupłey dość Pensyi rożnemi Sposobami aż do Czasu tego Utrzymywałem się, trudy wszelkie w tym moie, Niewygody, Uczynione Krzywdy, Osładzałem Nadzieją przyszłego Szczęscia mego po Czasie wyiscia z tych Nauk. Lecz doszły już Kres Niepowodzeń moich, a ztąd Niesposobność dalszego z Siebie w tych Utrzymywania się Naukach. Ogołocenie się z Sukienek y rzeczy przez przedaż Onych w Ciągu lat Trzech, a to dla nie regularnego, y niezupełnego odbierania Pensyi. A nadewszystko pokrzywdzenie wielkie mnie Uczynione od Jmć Xiędza Tarskiego, ktory to nie tylko że mnie jako Nayostatnieyszego z grona ludzi Człowieka pieczętuiąc rzeczy wszędzie, przed Jasnie Wielmożnym Panem, y Przeswiętno Szkoło Głowna Oczernił, Ostatek ktorymbym się ieszcze mogł był ratować Cokolwiek z Oponędzenia Stancyi na

172. Złote Zabrał

41v

Do Zapłacenia Złotych Sześciu niewinnie za Żołnierza, y Opuszczenia w zabiegach do tego Czynionych przez Niedziel Cztery Lekcyi był przyczyną, ale nawet niekontentuiąc się tym Polerzywdzeniem mnie wyrządzonym, resztuiącą po zostałą Kwartalną gażę to iest Czerwonych Złotych Trzy y Złoty ieden od Wielmożnego Jmć Xiędza Muszyńskiego Bursy Lekarskiey Seniora odebrał. Dziką w tym jakoś Sobie Uformowawszy pretensyą wraz z odmawianiem się y z przyszłoroczney ieszcze wziąść Sobie Pensyi. A tak tedy widząc się bydź we wszystkim po krzywdzonym, tak z przyczyny Ogołocenia się z wszystkiego dla nieregularności Pensyi. Jako też z drugiey strony przez Jmć Xiędza Tarskiego. Niemając przy tym nikogo za Sobą, ktory by krzywd moich mogł się do pomnieć. Sam zaś iuż więcey tego na Sobie bez=prawia Znieść niemogąc, przedsięwziołem dla siebie innego w Swiecie Szukać Szczęścia, gdziebym albo Dobrodzieja jakiego mogł znaleść dla siebie, ktory by mnie w dokończenie tych oddał Nauk. Albo z Żalem oddalenia się wiecznego od nich, inny Stan do Życia Sobie Obrał. Tego zaś oddalenia z podziękowaniem J.W. Panu y Prześwietney Szkole głowney za pieczołowite Około Nauk moich Staranie bez wiadomości Czynić Niechcę jako też y bez wiedzy Miasta mego z ktorego wystany iestem, a to nie dlaczego innego, tylko aby snać potym niemowiono że nie dla Żadnych Słusznych Przyczyn, ale dla nie chęci przykładania się do Nauk y iakiegoś proznego Uczyniłem Kaprysu.

Te tedy są moie do Jaśnie Wielmożnego Pana y Prześwietney Całey Szkoły Głowney podane wraz z Zażaleniem się moim podziękowania w ktorych to mnie Woli y łaskawym Jaśnie Wielmożnego Pana y Prześwietney Całey Szkoły Głowney poruczam względom.

K: Sielnicki.

7

1789.
Dnia 24. Stycznia.

Jaśnie Wielmożny Rektorze!
Przesławna Szkoło Główna!

1. Używałem wszelkich sposobow, iakie tylko w moiey mocy
były, do odbierania funduszu na Chirurgow. Rospisowałem listy
ledwie nie do wszystkich miast niewypłacaiących od wysłanych Ucz:
niow, straszyłem ie nawet exekucyą, pozywać ich niemam władzy. – Pro:
siłem Rektorow Wydziałowych, ażeby się nieopoźniali w odsyłaniu
summ u siebie złożonych. – JW. Rektorowi, i Przesławney Szkole
Głowney kilka Not podałem o zaradzenie niedostatkowi Kassy, z tych
niektore do Warszawy przesłane były. – Posłałem Notę do JO. Xcia
Prymasa na ręce JX. Wizytatora Szkół Wielkopolskich. – Jnną Notę
W. Marszałkowi Rady Nieustaiącey pod Jego bytnosci w Krakowie
oddałem, wraz z Tabellą Miast, które Uczniow niedostawiły, i od dosta:
wionych niewypłaciły. – Gdy te wszystkie kroki do zabespieczenia się o
pewności, i regularności funduszu są bezskuteczne, pozostaie mi tylko przeło:
żyć Przesławney Szkole Głowney stan teraźnieyszy Bursy.

W Kassie znayduie się zł. 3,000. na Prokuratoryi pozwolonych
do wydania zł. 2,000. w Kollektoryi Lubelskiey zł. 1,000. Ta tylko
summa, zł. 6,000. wynosząca iest pewna. W Kollektoryi Poznań:
skiey, Warszawskiey, i Krzemienieckiey nic niemasz, w Winnickiey czy się
co znayduie, Rektor od kilku tygodni o to proszony, niedaie rezolucyi.
Uczniow mięszkaiących w Bursy z familią, osob 97. Jeżeli wszyscy ci
Uczniowie będą utrzymowani, summa wspomniona naydaley do Kwiet:
nia wystarczy, zwłaszcza że z niey kilkom Uczniom w mieście mięszkaią:
cym pensyą wypłacić potrzeba. Niemasz nadziei, żeby zkąd co przybyło,
bo to iest rzecz pewna, że miasta dotąd niewypłacą zaległości, poki

42v

przyciśnione niebędą exekucyą, tey zaś w teraźnieyszym stanie Narodu niema kto wyznaczyć. — Chcąc Uczniow, od ktorych wpłynęła opłata do Kassy, utrzymać do S. Jana, iako terminu nowey opłaty, trzebaby odłączyć tych, od ktorych miasta niewypłaciły. Tym sposobem ubyłoby Uczniow 40. z tych od wszystkich za rok ieden, a od niektorych za dwa, ~~lub~~ za trzy lata nie masz opłaty, ale potrzeba dać im na drogę, co także wiele wyniesie.

Dopraszam się Przesławney Szkoły Głowney, ażeby raczyła udecydować, iak mam postąpić w tak zawikłanych okolicznościach.

D. 12. Stycznia, 1789.

X. Antoni Muszyński
Prefekt Bursy Chirurgow. mp

43 v

Nota
Do JW. Rektora
i Przesł. Szkoły
Głowney.

3

1789
Dnia 24. Stycznia

6

24. 44

Przesławná Szkoło Głowná Panowie moi
i Náyosobliwsi Dobrodzieie!

1º Będąc z Woli Jaśnie Wielmożnego Rektora Pana mego i Nayłaskawszego Dobrodzieia do Bursy Chirurgów na Dyrekcyą i utrzymywanie Rejestrów Okrycia tychże, z zapewnieniem dalszego losu mego, wezwany; i nieiako przez JX. Czaputowicza Prefekta przeszłego zniewolony; starałem się z náywiększą usilnością na tych dwoch Funkcyach kłopotliwych bez Noty blisko trzy lata iak naywierniey obowiązkow moich dopełniać, maiąc pewną, choć szczupłą, za prace moie wyznaczoną pensyą.

Negative

Podobało się znowu Przesławney Szkole Głowney dnia 11. Miesiąca Kwietnia, roku zeszłego, uczynić mnie w teyże Bursie Chirurgów Vice-Prefektem; iakoż z piérwszémi memi Obowiązkami podiąłem się tego uciążliwego Urzędu, spodziewaiąc się przy daleko większych Obowiązkach, większey nierównie pensyi, ile że móy Poprzednik ten Urząd sprawuiący był pensyonowany Złł 300. i miał do tego stół, opał, swiatło, a co większa bez żadnego w Ekonomice zatrudnienia: że zas Konkluzya Przesławney Szkoły Głowney miała nastąpić, o czém dopiero w tych dniach, po upłynieniu 8. Miesięcy uwiadomiony iestem, ażebym się tą pensyą za trzy Funkcye kontentował, która mi iest za piérwsze dwie wyznaczona: więc poddaię to pod delikatny Przesławney Szkoły Głowney rozsądek, iak wielce w tey mierze pokrzywdzony i zawiedziony iestem, mogąc skądinąd przy mnieyszych pracach i nie takich kłopotach, więcey nierównie korzystać: a do tego smiele twierdzić mogę, iż do Magazynu Bursy Chirurgow

w za-

44v

w zakupowaniu mianowicie drew na cały rok i poczę
innych rzeczy, więcey do Kassy przez moię staranno
przysporzyłem, niż z niey za pierwsze dwie Fun
kcye partycypowałem. Przeto dopraszam się iak na
pokorniey Przesławney Szkoły Głowney, ażebym
pensyą, służącą Urzędowi Vice-Prefekta mógł pozy
kać. W czem gdy pożądany otrzymam skutek i na
dzieię dalszego losu mego, pociągnie mnie to do szcz
gólnieyszey wdzięczności i dalszych usług zachęca.
Jestem z Naywinnieyszém Uszanowaniem

Przesławney Szkoły Głowney
Panow moich i Nayosobliwszych
Dobrodzieiów

nayniższy sługa
P. Kolkiewicz

Nota

Do Przestáwney Szlachty

Gtównéy Koronnéy

Panów moich i Nayosobliwszych

Dobrodzieiów

Dnia 24 Miesiąca Stycznia – 09 roku

Podana

1789. 8
Dnia 20. Lutego.

25. 46

Jasnie Wielmożny Rektorze

Przesławna Szkoło Głowna

1. Podpisany ma honor Przesławney Szkole Głowney z winnym przełożyć uszanowaniem, że maiąc rozkaz od JO. Xcia Jmci Prymasa iachania do Krakowa, i tam przez ciąg lat dwoch publicznych słuchania Lekcyi Nauki Lekarskiey, a to w zamiarze usposobienia się do posiadania Kanonii Archikatedralney Gnieznienskiey, gdy iuz czas zamierzony mu przez JO. Xcia Jmci Kończy się i Ustawa Kapituły Gnieznienskiey tu w Extrakcie przyłączona w Rok po Installacyi okazania na Kapitule Patentu Doktoryzacyi wymaga, tenże podpisany ma smiałość dopraszania się Przesławney Szkoły Głowney, aby mu pozwolenie doktoryzowania się tak z Nauki Lekarskiey, iako i z Teologii odmowione nie było.

Datt w Krakowie dnia 16tego Lutego 1789.

X Szymon Skiwski
K. G. mpp

47v

1789 9

Dnia 4 Marca na Sessyi czytany i przyięty.

Proiekt

Użycia Ogrodu Łobzowskiego na dobro Edukacyi Młodzieży.

Hanc olim veteres vitam coluere Sabini
Hanc Remus et frater: Sic fortis Hetruria crevit Virgilius.

1. Dar dożywotni Łobzowa, który uczynił Nayiaśnieyszy Stanisław August Szkole Gł: celem użycia go na dobro Edukacyi Młodzieży, iest zaszczytem dla Zgromadzenia Akademickiego, i iako Znak ufności, że ta dozorcza Zwierzchność cała iest zaięta tak ważną dla Narodu przysługą, i iako Znak przekonania, że iest w Stanie wynaleść naystosownieysze srzodki do przygotowania Oyczyźnie we wszystkich Stanach, zdatnych ludzi, czynnych Obywatelów, zręcznych Obrońców i znaiących Polskę Polaków.

Co za obszerne pole dla Filozofa Patryoty takim przeniknąć się obowiązkiem; Co za szlachetne użycie Oświecenia i nauki, pracować na uszczęśliwienie Kraiu, w którym żyiemy, i z którego żyiemy. Co za trafne utwierdzenie ufności Narodu w Edukacyi publiczney, Wszystko, o czym się przekonywamy w światłey moralności, co postrzegamy w Fizyce do Jego użytku i dobra ogulnego ludzkości praktycznie stosować.

Zastanowić Nam się więc potrzeba, iak możemy naylepiey użyć daru Króla czułego na przyszłe losy Kraiu przez pomaganie Edukacyi, i iak połączyć zabawę przychęcaiącą do ćwiczeń Fizycznych, z przekonaniem Młodych dowcipów, że w tey Zabawie powinni Znaleść wyobrażenie przyszłego przeznaczenia swego, to iest: zdatność, czynność, pracowitość, szykowność, zręczność i użyteczność na usługi Oyczyzny.

* Mnie się zdaie. Naprzód: Ogrod podzielić wymiarem geometrycznym na cztery części równe, z których iedną obrócić na doświadczenia ogrodnicze, nie wymyślne, ale użytecznie powabne dla oka, i żeby każdy Uczeń z pierwszey, drugiey i trzeciey Klassy zasadził tam w Marcu drzewo owocowe, iakie Klima pozwala, na przykład: Gruszkę, Jabłoń, Wiśnię, Sliwę etc. a to w Ulice lub w Szachownice podług wymiaru ogrodniczego wyznaczoną.

Żeby każde z tych drzew było opatrywane, chędożone i w czasie zbierane przez Właściciela, póki zabawi

w Szkołach

48v

w Szkołach, i żeby nosiło na zawsze Nazwisko tego co ie wsadził, a gdy ustąpi ze Szkół, żeby naypilnieyszy Uczeń z Klassy 1. 2. 3. był Jego Następcą, tak co do starania, iako i do korzyści. —

Powtórz. Druga część Ogrodu może być przeznaczona na doświadczenia rolnicze, trzeciey i czwartey Klassie, do których należeć będzie Uprawa tego gruntu, Zasiew różnego rodzaiu Ziarn po kilka Zagonów, Zaprawa nasion, podług różnych doświadczeń Ekonomiko-Fizycznych, proba różnych Machin wynalezionych do gospodarstwa, z kalkulacyą czy z nich korzyść czy Strata; — Do rozrządzenia tychże Klass należałby równie Zbiór produktów Rolniczych Stodołka na Ich schowanie, wyżywienie pary wołów, utrzymywanie sprzężaiu i iednego Rolnika pilnuiącego tak pola, iako i Zbioru, oraz stosowanie praktyczne różnych wynalazków skazanych przez Fizykę tak co do wygubienia chwastów szkodzących zbożu, iako też do wytępienia kretów, robaków psuiących pola i Produkta. — Gdy zaś w czasie z obrachowania nakładów i reprodukcyi umiarkuią, ieżeli mogą utrzymać kilka Krów, i mleko po nich w dni Rekreacyi mieć w korzyści. — W ten czas owoce u pierwszych, Mleko i inne przysmaki rolnicze u drugich przez Zamianę tych Produktów podług gustu Właścicielów, dałyby im Wyobrażenie handlu, iego proporcyi w obrachunkach Zabiegów konkurrencyi, i industryi wzaiemney. —

Potrzeciu. Trzecią część Ogrodu dla Klassy czwartey i piątey należałoby obrócić na doświadczenia geometryczne, na wymiary, na pierwsze wyobrażenia Jndzinieryi, fortyfikacyi, attaków, Obrony, Ewolucyi woiennych; Forteca zaś byłaby użyta na skład Faszyn, Rydlów, i innych narzędzi, do fortyfikowania mieysca wybranego przeznaczonych, na schowanie Zbioru różnych plant, które każdemu wolno podług upodobania podawać, z dowodami ich korzyści, ich mocy, któryby zaś z Uczniów naylepszą podał plantę; na ten Rok byłby Rządcą wszystkich Robot Jndzinieskich za approbacyą i dozorem Professorów. a Ktoby pokazał i dowiódł nie dokładność fortyfikacyi, iey słabość, sposob dobycia, oraz podał plantę doskonalszych Robot, temu wolno będzie attakować

Fortecę

Fortecę z swemi Spolnikami, opanowac ią, i pod-
tią swey planty poprawy robić. +|

Poprawte
XIIta Czwarta część Ogrodu, bytaby mieyscem Obrad
pod Dyrekcyą Klasy szostey, ktoraby reprezentowała
władzę rządową, ochraniaiącą maiącą moc ogulną zwoływania
wszystkie inne Klasy na wspolne Obrady na począ-
ku Wiosny, oraz wysłuchania rocznych Woiektow we
wszystkich gałęziach rządu, z dowodami [: sposobem
mowy:] co w nich upatrzią użytecznego dla Społecz-
ności, iaka korzyść z nich spływać może na do-
bro powszechne, czy są zgodne z Prawami Kraio-
wemi, czy przystosowane do potrzeb Kraiu, do-
klimatu — Ztądby wypadała potrzeba wiadomo-
ści geograficznych, Fizycznych i moralnych wzglę-
dem produktow i Praw własnych kaidey z trech
Prowincyi składaiących Polskę, decyzya Rady O-
gulney o cało-rocznich robotach, wybranie planty
w kaidym woiewodztwie na wszystkie udziały Ogrodu, —
okazanie Awantazow Taktyki dla 4y i 5y Klasy
zatrudnionej urządzeniem Woyskowym, zobowiąza-
nej do obrony własności wolności i bezpieczeństwa
innych: Takie obrady przez całe lato we czwartki
powtarzane pod Stopą stomą pokrytą utrzymowa-
łyby Policyą między wszystkiemi, y przyimuiąc
zaskarżenia na przewiniaiących, sądząc podług
Praw ustawami przepisanych, i inne podobne wyo-
brażenia Rządu sprawuiąc. —
W naypierwszych Dniach rozpoczęcia Szkoł w Jesieni
bytaby znowu walna Rada rekapituluiąca co —
przez cały Rok zrobiono, iakie były nakłady, iakie
korzyści, kto naypilniey pracował, kto naylepiey —
dopełnił planty podaney, kto powrócił na pier-
wsze dni rozpoczęcia Nauk, kto dotrwał do ter-
minu zaczynaiącego Wakacye? Kto wszystkiego do-
pełnił pracowicie, kto zasłużył medal złoty, byłby ob-
rany tym Rządcą Rządzącym Radzie na Rok przy-
szły, z pewną przywiązaną do tego dystynkcyą i
korzyścią; i uwieńczony kwoną z roślin i kwia-
tow powracałby tryumfalnie do Miasta z parada
całych Szkoł, z Chorągwiami, kotłami i Muzyką,
a kaida Klasa miałaby znaki swoich robot i ko-

rzyści

49v

nyści. [Dochod roczni Łobzowa z Ekonomią podzielony wystarczyłby na utrzymywanie tych Zabaw użytecznych, i daiących Uczniom wrażenia stosowne do przyszłego ich przeznaczenia, o którym trzeba iak nayrychley młodości do zmysłów mówić żeby rosła z nią miłość rządu, miłość dobra publicznego, i odwaga nie chełpliwa, lub mieszaiąca spokoyność społeczności, ale czuła i gotowa zawsze na obronę Praw i całości Oyczyzny. —

[Do woiennych usług Stan ogrodniczy i rolniczy równo należeć ma podług rozrządzeń piątey Klassy approbowanych od Senatu składaiącego Szóstą Klassę. w Radzie zaś sama szósta Klassa reprezentować będzie Senat, a wszystkie inne deputować z pomiędzy siebie będą po ośmiu Posłów z Instrukcyami, reprezentuiących Stan Rycerski, inni Uczniowie po ławach w owalne Ampfiteatrum sporządzonych, Arbitrów reprezentować będą, gdzie i dla gości gorliwszych o dobro Nauk mieysca wyznaczone być powinny tak dla Dam iako i dla Obywatelów. —

[Te wszystkie zabawy wsparte Reflexyami swiatłych Professorów, powinny Im zapewnić niezawodny zaszczyt w Uczniach. Tak przekonany uczem

F Oraczewski K.E.N. S.G.K.

To na koniec iak iest. Urządzenie dopełniaiące tego planu i dochod przywiązany do Łobzowa powinny by bydz oddane Zgromadzeniu Professorow Szkoł przygłownych z obowiązkiem żeby zdawali rachunek wydatku y Sprawę z Exekucyi Szkole Gł: co rok.

1789
Dnia 18. Marca

10

27
50

1° Maiąc sobie od Przesławney Akademii dobrotliwie powierzone Dobra swoie w Dzierżawę Wieś Trątnowice, gdy mi wychodzi Kontrakt Arendowny na następuiący tym Roku dzień, S. Jana Chrzciciela, niosę nayuniżeńszą prozbę moię, o danie mi Kontraktu tychże Dobr na następne dalsze Lata: Mogę bydź przekonanym, że w ciągu tey że Dzierżawy zachowywałem się w nayuroczystszych Dzierżawcy obrębach. Co do budowli, Folwark porządny wybudowałem, Dwor y Szpichlerz gontem puttoracznym pobiełem, wyreparowałem, Karczmę należytą z drzewa Gorskiego wystawiełem, y to wszystko bez Kosztu Przesławney Akademii, co y Lustracye zaświadczą: Od Poddanych nie spodziewam się ażeby iakowe zaszło zażalenie się, bo żadnemu przykrym bydź niechciałem, przy remonstracyach prawie Oycowskich przy rządzie dobrym y gospodarstwie utrzymywać starałem się. A że zawczesniey zanoszę prozbę ninieyszą o zapewnienie mnie na dalsze Lata Łaską swoią, mam takowe przyczyny: Każdy przewiduiący cokolwiek teraznieyszą Kraiu sytuacyą, winien się ostrożnie zapatrywać y wcześnie zarządzać na przypadkowe, y wszelkie mogące wyniknąć nadzwyczayne okoliczności, Gospodarstwo Rolnicze z takowey Zimy niemało wymaga zastanowienia się: Dla czego rozumiałbym potrzebą wcześniey Zboże oszczędzać, ażeby y Dwor, y dla Poddaństwa wszelkiey mogącey się trafić nieprzyzwoitości, miał w czasie pomoc, y zapas Zboża zabespieczyć: Te y insze okoliczności, ktoremi zatrudniać nie iest moią myślą, poddaiąc pod wzgląd Łaskawy Przesławney Akademii, powtarzam nayuniżeńszą moię prozbę o Łaskawe mnie utrzymanie przy dalszym tych Dobr iak miałem Kontrakcie

Antoni Gruszecki

w Krakowie
d. 15. Marca 1789

50v

51v

11 28. 52

Jaśnie Wielmożny Kommisarzu Edukacyi Narodowey
Szkoły Głł. Kor. Wizytatorze i Rektorze.

1789
Dnia 18. Marca.

Z obowiązku mego Urzędu winien jestem uwiadomić Szkołę Głł. Kor. o liczbie Uczniow Chirurgii, Pilności ich i Postępku uczynionym w tey
1º nauce, zgoła o całym stanie Szkoły Chirurgiczney. Znając albowiem tychże Uczniow przeznaczenie, wskazując im drogę ktorą do niego dążyć mają, a widząc z żalem iż drogą wskazaną dla rożnych przyczyn i zawad niepostępują, te wcześnie odkryć troskliwey o wzrost Nauk Zwierzchności przedsięwziąłem dla zapobierzenia skutkom ztąd wypaść mogącym.

A nayprzod Liczba Uczniow Chirurgii ogułem wzięta wynosi do stu, przeszło, lecz wielu z tych chociaż słuchają Teoryi, do Praktyki ied:nak niemają ochoty, i owszem wstręt jawny okazując, do samey tylko przykładają się Medycyny, niektorzy.

Powtore Uczniow poswięcających się Chirurgii zupełnie, 32, tylko rachuię, ktorych już dla większey korzyści i postępku w tey nauce przez stosunek prawideł w Teoryi podanych do Praktyki, już to dla wczesnego przyzwyczajania się do przykrości i prac około Chorych, a wprawiania się do Zręczności, Przytomności Umysłu, i odwagi potrzebney w wykonywaniu Działań tey Sztuki, rozporządziłem i wyznaczyłem po trzech na Tydzień do opatrywania Chorych w Szpitalu, lecz wielu z nich pod roznemi pozorami, włożonych na siebie powinności niedopełniają.

Potrzecie Co się tyczy postępku ich w Chirurgii! o tem łatwo sądzić można z pilności, i staranności, tychże w dopełnieniu swych obowiązkow, Po mimo tego jednak, wielką im jest przeszkodą niedostatek potrzebnych książek użytecznych nawet samemu Professorowi do ułożenia w czasie dla nich stosownego Dzieła; tudzież Instrumentow, Bandażow, i Machin Chirurgicznych. Niektore albowiem Instrumenta bardzo w małey liczbie znay:dujące się przy Szpitalu, a używane już przez Uczniow do cwiczenia się w Operacyiach Chirurgicznych na Trupach, w zdarzających się, a z po:większeniem Szpitala zdarzyć się mogących przypadkach używane być niemogą na żywych. Ztąd więc wypada konieczna potrzeba Instrumentow podwoynych. A że tak książek, iako Instrumentow, Bandażow, i Machin Chirurgicznych nie tylko tu niedostanie; ale też zapisywanie i sprowadzanie ich z wielkim przyszło by nakładem, a te na koniec sprowadzone czy złe czy dobre przyiąć by wypadło! Radził bym więc poki W. Markowski bawić będzie w Paryżu, zlecić mu wybranie, zakupienie, i sprowadzenie tego wszystkiego! i cokolwiek by nadto widział nowego, lub poprawionego a użytecznego z rzeczy wzwyż wspomnionych. Lecz mając Instrumenta, Bandaże i Machiny Chirurgiczne podległe zepsuciu się, wypadało by mieć

i Remieślnika

52v.

i Rzemieslniki takiego, ktoryby ie stępione zaostrzył zepsute naprawił a takowe nakoniec lub inne tym podobne, wpotrzebie zrobić potrafił.

R Czarnobowski
Chir Brzeszczy

1789. 29.54

Dnia 22. Kwietnia

12

Punkta od Zgromadzenia Szkół Przygłównych do ułatwienia, względem urządzenia Łobzowa. Szkole Głowney Koronney podane.

1º Jako zawsze Zgromadzenie Nasze pragnie poświęcać się na pożytek i usługę publiczną, tak niemoże się uchylać nigdy od okazyy pożytecznych dla wzrostu i dobra Edukacyi. Proiekt więc Jaśnie Wielmożnego Rektora gorliwie i przezornie ułożony powolnie przyymuie; i lubo iesteśmy dosyć pracami uciążeni, i odległość od Szkół Łobzowa iest nieco niewygodną, iednak ile nasze wystarczą siły, o zupełne dopełnienie tego Proiektu starać się będziemy. Te iednak Punkta chcemy ieszcze mieć ułatwione od Szkoły Głowney.

1mo Aby nietylko Ogród Łobzowa, ale i cała Ekonomiia przy nim oddaną była z Intratą na zawsze Szkołom Przygłównym, a to dla następuiących przyczyn: iż Ogród chcemy mieć tylko mieyscem pewnych doświadczeń, i zabawy w Proiekcie od Szkoły Głowney approbowanem opisanych, na Folwarku zaś Łobzowa obszernieyszy mieć można widok, i wzór gospodarstwa całego, a zatem więcey okazyy znaydować można będzie do obserwacyy i proiektów stosownych do Oświecenia. W ten czas można ieszcze ułożyćby plantę urządzenia samych Poddanych, i wprowadzić, ieśli bydź może iakie porządkowe ustawy, ażeby się z czasem upowszechnić mogły. – Możnaby ieszcze ustanowić Dziennik, i Tabellę robocizny codzienney, do którego Nauczyciel Rolnictwa wyznaczałby Uczniów koleyno, aby go porządnie codzień zapisywali, i Jemu Rapport dokładny czynili; przezco dokładnieyszego Rządu nabyliby wyobrażenia, zwłaszcza: że znowu na Obradach walnych ekonomicznych materyá ta byłaby traktowaná, i Tabellę z Dziennikiem weryfikowane. – Wiele ieszcze mogłoby wypaśdz zdarzeń s samego położenia Mieysca i czasu, na któreby w szczupłym Ogrodzie natrafićby nieprzyszło; iako to: naprawa Budynków, lub stawianie nowych, naprawa dróg, i onych wysadzenie drzewem, sypanie Grobel, robienie Tam na Rudawie, ażeby brzegom nieszkodziła, i pól niezalewała. Są to okoliczności interessuiące uczących się, i dałaby sposobność praktykowania Nauk Fizycznych, i pobudkę większą do przemy

słu

54v

stu i reflexyi. — Nakoniec nieprzyzwoitości mogących wyniknąć z wykroczenia iakiego Uczniów przeciw Possessorowi i na wzaiem uniknąć by można, gdyby własność Mieysca była przy Professorach —

2. Ponieważ Kontrakt Dzierżawy Łobzowa na S. Jan dopiero kończy się, a urządzenie wczesne robót około Planty podaney zaraz na wiosnę rozpoczynać potrzeba, więc raczy Szkoła Główna zapomódz Zgromadzenie kwotą iaką pieniężną, któraby na wydatki pierwsze wystarczyć mogła, a te z Intraty Łobzowa w czasie naznaczonym wypłacone byłyby

3. — Życzy sobie wiedzieć Zgromadzenie, w iakiey Summie Szkoła Główna puszcza Łobzów, i z iakiey corocznie Kalkulacyą zdawać sobie każe, gdyby do oddania go Szkołom Przygłownym przyszło; w czém raczy Szkoła Główna mieć wzgląd na prace, i zatrudnienia, które podeymować musiemy. — Dopraszamy się o przyspieszenie Rezolucyi, aby wcześnie przysposobienia uczynić można. —

X. Maraszowski mp
X. Wedykowski Pw.
Uzah mp
Sołtykowicz Pp. Pr.
W. Kłossowski Pr. Fizyki
M. A. Himondski Pisz. Kl. II.
J. K. Pirtler Pisz. Kl. I.

55v

13 Nota d

1789.
Dnia 22. Z

1º Szpit
na Podrz
iż ma ob
utrzymy
cego, a n
prośbę
Głowne
nad S
z Lasu
wskiego
na Pa
iest g
z niey
dzona;
nie prz
wzrostu
gmien

13 Nota do Przeswiętney szkoły Głowney.

1789.
Dnia 22. Kwietnia

1º Szpital S. Łazarza maiąc w Prądniku na Podrzutki oddany sobie Młyn, z ktorego iż ma obowiązek dokładać się do wspolnego utrzymywania Jazu w Zielonkach będącego, a nie ma sposobności; przeto zanosi prośbę swoię do Przeswiętney Szkoły Głowney, aby raczyła przez wzgląd opieki nad Szpitalem pozwolić za Assygnacyą z Lasu Bronowskiego, lub Szczodrkowskiego choiny fur 10. i Sosny iedney na Pale, ile że w Szczodrkowicach tak iest gęsta choina drobna, żeby mały był z niey pożytek, gdyby nie była przerzedzona; iedna bowiem drugiey soki zabieraiąc, nie przyszłaby nigdy do przyzwoitego wzrostu. Uprasza o Łaskawą rezolucyą Imieniem Szpitala

X. A. Czucki mp

56v

Odbierze wosmę xiądz
Czochron
Dobrodziey.

57v

1789.
Dnia 23. Kwietnia.
15.

31.

Jasnie Wielmożny REKTORZE i Przeswiętna Cała Szkoło Główna

Ucisk Stanu naszego i pokrzywdzenia, które przez lat cztery aż dotąd ponosimy, tak mocno nas przycisnęły, że już więcey daley ich znieść niemogąc, aż przed Oczy J.W. Pana i Przeswiętney całey Szkoły Głowney podać przedsięwzięliśmy, w nadziei otrzymania dla siebie w udrzeczeniu naszym iakowey pomocy——. Niechcieli my iść wprawdzie nigdy i niechcemy Duchem iakim buntowniczém z Jmcią X. Seniorem Bursy naszey Lekarskiey, ani nawet domagaiąc się w pokrzywdzeniach od Niego tylokrotnie nam, iakoż i Współuczniom naszym w Bursie zostaiącym uczynionych, sprawiedliwey atoli tylko dla siebie żądamy od Niego naszey oddania należytości, lubo by to było podług Jego z nami i innemi uczniami nierozsądnego i grubego obchodzenia się, wymagało tak, a nie inaczey uczynić, ile że zawsze szło i idzie o Nasz w tym własny honor i Reputacyą, ale raczey wolemy żądać za przełożeniem Kiedy dezyderyi naszych, łaskawych dla siebie u J.W. Pana i całey Szkoły Głowney względów.

——. Niepodobna nam tu wyrazić tego wszystkiego, pokrzywdzenia, które tak my iako i inni Współ-Uczniowie nasi ponoszą; bo z iedney strony, ani przyzwoitość dla uszanowania Osób, do których zażalenia nasze zanosimy, niepozwala, iak zwykł niektórych Uczniów traktować: / Ani nawet czasu i mieysca do opisania

tego wszystkiego

tego wszystkiego niestałoby; ale raczey zostawuiemy to do woli i rozkazu nam od

Nich do podania naszych dezyderyi. Tu tylko zgadamy Ich łaski, abysmy te dla siebie otrzymać mogli względy w zleceniu Jmć X Seniorowi oddania nam naszey należytości.

Deus On nam w prawdzie swoie Racye, że niema za co wyżywiać w Burse będących, ale Racya ta Jego iest tylko pozorna; bo Ktoż, prosiem iest winien Jmć X Seniorowi, ieżeli nie sam sobie, że przez czas cały żywił tych nawet, których niebyły z Kollektoryi przysłane pieniądze; teraz wiedząc już że Mu na dalsze wyżywienie niestaje, i nas z Miasta na głód i niewygodę, którą już inni Wypęd-Uczniowie ponoszą sprowadzić chce, gdzie nietylko szczupłość miejsca dla wielości Uczniow po Stancyach będących, a ztąd z zaraźliwey exhalacyi, i przeszkody do Nauk niepozwala, ale nadewszystko to; iż my stoiąc w mieście już dawno, i przez Zimę teraz, ogrzewszy Wilet, Stancyą, Opał, Świece, i inne potrzeby, z swoiey daleko więcey staranności, a niżeli z tey szczupłey wyznaczoney ito ieszcze nieregularnie odbieranej Pensyi, niepobrzebuiemy żadney dla siebie od Niego uczynionej nam łaski w przyięciu nas do Bursy, bardziey raczey nas pokrzywdzaiący, aniżeli iakie nam czyniący Dobrodzieystwo, My bowiem gdy niebyło naszych złożonych pieniędzy przez dosyć długi przeciąg czasu usilnym sposobem zawsze starałismy się, iak tylko było można samych siebie wyżywiać.

Te tedy

Te tedy są nasze żądania, te prozby rzewliwe, które przed Oczy JW Pana i całey Szkoły Głowney zanosimy, i uskutecznienia onych z pokorą oczekuiemy, inaczey ieżeli tey dla siebie niepozyskamy łaski, zlecenia Jmć X. Seniorowi oddania Nam naszey Należytości i nieczynienia nam takowych Krzywd, tedy uciskiem i ciężarem Krzywd przycisnieni, z niemałym Żalem opuszczenia nauk i oddalenia się od Nich, ile że już przy dokończeniu onych, upraszać JW. Pana i całey Szkoły Głowney o dymissyą do Miast swoich zechcemy.

Jasnie Wielmożnego Pana i Przeswiętney całey Szkoły Głowney

Nayniżsi podnożkowie

Kasper Sielnicki	Rok czwarty
— Penther	Rok 4ty
Ludwik Chromowicz	Rok 2gi
Michał Kuszewicz	Rok 5ty
Marcin Szahin	Rok 5ty
Kazimierz Skowroński	Rok 4ty.

Uczniowie Nauk Lekarskich stoiący w mieście

59v

1789.
Dnia 6.

1789. 14 ~~32~~ 60

Dnia 6. Maia.

Jasnie Wielmożny Kommissarzu Rektorze.

Przesławna Szkoło Głowna Koron.

Dla uniknienia prędkiego zalewu Szkoł dolnych i Piwnic, z przyczyny zepsutego samą da:
1° wnością w Szkołach Rynsztoku w pierwszym Dziedzińcu, Szkoły Krakowskie dopra:
szaią się o zastąpienie potrzebnego nakładu, na wystawienie nowego Rynsztoka.

Że zaś dawny, był bardzo niewygodny, iuż przeto, że w ziemi będąc zakopany, i ciągnąc się pod wschody Kamienne, pod mury i Domy Mieszkaiących na Miednicy, nie mogł bywać opatrzonym i przepchniętym, iuż że w pobliżu iedney Piwnicy był położonym, a będąc szczupłym nie mogł gwałtownego zbioru wod prędko przepuszczać, a zatym te pędem w Piwnicę wpadały, pomimo zastępy czynione i ubieranie wod Kon:
wiami przez ludzi napędzonych, przeto, zdało się Osobom do Rewizyi proszonym, aby spadek wod w przeciwną stronę obrocić, i raz koszt taki na to odłożyć, któryby na bardzo długi czas i wydatku oszczędził, i spław wszystkich wod z dachow Szkolnych spadaiących, wygodnym uczynił, a który koszt mnieyszym iest od tego, któryby na ciągnienie kilkadziesiąt łokci długiego w dawnym mieyscu rynsztoka, podpadaią:
cego za kilka lat znowu zepsuciu, musiał bydź łożonym, a przez to ochroni się razem ruiny wschodów Kamiennych, pod które dawny rynsztok bywał wpuszczany.

Nowy tedy Rynsztok, ma bydź puszczonym krotszą drogą do Staień Akademickich przez mur ieden szkolny, na dwa łokcie gruby, a ztamtąd prosto będzie wypadał na Ulicę S. Anny, i onę oczyszczał. Do tey roboty, potrzeba Kamieniarzy, aby wydro:
żyli kamienie na kanalik w otworze muru potrzebny, Murarzy, aby wykuli dziury nowe, a dawne zatkali, Cieslow, aby dali Sosnowy kryty rynsztok nie wielki, obok sciany klassy drugiey, któryby sprowadzał z drugiego Dziedzińca wody nie maiące iuż spadku, ale tylko do Kanału Szkolnego dobywaiące się, i expens na wywożenie powiększaiące, na pierwszy Dziedziniec. Potrzeba nareszcie ze dwanaście Siąg Kamieni, i kilkadzie:
siąt fur ziemi, któraby z pod Kollegium Fizycznego, mogła bydź brana. Ilości potrzebne:
go na to nakładu teraz obrachować ze wszystkim nie można, wszakże wszystko po skończo:

60v

ney robocie Rewersami, dowiedzione będzie.

Nakłady na Sarta Zecta na to niewystarczaią, ile że X. Marciszewski przez te lata, przez które po Złł. 500. tylko dawano. naddał Złł. 428 gr 29. o których powrocenie przy każdych Rachunkach na Wizycie dopraszа się, a ieszcze dotąd nieodebrał, acz wyraźnie Kassa Jeneralna Warszawska ma ie sobie podane. Nagłość potrzeby, odułoczyć roboty niepozwala, ile że dawny rynsztok odkopany do rewizyi, zasuty ziemią iest znaleziony i cale przegniły, nie nieprzepuszczaiący wody, dopraszaią się tedy Szkoły, o obmyślenie tak potrzebnego zakładu, któryby po skończoney robocie, i podaniu go Kassie Jeneralney, mógł bydź z woli P. Kommissyi, powrócony.

X. Marciszowski mpp

Po napisaney tey Nocie, przyszedł P. Krysker, i otworzył myśl swoią, że z drugiego Dziedzińca na pierwszy, niemoże bydź ściek puszczony, a to dla tego że wszystkie dolne Szkoły, przymuszone byłyby połykać wszystkie odcieki ludzkie na drugim Dziedzińcu czynione, przeto radzi, żeby iednymże kosztem, z pierwszego na Drugi Dziedziniec wody rynsztokiem prowadzić, a z drugiego Dziedzińca, kopać za Murem Szkolnym rynsztok do Murow Miejskich.

X. Marciszowski mpp

Tenże P. Kryskier proponuie na tę robotę Złł 500 przeszło.

61v

1789.
Dnia 30. Maia
Affirmative.

17

1°. Xiądz Jerzy Mierozewski odebrawszy zapewnienie od W. X. Kanonika Minockiego zapisania Koadjutoryi na Dziekania w Kollegiacie WW. SS. w Krakowie, zanosi prozbę swoię do Przeswietney Akademii Krakowskiey, iako maiący Prawo wraz z wielu innemi Kollatorami do prezentowania na tęż Dziekanią, aby łaskawie przychylić się raczyła do podpisania Konsensu na zapisanie wzmiankowaney Koadjutoryi; a odebrawszy iuż od innych wspot Kollatorow takowy podpis, spodziewa się że i Przeswietna Akademia Krakowska łaskawie przychyli się do żądań proszącego.

62v

1789.
Dnia 25.

19

1789.
Dnia 25. Czerwca.

19

34.
63

Przezacna Głowno Akademio Krakowska!

1º Przeswietna Kommissya Ekonomiczna Skarbu JKMci Rezolucyą swoią dnia 3go Miesiąca Maja 1788. Roku w Warszawie mnie proszącemu nadanie Przywileiu na Gronta Włodarskie y Zastaynie leżące przy Folwarku Łobzowskim odpowiedzieć raczyła; iż gdy Ten Folwark z swoim Ograniczeniem Nayiaśnieyszy PAN do wolnego rozrządzenia dożywotnim Prawem Przezacney Akademiy oddał łaskawie, zaczym do teyże udawać się Oświadczyła„

Mam honor prosić Przezacney Akademiy Krakowskiey, abym na posiadanie tych gruntow Włodarskie y Zastaynie zwanych w tym Ograniczeniu, iak sp. Nieboszczyk Chorszewicz posiadał, z warunkiem płacenia z nich czynszu postanowionego Inwentarzem, y dotąd opłacaiącego się, otrzymał Prawem Przezacney Akademiy służącym, Konsensa że znayduią się Budowle Sukcessorow Nieboszczyka Chorszewicza, ktore lubo iuż znacznie upadaią, y ich Erekcya z Gruntu nowa koniecznie potrzebna, żądam zapłacić wszelkie pomienionym Sukcessorom; do czego niemałey Expensy ponosić wypada. Więc nieodmowi mi Przezacna Akademia swego łaskawego Interessowania do Przeswietney Kommissyi Ekonomiczney Skarbu JKMci, o zyskanie Przywileiu Nayiaśnieyszego PANA„ a tak moy Awans na Erekcyą Budynkow y zagospodarowanie w tych Gruntach będzie miał bespieczeństwo y dla moich Sukcessorow„

Wszak iako dawniey Gospodarstwa Folwarku Łobzowskiego niedziała się żadna

przeszkoda

63v

przeszkoda Posiadaniem tych gruntow przez ze-
szłych uprzywilejowanych, tak y dziś Przezacna
Akademia nieponiecie w swych ułożeniach nay-
mnieyszey dolegliwości, y w Jutracie żadnego zmniey-
szenia nieotrzyma, tym śmieley mam honor pono-
wić moie pokorne Prozby.

J: Straube
Podpułkow

W Krakowie d. 31go Maji 1789. tt.

64v

1789
Dnia 6. Czerwca
affirmative

35.
65

18

Jaśnie Wielmożny Rektorze i Przestawna
Szkoło Płówna.

1° Kandydaci Stanu Akademickiego: czwarteletny i trzecioletni tak świeccy iak duchowni, strawiwszy tu na Naukach lata przeszłe, a przez ten cały przeciąg, nieustannéy o dobro nasze JW Pana i Prżney Szkoły Płównéy, troskliwości, i osobliwszych względów, przy własnéy każdego aplikacyi, doznawszy; kiedy teraz przychodzi nam po rozległych Prowincyach Polski powzięte zawiązki światła rozwozić, i przekonywać Publiczność o rzeczywistych skutkach troskliwości Waszéy; śmiemy prosić JW Pana i Prżney Szkoły Płównéy o pozwolenie stawienia się na examen, w celu otrzymania stopnia Doktorskiego z Filozofii; abyśmy, tym zaszczytem udarowani i lubo za małe ieszcze prace nagrodzeni, z większą ochotą i gorliwością zawsze pracowali dla dobra naszéy Oyczyzny.

Kandydaci Stanu Akademickiego

65v

Zadania 1789. 25. Czerwca. niżey podpisanego do Szkoły Głowney Koronney.

23 Pierwsze Zadanie z Excepcyą iest następuiące:

Lubo z iedney Strony utrzymuie ialo Akademik, że konferowanie Stopnia Doktorstwa należy do Akademii; z drugiey iednak Strony utrzymuiąc iż konferowanie Licencyi należy ad Procancellarium Universitatis iako Jemu Samemu od Kanclerza udzielony, winienem obowiązany uważyć przysięgaiąc w maiący rzucenie miesić się w Prezentym Gronie kapituły Kraiu, ile że mnie iest, utrzymywać i popierać; iż konferowanie Licencyi ostatnim kandydatom Medycyny iest prawe ważne, przed którym musiał pomienione examen rigorosum et iuxta conscientiam excepturo do tego wyraźnie obowięzuie Indymem Procancellarium Diploma. Celsissimi Principis Cancellarii Universitis nostrae. Przeto winienem zaświadczenie to na stylowanym papierze wydane z rozwinieniem tych dwoch od siebie oddzielnych Stopniow podać do insercyania w akta Akademickie, aby kiedy effrenata licentia opanuie moie wziąwszy Wmianowanego dystynkcya nie kusiła się ze mną gdzieindziey dobrey wiary tego, co in Collegio Physico dokonywać widziała. Wnalizie iuż Duch Conventiculi Egronundum Individuorum Collegii Physici obwinia mnie w powinie Magistratu sie in Conventiculo podpisanym d. 30. Maia i do Aktow Grodzkich Krakowskich zaniesionym, iako gdyby Akta Akademickie nie zdołały obeymować tak nadzwyczaynych płodow wolnego mowienia Ducha Conventiculi obwinia mnie tem iakowm nastąpił na prawa kanclerza, przeto na ocalenie honoru i kwitu mego należy mi dopraszać się Szkoły Gł. o przystąpienie do decyzyi iednego Artykułu dawniey odemnie na konwokowaney podanego potym statutow i zwyczaiow, który iest nayważnieyszym praw i przywileiow Klomotem.

Rownie także mamy przystąpić Szkoły Gł. do innego tabie Artykułu na tymże samey Schedzie, co i wyżey Artykuł, względem rozdzielenia Summy 14m na rzecz Collegii Physi naznaczoney i do dyrygowania Szkoły Gł. oddaney, gdyż z niey należy zapisywać niedostatki naszego do Fizyki potrzebnych do Sali nowey dokonstrukcyi kwitu maiących.

2 Drugie Zadanie pod kondycyą w tych wyrazach.

Winno się Gorliwości Wpmci Xcia Sabla Kollegium Moralnego Prezesa kan. kat. Wileńskiego o ciągłe obchodzenie Pamiątki založenia Akademii kroku przez kazimierza W. ie na iedney Sessyi Szkoły Gł. pod swoią prezydencyą popart przez niektorych uchylał na zawsze skoligacony ten chwalebny zwyczay i utrzymał chęć ofiarniącego się w r. 1786 do czytania nader zamiłowanej Dyssertacyi o Mysleniu Ziemi z obcych przytrąconego w owym R. tego strapnego Jeromchy. Dla tey przyczyny mam honor oświadczyć Szkole Gł. ochotę swoią do czytywania w rok przyszły 1790 nie chcąc aliis praeripere palmam na Pamiątkę tey Dorocznosci Powagą Gł. komissana komissyi Edukacyi Narodowey i od niey do Szkoły Gł. Delegowanego w owym Roku Wizytatora pochwalonej i na radzie stwierdzonej, Dyssertacyi w materyach przyrodzonych do pory roku zgodnych i do poiścia wszystkich mistrzowanych, poki tylko prawować będę w tey Szkole, której ab incunabulis vitae academicae starałem się podług mocnych sił honor pomnożać. Gotow iestem tę z siebie czynić ofiarę ieżli do czytywania wprowadzenie moich rzadkich nie będzie bywać Delegacyi radzę: iż poki w iednym obwodzie nie będzie prawować po kilka osob, Delegacye nie będą potrzebne owszem stanąć mogą tylko per turnum rotatywa kiedym iuż publicznie czytał C. Dyssertacyą z tabliczki trzy kroków moim dzielowałem. Do dzielowania ostatniey kwoty Szkoły Gł. na podzielenie pub. w rzeczone kwitki potwierdzoney mocą mnie konklucya tychże Szkoły, podług której podaie ią do podpisania Jmci Xcia Sabla Kollegium Moralnego Prezesa Wizytatora i Delegata naszego. X. And. Trzcinski Scholae Pijarum Rector, Collegium Physicum Prezes mp.

E. i poki nas miłość prawdy i nauk zjednać nie będzie

66v

67v

1789.
Dnia 25. Czerwca.

22

37.
68

Jaśnie Wielmożny Panie Nayosobliwszy Dobrodzieiu

1º Zaufani w Wysokich Łaskach i dobrém Sercu Pańskiém, poważamy się zanieść nasze
Naygłębsze prozby do Nayupoważeńszey Osoby JWWM Pana Dobrodzieia, byś
raczył Pan Dobrodziey przez swoią Nieoszacowaną Dobroć darować Nam ten datek,
któren się od Nas obydwóch za Dokturę z Filozofiy do Kassy Szkoły Główney będzie na=
leżał. – Niewymawialibyśmy się, wprawdzie od takowego datku do Kassy Szkoły Główney
należącego się, gdybyśmy w lepszym, niż dzisiay, zostawali Stanie. Nasz dzisieyszy
Stan co do Maiątku bardzo iest biédny i godny politowania, gdyż, częścią przez expens
na książki łożoną, częścią przez inne wydatki na różne gwałtowne potrzeby, w ciągu lat
trzech, mocnośmy się z grosza wyniszczyli. – Wielkiey zatém i nieskończoney Dobroci
swoiey JWWMPan Dobrodziey okażesz dowód, gdy swey zwykłey Dobroczynności
i Nam w prozbach naszych odmówić niezechcesz. Ta pozyskana Łaska zaszczepi
w Nas obowiązek wiekiem wypłacania się JWWMPanu Dobrodzieiowi, za którego
Słodkich Rządów w Szkole Główney Koronney mieliśmy honor zacząć i skączyć Nauki
nasze. — Przy złożeniu takowych prozb naszych u Nóg Pańskich, żadną miarą niemo=
żemy oraz tey w sobie ukryć wdzięczności, którą także dla całey Przezacney Szkoły –
Główney Koronney winni iesteśmy za Nauki przez lat trzy wlewane w Nas przez tak
Mądrych i Wielkich Mężów, z iakich się ta Przezacna w Kraiu Magistratura składa,
a którey JWWMPan Dobrodziey iesteś Głową i Rządcą Naychwalebnieyszym. –
Ta wdzięczność, która się od Nas tak słusznie i sprawiedliwie należy za Oświecenie te,
cośmy z Nauk prawdziwie Mądrych i gruntownie Uczonych Mężów na całe powzięli
życie, nieprędzey, chyba z témże naszém skonczy się życiem. – To w szczérey pro=
stocie serca wyraziwszy Oświadczenie, z ponowieniem o żądaną prozb naszych Łaskę,
mamy sobie za osobliwsze i Szczęście i Ukątentowanie, przy poleceniu się Wysokim
Łaskom i niewygasłey Pamięci Pańskiey, wyznać się, że iesteśmy w Wiek Naygłębszy
z Naygłębszém Uszanowaniem

JWWMPana Nayosobliwszego Dobrodzieia

Życzliwemi i Nayniższemi Sługami

X. Benedykt Błędowski Bazyliian
X. Justyn Karyszkowski Bazylian

68v

1789.
Dnia 25.

1789. 21
Dnia 25. Czerwca

30.
69

Niżey podpisani z Szkoły Matematyczney w Szkole Głł Koronney Professorowie zaswiadczaią iż JP Wincenty Ostrowski wysłuchawszy na Lekcyach Publicznych Kursów Matematyki złożył Examen z Geometryi tak Teoretyczney iak praktyczney na którym dał dowody swoiey zdatności do osiągnienia Przywileju Jego Królewskiey Mci na Geometrę. Dan w Krakowie Dnia 20 Czerwca Roku 1789.

Felix Radwanski Mechaniki i Hidrauliki publiczny Professor Geometra Jo Krol. Mci m.p.

Jan Sniadecki Matem. Wyższey Professor m.p.

69v

1789
D. 25. Czer

1789.
D. 25. Czerwca 20 39.

Kopiia explikacyi wyiazdu P. Sniadeckiego.

Wyiezdzaiąc z Krakowa, dnia 21 Czerwca 1789. bez powrotu
iuż, chyba po skończonych wakacyach niżey podpisany zosta
wuie przy Aktach Collegii Physici takową explikacyą
Lubo konice lekcyi w Szkole P. w bieżącym roku szkolnym przy
pada na dzień S.te Piotra, to iest 27. teraźnieyszego miesiąca,
iest dniem ostatnim lekcyy publicznych, uprzedzaiąc iednak o kilka
dni wyiazd na wakacye należy mi donieść iż przez takowy przy
spieszony wyiazd nic nie ubędzie w powinności Professorskiey
co do lekcyi: należy się bowiem za cały miesiąc Czerwiec, 11. dni
lekcyi rachuiąc poniedziałki Srzody i Piątki; ia od 12.te do 17.go
Czerwca miałem lekcyy trzy, od 19.go do 14.go lekcyy 7. daiąc ią
dzień, a dla S.go Bożego Ciała, drugiego dnia to iest 22.go
Miesiąca miałem lekcyy dwie iedną rano drugą po południu
oprzecz tego lekcyą dnia 15.go i drugą lekcyą dnia następuiącego
to iest 16.go co wszystko składaiąc lekcyy 12 w tym miesiącu
danych: iako o tem Audytorowie zaświadczyć mogą. Przy-
muszony zaś będąc do tych extraordynaryynych lekcyi przez
materyą którąmem tłumaczył i przez czas. Czynić bowiem
doświadczenia ze światłem miałem profitować z czasu
wypogodzonego po południu i lekcyą tłumaczyć od 2.giey go
godziny do 3.ciey. Kurs cały którym sobie zadałem w tym
roku wytłumaczyć zupełnie skończyłem: a zatem nie mogąc i nie
będąc obowiązanym inne zaczynać materye, oświadczyłem chęć

71v

Dyplorom o Konin lekuy moich w czasu teraźnieyszego zdro
wego Roku: Takowe explikuyę vprzeday abym P. Sekr
tarz Collegii Physici przy Aktach zatrzymał

Jan Swiadecki

Mi Adv. Phys

Concordat cum Originali F. Sekret
Coll. Phys: Sekretarz

Gdy po uchyleniu ustanowionego w Kollegium u Sgo Piotra na
1o Kandydatów Professorów od Prześ: Kommissyi Edukacyinéy
Seminarium wielu z nich odebrało dyspozycyą od Szkoły
Głównéy wyiechania na Professorów, wyznaczony i iazo-
stałem do Szkół Poznańskich na Professora Wymowy
będąc tylko kandydatem roku 3go. Lecz W. J. Pan Snia-
decki Matematyki Wyższéy w Szkole Głów. Professor
i pod ów czas Sekretarz zniewolił mię ażebym się przy
Nim na rok ieden dla zapisywania Aktów Sekretarskich
i tym podobnych obowiązków pozostał, zaręczaiąc mię iż
rok ten ma mi bydź policzony w liczbę lat oduczaiących
z powinności. Skończywszy iuż teraz lat pięć na ucze-
niu Matematyki w Szkołach Krzemienieckich dopraszam
się łaskawych względów Zwiérzchności nad Edukacyą Naro-
dową ażeby mi ten rok przepędzony przy Sekretarzu Szko-
ły Głów. na pełnieniu powinności prawie równie ważnéy
iak professorska przyiąć, w lata zasług policzyć i pensyą
na rok przyszły szkolny zaczynaiący się 1789go, dnia 29.
Września Rezolucyą swoią 1200. Zło. Pol. wyznaczyć ra-
czyła.

Dan w Krzemieńcu w czasie Jene-
ralnéy Wizyty 1789 Ru dnia 28. Lipca.

Karol Mirowski.
mp

72v

lit. 6.

Żądania niżey wyrażonego do Prześ. Komissyi Edukacyiney W. Jmć Xn Wrzeszczowi Kanonikowi katedralnemu Kijowskiemu Rektorowi Szkoł Ukraińskich wczasie Wizyty Szkoł Żytomierskich Roku 1790. dnia 8. Lutego przełożone

1790

1o Niżey wyrażony powtarza Żądania swoie do Prześ. Komissyi Edukacyi Narodowey: z przyczyny, iż na podane Jmć Xn Bogdanowiczowi wyznaczonemu Wizytatorowi w Roku 1787. dnia 31. Maja, żadney nieodebrał Rezolucyi.

Zostawał niżey wyrażony w Zakonie Jezuickim, przez lat iedenaście, y miesięcy kilka, zacząwszy Nowicyat w Roku 1762. dnia 24. Sierpnia, do czasu promulgowania Bulli Zniesienia, Zakonu, ktorego w Lublinie w Roku 1773. w Miesiącu Listopadzie Uczącego się Teologii, zastała.

Po skończonym Nowicyacie, y naukach Humaniorum y Filozofii przez lat sześć, był użytym od Zakonu do Uczenia Szkoł - Uczył w Przemyślu Mediam et Supremam Classem Grammatices przez lat Dwie, w Samborze przez Rok ieden, w Krzemieńcu przez lat Dwie Syntaxim et Poesim. Co wynosi lat Pięć.

Po Zniesieniu Zakonu; od Roku 1774, w Szkołach Winnickich, pod rządem Prześ. Komissyi Edukacyiney będących, przez lat trzy, Uczył Wymowy, Poezyi, Logiki, Historyi, Geometryi, Języka Francuskiego, y innych, y był użytym, do wizytowania Szkoł, z Jmć Xm Kuczkowskim, bez żadney nadgrody.

Z tych przyczyn dopraszа się, aby Mu Pensyia Emeritorum, podług Rezolucyi Sameyże Prześ. Komissyi Edukacyiney w Rn 1783m wydaney, względem płacenia Pensyow, Osobom w tym Zakonie zostaiącym, zaległa, za lat Trzynaście, wypłacona była - Powtore żeby odtąd, regularnie od Prezydującego w Szkołach Żytomierskich, dwiema Ratami, wypłacana była.

J K Dunaiewski.

73v

34

1° Za
ow, prosc
Notę o
ey skut
ki, i pi
wich, iż
łopotami,
ę Prze
Bursy
elekcyę
i Dam
1790.

Przesławna Szkoło Głowna!

1° Zaraz w rok po obięciu Prefektury Bursy Chirur-
gow, prosiłem Przesławney Szkoły Głowney przez podaną
Notę o uwolnienie mnie od tey funkcyi, tęż samę prośbę, kto-
rey skutku natenczas nieotrzymałem, ponawiam teraz. Przez dwa
ki, i pięć miesięcy sprawuię ten fatalny Urząd, czuię po siłach
moich, iż iuż czas iest ulżyć sobie ciężaru. Znudzony codziennemi
kłopotami, życzę sobie mieysca spokoynieyszego. W tym celu dopraszam
się Przesławney Szkoły Głowney, ażeby mi wakuiącą Senioryą
Bursy Jurisperitorum konferować raczyła. Dopraszam się także
elekcyą nowego Prefekta, i wyznaczenie Kalkulatorow, przed ktore-
mi zdam sprawę z dochodu, i wydatku funduszu. D. 21. Lutego,
1790.

X. Antoni Muszyński mp

36

~~42~~
75

Przesławna Szkoło Główna!

1º Zgromadzenie Professorow Szkoł krakowskich maiąc w Roku zeszłym Szkolnym, podany sobie od Szkoły Głowney do Exekucyi Proiekt Cwiczeń i Zabaw Młodzieży w Ogrodzie Łobzowskim, starało się wykonać go w Częściach, ile Czas, Dochody i inne Okoliczności pozwolić mogły — Przy kończącym się teraz Roku dopełnia rownie toż Zgromadzenie włożonego na siebie Obowiązku zdania Szkole Głowney Rachunkow tak z Dochodow, iako i z Wydatkow, które wykonanie Proiektu za sobą pociągało — A przyłączaiąc do Usprawiedliwienia swoiego Opis Robot poczynionych i Stanu dzisieyszego Ogrodu dopraszа się Szkoły Głowney, aby raczyła Rezolucyą swoią uwiadomić Zgromadzenie, iak się ma względem Zawiadywania dalszego tymże Ogrodem regulować? —

Dnia 24 Lutego 790

X. Mariszowski mpp
W. Kłossowski Dr Trzyk
Czech Mpp
A. Bronowski Prof. Wymow.
M. Dymidowicz C. K. II.
S. Girtler Prof. Kl. 1. mpp
J. Sołtykowicz Prof. Pr.

75v

28

43.

76

Kommissya Cywilno: Woyskowa, Województwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego.

Maiąc Sobie przełożoną Potrzebę od J.W. Wodzickiego Szeffa Regimentu Konsystuiącego odmienienia Mieysca na Lazaret, ktoren będąc przez Miasto Regimentowi dany, iest w Mieyscu niezdrowym, ile w bliskości Kanału ledwie nie połowę Miasta czyszczącego, wilgotny i szczupły, przez co w powiększonym Regimentu Zaciągu liczba Chorych się pomnaża. Z czego zaraźliwych Chorob obawiaiąc się, Kommissya z powodu tego udaie się do Korpusu Prześwietney Akademij Krakowskiey, Żądaiąc pozwolenia Klasztoru S. Barbary iako nayzdatnieyszego Mieysca do odmiany Lazaretu. Spodziewa się Kommissya Porządkowa, iż Prześwietna Akademia Krakowska, do tak użytecznego Zamiaru Ludzkości skutecznie przychylić się raczy. Dań na Sessyi Kommissyiney Dnia 2. Marca 1790. Ru

M. Grodzicki Kasztelan Oświecimy Prezes Kommissyi mp. pp.

76v

77v

Do.

Przeświętney Akademij Krakowskiey

29

Kommissya Cywilno-Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego Powiatow Krakowskiego y Proszowskiego.

Czuła na Rekwizycyą Swoię iż pod dniem 2giu praesentis od Prześ: Akademii Krakowskiey nie ma odpowiedzi, w Materyi nieodwłoczney Rezolucyi wyciągaiącey, o ktorą Żądanie jeszcze ponawia. Dan w Krakowie na Sessyi dnia 4go Marca 1790. Roku.

Hiacynt Bzowski
Lle: Prezyduiący

78v

Do Przeswietney Akademii
Krakowskiey.

35 Kommissya Cywilno-Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego Powiatow Krakowskiego y Proszowskiego.—

Czyni Rekwizycyą do Prześ: Akademii Krakowskiey aby ex facultate Medica Deputować raczyła do Lazaretu Regimentu Konsystującego Professora Mediciny dla dania Opinii, ile tenże Lazaret objąć może chorych, zgodnie do polepszenia Ich zdrowia, y wstrzymania przez szczupłość mieysca Empidemicznych Chorob, do ktorey to Lustracyi JJ. WW. Wielowieyski y Kalk Cywilno-Woyskowi Kommissarze w komplecie Naszym zasiadający Delegowani na dniu jutrzeyszym na Godzinę Trzecią po Południu znaydować się tam będą y na tęż Godzinę aby Professor Mediciny mogł być przytomnym. Dan w Krakowie na Sessyi dnia 5go Mca Marca 1790 Roku

Hiacynt Bzowski Sk Prezyduiący

80v

4

Kommissya Ciwilno Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego Powiatow Krakowska y Proszowskiego.

Po dopełnioney Lustracyi Lazaretu Regimentu konsystuiącego y uznaney niektorych Reparacyi potrzebie ku wygodzie y utrzymywaniu Chorych, Kommissya Porządkowa z Szlachetnym Magistratem Miasta Tuteyszego trudność tę dla Regimentu załatwiła, o czym zawiadomić ma Obowiązek Głowną Szkołę koronną Prześ: Akademii Krakowskiey, iż Domu pod Imieniem Collegium S. Barbary iuż niepotrzebuie y zatrudniać go dla nayużyteczniejszych Chirurgicznych, lub Medycznych Głowney Szkoły koronney niechce zamiarow.

Offiarę dla Publiczney Usługi Drukowania wszelkich Uniwersałow do dnia 1go Pazdziernika Kommissya z powinną przyimuie wdzięcznością. — Dan na Sessyi w Krakowie dnia 10go Mca Marca 1790 Roku —

Alexander Letowski Stol. Krę Prezydujący

81v

Przesławna Szkoło Głowna!

Powtorną zanoszę prośbę do Przesławney Szkoły Głowney
k o uwolnienie mnie od tey funkcyi, ktorą dotąd z ustawicznym
martwieniem sprawuię, iako i o łaskawe konferowanie mi wakuią:
ey Senioryi Bursy Jurisperitorum. Zaczęte rachunki z inne:
go mieysca kończyć mogę, tak iak ie zaczynał, i kończył
moy Poprzednik z Bursy Strangielskiey, a kończyć
mogę z tym większą łatwością im bardziey do zdania należy:
ey sprawy z dochodu, i wydatku funduszu spokoyność iest po:
trzebna. Gdyby elekcya Następcy moiego nadal odłożona
być miała po zamkniętych wszystkich regestrach do dnia 9
biegnącego miesiąca, niemogąc uniknąć nieuchronnych expens,
musiałbym drugi raz zdawać rachunki, co i dla mnie byłoby
uciążliwą przykrością, i dla Delegowanych nowym zatrudnieniem.
Przesławna Szkoła Głowna raczy mieć wzgląd na to, że Urzęd:
nik, ktory i dla niesforności podległych, i dla licznych zatrudnień
przykrzył sobie swoy Urząd, a kilkakrotnie szczerze z nie:
go wyprasza się, niemoże być na nim użyteczny. D. 12. Mar
~~Lutego~~ 1790.

X. Antoni Muszyński mp

44

48. 84

Nota

Do Przestawney Szkoły Głowney Koronney

1mo

Od Roku 1783ciego iuż upływa rok siodmy, iak ciągłą i nie ustanną pracą około Drukarni Przestawney Szkoły Głowney zatrudniam się — W przeciągu lat kilku ciągłey tey pracy nie maiąc innego celu, iak tylko poświęcić się na usługi Drukarni w czasie odprawuiącey się Delegacyi zaniosłem prosby moie do Przestawney Szkoły Głowney, aby mi dalszy los i promocyą przez Prefekturę Drukarni ubezpieczyć raczyła — Na dniu 16. Lutego Roku 1786. zgromadzona Szkoła Głowna z okazyi słuchania Rapportu o tyższe Drukarni, będąc uwiadomiona od Delegowanych o mojey kilkoletney applikacyi i sposobieniu się na ten obiekt, iako też o szczegolnieyszym zaleceniu mnie niegdyś s.p. Jd. Rzązewskiego, z Funkcyą dozoru dawnych i Elementarnych Xiązek pod ow czas oddaną mi, razem i Następstwo na maiącą wakować Prefekturę uroczyście mi upewniła — Na mocy więc takowego upewnienia się z Rezolucyi Szkoły Głowney wypadłey ugruntowany, omieszkałem z daleka wszystkie awantaże i pożytki, które mnie stądinąd i z rożnych miar potykały, a tożąc bezpiecznie i spokoynie dalsze lata moie na dobro i usługi Drukarni odebrałem w czasie tę dla siebie nadgrodę, gdy własnie przy upływaiącey iuż teraz dwuletney czasu porze Delegowani od Szkoły Głowney oddali mi w tey mierze sprawiedliwość, z którego powodu Szkoła Głowna powiększeniem pensyi udarzyć mnie łaskawie raczyła — Gdy potym iuż blizko potrzecie mija, iak Prefekt Drukarni niegdy Jd. Rzązewski umarł, ia iako aktualny Urzędu po nim wakuiącego Następca Konkluzyą Szkoły Głowney w Roku i na dniu wyżey wyrażonym umocowany, obiawszy iuż w possessyą Urząd ten Prefekta Drukarne zanoszę nayuległsze me prosby do Przestawney Szkoły Głowney, aby z Wyroku swoiego względem Urzędu Dozoru Xiązek i Korrektora myśl swoią oznaczyła, to iest, albo zeby mnie przy samey Prefekturze Drukarni zostawić raczyła, albo ieżeli chce przyłączyć do Prefektury dozor i korrektę Xiązek, ażeby proporcyonalną tey pracy pensyą ustanowiła — Łaskawe na mnie Względy Przestawney Szkoły Głowney czynią mi mocną nadzieię, iże w tey okoliczności zechce sobie iak nayłaskawiey postąpić —

d. 13. Marca 1790 Roku —

Michał Baterowicz mpp

84v

85v

31

Niżey
nikiem
ten
w S
tyczny
kładan
porty

31

49. 86

Niżey podpisany daię Zaświadczenie za JmćPanem Dominikiem Zabłockim Mieczniki ewiczem Gąbińskim iako ten w Roku 1784. będąc Uczniem klassy Czwartey w Szkołach Płockich, z pilnością do Nauk Matematycznych przezemnie w tym Roku dawanych przykładał się, a w szczególności w Jeometryi Znacznie postąpił — Dnia 18tego Marca Rku 1790 —

Czech Mtr Matematy Sprzyksiąg

86 v

Przesławna Szkoło Głowna Koronna

Mustra Studencka, będąc w Ustawach Uczniom zaleconą, pomimo coraz mnieyszą Liczbę Uczniow w niey się cwiczących, każdego iednak roku /: wyiąwszy ieden dla niedostatku nakładu na nię :/ w Miesiącach Maiu i Czerwcu, nie bez znacznego nakładu, odbywać się zwykła. Gdy bowiem pozwalani od Regimentu tuteyszego do uczenia teyże Mustry, nie bywaią razem od pierwszych powinnosci wolni, cenią siebie samych coraz wyzey, aby i Zastępcow swoich w powinnościach przy Regimencie opłacić, i utrudzenie w uczeniu Uczniow Szkolnych, sobie nadgrodzić mogli. Ztąd iest, że i w roku zeszłym ledwo za Złotych Dwieście Szesnascie, i to ieszcze nie punktualnie, bo od Regimentu często zatrudniani, Mustry uczyli. Starałem ia się wynaleźć Człowieka wolnego od Służby Regimentu, a razem biegłego w Mustrze, ale próżno, umawiałem się nawet z Przełożonemi Regimentu, aby na dwa Miesiące chcieli urlopować tych, ktorzyby do cwiczenia Uczniow byli wyznaczeni, lecz i to nadaremno ile że wszyscy w Regimencie, zaięci są pod tenże czas naybardziey powinnościami swemi. Nie pozostaie tedy, tylko, aby wyznaczeni do Mustry Studenckiey, w ten czas ich cwiczyli, gdy im cokolwiek czasu od pierwszych powinnosci zbędzie, a przeto zawsze nieregularnie, a z znacznym nakładem. Cząstka dochodu Łobzowskiego, na cwiczenie Młodzi przeznaczonego, niedostatek osobnego na Mustrę Funduszu, w poprzedzaiącym czasie zastępowała, z tegoż dochodu Łobzowskiego, aby na następuiącą także Mustrę, raczyła Szkoła Głł: przynaymniey Złł: 216 przeznaczyć, upraszam. d. 29 Marca 1790.

X. Maciszewski mpp

87v

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego.

Sfiarowany pod dniem 6go Mca Marca, od Exmościetney Szkoły Głowney Koronney, Akademii Krakowskiey, łatwość, w ustąpieniu dwoch Salow, i niektorych nadole wakuiących Stancyi dla Chorych w Domie S: Barbary, z wdzięcznością przyimuiąc, mogę wiedzieć sobie, iaczey Kommissya w tey zawadzie, zachowała sobie Teyże Exmość Szkoły Głowney przychylne względy, ku dalszemmey potrzebie konsystuiącego Woyska, aż dotąd. A ponieważ Dyspozycya od Exmościetney Kommissyi Woyskowey Obozu Narodowe, dla zasłony granic, i bezpieczeństwa Miasta i Okolic Jego, dziś rozdysponowany iest Szwadron Konsystować, na Zwierzyńcu Valthu Kawallerii Cudzey Straży Prefektura JW: Bystrzewskiego iuż Aktualnie stanął, przy którym szwadronie, ponieważ znayduie się do szczodrzistu Dwo chorych a żadnego sposobniejszego kommissya nie widzi do złożenia tych Chorych Miejsca iak w Domu, nar opisanym S: Barbary, i dla bliskosci Regimentu Pieszego tey szego Garnizonu, Któremu chorzy oddani być muszą; Exto Kommissya Exmości Głowney Koronney Akademii Krakowskiey uprasza, aby nie uczyniony takowy Dom nie raczyła odmowić, A Chorzy Ulotrzy za przyimaiącowaniem Szwadronu, na wszelkich złożeni dotąd zostaią, aby mogli w tym Domu dziś zostać umieszczeni.——

Zamiętna będzie Kommissya warunku Exmości Szkoły Głowney oznaczonego ze na dzień Ostatniego Sierpnia, Gdyby te miejsca były potrzebne Akademii zostawione. Dan w Krakowie na Sessyi Kommissyiney Dnia 4. Maja 1790 Roku.

Bogusław Słuski Prezyduiący

X. Sebast. Nerakowski Kanonik Kommissarz

Józef z Zakliczyna Jordan Kommissarz. my

Jan Szwykowski Kommissarz. my

Ludwik Pranowski Kapit. Kommissarz. my

Czytane było na Sessyi Dnia 5. Czerwca 1790 Roku i na Dyspozycyą wzmiankowanego tego Żądania Exmiona ~~Exmo~~ porucznika Szloda Głowneo.

88v

89v

241

Dnia 9go Marca z Winnicy 1790 Roku

52.

Przeswietna Szkoło Glow. Koron.

Ile spływa korzysci na kray z dobrey Edukacyi Młodzierzy, tyle się iest winno wdzięczności Szkole Głowney, iako Opiece, nad Edukacyą maiącey. Pokazała Szkoła Głowna swoią troskliwość względem Szkat Winnickich, gdy tym, w Osobie Jmć Pana Jarkowskiego Prefekta wyżey czyta, ktory przez swoią gorliwość w dopilnowaniu i karności w prowadzona, nam i Kraiowi, w naszych Synach, zapewnia przyszłe nadzieie, a Szkole Głowney honor i wdzięczność. Takowey wdzięczności oświadczenie Szkoła Głowna tashawie od nas przyimie, a Jmć Pana Prefekta, ze tu Jego prace umie umiemy, zawia domi, i do trwałey gorliwosci w pracach, dla tey nowo Obywatelskich czynionych, zachęci. O co dopraszamy się usilnie

Szkoły Głowney nayniższi Studzy

Bogdan Głowacki
Fabryc Borzymiński Stoł. Głowney Brat

90 v

91v

Zdarzony dnia czwartego tego Miesiąca Maia pożaru gwałtownego przypadek, który większą część tuteyszego Miasta w perzynę obrucił, smutny loss sprowadził na
1. Xiędza Ignacego Depucińskiego Scholastyka Nowomieyskiego; kiedy nie tylko Dom swóy ze wszystkim po większey części swoim kosztem wystawionym zabudowaniem i sprawionym przez Siebie Gospodarskim Narzędziem stracił, ale nawet przez ognia i wiatru gwałtowność z sukien pościeli książek i inney ruchomości mało co a prawie nic wyrwać nie potrafił. Nie ma nadzei zkąd inąd wsparcia dla zubożenia i do ostatniey nędzy przyprowadzenia tuteyszych Obywatelów których Synów Edukacyą się zatrudniał. Pomimo powszechnych ratowania tak Ręką Wszechmocną dotkniętego pobudek, wart iest miłosiernych Prześwietney Kommissyi Edukacyiney i Szkoły Głowney względów, w którey od Dzieciństwa wychowany, lat dziesięć tu Urząd Nauczyciela pilnie i przykładnie nieprzerwanie sprawował; a Scholastykiem zostawszy, troskliwie publiczney z chwałą i zaszczytem tey Kolonii rok osmy dogląda Edukacyi; wiele pracy i kosztu tak na utrzymanie w Stanie przyzwoitym wszystkiego; iako szczegulniey na windykacyą od lat wielu należytości prawie za upadłą mianey łożył. Jego więc Zasługi i dopuszczony bez nadzei z Siebie lub zkąd inąd wsparcia w tym nędznym Stanie przypadek, niech wzruszy łaskawe do miłosierdzia Serca, o co z Nim przy oświadczeniu winnego uszanowania respektu dopraszam się. Dan w Nowym Mieście Korczynie dnia 12 Maia 1790 Roku

X. Sta. Ptaszyński Swiętey Teologii Doktor
Kanonik Katedralny Inflancki Proboszcz Nowomiey

mpp

92v

93v

12

#

Perillustres Clarissimi Reverendissimi ac Magnifici Domini, Scholæ Principis Regni, Ejusque Collegiorum Præsides, Doctores et Profesores Dignissimi, Prolectores

Gratiosissimi.

1.

X. M. Ignacy Depuciński w młodości lat swoich, w Akademii Krakowskiey in humanioribus litteris wzrost wziąwszy, Roku 1765. Bakałarzem Filozofii, następnie w Roku 1767. Magistrem y Doktorem tęże został. Tym zaszczytem obdarzon nayprzod lat 6. w Kątach Urząd Nauczyciela z zalecą Urzędu rzeczonego Miasta sprawował. Zaświadczenia w tey mierze od Urzędu Kętckiego ieżeli potrzeba, ma gotowe. Potym na Kolonią Nowo Mieyską władzą na ow czas Rektora Akademii comite instrumentô 1773. wysłany, ktoren to instrument y od następcy Rektora potwierdzony. Tam uczył w osobie swoiey lat nieprzerwanie dziesięć. Daley do przyiętey Scholasteryi w Roku 1701. Edukacyą młodzi utrzymuie przez trzymanych Nauczycielow; ktorych, gdy szczupły ich fundusz nie byłby zdolny na funkcyi trzymać, im z funduszu Scholasteryi swoiey resztę przyzwoitą dostarcza. Nieprzerwanym lat wątkiem w powołaniu Akademickim lat 25. trwaiąc, rewokowany quondam z Kęt Seniorya tylko Szkoły Swiętego Szcze-

pana w Krakowie nagrodzony. Za Urzę-
du Dyrektora á potym Scholastyka.
w Nowym Mieście z W. J. X. Michalow-
ską Chorążycową Krakę o prowizyą lat
10. prawie upadłą wiodł prawo, które
pomyślnie skończył. Tudzież Scholaste-
ryą tameczną Kamienicę Szkolną zno-
cznym kosztem poprawił. Z przyto-
czonych przeto dowodow, udaie się
z naywinnieyszym uszanowaniem,
do Przeslawney Szkoły Głowney Ko-
ronney; nie żąda tego, aby mu te koszta
z uszczerbkiem swoim wrociła, które
on chętnie dla Dobra publicznego
nałożył, ale o co z nayglębszą pokorą
prosi, iest to, że, gdy teraz naybardziey
o okropny los y upadek ciężki, z po-
żaru ognia gwałtownego na Dniu
4. Maia przyprawion: ktory większą
część Miasta w perzynę y gruzy obro-
cił: aby za zaleceniem do Prześwię-
tney Kommissyi Edukacyi Narodowey
do Przesławney Szkoły Głowney
Koronney, ktorego się usilnie spodzie-
wa, mogł na wsparcie szczupłego
dochodu Scholasteryi Nowo Miejskiey

i Szkoły /: ktorego połowa na podatki
Kraiowe, na wypłacenie Profesorom,
na światło, wino, odpusty Kościelne
wychodzi:/ tudzież na zasilenie ubo-
stwa, do ktorego przyszedł, przez pożer
ogniowy, wyprosić łaskawą Censyą
dożywotnią. Co y powtornie z zu-
pełnym zaufaniem, Sławnych Mądro-
ścią wyrozumieniem y sprawiedli-
wością doprasza się Mężow, przyo-
biecuiąc Im wierność wdzięczności
y wysług dożywotnich, oraz zostaiąc
z naypowinnieyszym uszanowaniem,
Wszystkich razem y każdego z osobna

Wielmożnych WWMć Panow

Dobrodziejow

1790. Dnia 23. Maja. w Krakowie

nayniższym sługą
Notę podaiący
X. Ignacy Lepuiński
Scholastyk i Dyrektor
Szkoły Nowo Mieyskiey.
mpp.

95v

32

55. 96

Wypis z Protokułu Obrad Zgromadzenia Nauczycielów Szkół Krakowskich.

Działo się na Sessyi Zgromadzenia Nauczycielów Szkół Krakowskich
1º złożoney Dnia 23 Maia Roku 1790 w celu obrania Plenipotenta na Elekcyą
Wielmożnego Rektora Szkoły Głowney Akademii Krakowskiey na mocy
służącego mu Prawa i kommunikowanego przez Prezesa Elekcyi.

Zgromadzenie Nauczycielów Szkół Krakowskich sszedłszy się in
plena, obrało iednomyślnością Plenipotentem od siebie JP. Józefa Czecha
Filozofii Doktora, Nauczyciela Matematyki w Szkołach Krak. Jeometrę
Przysięgłego JKMci, Bursy Jeruzalem Seniiora, któremu zleciło, aby ~~na~~ta-
kową Osobę wotował, któraby Dobru powszechnemu Edukacyi, Szkoły Gło-
wney Akademii Krakowskiey i Zgromadzeniu Nauczycielów Szkół Przy-
głównych naywięcey sprzyiaiącą i użyteczną bydź sądził. Dan w Krako-
wie, w Collegium Professorów. Dnia 23 Maia. Roku 1790.

X. Franciszek Marciszowski mpp
M. Dymidowicz Prfr. Klass II mpp
M. Ant. Himondski Prfr. Wymowy
Jozef Sołtykowicz Pr. Prawa
X. Antoni Muszyński S. T. D.
Karnodzieja mp
W. Kłoszewski Pr. Fizyki

Sebastyan Girtler ~~Prfr.~~ Klassy I.
Sekretarz Zgromadzenia

Plenipotencya

Dana W.ci Józefowi Czechowi Filozofii
Doktorowi &c &c.

878

1790.

27 Marca — 90 z Lirmus

Wielmożny Mość Dobrodzicu

1°

Rapport Szkole Głowney Wizy
ty Ukraińskiey spoźniony nieco przez kilko
tygodniowy Stabesc moy mesy tam w rze
czy WMPana Dobrodzicia, a Oyca moiey Jego
polecaiąc łaske y przyiazni, iestem Oyg
cokim uszanowaniem

WMPana Dobrodzicia

nay niższym sługą

Grzegorz Xen Kossakowski

Rektor Szkoł Ukraiń

98v

99v

11

Jaśnie Oświéceni, Jaśnie Wielmożni Pánowie i Dobrodzieje

1º X. Edmund Popiel Broszniowski Prorektor Szkół Łuckich przez lat ciągiem piętnaście iuż na Urzędzie nauczycielskim iuż na Funkcyi Prefektowskiéy i Prorektorskiéy przebywszy, a zawsze maiąc przekonanie Sumienia własnego o niezałowanéy wszelkiéy pracy i usilności do wypełniania Swiętych Obowiązków przyiętego stanu; i Stosownego od P. Szkoły Głównéy iako złożonéy z Mężów równie pilnie wglądaiących w wypełnianie Ustaw, iako i podług wartości ceniących prawdziwą Czynność spodziéwaiący się Zaświadczenia; gdy wtym Ostatnim roku czuie się bydź znacznie osłabionym na zdrowiu, o uwolnienie siebie od dalszych usług Jaśnie Oświeconych Jaśnie Wielmożnych Panów Dobrodziejów uprasza.

Że zaś niema żadnego Duchownego Beneficium, bo wyświęcony szczególnie na Pensyą przez JJOO JJWW Panów Dobrodziejów ieszcze w Roku 1777. Dnia 22go Kwietnia na Titulum Swięcenia zapisaną, a dotychczas ieszcze i razu nie wypłaconą; ani żadnego innego do reszty Życia Funduszu; przeto o Wyznaczenie dla siebie przyzwoitéy Pensyi pokorne zanosi prozby.

Nieskończone zaręczaiąc odsługiwania Obowiązki, i wyznaiąc się bydź

Jaśnie Oświéconych Jaśnie Wielmożnych Panów i Dobrodziejów

nayniższym sługą

X. Edmund Popiel Broszniowski

mpp

w Łucku 15. Czerwca 1790 Roku.

Memoryał do PK Edukacyyney.

100 v

Memoryat

do Przeświétnéy Kommissyi

Edukacyynéy

Prześwietna Szkoło Główna Koronna
Wielmożni Panowie i Dobrodzieje

1º Przyczyna w Memoryale do Prześwietney Kommissyi Edukacyyney wyrażona przymusiła mię dopraszać się u Niey że o uwolnienie od miłych mi zawsze Obowiązków Edukacyi.

Niechciałem udawadź się do Tey Magistratury nie obiawiwszy pierwey myśli moich i nieużywszy poważnego Prześwietney Szkoły Głowney wstawienia się za mną.

Dla tego nieinaczey Memoryał tylko przez Samąż P. Szkołę Głowną przesłać do PK Edukacyyney postanowiłem.

Raczcie Panowie Dobrodzieje postąpić podług względu na moie praie, a ia zapewniam nieustanną wdzięczność i wyznawanie żem iest

Wielmożnych Panow Dobrodziejow

nayniższym sługą

X. M. Edmund Popiel Broszniowski S. T. i Fil. D.
Prorektor Szkół Łuckich mpp

w Łucku 1790. 15. Junii

Do Szkoły Głowney

102 v

5. Grudn
1790 r.

Do Prze

61

X. Kazmie
Szkoły G
Wystaw
W zgaszon
Do Rekto
podrzęd
pięty p
uczyć
Szkół P
wnie: n
stkym
zytatoro
danéy
ście poz
wyświa
stąd ing
ostabion
bnie o
Podaiący
Matema
cinskim
cyi, iak
umieszc
Dziewa
w Wizy
Lipca. 17
Rektora
Oraz JP.
sorowi p
Korzysci
Stownéy
a to dla
do czego
kommu
Osob do

w Wizyc
przez

« W Rez

D. 5. Grudnia 1790 R. P.J.S.

59. 103

Do Prześwietnéy Szkoły Głownéy Koronnéy.

61

X. Kazmierz Gołecki Prefekt Szkoł Poznańskich Uprasza, azeby w Rapporcie Szkoły Głownéy podany był Przesu Kommissyi Edukacyi Narodowéy do liczby wysłuzonych.

W zgaszonym Zakonie Jezuitow zostawał lat dziesięć, gdzie mnieyszych Szkoł az do Retoryki oduczył. Wytrwawszy do końca w pomienionem Zgromadzeniu, pod rządem Przesu Komissyi dawał w Poznaniu lekcye Fizyki i inne na Klassę piątą przepisane. Wezwany udał się własnym kosztem do Warszawy: w téy Stolicy uczył Wymowy. Po nowém rozłozeniu nauk. 1781. otrzymał patent na Prefekturę Szkoł Poznańskich, dokąd swoim także kosztem wrocił: dziewięc lat ten Urząd sprawuie: rok blisko zastępował mieysce zmarłego Rektora. Usługi iego łozone przy usilnym dozorze Szkoł znalazły pochwałę i łaskawe zaswiadczenia wszystkich Wizytatorow; skąd za sprawiedliwym wyrokiem Przesu Komissyi, procz roku przydanéy Emerytury, tak, iz teraz od. 1781. liczy Emerytury lat dziesięc, miał szczęście pozyskać dwakroć Uroczystą Obietnicę téy Naywyzszéy swoiey Magistratury, wyswiadczenia w czasie szczegolnéy względności i pamięci. Dostarczaiącego skąd inąd opatrzenia niema. Zdrowie iego wielu zdawna defektami, toz wiekiem osłabione, osobliwiéy potroczną roku przeszłego chorobą nadwerężone potrzebuie odpoczynku i poratowania.

Podaiący ninieyszy Memoryał Ofiaruie do rozrządzenia Szkoły Głownéy Kollekcyą Matematycznych i Fizycznych Xiąg w liczbie Sto-pięcdziesiąt; procz niewielu łacinskim, ięzykiem francuskim przez sławnych Autorow są pisane, tak co do Edycyi, iak oprawy Paryskiéy znacznie kosztuiące: prosi oraz, aby Ofiara ta mogła bydz umieszczoną w Rezolucyi Przesu Komissyi, ktorą ile wysłuzony otrzymać się spodziewa.

w Wizycie Jeneralnéy przez WJX. Jozefa Muszyńskiego O.P.D. skończoney dnia 5. Lipca. 1788. ------„ Na Obradzie oswiadczyłem WJX. Jozefowi Przyłuskiemu Rektorowi; JX. Kazmierzowi Gołeckiemu Prefektowi z pilnego i przykładnego rządu, Oraz JP. Kazmierzowi Domaradzkiemu między innymi Szkoł Wielko-Polskich Professorowi prawa z iasnego i pracowitego tłumaczenia się, tudziez z znakomitéy Uczniow Korzysci szczegolniéy od poprzedzaiącey Wizyty zaleconemu Satysfakcyą Szkoły Głownéy Koronnéy z doniesieniem, ze z woli Przesu Komissyi są zapisani w Protokule a to dla pamięci w czasie do przyzwoitego im trwałych Zasług nadgrodzenia, do czego stosowny iuz zrobiony proiekt ma u siebie Przesu Komissya, i w czasie Kommunikować go będzie do obwieszczenia Zgromadzeniom ku tém większemu Osob do prac Szkolnych i pełnienia swych Obowiązkow zachęceniu.

w Wizycie Jeneralnéy odprawionéy w roku. 1789. dnia 9 Czerwca przez WJP. Jana Krusińskiego F.D. Matematyki Professora.

pod tytułem= Doniesienie

„ W Rezolucyi Przesu Kommissyi na Rapport przeszłoroczney Wizyty pod Arty=

kułem 12 między osobami zaleconemi Stanu Nauczycielskiego znayduie się stosownie do tego zgromadzenia to, co następuie: JX. Przyłuskiemu Wydziału Wielko-Polskiego Rektorowi, JX. Gołeckiemu Szkoł Poznańskich Prefektowi, JP. Domaradzkiemu Nauczycielowi prawa, JP. Kostkowskiemu Nauczycielowi Matematyki w szkołach Poznańskich Kommissya oswiadcza swoy szacunek i pamięc.

Z tych powodow proszący naywiększą losu swego nadzieię składa w zleceniu Szkoły Głowney i łaskawości Przesł. Kommissyi. z naygłębszem. Uszanowaniem

Przeswietney Szkoły Głowney Koronney

w Poznaniu
d. 18 Czerwca. R. 1790.

Naynizszy Sługa
X. Gołecki Prefekt Szkoł Poznańskich
mpp

104 v

Memoryał do Szkoły Gło-
wnéy Koronnéy X. Golęckiego Pre-
fekta Szkół Poznańskich

Przeswiętna Akademio Krakow.

J. W. Hrabia Piotr Małachowski Wojewoda Krakowski, Orderów Polskich Kawaler, chcąc mieć bez obowiązku Dobra swoie niektore, ma w zamiarze Przeswiętney Akademij winny Kapitał złł. Poll. 60000. za Wieś Tęgoborz od Niey Kupioną, zapłaciwszy w tym Roku na Terminie S. Jana należącą od tey summy Prowizyę; na dalszy czas przenieść w ręce JW Antoniego Michałowskiego Podkomorzego Krakowskiego, tym sposobem. = Przedaie JW Wojewoda Krakowski Wieś Sprowę i Wywłę JW Podkomorzemu Krak:, na ktorych Wsiach przekazuie inne summy Kapitalne, gdzie i tę summę 60. Tysięcy chciał by umieścić i przekazać; czym nie nadwerężą się moc summy, ile że za tę summy Kupuią się rzeczone Dobra; a przeto żąda tylko iedynie od Prześwię: Akademij Krakowskiey wyraźnego zezwolenia, na przeniesienie rzeczoney summy z tamtych Dobr na owe maiące się sprzedać JW Podkomorzemu Krakowsk:

1º

Imieniem JW Wojewody Krakowskiego podaie tę notę Dnia 18. Czerwca 1790 Roku.

X Fortunat Karpiński
Minister Konwę Kazim
XX Trynitarzow

105v

1 GR. SR.

Do Przesławney Szkoły Głowney Koron-
ney Akademii Krakowskiey Uizey podpisanego cum debita
veneratione Mfcor. ac Clarissimor. Collegarum podana
Notta

1o. Będąc per Judicium Curiae Episcopalis Cracoviensis
obrany Kościoła Sgo Walentego w Kleparzu leżącego iako é Cor-
pore Akademii, Ktorego Jurisdatores et Protectores iesteście
Wielmożni WWPanowie Dobr. równie tak iak y Kościoła Sgo
Krzyża tamże stoiącego, a będąc tak dalece latami obciążony,
że dla słabości moiey nie iestem w Stanie dania pomocy
przyzwoitey Prebendarzowi Kościoła y Szpitala w Sprawie już
od lat kilkunastu względem odięcia gruntu, w różnych Subse-
kach z Ichmć PP. Prowizorami Szpitala Sgo Ducha wiodącey
się, gdy iednak teraz Sprawa ta na mocy Rezolucyi Nayiaśn.
Stanow Rzeczypospolitey iako funduszowa Szpitalna do Prze-
swięt. Kommissyi Cywilno Woyskowey odesłana iest, udaie się
z prozbą abyście WWW PP Dobr. wzgląd na to maiąc, by fundusz
Akademicki nie upadał iako Jurisdatores y funduszow Akademickich
Protectores przyzwoitą de Jure dla Prebendarza y Kapellana
tegoż kościołka dali Assystencyą. 1790 d. 19. Czerwca.

X. Antoni Krzyżanowski Kollegiaty
S. Floryana Proboszcz

106 v

39

z Collegium Jurydycznego w Krakowie 21 Czerwca 1790 Roku.

62. 108

1° Imieniem JchMć XX Ex Jezuitów Emerytow, mianowicie W. J° Mći X^a Kanonika Woyczyńskiego miałem honor prezentować osobiscie WW. Wizytatorom, i Stanom oraz W. J° Mć. X^u Rektorowi Szkoły Głowney Koronney Akademii Krakowskiey JP^na Stanisława Skalskiego Ex Jezuitę, który podczas suppressyi w Łęczycy mieszkał, à dotąd bez Pensyi, póki mógł z swego, iuż sześćdziesiąt siedmletni utrzymywał się, niechcąc się naprzykrzać Przeswietney Kommissyi nad Edukacyą Narodową. Teraz wzgląd Jey w opatrzeniu siebie, że otrzyma za Promocyą Szkoły Głowney Koronney, ma zaufanie w sprawiedliwości Osób tę świętą i uczoną Narodu opiekę tak w Krakowie, iako i w Warszawie składaiących.

Polecam więc ten Memoryał JP^nu Sekretarzowi Akademii do czytania na Sessyi następuiącey, w tey uwadze będąc; że J. O. Xiąże Imć. Prymas, ieszcze potenczas Biskup Płocki, i iako Prezyduiący Kommissyi mnie roku 1778. dnia 29 Wrzesnia posyłaiąc tu w liczbę Emerytów dla zdrowia mego i nauk dalszych, nietylko daley dał moc prawa statutem Względowi dla Nauczycielów, ale nadał mi osobliwiey, biorącemu miarę z siebie, charakter czułości nad nędzą bliźniego: i pózniey kiedy z Przeswietną Kommissyą na Sessyi Ekonomiczney 2. Czerwca. 1781. Roku. iuż umieszczonemu mi w kollegium Jurydycznym miedzy Emerytami na Pensyi 300. złotych, tęż do 500. podwyższył; a w czasie bytności swoiey w Krakowie wzgląd wysoki raczył potwierdzić, wypada mi podobne czynić wniesienie za JP^nem Skalskim, nietylko, ale i przypomnieć, że znam się z wdzięcznością niewygasłą dla czyniących za mną osob zgasłego Zakonu, i Przeswietney Kommissyi Edukacyiney, gdy Emerytów liczbę pomnożoną widzieć pragnę tak, iak wszelkiego zmnieyszenia naywyższey Powagi tey Przeswietney Magistratury przestrzegam.

Joseph Leszczyński. m. o. A.

Kopiia

47 Żądanie X Jana Wrzesnowa Rektora Szkół Ukraińskich do Przeswietney Kommy ey Edukacyi Narodowey przez W. JX Trestera Rektora Lubelskiego Wizytatora Jeneralnego Szkół Wołyńskich Podolskich i Ukraińskich podane Szkole Gdańskiey Koronney w czasie Wizyty Szkół Winnickich

1mo Podaiąc żądanie swoie Przeswietney Komy Edukacyi Narod: ma honor oświadczyć tey Magistraturze że od początku iakie Rządy swoie po zniesieniu Jezuitów obiął Szkoły mian od Niey oddane naypierwey Rządy Szkół Barskich w Podolu, które sprawował lat siedm, aż do ustanowienia Rektorów Wydziałowych, na tym Urzędzie położył zasługi, to w wprowadzaniu papierów do całego funduszu Collegium Barskiego od Lustratorów i przestaniu Xx doctr chiorum Przeswiet Kommissyi w czasie naypotrzebnieyszym, to w wprowadzaniu na ważnym wstępie kształtu Nauk i Edukacyi do tych Szkół iak naystosowniey do Rozrządzeń Przeswietney Komy, to w utrzymaniu od przerwy biegu Nauk oraz drugi Szkół, i od przypadłych iakie się wydarzyć blizkie były, i przez Lokacyie w Burze i przechody niepokoyne Woyska Rossyyskich i przez domowe pod ten czas Studentów i ich Stancyy nayabywania, a to drogą skutecznych zabiegów o to, to do Feld Marszałka Romanzowa, to do Przeswietney Kommissyi. Przy ustanowieniu Rektorów Wydziałowych, uwyniony ia stim Rektorem Szkół Podolskich w Kamieńcu, a po złączeniu we dwa lata Wydziału Podolskiego z Wołyńskim, przy Pensyi i tytule Rektora Kamienieckiego na tymże mieyscu lat sześć sprawował Urząd, gdzie to Attentowaniem wielokrotnem Aktów Kondescensyonalnych w Interesach Funduszu Barskiego, to usilnem staraniem o opatrzenie Szkół tych coraz zdatnieyszemi siłami Xx tam zastat Profesorami, to nakoniec mocnem a skutecznem przekonaniem Obywatelów o doskonałości, potrzebie i użyteczności Nauk w całym swobie Edukacyi teraźnieyszey zawartych do Dobra Edukacyi i zamiarów Przeswiet: Kommy przystadał się. W zawiadowaniu przez 3ma laty Ukraińskiey Rektoryi poznawszy wyraźną tak Szkoły Gtorowey Koronney iak Przeswiet Komy w tem myśl i wolą, a niechcąc niepamiętne uczynić przed Nimi kilkunastoletnie zasługi swoie, chwil niestosownie bardzo z Interesami swemi przyiął Wydziału Ukraińskiego Rektoryią, którym to Urząd z równą zawsze pilnością, dokładnością a stosownością do zamiarów Magistratur Edukacyynych, w czem ma świadectwa i Jeneralnych Wizyt i Rapportów z Wydziału swego przesłanych, sprawuiąc aż to rok 3ci z dołączonym Roku przeszłego obowiązkiem i Jeneralnego Wizytatora, lat trzynaście w nieznacznie sobie nienaganionego dotąd Urzędowania koniczy.

W całym lat tych przeciągu ufaiąc z iednej strony prawości i dokładności swoiey w trudzie, z drugiey strony opatrzny sprawiedliwości Naywyższey Magistratury na widome Jey zasługi swoie, pewien zawsze względu odpowiadaiącego i wartościa służby i lat wielu naylepszych na niey strawionych oczekiwał wsparcia w pozyskaniu co z Duchownego Chleba, którymby zasłony miał o czem służyć i bespieczney służyć Publiczności w tym do czego Go i chęć Jego własna i doświadczenie tylokrotnie uspasabiało, ale gdy doczekać się nie może dotąd żadney Pomocy do utrzymowania się przyzwoitego i Urzędowi swoiemu i stanowi, gdy tu na Ukrainie nie nie widzi, o coby kiedykolwiek mogł auymić trudu i starania i ałkie, ni to Probostwa takiego, ni Prelatury żadney, gdy prócz te lat trzynaście służby, z Dyoryszego maiątku zmie się bydź wyniszczony, zjadłszy nie z niego więcey 2000 Złotowych Xx. gdy obawiać się nie żadną miarą przy publicznej funkcyi samą Pensyą Urzędu swego nie może, ani tu rostropnie azardować daley na stratę reszty szczupłego maiątku swego iak czynił dotąd: Stąd á z tąż samą wiernością, ufnością i oddanością do naydoskonalszych Rozrządzeń w Rzeczy nayważniey Edukacyynej Magistratury Xx

Kraiewska

braimską Relatonyią z jaką wiernością uprzeyią i stosownością zawsiarom Sceyze Magi
stratury i Jey wyborowi w sobie, odpowiadać starał się. Mało mu było mu na tey pu
bliczney tak uczciwey Zastudze poprzestać i dała i te iakie kolwiek do Rządu uznane
Talenta swoie. Uchyla się od niey niedla żadnego w tym zmyślonego sobie lub nieuwa
żaniania, bo tego nigdy nieznał, niemaiąc dotąd nic sobie w Rządzie naganionego ani
odmowionego, niedla Interesow przeszłych lub zabaw innych, bo ani Drobostwa żadnego
ani Kosciota, ani Ołtarza niemá, nieodpoczynku zmacy bo tey sobie niezadał nigdy
zycie czynne maiąc sobie od Młodosci za rozrywkę i zabawę, ale dopiero dla niemożno
ści daley z samey tey uczciwey Relatorskiey Sensyi, przyzwoitego sobie iakie dotąd utrzymy
wania się przy Urzędzie zostawiera w tych tak dalekich i od familii i od pomocy i od
wszelkiey nadziei stronach; A gdy do tego ciężkie nieimaginatycznie dosmiadcza, że ma
i zdrowie tu w Winnicy niesłuży iakie, niech go to wszystko tak uczciwie przedłożone prze
Nayuprzeyszą Magistraturą uprzeymie i zyedna spodziewane względy, żeby albo u
wolniony od Funkcyi, a niemaiąc żadnego Beneficium przy parafiey swoiey teraźniey
szey, był zostawiony, którą i dat tyle wiernę wystuge, i ubratą przy niey własnego
Maiątku swego zarobił, coby mu z Kasy Koronnie dney odbierać nayskładniey
było/ ofiarniąc doświadczoną usługę swoią na zawołanie Przewyż: Komme Edukę i St
Gtowney i do Urzędu Wizytatorskiego, ieżliby kiedy tak zostawiony bez Funkcyi, nay
był wezwany, albo na Krzemieniecką Relatonyią, którą teraz ma zawakowaną przy
mnieyszości Sensyi aby był przeniesiony, gdzie ieszcze poswięcać dalsze Usługi swoie
dla Publiczności nie wzmawia się, w nadziei pomocy sobie od Przewyż: Komme
do pozyskania iakiego Beneficium w Ludzkiey Dyecezyi, czego tamtejszą nie tu
na Ukrainie sposobność upatruie. Zdánia te i prosby swoie w jednym niemyl
nie słowie niesć przed Oblicze Maiestatu i Nayiasnieyszych Stanow zamiar maiąc, i
lo wierny Obywatel i Rodaki Kraiu, a do Dobr wspolney Matki Ojczyzny prze pu
ciwé zasługi, słuszne z wielu innemi obdarzonemi, maiący prawo, iżliby mu to od Ma
gistratus Jego przywodzono było. Dat w Winnicy d 27 Czerwca 1790 Roku

Jan Wrzesper
Rektor Szkoł Ukrainskich

110v

38 ~~111~~ ~~64~~ 111

1º Wielmożny Mći Xięże Rektorze

Przesławna Szkoło Głł: Koronna

Wakuiące Beneficium w Zielonkach, iest mi powodem dopraszania się Wº Jmći Xiędza Rektora, i Całey Przesławney Szkoły Głł: abym toż Beneficium, /: ieżli żadna z Szkoły Głł: Osoba o niego nie ubiega się :/ mogł mieć sobie Konferowane, i na zasiłek potrzeb moich, i na zachęcenie do dalszych prac w Stanie moim. Wzgląd ten gdy pozyskam, usiłować będę widoczne dać dowody wysług przywiązanych do Stanu w którym zostaię. Dan na Wesoły d. 4 Lipca 1790.

X. Franciszek Mariszowski mpp

111v

Nota

Niżey podpisany z Czułości o Dobro Kościoła Nakielskiego, ktory do ostatniey ruiny przychodzi, żąda mieć finalną rezolucyą od Przeświętney Akademiy Krakowskiey, czyli przez Sprawiedliwą swoią powolność, przychyli się do oddania Summy Osmiu Tysięcy, Dekretem Komissyi na Groncie przysądzoney, w ow czas Dziedzicowi JW. Młodzianowskiemu Staroście Rozanskiemu, y Makowskiemu, a to za wyłożony znaczny Wydatek, przez wymurowanie Szkarpow ku wzmocnieniu Murow, y nowe Skarbcu wymurowanie, przy Zachrystyi. Niemniey Dzisieyszy Dziedzic żąda rezolucyi od Przeświętney Akademiy Krakowskiey, czyli nanowo ku naprawie Kościoła Nakielskiego, znacznie przyłoży się a grożącego wielkiemu niebespieczeństwem, bo cała Facyata ciążąca Mury zupełnie odstała, y Rysy znaczne nie tylko w winklach porobiły się, lecz y przez Srodkowe Mury, na Wylot zrysował się, w bojazni, by Sklepienie, nie zapadło się, czyli też zupełnie od reparacyi Kościoła uchyli się. —

W tych Dwoch Kathegoryach Przeświętney Akademiy Krakowskiey, o finalną dopraszam się rezolucyą. Działo się w Nakle Dnia 13 Julij 1790. Roku ——

Kajetan na Bystrzonowicach Bystrzonowski Kuszt. Małaye

112v

Perillustris ac Reverendissime Domine Magnifice Rector et Celeberrima Universitas Cracoviensis.

Wyraz wydanych Obwieszczeń: Kaznodzieje iedynie ze Stanu Akademickiego na Obradach głos mają; jeśli tylko wyimuie Zakonnikow udzielnem Powołaniem ograniczonych, albo Swieckich Xięży na czas przybyłych bez zamiaru służenia daley Stanowi Akademickiemu, zgadza się z Sprawiedliwością i im Krzywdy nieczyni, lecz wszyscy inni Dobru Publicznemu w Stanie Akademickim, służyć wiernie i doskonale na zawsze pragnący, mogąż bydź bez czucia? nad smutnem swym losem, iż od Szkoły Głowney wezwani do Uczestnictwa prac Publicznych, ustanowieni od Niey za Nauczycielow Religiy pod Nazwiskiem Kaznodzieiow troskliwie dopełniając swoje we wszytkim obowiązki, i chcąc na zawsze poświęcać prace swoje dni, i nakoniec wszytek swoy majątek ku użytkom nieśmiertelnym Stanu Akademickiego; nad smutnem losem swojey w Obradach oddzielności?

Ktokolwiek się zaymuje zalem z takowego kresu, dowodzi swoy nieporownany szacunek, z ktorym jest i na zawsze bydź pragnie ku zacnemu Stanowi Akademickiemu, a ten sam Nayszlachetnieyszy powod podaje uwagę pomnażać go nieściesniać

Sama jedynie Gorliwość Dobra Akademickiego Stanu oznaczyła ten myśli moich rysunek w tey ufności ktora odpowiada Naywyższym Szkoły Głowney Sentymentom, w nayglembszey Onym zawsze podległości i gotowości.

Ja z strony moiey przywiązany i Sercem i Duszą do Naywyższego Lustru i wzrostu Szkoły Głowney Krakowskiey, na dowod tego istotny Siebie na Wieczne w Stanie Akademickim oddaję usługi, a wcale jestem bliski wczasie kilka tysięcy Xiąg z bibliotekі moiey ofiarować

114 v

Ofiarować i z majątku pod pewnemi Warunkami po zeyściu dla Duszy mojey.

Te moje oświadczenia z Serca iedynie i Duszy szukającey zawsze troskliwie dobra Oyczyzny i Kościoła, połączonego istotnie z losem Akademii, z kąd naywyższey Świetności lustr objaśnia Naród, i ozdabia Kościoł, jeśli łaskawie przyjęte będą, wolno w Aktach szkoły Głowney umieścić na dowod i Przekonanie iż z nayglębszym uszanowaniem

Perillustris ac Reverendissimi Domini Domini Magnifici Rectoris ac Celeberrimae et Almae Universitatis Cracoviensis

17 Julij 1790
z Warszawy

naywiernieyszy naypowolnieyszy na zawsze sługa

X Florjan Jesski
Kaznodzieja szkoł akademickich Wa

115v

57 67 116

Kommissya Porządkowa, Cywilno=Woyskowa, Województwa Krakowskiego, Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego!

Gdy Miasto tuteysze Krakow pomimo Rezydencyi Krolow w Warszawie zawsze od Narodu wzięte za pierwsze Kraju Miasto Stołecznym iest całego Krolestwa, Zdaie się że każden Obywatel radby go nietylko w Narodzie swoim ale i u Postronnych iak naywięcey uzacnił. Magistratura nasza dążąca do tego zamiaru a pogodnieysze o wzroście na dal Miasta Krakowa Maiąc nadzieie, udziela Szkole Głowney Korronney Krakowskiey swego zamysłu, prosząc wielce Teyże aby przez uczynione między sobą porozumienia znalazł się z Jchmciow w Akademii takowy ktoreby na wzor inszych Miast utrzymuiąc potrzebną Korrespondencyą z Swiatłemi Osobami zagranicznemi mogł układać i do Druku podawać tu w Krakowie Gazety Oyczystym Językiem. Trafiaią się bowiem i w Krakowie powszechność interessuiące Zdarzenia i Ciekawości, o ktorych Narod i Ciekawa Powszechność częstokroć niewie.

Mogą insze pomnieysze od Krakowa Miasta iak iest w Niemczech, miewać swoych Korrespondentow y drukować Gazety, staraymy się podobnież, y tu tę wygodną Publiczności usługę uczynić, Spodziewać się z tego Zamiaru należy że i w Kordonie tylu Naszych Rodakow maiąc bliższą wygodę z Krakowa a prędsze z Włoch, Francyi, Niemczech, Węgier wiadomości od Warszawy, nie tą Skwapliwością udawać się tam będą po Gazety.

Podaiąc Kommissya Cywilno=Woyskowa, Szkole Głowney Krolestwa do porozumienia się ten zamiar, Rezolucyi na niego dopraszaią.

Dan na Sessyi Kommissyi Dnia 22go Mca Lipca 1790 Roku.

Mw Grodzicki KO Prezes mppa

X. Seb: Hr: Sierakowski KKKOSSK kommissarz

Bogusław Slaski kommissarz mppa

Jozef z Zakliczyna Jordan kommissarz mppa

Jan Szwykowski Kommissarz

J. Sebastyan Dembowski kommissarz

116v

117v

Komissya Porządkowa Cywilno Woyskowa Wdztwa Sieradzkiego Powiatow Piotrkowskiego y Radomskiego Złączonych

Po wydanym Uniwersale do Powiatow swoiey Komissyi względem Doktorow y Felczerow aby ci od Akademii Krawwey; iako są zdatni w swoiey Professyi, mieli zaswiadczenia; wypełniaiąc Starozakonny Samuel Jachymson Doktor to zalecenie Komissyi swoiey, udaie się do Przeswiętney Akademii Krakowskiey dla uczynienia Examinu y wzięcia iako iest zdatnym patentu; Komissya ninieysza uprasza Przeswiętney Akademii Krakowskiey, aby tenże Starozakonny Jachymson był wyexaminowanym, y ieżli iest w tey Professyi umieiętnym, odebrał zaswiadczenie, rowniez y oto uprasza Komissya nasza, aby niebył długo trzymanym, gdyż maiąc wielu Pacyentow duży by Jm uczynił zawod y pokrzywdzenie. Religia Jego do tey professyi Komissya ninieysza spodziewa się, że niewinna być przeswiętney Akademii wstrętem, wszakże: z tey Religii wielu Polska doskonałych miała Doktorow, y ten za ktorym list piszemy w Powiatach naszych znaczne umieiętności swoiey okazał dowody

Dan na Sessyi w Radomsku Dnia 10 Sierpnia 1790. R.

Andrzy Gołembowski R.Z.S. Kommissarz natenczas Prezyduiący mp

X. Suchecki ow Kommissarz mp

Jozef Swidzinski Kommissarz mp

Jan Zbijewski P.K.N. Kommissarz Woyskowy mp

Do Przeswię. Akademii Krakowskiey.

118 v

119v

1º Maiąc za sobą honor, zasługę, i zapracowane dwudziestu laty w Stanie Akademickim względy, nie spodziewam się inaczey tylko że prozby moie ktore do Zwierzchności zanoszę, sprawiedliwą na mnie ziednaią uwagę.

Niewiem za co w Warszawie obrano mnie Rektorem kiedy iuż i w Lublinie nim bydź nie chciałem, uczyniłem się Kandydatem dla porządku, bo w ten czas kiedy wszyscy od Kandydacyi odstąpili i ieden JX. Wedykowski podaiący się zostawał, nie chciałem zaś bydź obrany, bo z nikim wcale nie znosiłem się o to, nie należę też do Wydziału Mazowieckiego, owszem potrzebuię abym spoczął po ciągłem lat dziesięciu na Prefekturze i Rektorstwie urzędowaniu. Zdrowie i siły moie iuż nie są takie iakie były. Mam długi w drogim mieście przy urzędzie poczynione, spłacać ie muszę, i gdybym się daleko od mego Beneficium oddalił, straciłbym tyle, co połowa Rektorskiey pensyi wynosi, bywszy przymuszonym dać zyski komu innemu w dzierżawie lub gospodarowaniu, ktorych ia na wypłacenie długow istotnie potrzebuię. Jest to artykuł ktory pobudzić powinien dla każdego litość, tym bardziey ia iey się u moiey Zwierzchności spodziewam.

120v

Mam nadzieię że Przeswietna Kommissya Edukacyyna nie oddali mnie od funduszu Zasłużonych w miarę prać ktore pod Zwierzchnoscią Tey Magistratury około edukacyi gorliwie poswięcałem. O wytłumaczenie zaś moich zasług i potrzebne swiadectwa sprawowanych przezemnie obowiązkow, tudzież o prozbę za mną do Przeswietney Kommissyi z naymocnieyszą ufnością Szkoły Głowney Koronney iaknaypokorniey dopraszam się.

A. W. Treffler.

ma
nych
Tey
po=
moich
nych
Za
ymo=
ronne

121v

Nota

do Szkoły Głowney Koronney
Akademii Krakowskiey
dnia 10. Sierpnia Roku 1790
podana.

36

Roku 1790

Anno 1790 d. 28. Augusti z Warszawy.

Wielmożny Rektorze Szkoły Głównej y Prorektorze
Przezacne Stany Akademickie

Nic gorszego, iak gdy kto nie dotrzyma dobrey wiary, z tąd
okazya zamieszań y kłotni pochodzi, takowey wiary mnie za-
mnemu naypierwsze osoby urzędowe w Akademii Krak. teyże
od R. 1763. nie dotrzymały y dotąd nie iestem pewien, czy na
stępne takiemże dla teraz uprzywarzone nieroztropności
dzieiow swoich zechcące szkodliwe dobru publicznemu zgasić
a co było złego poprawić, Nie wyrzucam mych po przodkow
bo by to rzeczko było opisać, o tym tylko uwiadomiam, że Akade-
mia Krak. od Roku 1412. do 1763. na dozywotnią Rektorya
Szkół Famych Warszawskich Profesorow swoich posyłała
iako y do Lwowa z przyczyny inkorporacyi Beneficyow Ko
ścielnych do Szkół tutejszych y Lwowskiey, na które się kanoni-
cznie potrzeba instytuować, dla czego żaden mi nie okaże,
żeby Ktory Profesor z Rektorye Warszawskiey nazad po
wrocił się do Akademii, na mnieyszy praktyk.
ka odstała w processach wiklanych y w nieyrzy nie zaspo-
kojonych. Wyrzuca mnie Akademia z części Directura
Za dwadzieścia letnie prace moie, a za to pensata na mnie
Fundusze do Szkół Famych Warszawskich pochodzące,
Których Konieczenie possiadać iestem obowiązany, zdaie
by to się pokazowy, ale potrzeba mi Koniecznie w tey mierze Re-
tekcyi Szkoły Głowney, y tak Kaury na prozby moie Rezolucyi.
Prośba moia iest, a rzeby patent na Rektorye Warszawskiey
Szkoł Famych dany d. 16. Octobris 1763. Anno teraz skoro racy
ta mi Szkoła Główna zatwierdzić na którego fundamencie
iak pozacytowanem o Szkoły wpadłe processie tak one zgasz
sobie pokonacye, atym czasie uprzedzi naymnie Stanowra Szkoły
Jn Corporatione est altare in Collegiata S. Joannis titulo Sa
cratissimi Corporis Christi Patronatus Jnspti Dni Rectoris Universitatis Cra
coviensis post mortem Illustris Michaelis a Lan immediati Prospto.
ris incorporatum Studio Schola Collegiata: Ktory altarz
wakuie iuż miesiąc z hory. Przeto rzeby Kogo mianowano
Jam devolutive supplikuie nam o prezente

3tio. Ponieważ się odprawia Wizyta Generalna Biskupia przy Kościele P. Maryi na nowym Mieście y JJ.WW. Kommissarze Woiewodzcy nalegaią na mnie o Dokumenta do Szkół Farnych wszystkich, z których iedne w Akademii, drugie kilkoma plikami zapieczętowane zostały zaaresztowane od Kredytorów X. Axana w przyszłym miesiącu koniecznie potrzebne do spraw, o które ia po kilkakroć y JJ.PP. Gintoff Sekretarz z wyroku J.O. Kommissyi Edukacyiney pisał do Akademii, żeby były przystawione na ręce W. Imć Pana Rzętkowskiego Regenta teyże Kommissyi w moich interessach wyznaczonego Kommissarza. Przeto o nadesłanie tychże Dokumentów iak nayprędzey dopraszam, się a drugie od Kredytorów X. Axana będę windykował iak swoie własność.

Wielką inwolucyą w sprawach uczyniło nadesłanie na moie mieysce Pana Axana, który zaraz wyksiężywszy się w Warszawie, wdał się z przeciwnemi stronami w przyiaźń dla swey nagłey promocyi, przez którą Szkoły z ciężkością y expensą moią wielką z narażeniem się wieloma utracił tak dalece: że ani śladu onych nie widać, ale przecię (Bóg nadzieia) że te powstaną, ieżeli na prośby moie teraźnieysze łaskawą odbiorę Rezolucyą.

Niebyłoby tu żadnemu krzywdy w szczególności, oprócz mnie samego wynalazcy tych Szkół y do nich Funduszów oraz dobra publicznego, którego pomnażać powinnością iest moią, gdyby znowu w niepamięć poszły te Szkoły, ale gdy mnie ieszcze Bóg chowa y daie sposobność o nayuyższe oprzeć się Magistratury, przedsięwzięcia mego nie odstąpię, aż do zamknięcia powieki, bo myśli moie od lat 30. wieloma mogą dać sposób uczciwy do życia ułożone, a pro

zniarstwu się w Kraiu zapobieży, czego Nayiaśnieysze
Stany Rzeczypos: usilnie żądaią z Nayiaśnieyszym Panem
Wiadome są takowe myśli moie Nayuyższym Osobom
Sądowniczym. Przeto niech tam raczą nienawistne
Strony y osoby poprzestać szkodzić moiey osobie a
przezto y Dobru publicznemu
Przy patencie moim stać muszę, dawnym, bobym za mo
ie przeszłe lata żadney nieodebrał satisfakcyi. ani
by iuż szkoły upadłe kiedy powstały, na którego fun
damentcie one windykowałem y mam kilka Dekre
tów. Nie ma szkoła Główna wiadomszego nademnie
Professora interessów szkół Farnych, dla czegożby
mną zasłużonym miała pogardzać, a przecię przeciwne
niektórych Jchmościów nienawistnych daią się sły-
szeć zdania. Zdaniem moim wszystko złe potrzeba iuż
teraz umorzyć, a do dobrego wiąć się życzenia wzaiemne-
go, bo inaczey musiałbym sobie postąpić, aż nad to pokrzy
wdzony. Szczere te moie wyrazy niech zmiękczą nie
nawistne twarde serca, osob sprzeciwiaiących się s.
sprawiedliwości y mnie potępiaiących, o sprawiedliwe się
rzeczy dopraszam czemuż nie mam być wysłuchanym? y
żadney Rezolucyi na Listy moie odebrać? a którą te-
raz usilnie y pokornie dopraszam się pisząc się być

Wielmożnego Szkoły Głowney Rektora
Protektora, oraz przezacnych Stanów Ak
ademickich WWMMć Panów y Dobro
dzieiów

niegodnym Bogomodlcą
X. Jozef Kłosinski Phie Dr
Pleban Poborowski mpp

123 v

67 ię 10. 7bris. 1790. A° z Warszawy. 124

Prześwietna Szkoło Główna! Wielmożny Panie Dobrodzieiu!

71.

1° Prosiłem może aż do uprzykrzenia Prześ: Szkoły Głównéy, aby mi Lekcyą Prawa zawakowaną w Warszawie dała, a nic nie mogę się doprosić. Kalkuluię się z Sumieniem moiém czym się kiedy nie naraził? Ale nie w sobie postrzédź nie mogę takiego. Chwalebniem się uczył będąc Kandydatem: chwalebnie uczę: bo w rok prawie uczniowie mey klassy biorą po dwa medale: chwalebnie i postępuię; przez co sobie przyiaźń wszędy u Obywatelów, a Honor P. Szkoły Głównéy zjednałem.

Prawdziwie więc nie wiém za co mnie P. Szkoła Główna tak krzywdzi, wyznaczaiąc iakiegoś Kandydata na Professora Prawa w Warszawie nic nie zasłużonego a mnie nie dopuszczaiąc do teyże Lekcyi i zasłużonego i dawaniem Jéy zdawna zatrudnionego. Nie liżę się (tak iak pewni:) w Warszawie Kommisarzóm Edukacyi o tę Lekcyą lub o co innego. Całą nadzieię moią położyłem w Bogu, Swiętych Jego i Akademii, i Sprawiedliwości. Ale może ia nie widzę iakiéy w sobie skrytéy niedoskonałości: a P. Szkoła Główna we mnie ią postrzega? Jeżeli tak; nie chcę przez niezdatność (może) moią tamować wzrostu dobra publicznego z Edukacyi dobréy wynikaiącego. Ten rok tylko co następuie, proszę mi pozwolić nią się zatrudnić. Poydę za ślepym losem. Ten gdziekolwiek mnie zaprowadzi, wszędy P. Akademii matce mego oświecenia, choćby nieszczęśliwy, będę wdzięcznym. A przeto (czego nikomu nie wyiawię:) myśli, którem wyśledził w moralności, niezmiernie pożyteczne Społeczności, wydam pod Jey Krytyką i Imieniem: ieżeli mnie nędzne życie w zakącie przepędzane od tego przedsięwzięcia nie odprowadzi. I przyznam się że iedynie końcem kształcenia tych myśli, przy licznych Bibliotekach Warszawskich; pragnąłem Warszawy, i pragnę ieszcze dotąd. Co ieżeli się uskuteczni, do wielkiey wdzięczności mnie pobudzi ku Prześ. Szkole Głównéy. Polecam mnie Łasce

WWmć Pana Dobrodzieia

Sługa nayniższy.

Jan Orłowski Prof. Prawa.

Czekam Rezolucyi w Warszawie.

Nota

do Szkoły Główney Koronnéy.

425 v

Przesławna Szkoło Głowna Koronna!

1º Przywodzić do skutku Przesławney Szkoły Głowney, zlecenia, wolą i ustawy naysłodszym iest moim obowiązkiem. Nie końcem więc sprzeciwiania się rozporządzeniom, ale tylko chęcią prozby nayglębszey czynię odezwę do Przesławney Szkoły Głowney o zostawienie mię w Warszawie przy Professoryi iakieykolwiek klassy. Poleciwszy tę prozbę moię łaskawym względom, mam honor bydź Przesławney Szkoły Głowney Koronney

nayniższym sługą i podnożkiem. F. Rycharski

z Warszawy Dnia 11. września Rku 1790.

126v

59

~~73.~~ 127

Prześwietna Szkoło Główna Korę Wielmożni Panowie i Dobrodzieje

1º To pewna: że wygodniey i użyteczniey
byłoby dla mnie, gdybym podług moiey poprzedni-
czey prożby pozyskał był uwolnienie i pensyą za
łaskawém a mocném wstawieniem się Wielmo-
żnych WPanów Dobrodziejów.

Gdy iednak odebrałem roskaz przez
Wº Sekretarza Szkoły Głowney iachania na Rektor-
stwo do Winnicy; poiadę abym okazał z iakiém powa-
żaniem Magistratury Waszey Panowie; iestem Wyro-
kom Szkoły Głowney podległym.

Poiadę doświadczać iak po zniesieniu
Prefektów przy liczbie kilkuset Uczniów wszystkim

Obowiązkom

127 v

Obowiązkom można uczynić zadość. A ieżeli poznam to bydź Nad siły moie; wczesnie Sobie zamawiam Łaskę WW. WPanow Dobrodziejow iż od Roku o uwolnienie dopraszać się będę.

Teraz zaś zostaię w ufności że Prześwietna Szkoła Główna i mego pokrzywdzenia niedopuści.

Bywszy Prorektorem Szkół Łuckich, miałem Pensyi 2150. Złotych z Rejensyą Konwiktu. Która mniey mnie zatrudniała niż pomnożona liczba uczniów.

W Winnicy, iak za Karę, na Większey nierownie pracy o Samych 2000. Zostawać muszę.

Jest sposób temu zaradzenia, ieżeli Wielmożni WPanowie Dobrodzieje wstawieniem Się Swoiém do P. Kommissyi Edukacyyney wyiednacie; aby Pensya na Titulum Swięcenia mnie Urzędownie Zapisana, Którego Zapisu Extrakt Autentykowany przyłączam; wypłacana mi była.

Za Którą Łaskę z nieustanną wdzięcznością Zostawać zawsze będę iako iestem

Wielmożnych WPanow Dobrodziejow.

nayniższym sługą

X. E. Popiel Broszniowski S. T. D.
mpp

w Łucku 1790.
25. 7bris

128v

Prześwietna Szkoło Główna

1º Gdy by mi okoliczności Uczniów Nauki Lekarskiey zawiłe niedawały powodu, nigdy bym żądaniem moim zutęsknieniem oczekuiąc tey czasu pory niechciał zatrudniać. Z nieregularnego Miast wypłacenia pieniędzy, różne między Uczniami powracaiącemi z wakacyi do Bursy, a te nowe powstaią utrzymania stołu sposoby.

Anayprzód wiedzieć trzeba, iż Uczniowie iedni w Kassie Bursy złożone pieniądze maią, a tych iest 7. = Drudzy listy pisane od miast do nich, i pieniądze przesłane, lubom temu usilnie przeskadzał, przeciwko Prawom i Ustawom ważyli się odbierać, a takich Nº 9 Jnni zaś przyiachawszy z wakacyi, albo niezupełnie odebrali pieniądze, bo miasta wytrącały im zapodróż po 2 ℔. Albo w Kassie i Kollektoryi nieznayduią dla siebie złożoney Summy. — Tak Pierwsi iako i Drudzy na zgromadzeniu się oświadczyli, iż przed się wzięli każdy z osobna Stół sobie w Mieście naymować, a mieszkać w Bursie, i sami starać się o zimowy opał — Lub też i stół mieć w Bursie ale w sposobie Burs innych, to iest nakładem Prześ. Szkoły Głównej: Prefekta, drwa, Parobka i Gospodynie utrzymywać.

Co iest zastanowienia godne, bo niemiey rzeczą przeciwną rozporządzeniu Kommissyi i Ustawom Szkoły Głównej bydź się zdaie, iako i Jm nader Szkodliwą — Nic bowiem pewnieyszego iako zważywszy Jch niepowściągliwość iakiemi są teraz, wszystko marno trawiąc w krotce by do tego przyszło, że radzi nieradzi uchodzić by musieli z Krakowa. Doświadczenie nauczyło, iż w przeszłym roku którzy stół mieli w Mieście a mieszkanie w Bursie

się w drugim Kwartale u Jnnych Uczniów częścią porcie zakupowali, częścią z garków Sztukę mięsa chwytali.

Co się tycze mieszkania tylko w Bursie

Wiadomo iest wszystkim, że Sniadania, Zioła i Lekarstwa co dzien nie w Kuchni gotować sobie zwykli, — Przeto ani drwa w Kuchni i w piwnicy nawet zamknięte, bespieczne, ani deszki w Bursie ocalone bydź mogą. Nieprzepuszczali Gospodyni dla częstego natrętstwa aby się niemieli na nią zdrowiem porywać, bić i tłuć garki, daleko gorszego obawiać potrzeba by się pożar ognia w Bursie niewczął, z gotowania na kominkach w stancyach własnych, gdy by Sami mieli staranie o opale w Bursie bez Stołu.

Co do Sposobu nakształt Burs innych

Zdaią się coś podobnego żądać, ale wielka iest różnica między Uczniami w innych Bursach mieszkaiącemi, a między Uczniami Nauki Lekarskiey. — Tamci znaią Subordynacią, a Ci żadney wspomnić im tylko o Ustawach, natychmiast z pogardą aż do uczucia odpowiadaią, Tamci wydawszy sobie na obiad idą na lekcye, Ci zaś niedowierzaiąc Gospodyni z nich Samych nie ieden by pilnował, i gotował. — Dla tychto przyczyn i okoliczności żądania Uczniów iak są zawodne tak i niebespieczne.

Dogadzaiąc iednak choć po części rozporządzeniu Kommissyi i Jch niebespieczeństwu zapobiegaiąc dwa tylko pozostaią sposoby.

A ponieważ Stół powszechny dawnym trybem utrzymać się niemoże, bo liczba Uczniów gdy by była do 40 na stole, ta nie iest dostateczna na wszystkie potrzeby podług przepisów stołu

stołu

stołu, i Przydatne osoby żadną miarą utrzymać niemoże.

Aby ci wszyscy, którzy pieniądze do siebie zabrali, byli przymuszeni w kassie one złożyć, zwłaszcza życząc sobie stołu w mieście, niech by razem i osobą stali, ale pod tym warunkiem, aby każdemu podług kontraktu stołowego tak Gospodarzowi, iako i Uczniowi na potrzeby Jego z kassy Bursy wypłacano. Tym to sposobem, gdy który niebędzie w stanie oddać pieniądze, doświadczy się teraz iakim iest marnotrawcą, iako roku zaczętego w naukach niedokończy, okaże się oraz miastom, za co im pieniądze bez kwitów przeciwko Uniwersałom powierzyli.

Ci zaś którzy maią złożone pieniądze w kassie, i życzą sobie mieszkania w Bursie, to od Woli Prześ: Szkoły Głowney szczegálnie zawisło, czynić nakłady podług innych Burs nadrwa i na osoby Przydatne, Lub wszystkim za innemi wyprowadzenie z Bursy do miasta nakazać.

Należało by mi ieszcze Prześ: Szkole Głowney okazać, Jakiemi są Uczniowie Nauki Lekarskie, bo ieżeli co kolwiek tknołem namiętności Ich duszy, to pochodziło z okoliczności rzeczy, ale raczey milczeniem pokrywam. Jakiemi zaś bydź powinni Prześ: Szkoły Głowney doskonale i święte przepisy iaśnie okazuią, tylko że Ja swoią mocą twarde Ich karki do zachowania niemowię ścisłego, ale przynaymniey z gruntu nieodstępnego nakłonić niemogę. Tę rzecz w takiey osnowie i wyrazach przełożyłem iak mię z nich doświadczenie nauczyło.

A zatym spodziewam się, że Prześ: Szkoła Głowna swoią mocą i Powagą ze zwykłey czułości o Dobro-Publiczne co zważy zdrożnego, zagrodzi, co iest niebespiecznego, zapobieży, a co trudnego rozwiąże i ułatwi. Wyznaię iż iestem i pragnę bydź

Prześwietney Szkoły Głowney

Nayniższym Sługą

Jan Stanowski

Filozofii Doktor, Bursy Lekarskiey Prefekt i Kollektor

130v

Nota

Do Prześwietney Szkoły Głowney, względem Uczniow Nauki Lekarskiey od Prefekta podana ię 1 8bris 1790 Anno.

Do Wielmożny Jmci Xięże Rektora
Prześwietna Szkoły Jezuna Koronna

Dowiedziawszy się ze nas. P. Jan Honcry się
Kontrakt Dzierżawy 6cio letniey Ffry P. Jana
Czerwiakowskiego o folwarczek Gramatyki. Nioże
prozby moie nayuniżenssze do P. Szkoły Jezuney
Iż Jeżliby Jmć Pan Czerwiakowski nie trzymał
dłuższey tego folwarczku, zebym Ja tenże 6. letnim
Kontraktem trzymać mogła, czy zatez samey woli
czyli będzie podobało P. Szkole Jl. Marszałkowy
prowadzić Intratę podług 16 grosza ofiary. Ja
teraz maiąc pozwolenie od Jmć Pana Czerwiakowskiego rzędzenia w tym folwarczku widzę
ze Dwy na tę flach przez tegoż podobno brane
potrzebuią odnowienia, dla tego w czasie prozby
moiey do P. Szkoły Jl. Zarówno pokornie gdyby nabycia
Jey Wola pozwolenia mnie tego folwarczku dalszym

tey Jesieni zaczęła Roby Hoparcbe Pretensyi
bonifikacyi ieli będzie taxa P. Szloty Ft. Kur:
nalat P. mi pisacie y zatrzymuie co Wy Pan Czasie
Kowshi trzyma a Ja do Skarbu podatek opłacac
się będzie mnie uprzatuiąc exekucyą a mac
bonas zostawac zwinnym powazeniem

Pne: Szloty Wtheg Horonnego

Z Krakowa
26. 8bris
1790

Nayniższy Sługa
E. z Zelenskich Grabowska
Generałowa Leytnantowa

Gdy nastąpi rezolucya P. Szloty uprzeiam
o odestanie na punkt, gdzieindziey na
tydzien zelosi potrzebne

132 v

58 76. 133

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Wdztwa Bracławskiego, Powiatu Zwinogrodzkiego.

Wyborowi Osób maiącemu poruczoną Zwierzchność nad Stanem Akademickim, nienależy przedstawiać Zasług i Przymiotów JWo JMci Xiędza Ancypy Kommissarza Powiatu Bracławskiego, Jego w tym Stanie przez Lat 17. od Professora Stopniami aż do Rektora łożone na Edukacyi Publiczney Prace wiadome Szkole Główney Koronney dostatecznie, za Jey Interessowaniem ziednały Pensyą Emerytalną, lecz tey oznaczenie co do Wielości będąc równe Pensyi, iaką Każdy Ex-Jezuita bez Obowiązków nawet, szczególnie z Łaskawości Prawa dostał, zostawia tego Wysłużonego w Smutnym przed Publicznością widoku, i posądzaiącym Mniemaniu, że nadgrodzonym nieiest, ile kilku tego Stanu widziemy przy mnieyszey Wysłudze, hoyniey iednak Opatrzonych.

Obywatele Woiewództwa tuteyszego od dawna JWo JMci Xiędza Ancypę i w ciągu dawania Edukacyi pilność, i Sposób obchodzenia się powszechnie Nam przyiemny, znaiący; Czuiemy tę Jego z Innemi nierowność Nadgrody. Wstawienia się Nasze, które tym Pismem czyniemy, dążą do oddania Sprawiedliwości Pracuiącemu na Usługach Publicznych; i niewątpiemy, że ie Szkoła Główna Koronna wdaniem się Swoim do Prześwietney Kommissyi Edukacyi Narodowey popierać zechce. — Dan. w Bracławiu na Sessyi Dnia 7. Października 1790 Roku.

Krt Jez Domaniewsky SM kommissarz mp

Łukasz Skrzetuski Sk Kommissarz mp

A Czarnowski Kommissarz

Krzysztof Pruss Urbanowski kmissarz

Cestaw Jaroszyński Kommissarz

133 v

55

~~77~~ 135

Nota.

1mo Niżéy podpisany, má honor uczynić Remonstracyą Prześwietnéy Szkole Głównéy Koronnéy, Imieniem Szkół Woiewódzkich Rawskich Zgromadzeniu swemu Miechowskiemu powierzonych, iż w tych Szkołach tak małá znayduie się Uczniów liczba, że W. JX. Wizytator w zeszłym Szkolnym Roku wizytuiący, uznáł Konieczną potrzebę onych zredukowaniá do trzech Klass. Okáże się to z Jego Rapportu, że tam liczba wszystkich Uczniów nie przechodzi 50. a w piątéy Klassie przez cały Rok żádnego nie było. Aby więc nad potrzebę Professorowie kosztem znacznym utrzymywani nie byli, Prześwietná Szkoła Głowná raczy łaskawie powagą swoią stwierdzić zdanie W. JXa Wizytatora Jeneralnego, i aby tylko trzy Klassy utrzymywane były pozwolić: o co z winném Uszanowaniem dopraszá się. Prześwietnéy Szkoły Głównéy Koronnéy.

Z Miechowa 11. Pazdziernika. Roku 1790.

Nayniższy Sługa
X. Tomasz Nowinski Proboszcz Miechowski, Jenerał Kanoników Regularnych Grobu Chrystusowego.

136 v

54 137

78

Przesławna Szkoło Głowna Koronna.

Prozbę /: ktorą było moim ukontentowaniem osobiście oswiadczyć każdemu w szczegulności Grono Przeswiętney Szkoły Głowney składaiącemu:/ tym smieley podaię do rezolucyi całkowitey Rady, im bardziey pewien iestem, że w niey zasiadaiące Osoby, swiatłem, gorliwością dla Dobra swego Zgromadzenia, y bezstronną sprawiedliwością rządzące się, słusznie onęż umiarkować potrafią.

Podobało się Przeswiętney Szkole Głowney przez Konkluzyą w Rku 1787. zapadłą przyiąć projekt podany względem Dóbr Akademickich Bronowic, poźniey w porządku exekucyi onegoż /: gdyż ten do wykonania kilkoletniego potrzebuie czasu:/ oddać też Dobra w Administracyą JW Oraczewskiemu bywszemu Rektorowi Szkoły Głowney; daley po upłynionym Jemu Kontrakcie, przez rezolucyą dnia 22 Czerwca w roku teraznieyszym zapadłą, osobna delegacya do Administracyi pomienionych Dobr Bronowic roczney wyznaczona, końcem nieodstępnego wyżrzeczonego projektu uskutecznienia; ktora nie więcey dotąd iak tylko rozmiar onych wykonała.

W tym rzeczy stanie ia do possessyi wakuiących aktualnie tychże Dobr Bronowic konkuruiąc, powyższe rozrządzenia względem onychże Przez Szkoły Głowney /: co się tycze rozdzielenia gruntów na Akcye y rozdania na czynsze w przeciągu lat iak wiele Szkoła Głowna zamierzyć raczy:/ dopełnić biorę na siebie obowiązek:/ z kondycyą nawet utracenia tey Łaski o ktorą proszę, to iest: prawa Emfiteutycznego na lata, lub dożywotniey tylko administracyi tychże Dobr Bronowic w podział na czynsze iżdż maiących; ofiaruiąc płacić z nich Prowent roczny Sześć Tysięcy Złotych Polskich prócz Podatków publicznych rożnego gatunku.

Mam honor zostawać ze wszelkim respektem

Przeswiętney Szkoły Głowney Koronney

Nayniższym Sługą

11 8bris 1790 w Krakowie.

Joachim Gintowt Dziewiałtowski

137v

138v

52

52

139

79.

1mo Zgromadzenie Szkoł Przygło-
wnych Krakowskich podaiąc
do Prześwietney komissyi na
Prawo Zafundowane Żądanie
składa go Przesławney Szkole
Głowney z prozbą, aby toż Żąda-
nie Zgromadzenia interessowa-
niem się swoiem poprzeć raczyła.

Dnia 11 Pozdziernika 1790

X. Mariszowski mpp
Rzech Mtr Mag.
W Kłossowski Pr Szkoły
A Himonowski Prof Wymowy
J Bettykowicz Prof Prawa.
M Dymidowicz Professor.
S. Girtler Prof Kl. 1. mpp

do Szkoły Głowney
od Zgromadzenia Szkoł
Przygłownych

140v

Przeswietná Szkoło Głowná Koronná Wielmozni Panowie i Dobrodzieie

1° Łaskawa Protekcya Przeswietney Szkoły Głowney Koronney nad Temi, ktorzy pod Jey Zwierzchnością, zostaiąc w Szkołach, nie tylko w Naukach korzystać, ale i nayściśleyszą podległość zachować staralisię; czyni nizey podpisanego ufaiącym, iż przyięciem Prozb Jego dopomożecie Wielmozni Panowie i Dobrodzieie do Jego lepszego losu powyiściu ze Szkół.

Bywszy niżey podpisany w Szkołach Łuckich przez Lat Siedm, a w Roku Szkolnym Tysiącznym Siedmsetnym Osmdziesiąty Osmym w Nadgrodę Pracy i Usilności swoiey Medalem Diligentiæ udarowanym zostawszy gdy widzi wkrótce wyniknąć maiącą potrzebę oddaleniasię od Szkoł ile w Wieku,

141v

iuż Lat Trzydzieści, zostaiący zyczy
Sobie czuiąc się na Siłach bydź
Przysięgłym Jeometrą

Dopraszał się przez W^o Jmć Xię-
dza Kanonika Trefflera Wizy-
tatora Jeneralnego aby mogł
do pozyskania Zaswiadczenia
Prześwietney Szkoły Głów-
ney Koronney odprawić Exa-
men, i miał od Niegoż Rezolu-
cyą wniesienia poważney do
Wielmożnych Panów
Dobrodziejow Jnstancyi o
wyznaczenie Examinatorów.

Niemaiąc iednak żadney
wiadomości, niesie te pokorne
Prożby do Samey Magistratu-
tury Waszey Wielmożni
Panowie i Dobrodzieje
o wyznaczenie Tychże dla
Siebie dopraszaiąc się. Co
gdy otrzyma chlubić się całem
Życiem będzie z Waszey Ła-
skawey Protekcyi, i okazy-
wać Jnnym, iak są szczęśliwi

Ktorzy w Szkołach Akade-
mickich zarabiaią na Wa-
sze Łaskawe Względy. - -
Ktorym się poleciwszy zostaie

WWW Panow
Dobrodziejow
Nayniższym Sługą
Jan Hulpanowski

Dań w Łucku
d. 2 9bris 1790 Ano

142v

Memoryał
do
Przeswietney Szkoły Głównéy Koronney
od
Ucznia Szkół Łuckich

Prześwietna Szkoło Główna

Wielmożni Panowie i Dobrodzieie

1mo Z podziwieniem dowiedziałem się: że na Prorektoryą Łucką wyznaczony iest JP. Mateusz Truszynski 1. Klassy Professor.

Rozumiałem ia cale, że po odebranym Rapporcie Wizytatorskim a przy Nim i zdaniu moiém o Tymże Professorze sumiennie zapisaném albo On uchylonym, albo rok naywięcey cierpianym będzie.

Jego zdatność do Nauczycielstwa bardzo mierna, ito tylko do klassy Pierwszey, do Którey ieszcze Arytmetyki nie obiął; a Grammatyki i Moralney tylko co się na pamięć pouczył, obiasnić zas przykładami i wytłumaczyć się cale nie potrafi; Pilność ieszcze mnieysza, iuż Wizytami, iuż sprawami Konsystorskiemi iuż trunkami przeszkodzona; Jego podłość: iż nie wstydzi się poyść w Miasto; i tam pić Wodkę lub Wino u Szynkuiącego Żyda; Jego gruby postępowania sposób; że pęki rózg zawsze leżały w Katedrze a dla ustawicznego używania nie wystarczały na tydzień; Jego łakomstwo i chciwość uszkodzenia Zgromadzenia, oco była sprawa w czasie Wizyty; Jego ieszcze nie przychylność Ku Stanowi Akademickiemu: że w czasie uformowaney przeciwko mnie od Konsystorza Sprawy, użyty za Patrona, wszystkie moie Konferencye wydawał przodem, niżeli Sprawa Nastąpiła; doskonale wiadome były WJXu Wizytatorowi Jeneralnemu, przez całe albowiem Zgromadzenie zaswiadczane, a nawet nad potrzebę z Woli Tegoż WJX Wizytatora w Oczy wymawiane Mu były.

Łaził on w ów czas po Nogach Zgromadzenia prosząc: aby nie nalegało na wyruszenie Go z Łucka iako sobie uciążliwego, a szkodliwego tey sławie i Reputacyi na Które reszta Zgromadzenia usilnie pracowała. A teraz Karać nas Słowy będzie po wszystkich piiackich Kompaniach: że nad Temiż Szkołami otrzyma Rządy Które go Szanować według Jego zdania nie umiały.

Miał On tyle Bezwstydu w czasie Wydziałowey Obrady, że nie tylko podał się za Kandydata do Prorektury Łuckiey, ale obchodził z Ukłonami znanych i nieznanych upraszaiąc o Wota; a chcąc prożbami zastąpić niedostatek zdatności. Lecz że dwom Zgromadzeniom był znany z 3ciego tylko Kamienieckiego iedną za sobą otrzymał Kreskę; a powszechne odrzucenie. Ukarana będzie Obraz

da

da Za chwalebne odrzucenie tego Kandydata; ieżeli Kontkluzya Prze-
swietney Szkoły Głównéy cofnięta nie będzie.

Na mocy Obrady Wydziałowéy spodziewaiąc się Następcą
JWana Starnawskiego pisałem Informacyą przy zdawaniu Urzędu, któ-
by nie była Ceremonialnym napisał, lecz obiaśnia Następcę we wszy-
kich Kategoryach Jego tyczących się Urzędu. A gdzie w Niey rzalto
watem o Nauczycielach i Klassach; opisałem szczerze iak mi Sum-
nie Kazano: w czém ten człowiek potrzebuie dozoru i poprawy wy-
tknąwszy wszystkie wady tyczące się Zgromadzenia i Nauk. Stu-
ta Informacya; gdyby był; JX Kneip nie wymowił się uparnie z Urzędu
podług pierwszey Szkoły Głównéy Kontkluzyi. Lecz bydź że może
aby Ten człowiek w swoim odmalowany Portrecie odbierał tę kie-
a iuż zagniewany dawno o częste upominania nie opuszczania Szko-
i sprawę w czasie Wizyty zaiątrzał się do naywyższego Stopnia?

Nie omieszkałby On Kommunikować; P. Kapitule Łuckiéy
tey Informacyi przez pochlebstwo i nadzieię pozyskania Szacunku
Którego tam Zupełnie nie ma. a w Któréy Informacyi wyraziłem żeby
Kuyę Domu Akademickiego od Teyże Prześwietnéy Kapituły i kroki po-
czynione do Uniknienia Zepsu.

Darzuię więc WW Wpanowie Dobrodzieie: że nie zboiaźn
fałszywego opisania, bo to się z moim Charakterem nie zgadza, i cała
Zgromadzenie da Świadectwo prawdzie. ale zpobudek wyżéy tych pi
tem do przyiaciela do Łucka aby imieniem moiém przyaresztował wy
mianą Księgę u WPana Nawrockiego do przyiazdu Wizytatorskiego
a Tegoż JP Nawrockiego prosiłem: aby przyiął takowy Areszt.

Lecz razem będźcie łaskawie sprawiedliwi, niech niegodny nie
posiada Urzędu; który tylko z hańbą Stanu Naszego Akademickiego
piastował by.

Mnie się rzecz nayspraviedliwszą zdaie: aby gdy ia zastąpiłem
miejsce W. JP. Mucherzyńskiego w Winnicy; zastąpił On moie w Łuck.

Nie miał On Łat prawem przepisanych do Rektorstwa; lecz ma
nad przepisane do Prorektorstwa.

Talentów Jego i zdatności wiadoma iest P. Szkoła Główna z corocz
Rapportów, a świadkiem lubo niedawnym i ia iestem. Alubo ma
tu przyiaciół wielu; spodziewam się iednak tyle dokazać nad Nim; że
prosząc oddalenie się od Nich dobru i chwale Stanu Akademickiego
Które utrzymać doskonale potrafi.

Nadgrodzona Mu będzie tym sposobem Kara nie tylko oddalenia

od

od Urzędu ale zostania na tém mieyscu, na ktorém był Ogłoszony Rektorem; gdy temu więcey winni Obieraiący niżeli Obrany; ieżeli iest w tém iakowa Wina. A Tego człowieka wyznaczaiąc na Urząd; dwoiaką WW WPanowie Dobrodzieje uczynicie Sprawiedliwość; i oddalaiąc niezdatność; i nadgradzaiąc Talent.

Ja zaś zaręczaiąc: ile wiadomy Obywatelstwa Łuckiego, że nic tam zaleconemu przezemnie WJPanu Mecherzyńskiemu do chwały Szkół Łuckich i Stanu Akademickiego przeszkadzać nie będzie; oddaię to pod wysokie zdanie, a Siebie Łaskawey polecam Protekcyi

Wielmożnych WPanów Dobrodziejów

nayniższy Sługa.
X. E. Popiel Broszniowski S. T. D.
Rektor Wydziału Ukrainę mpp

z Winnicy 1790.
28. 9bris.

144v

WIELMOŻNY REKTORZE DOBRODZIEJU I PRZE: SZKOŁO GŁÓWNA KORÓNNA.

1mo Nigdy uciśniony wcześnieyszego nie może spodziewać się ratunku, iako w ten czas, kiedy w sercu Sędziego umieszczoną litość, zna bydź sprawiedliwością. Przekonany o wspaniałych Sentymentach Twoich Wiel: Rektorze Dobrodzieju, i wszystkich Osób Szkoły Głowney Kor:, pewny iestem, że uciśnionego w łaskawą swą, wspólnie z temiż Przezacnemi Osobami Szkoły, przyymiesz opiekę, i sprawę moię tą wymierzysz sprawiedliwością, którą wszyscy w Twey uwielbiaią Duszy... Żądanie zaś moie w tych niech mi się godzi przełożyć punktach:

1o Cofniony zostałem z Professorstwa, daiąc I. i II. klassę przez rok cały w Pińczowie, do Krakowa, niewiem z jakich powodów, niemiałem bowiem sobie żadnego kommunikowanego, ani zaskarżenia, ani Dekretu.

2o Wezwany iestem do Krakowa, niewiedząc: czy na bronienie sprawy moiey, czy na podleganie Dekretowi: Jeżeli na bronienie mey sprawy, więc dopraszam się łaski Wielm: WMPana Dobrodzieja, i Prze: Szkoły Głowney o przyzwoitą Professora sustentacyą, gotowego do odwodów, na zarzucić maiące się zaskarżenia. Pensya bowiem moia ze wsząd okrzesana, ledwo wystarczyła w Pińczowie, a ia do takiego przywiedziony stanu, iakiego naynędznieysi doświadczać zwykli. Jeżeli na podleganie Dekretowi, tedy iako podległy Sądowi Wiel: WMPana Dobrodzieja i Prze: Szkoły Głowney, dopraszam się sprawiedliwości w zniszczeniu tegoż Dekretu, iako ustnego tylko, do którego pozwany wprzód niebyłem.

3o Dosłyszałem tylko, że mnie oskarżono o niedokładność ięzyka łacińskiego (czego po nikim wyciągać niemożna), ale 1o według sprawiedliwości, powinienem się był wprzód usprawiedliwić z uczynionego mi zarzutu. 2o Powinienem mieć sobie kommunikowane dowody prawnie mnie przekonywaiące o słuszności Dekretu. To wszystko pominiono. Przeciwnie zaś Akt Wizyty Jeneralney podpisany od W. Wizytatora pokaże, iż bez nagany Urząd móy Nauczycielski sprawowałem. Do czego może bydź zasiągnione i Swiadectwo Zgromadzenia, że naymnieyszego punktu w powinności moiey nieuchybiłem.

4o Jeżeli zaś skarany iestem za wszczętą kłótnią z JP. Kopijewskim Fizyki Prfrem, i z tego powodu dowiodę zbytecznego mnie ukarania, a to samym Dekretem Zgromadzenia, którym za niewinnego uznany iestem, i appellacyą założyłem do Sądu wyższego, iako nie kontentuiący się słabem ukaraniem JP. Kopijewskiego, a przez urąganie

145v

urąganie, dla zgorszenia Publicznego chełpiącego się i z Dekretu i ze mnie.

Tak więc sądzonego mnie bezemnie wesprzesz swoią opieką Wielmożny Rektorze Dobrodzieju i Prze: Szkoło Głowna Koronna, dźwigniesz nie winnego, i raczysz anticipative dać Pensyą dla wydobycia mnie z ochydliwey mizeryi, i wydzieraiącego zdrowie umartwienia, który odbieraiąc sprawiedliwość, czuć się zawsze będę obowiązany Wielmożnemu Rektorowi Dobrodziejowi i Prześwietney Szkole Głowney ——— Datt w Krakowie Dnia 12 Października Ru 179

Felix Kurkowski

~~111~~

Memoryał podany
do Szkoły Głównéy Ko,
ronnéy, Dnia R. Października
Roku 1790.

1947

J. GR. SR.

1° Niżey podpisany, z mocy Pleni-
„potencyi pod dniem 20. Miesiąca Kwie-
„tnia Roku zeszłego 1789. przed Xięgą-
„mi Grodzkiemi Krakowskiemi na Oso-
„bę moię zeznaney, y z szczegolnego zle-
„cenia J. W^o. Jmci X^a. Sebastyana Sie-
„rakowskiego Hrabi S^o. Państwa Rzym-
„skiego, Kanonika Kathedralnego Krakow-
„skiego, Orderu S^o. Stanisława Kawalera,
Possessora dożywotniego Kontraktem
Dzierżawnym Wsi Pielgrzymowice, y Sie-
„borowice, zanosi prozbę do Przeswiętney
Szkoły Głowney Krolestwa, iżby przez
rezolucyą WWMć Panow Dobrodzieiow,
nietylko w tym Roku wyłożone Poda-
„tki Dziesiątego grosza, y Kominowego,
Mogł mieć sobie potrącone w nadcho-
„dzącey Racie, ale y w poznieyszych
Latach, wszelkich innych, podobne
potrącanie Sobie miał zabespieczo-
„ne, ktorą prozbę z głębokim Uszano-
„waniem składaiąc, mam mię ho-
„nor wyznać.

WWMć Panow Dobrodzieiow

nayniższym sługą

Alexander Zapálski Plenipotent

mpp

147 v

148 v

Nota

Do Przeswiętney Szkoły
Głowney Krakowskiey Krofes

27

Przeswietna Akademio!

Po nastąpionem oświeceniu mnie przez J:W:a Precelita Kandydackiego o niegruntowności świadectwa mego złożonego, ile że te officiose authentykowanem nie iest, dla przypadku słabości zeszłego tego na oko ex officio Dyecezalnego, a zkąd dla nieprzytomności tegoż, iako y samego Pana nawet przy aktach Dyecezalnych extra casum judiciorum, zdawaiąc się posądzenia mnie o impostury, a przynaymniey o niewiarę, abym to składał za dowód, co imposturze Przeswietney Akademii czynić nie może, ujrzałem się niewczesnie iuż koniecznością przyciśnionym starać się o Autentyczne świadectwo, w którey myśli napisałem iuż do Jeo Dyktu Pana samego, aby mi tozs niebawnie przysłał. Zawod więc dopełnienia przytaczonej do reassumpcyi mnie kondycyi iako niedobrowolny, żadnie mi nie może prejudicare, abym do nadchodzącey iuż submissyi przypuszczony nie był, kto ty iuż aliàs znany Przeswietney Akademii przez należyte sprawienie się w pierwszym kolu kandydacyi i od tey in moribus valde habitus przez świadectwa publiczne z Aktów akademickich mnie wydane, iako i przez nadgrodzenie mi pensyą roczną pracy na usługę publiczne poświęconey, niepowinienbym zbyt scrupulose pociąganym aby z odstąpienia się mego na czas potrzebny za pozwoleniem totalizy in pleno nastąpionego adamusim wywodzić się omni probationum genere, wszakże woiażuiący choć po lat kilka akademicy zasługiwali na ten względ zupełnego kredytu moralności aby raz iuż przeświadczonej w Akademii. Nie prętkuię tu zdaiąc się, abym in sequelam praemissorum absolute dispensowanym był od potrzeby stawienia w czasie przyzwoitym świadectwa o sobie. Żądam tylko abym dla tego małego względu nie był tamowany od uczynienia submissyi powtórney, która mi rządem zupełnym Akademickim zaięzona iest, i stała się gruntuiącą przyczyną nakładów moich bowiem fide podniesionych, i całego systematu Ekonomii mojey do celu tego skierowanego, a która uchylona abo z prejudicio ipsi Academiae być iuż nie może. Jakoż ani sądzę tak, pokładam oraz pewna, że me stanowić praejudiciaiiter nie zechce, ale raczey gdyby wypadały o mnie w tych razach in stuba sua wątpliwości mi wprzódy użyć podług prawa przyzwolonego należnych.

Bazyli Korzeniewicz

149v

Przesławna Akademia Szkoła Główna Koronna

1º Jey Uczniowie zgromadzeni będąc mocą Uniwersałów z Wyroku Rady Nieustaiącey wyszłych do Szkoły Głównéy Koronnéy na Naukę Lekarską i pod Jey dozór, Protekcyą i Opiekę zupełnie poruczeni i oddani będąc, Zażalenia też i żądania nasze nie gdzieindziéy mamy zanosić iak tylko przed Tę Przesławną Akademią Szkołę Główną Koronną Panią i Protektorkę naszą, która: iako chętnie i dobrowolnie przyięła na Siebie obowiązek w podeymowaniu prac i trudow, chcąc wystawić z nas Narodowi dobrych Obywatelów i umieiętnych Lekarzów, tak niezawodną pokładamy nadzieię iż raczysz prożby nasze łaskawie przyiąć i one uskutecznić. Chociaż bowiem przez ustawiczne zanoszenia do Przesławney Akademyi Szkoły Głównéy Koronnéy prożb i żądań naszych staiemy się częstokroć nieznośnemi i trudność czyniącemi; iednakowoż raczysz nam to łaskawie darować, w czym z granic cierpliwości wykroczyliśmy lub wykraczamy: ponieważ im więcey czuiemy i cierpiemy; tym częściey przymuszeni iestemy też cierpienia nasze przekładać i one zasyłać iako do osobliwszéy Protektorki i Opiekunki naszéy: od któréy spodziewaiąc się ulgi i pomocy ieszcze powtórzyć ośmielamy się ninieysze prożby i żądania nasze.

2mo Aby Przesławna Akademia Szkoła Główna Koronna ważną przyczyną Swoią raczyła się wstawić za nami do Prześwietnéy Kommissyi Edukacyinéy o podwyższenie Pensyi (bez czego żadnym sposobem dłużey utrzymywać się nie możemy) oraz przy-

prowadzenie

150 v

prowadzenie Miast do regularnego wypłacania i zniewolenia tych któ
uchyliły się od wypłacenia Pensyi dla Uczniów wyrokiem Rady Nie
ustaiącey przepisaney —

2do Aby chciała iak nayściśley weyrzeć w opieszałość Kollektorów i w n
regularność odsyłania Pensyi od Tychże, dla którey, wielu Uczniów uc
pieć i niemałe ztąd opóźnienie w Naukach ponosić musi a to dla n
dostatku oporządzenia którego prędzey dostać nie mogą dopóki Summ
od Kollektorów przysłaną niebędzie

3tio Dopraszamy się o przywrócenie Funduszu od dawności czasu na tę
Bursę wyznaczonego który teraz został uchylonym —

4to Aby raczyła dla szczupłości Pensyi i małey liczby pozostałych U
czniów oszędzić wydatku przez uchylenie Vice Prefekta, Parobka iedn
i Gospodyni iedney, /gdyż sama zważyć możesz Przesławna Aka
demią Szkołą Głowna Koronna że Summa ta dla nas
iest doyść za szczupłą, iż dopiero gdy podzielaną będzie między
tyle osób a prócz tego obowiązki Vice Prefekta zastąpić może Uczn
od nas wybrany który by wpływał do Ekonomiki wspólnie z Jm
Panem Prefektem dla dania onemu ulgi / — a Pensyą tę ma
iącą się dostać w zasługach aby obroconą mieliśmy na powiększenie
Wiktu lub do Summy wypadaiącey na oporządzenie przyłączon
Te są szczególnieysze prozby i żądania nasze które racz łaskawie
Przesławna Akademią Szkołą Głowna Koronna przyiąć i
one uskutecznić —

Uczniowie Nauki Lekarskiey mp

33

86
151

Requête
à Méssieurs les Membres de l'Académie.

Illustris Dominus Bogdanowicz Præfectus D: Candidatorum feriâ 1. mâ, mihi dixit, quòd D: Candidati varias ad illum detulerint querelas de negligentiâ, et quidem de ineptiâ meâ in docendis linguis, scilicet, Germanicâ et Gallicâ, quòdque in Latinâ me intelligere non possent: Ideò D: Candidati apud se statuerunt satius meas lectiones deserere, quàm tempus inutiliter consumere. — Tot et tantis injuriis læsus, putavi mei esse officii judicio Perillustris Academiæ subjicere rem hanc proprio Candidatorum motu factam, sperando pro justitiâ Inclytæ Academiæ me vel minimum non passurum detrimentum in exiguo salario meo quod mihi ore Magnifici Rectoris confirmatum est, necnon Decreto Regiminis D: Candidatorum designatum. / J: de la Mothe.

Monsieur L'Abbé Bogdanowicz m'ayant fait l'honneur de me dire avant hier que Mrs les Candidats lui avoient porté de fortes plaintes contre moi, entre autres, sur ma négligence, et mon inaptitude dans les langues, Allemande et française, en ajoutant qu'ils ne pouvoient même me comprendre en Latin; et qu'en conséquence ils avoient jugé à propos d'abandonner mes leçons, en se choisissant un autre Maître, plutôt que de venir perdre leur tems de si bon matin.

Excédé de toutes les tracasseries de ces Méssieurs, j'ai cru devoir soumettre au jugement de l'Académie une démarche à laquelle Mrs les Candidats se sont portés de leur propre mouvement. J'ose me flatter d'après les sentimens d'honneur et de justice qui caractérisent Méssieurs les Membres de l'académie qu'ils ne s'en rapporteront nullement à des reproches aussi vagues qu'injurieux et dont l'objet est la réduction des appointemens modiques qui m'ont été confirmés de la bouche même de Monseigneur le Récteur, et assignés par le Département des Candidats. / J: de la Mothe.

151v

152v

37

87
153

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

Dowiedziawszy się o przyszłym uchyléniu Prefektów, znam konieczną być powin-
1º nością moią pokorne zanieść prozby do P. Szkoły Głównéy Koron.
o łaskawe na siebie względy.

Gdyby chęciom moim odpowiadała sposobność, náymniéy by mię trwoży-
ła niniéysza odmiana: ale gdy stargané usilną pracą zdrowié,
słabość nad to oczu niezdatnym mię czynią do Nauczycielstwa;
a i odmiana mieysca w tym Woiewodztwie zdawna zaznaiomio-
nému za przykrą staiąc się, nie mogła by mi obiecywać stałéy
spokoyności, któréy na koniec żądam po iedynastoletnich w
Stanie Akademickim pracach;

Ośmielam się przeto wcześniéy /: ieżeli ieszcze inaczéy niewypa-
dnie:/ dopraszać się o czułé wstawienié się za mną do P. Kommissyi
Edukacyiney, abym Pensyą Emerytalną taką przynaymniéy iaką
JP. Skorupski móy poprzednik którey pracuiąc, i nie tak uciążliwie
otrzymał.

Swiadectwa JWW Ichmć Wizytatorów do których się odwołuię, nadzieie
mi tey łaski czynią, i przeświadczenie się o gorliwości, sprawiedliwości
i Łaskawości Przesławnéy Szkoły Głównéy Koronney, któréy się
na zawsze oddaię

nayobowiązańszy i naynizszy sługa

X. S. Wedykowski
Prefekt Szkół Lubelskich

153 v

Przeswiętna Szkoło Głowna Koron.

1º Urodzony Woyciech Jarkowski Professor Matematyki i Fizyki przez lat 3 w Szkołach Łuckich gdy dla przyczyn W. Wizytatorowi wiadomych a pewnie iuż P. Szkole Głowney kommunikowanych nie życzy sobie dłużey zostawać na mieysu, uprasza Przeswiętney Szkoły Głowney aby go raczyła na Objekcie Matematyki w Szkołach Krzemienieckich umieścić; który to Objekt wakować może gdy JX. Mirowski Matematyki Professor w Krzemieńcu, podług życzenia swego wziąłby Fizykę; a JX. Ociwiejowski Prof. Fizyki wziąłby Prawo którego przyiąć niezebrania się po JX. Starnawskim obranym na Prorektorstwo Łuckie. Spodziewa się przeto wyżey wyrażony że Szkoła Głowna Koronna maiąc wzgląd na iego applikacyą wsposobieniu się na Professora, na usilność w odbywaniu Nauczyciela powinności, raportem W.W. Wizytatorow kilkakrotnie zaswiadczoną, na sprawowanie się przyzwoite Stanowi Nauczyciela nieodmowi mu swego w tym razie względu przez przychylenie się do iego prozby. Co dla proszącego będzie naymocnieyszą zachętą do statecznego trwania w tey usilności i gorliwości, w którey przez lat 3 uczenia swego zostawał. Nieprzychylenie się zaś Szkoły Głowney do iego prozby poczyta za raz dla siebie nieznośny; i w tym Stanie w którym teraz ukontentowanie znayduie widzieć będzie przykrość zniewalaiącą siebie do przyięcia innego Stanu w którym umieszczenia się niezbrania mu nawet Urodzenie. Tę prozbę i siebie samego oddaię względom Przeświętney Szkoły Głowney czekaiąc pomyślney rezolucyi.

154v Osoby do rekomendowania

X Treffler
X. Gankiewicz
X. Wrzeszcz
X. Swiebocki
X. m3 Gołecki o 1200
~~B X. Przytusk~~
X Jakukiewicz który względem stancyy ułoży się z Zgromadzeniem
X Pieślak
uX. Fabiani ~~ote~~ o 1200

Nota.

1.

Zapis Summy na Wyderkaft 10ti Collegio Juris peritorum fl. 400. Fundationis Stoviconiana Judoviana in Domo Lapidea quond Srey Kowskich, Kempinskich ex post Dembinskich ad presens Plagaszowskich ordinacyja in A. 1701. tabuły Zapis trwał do Roku 1775.

W tymże Roku 1775. z Powodu JMCJmci Pana Piotra Błażeia Dembinskiego Stolnika Wieleckiego Sukcessora Dziedzica tey Kamienice in Virtute Commissionis ex Sanctio Conderatorum Ultrieiey Pactis Statuum Jchmci Kredytorowie Wyderkaftowey Interessanci pozwani na Terminie w Sądzie Kommissyinym Seymowym swoie Prawa produkowawszy, Liskurdowali swe Summy, a tak Wyrokiem Sądu Kommissyinego za podaniem Rachunku podług pierwotnego prawa przez JMCJmci Dembinskich tey Kamienicy w Roku 1720. w Rachunku Summy 40000. i tak na satisfakcyą Kredytorom przekazaney, Jchmci Kredytorowie i Wyderkaftowey w Sądzie Summach podług porządku Prawa umieszczeni zostali a po Exekucyą do Urzędu Radzieckiego Krakowskiego odesłani. O czym Legat Decretum Commissionale ex Sancto de Anno 1776.

w Roku 1776. z Powodu wspomnionego JMCJmci Dembinskiego Aktora Jchmci Kredytorowie i Wyderkaftowey przyprzwani do Sądu Mieyskiego pierwotnie swe Summy Kapitalne Liskurdowali które ad fl. 40000 pretytym Processyi rządali, a że ta Kamienica pod on czas w cale była opustoszona, niemieszkalna dlatego na rządanie Kredytorow nastąpiła Taxacyja i Taxa Urzędowa, którą Jchmci Wiertelnicy Przysięgli otaxowali fl. 4050.

Po tabowey Taxacyi i Taxie Urzędownie obytey rzeczy potrzeby Rachunku pozwanego w Liskurdowey długow Wierzycielskich Decretem Kommissyinym obrętey, na Satisfakcyą należnego pendencyego, Kredytorowie zapobiegaiąc tak znacznemu pokrzywdzeniu ostrzegali się w kontrowersyach Sądownie, przeciwko ily W Jm Pan Aktor albo wypreparował Kamienice albo supplevit pretium ewentualne w Summie Zł. 40000 Wpisu przekazaney

155v

Dekretem Kommissyinym obytey, to iest do Summy podług Taxy fp 4650. oznaczoney, dodać fp 6251. czego w Dekrecie nie zyskali.

Owszem Wy Jm Pan Aktor takową Pretensyą Sądownie odparł, że o tym żadney wzmianki nie masz w Dekrecie Kommissyinym, a zatym Offm Consulare Cracoviense visè Decreto Commissoriali ex Sancito et Lecto. eoq attentè Quoniam Revisio et Taxa Bonorum Lapidæ ultra mentem Decreti ex Sancito expedita, idcirco n. attentâ eadem Revisione et Taxa eorundem Bonorum Lapideæ Actorem et Citatos juxta Obloquentiam Decreti Commissorialis in Lapidea collocandos decrevit. legat Decrm Offi Crac 1776 d. 12 Julij

Z Mocy takowego Dekretu Urząd Exekucyiny Wuytowski Krakowski przystąpił do Tradycyi i Podziału tey Kamienice na Części proporcyonalnie w Summach tak Kredytorom iako i Wyderkaffnikom urzędownie konferowaney. qd attestant Actus Offi de Ao 1776.

I lubo niektorzy Jchmć Kredytorowie i Wyderkaffnicy dissi contumaciter cessegerendo nieakceptowali takowych wydzielonych sobie Części, przecież gdy orzeczono Dekretem n. obstante Contumacia, to Jchmć Kredytorom i Wyderkaffnikom do ocalenia nie pomogło, ile że o to żadne zażalenie w przyzwoitym Urzędzie w Ciągu Roku iednego i Niedziel sześciu Prawem na to oznaczonym nieuczynione. A tak Dekret Kommissyiny Seymowy i Jego Exekucya dopełnione, nigdy i nigdzie wzruszony bydź niemoże, pod Karą za wywołanie i wzruszenie 1000 Grzywien Kosztów Prawnych powrócenie i t. d. o czym Legat Constitutio Anni 1776. Fol. 37 ad Folio 45.

Notandum post tot et tales Actus Offsos subsecutos niektorzy Jchmć Wyderkaffnicy takowey Tradycyi y Wydziału nieakceptuiąc uchylili się od Possessyi swych Części ab Actu Exdivisionis et Traditionis in Ao 1776, a tak desertata Possessione

one tam Kamienica cerarbarowey pustoszyła
sie ad Annum 1726.

A gdy w tymże Roku 1726 d 2 Obms
Szlachetni Nagaszowey nabywszy od JMc
Dembinskiego Dziedzica Domu Dziedzicz-
Towarzyszącym Uniwersale na Mocy Dekre
tu Kommissyinego i Konstytucyi 1726.
ustanowionem usaz z Klewhuem Domu
deteriori Juris Cedentis antelatores depes
tand. w ten Czas Nagaszowey na Mocy Transa
kcyi i Dekretu restituowali Jednak Kredyto
row i Wyderkaftu kow aby swemi pudrzepone
mi Czynszami zarządzał do reparacyi quatowanych
i Zdatnem czynich w Kopercyi czynne Summem
przykładał ale Uczynku z tychże pieniędzy Woli
swoiey i morzenie poniewał, przeciw nie
Ktorey Jednak Wyderkaftowey wzbraniał sie
a tak z Kopiciem do Reserptu Legis ultra
Annos 6tt desertaverunt.

Stante tot annorum interstitio na wy
reparowanie opustoszoney Kamienice znaczna
Summa wydrzona, Zdatek Dymowego z tych pod
dymnych corocznie ad p 124 a w tych Czasach
wiecey, na koszarne, konserwacyą wszelkich
na Expensa, dochod ten naymnieyszy z my
czyny zabitney Ulice, a dotego z przyczyny
Zabrykow ale perzednej JMc Sgrzia Dwigtego
rumowiskami Kamiennymi, Kustowaniem
zapustnieney Ulice, a z tych Kamienic w Tey
ale obmyslowanej, nie dostępney nie wszystkiey
bo bez mieszkańcow bez Gaia ratio Utrzymienia
prieto Kospektor o upadek maiątku przyprawiony.

Tak w prawdzie i rzetelnosci podług
autentycznych Dokumentow z nieznoszonym
Zalem i przykrowaniem oświadczonym
podaię do Łaskawych Względow Kollendarza
Upadku mego maiątku, a podług Prawa
dliwy nadtym Uwagi teraz i dawniey rz-
dam depesterowania wyrzey wzmiankowanej
Kp tych Summy w Kamienicy Jeby na ich ister-
gnieniu bedącey, wielkim kosztem w cabinet
tych dachach drzewie dudekrotnie nadtrytey,
w Krokwiach Drzwiach oknach Recach posa
dach Podłogach na całym gmachu tymże repara
cyi podległy, inaczey Dalsze bys dobytek do Szczętu
spustoszyło. Z tych sprawiedliwych przyczyn Sup
plikuie pokornie aby quarta Summa przyięta
była na zatrzymanie, i zniesienie Zapisu wyrzey
wyrażonego, de Anno 1701. i w Lesznie przed Bogiem
wypłacać obliguie się

Stanisław Nagaszowski
mpp

156v

Nota supplex.

Magnifico Domino
Rectori
& Almæ Vniversitati
Cracoviensi Domino
Dño Colendissimo

Cpateat

1444

90.
157.

Prześwietna Akademia!

Czyniąc zadosyć rozkazowi Prześwięt. Akademii, abym tylko, mimo Expensy w upraw Roli włożonéy, podał Rejestr Expensy włożoney na Reparacyą Młyna niegdyś w Dzierżawie przezemnie trzymanego w Roku Pańskim 1790. = ten tedy Rejestr w następny okazuie sposob.

		Złote	Grosze
1.	Żelaza nowe do kamieni 2 z starymi przerabiane z Magistrem	27.	.
2.	Kamień spodni nowo kupiony	14.	..
3.	Z Wału z 4. starych obręcz, przerobione 3. i dokupiona 4ta	2.	12.
4.	Czop żelazny do Wału złamany, potym przerobiony z dokupnym żelaze	1.	12
5.	Od tego przerobienia Kowalowi	4.	6.
6.	Na zreparowanie ~~Kamienia~~ Koła palecznego Klamer 16. żelaznych	2.	23.
7.	Za Gwoździ kop 3. do Koła Połskrzynkow i Rutkoszow zreparowania	4.	23.
8.	Od tarcia z Sosień na Deszki potrzebne do młyna i za nież	12	—
9.	Kafle do pieca z Magistrem	8.	12
10.	Za Obręcz na Kamień Młyński	5.	12
11.	Za Obręcz na Wał młyn	2.	12
12.	Sąsiek z przegrodami na Zborze	12.	—
13.	Miarki 2. 1. większa 2ga mnieysza	1.	15
14.	Ćwierć Młyna	1	20.
15.	Za Fur 4. Choiny do Jazu	12.	—
16.	Koło do ciągnienia Zborza	5.	—
17.	Zawiasy do Stayni z Gwoździmi	2	6
18.	Przynaiętemu Człowiekowi do tejże roboty Młyńskiey Ciesielę	36.	—
19.	Powtornie Magistrowi od zrobienia Kół, skrzyń skrynek połskrzynkow Rutkoszow, mimo Wiktu tymże	12	—
	Suma Złotych.	162.	gr 3.

To tedy opisawszy na wszystko przysięgę złożyć Obowiązuię się, lecz wielką i tak Krzywdę ponoszę, bo na grunt, i inne domowe nawet Expensa wiele wydałem w tym samym Roku, lecz to na Delikatne Sumnienie składam, a naybardziey w Uprawie Roli nawozach, i Wysiewie co mnie naywięcey kosztuie, i naywiększa dla Mnie Krzywda — o co się dopraszam iako w dawnych Punktach wyrażone

Prześwietney Akademii

Jakób Angielski

157 v

158

Pr

1°

Józefa
wypisan
„ JX. Ka
„ nowi
„ i praco
„ dzaiący
„ więtney
„ trwałych
„ na kom
„ większem
zatym wz
nanie u
ne Wizyty

W
pensiow
Rzeczkowsk
„ Jezuickie
„ kiem zos
„ dorobkow
szych ucie
przez osobn
Rektora p

Gdy
skiego od
Prześwietney
Zwierzchni
nie w kor
ney Wa
w tey Pro
szacunek,

158 Dnia 7 Stycznia 1791. 158

Przeświętna Szkoło Główna Koronna!

Odebrało Zgromadzenie Poznańskie na Wizycie Generalney przez W:X. Josefa Mszczyńskiego O.S.D. Roku 1788 odprawioney oświadczenie, które z ksiąg Wieyskowych wypisane iest iak następuie — Na obradzie oświadczyłem W:X. Przyiacielowi Rektorowi „ X. Kaźmierzowi Sokolskiemu, Prefektowi z pilnego i przykładnego Rządu: oraz W:ć Kaźmie „ rowi Domaradzkiemu między innemi Szkoł Wielkopolskich Professorowi Prawa z iasnego „ i prawdziwego tłumaczenia się, tudzież z znakomitey Uczoney Korzyści, szczególniey od popra „ wianey Wizyty zaleconemu satisfakcia Szkoły Głowney koronney, z doniesieniem że z woli prze „ świetney Kommissyi za zapisani w Protokule a to dla pamięci w czasie do przyszłego im „ trwałych zasług nadgrodzenia, do czego stosowny iuż zrobiony Projekt ma u siebie Przeświet „ na Kommissya, i w czasie Kommunikowaĉ będzie do obrzeźrzenia Zgromadzeniom, kutym „ większemu Osob do prac Szkolnych i pełnienia swych obowiązków zachęceniu — Imieniem zatym wszyst wyrażonych Osob doprasam się Przeświętney Szkoły Głowney o łaskawe wyie nanie w Przeświętney Kommissyi skutku uczynionego oświadczenia, zabezpiecza się nastę pne Wizyty ai do ostatniey potwierdzaty namienionym Osobom szacunek i pamięć.

Przeświętna Kommissya w Berolinie swoiey Dnia 28 Września R. 1790 względem pensyi emerytalnych wyraziła iak następuie — W:X.X. Brzezinowi, Świeżochowi- Kochanowskiemu. Sosnickiemu, Pielatkowi - Fabianiemu — iako Exiezuitom i w Zgromadzeniu „ Bernardyńskim po chowaniu onegoż uiszczyć po Złt Polsk. 600, iako zaś w Stanie Akademi „ kim zostaiącym i Rok dziesiąty dobrowolnego uczenia pokrywaiącym z wyższonych „ dochodow po Złt Polsk. 500 na rok każdemu wyznacza. „ X. Tokarski Ex Prefekt Szkoł dalszych ouemi się bydź pokrzywdzonym, przez mianie Mu iednego emerytalnego Roku, który przez osobną Kommissyą zresztą był Mu w nadgrodę za zastępowanie Urzędu zmarłego Rektora przyznany i iuż od lat kilku w Tabellach pensyi umieszczany.

Gdy nowy teraz układ promocyi na katedry i Kościołedry Osob Stanu Nauczaiącego Szkoły oddaie wyborowi Przeświętney Szkoły Głowney, przychodzi mi zatym zaniesć do Przeświętney Szkoły Głowney żądanie aby Prowincia Wielkopolska iako szczególna należąca do Zwierzchnictwa Przeświętney Szkoły Głowney, mogła mieć w Osobach uczących domieszkę nie w korzystnych Ajencow. Szczególniey zaś poleca względom Przeświętney Szkoły Głow nney W:ć Kaźmierza Domaradzkiego Roku dziesiąty w Stanie Nauczaiącym, a iż zresztą w tey Prowincyi uczącego, którego skutki i nauka, zyskuie w tym mieyscu trwały szacunek, od Wizytatorow zalecenia, i odemnie mieyscowego sprawiedliwe świadectwo.

Przeświętney Szkoły Głowney koronney.

naymiższy sługa

X. J. Bystrzycki Kan Gat Rz Rek Szk Lwow.
ręką

158v

159v

Dnia 9 Stycznia
1791. Roku —
P.E.

92.
160

Wielmożny Mości Xięże Rektorze.
i Przeswietno Szkoło Głowno.

Rok trzeci zacząwszy bawienia się mego w Krakowie w stanie
kandydata do Nauczycielstwa, żadney aż dotąd, konieczną nie-
będąc przyciśniony potrzebą, do Przeswietney Szkoły Głowney
nieczyniłem odezwy, lubo na fundamencie praw mogłem
w ten czas zaraz dopraszać się, o obmyslenie mi do utrzymania
się sposobu, kiedy rok ieden z kondycyi, a drugi z własnego me-
go utrzymywać się musiałem. Ale kiedy teraz i własności
mey niestało, i dyrekcyi doczekać się niemogę; wsparty
przecież przyrzeczeniem prawa, do powagi tegoż prawa,
i łaski Przeswietney Szkoły Głowney udać się przymu-
szony iestem: będąc pewny iż nayscisleysza Sprawiedliwość
Oneyże, od dobrodzieystwa tegoż prawa, żadną miarą mi
odpaść, bez mey niedozwoli winy. Prawo zas tak dawnieysze,
iak teraznieysze, poddaiąc Kandydatow szanowney Opiece
Przeswietney Szkoły Głowney, zleciło Oneyże obmyslenia sposo-
bu utrzymania tychże Kandydatow. Co wyiasniaiąc teraznieysze
prawo dołożyło: iż każda Szkoła Głowna obmysli stoł, opał, pomię-
kanie, podług okoliczności mieysca dla swych Kandydatow. Na
tak więc oczywistym przyrzeczeniu ugrafowany prawa, do Waszey
łaski Nayoswiceńsi uciekam się Mężowie, dopraszaiąc się Ich
względow, względem obmyslenia mi stołu, lub na stoł pensyi;
ktorą nayoszczędnieyszą bye mniemam na Stoł, i opał Złł: 400.
Że zaś utrzymywanie się teraz moie, ciągle prawie przez poł,
roku do ostatniego iuż mnie wycieńczyło, zaczym o drugą

Tusko

160v

łaskę Przeswietną Szkołę Głowną proszę: to iest o pozwo-
lenie mi wydania z kasy Kandydackiey z pensyi moiey
raty Marcowey, w teraznieyszym zaraz czasie, abym
mogł w nagleysze potrzeby opatrzyć się na zimę.
Aże od powolności Przeswietney Szkoły Głowney na obydwie
me prozby część dzisieyszego losu zawisła zupełnie,
zaczym spodziewać się muszę iż tey łaski Przeswietn
Szkoła Głowna nieuchyli dla tego: ktory iest

Przeswietney Szkoły Głowney

Nayobowiązanszym i Naynizszym Sługą

Fk. Tylman.
Kandydat. Stanu Nauczyc

Jasnie Wielmożny Rektorze i Przeswiętna Szkoło Głowna

Z dosyć [illegible] zawsze będę dla
Prześwietnej Szkoły Głowney iż mnie Raczyła przyiąć
w Roku 1788 za Kandydata Stanu Akademickiego
w tenczas przystępuiąc do tego Szacownego Stanu
cel moy [illegible] przebieżone nauki w Prześ. Szk. Gł.
udzielić uczniom na Kolaniach gdy iednak trak
tując ie przez Rok blisko gdym chodząc rownie
na Lekcye Medyczne uczułem Większą skłonność
do Ostatnich przymuszony byłem oddalić się od tego
stanu a to dla Powinności ktore by mi nie wystar
czały do zadosyć uczynienia obydwom. A gdy teraz
okoliczności dalszego mojego wyedukowania się wymu
gaią a żebym znowu zaszczycony został tym za Sta
nem przeto mam Honor prosić z głębokim uszanowaniem Jas. Wiel. Rekto i Przeswię. Szk.
Głowney ażeby nazad mnie znowu umieścić ra
czyła

161v

Dnia 9 Stycznia
1791. Roku
P. R.
641

93.
162

Jasnie Wielmozny Rektorze i Przeswiętna Szkoło Głowna

Z dozgonną Wdzięcznoscią Zostawac zawsze będe dla Przesw: Szkoły Głowney iz mnie Raczyła przyiąc w Roku 1788 Za Kandydata Stanu Akademickiego w tenczas przystępuiąc do tego Szacownego Stanu cel moy był przebiezone nauki w Przes: Szk: Gł: udzielac uczniom na Koloniach gdy iednak trak tuiąc ie przez Rok blisko gdym chodząc rownie na Lekcye Medyczne uczułem Większą skłonnosci do Ostatnich przymuszony byłem oddalic się od tego stanu a to dla Powinnosci Ktore by mi nie wystar czały do zadosyc uczynienia obydwom. A gdy teraz okolicznosci dalszego moiego wyedukowania się wyma gaią a zebym Znowu zaszczycony został tym ze Sta nem przeto mam Honor prosic Z głębokim uszanowaniem Jas: Wiel. Rekto: i Przeswię: Szko: Głowney azeby nazat mnie znowu umiescic ra

czyła

w tym że Stanie a to albo przez przyięcie mnie na
nowo do tego Stanu albo przez wydanie mi Dymissyi,
w celu wiekim Szkoła Główna Raczyła przyiąć
P. Likiego i Barzera o co maiąc Honor uprasza
Zostaie z Głębokim Respek
tem JJWW. Rektora
Przeswiet. Szkoły Głowney
nayniższym Sługą
Antoni. Scheidt.

Przeswietna Szkoła Głownych Krakowskich
Akademia Miloscivi Panowie Dobrodzieje

Dnia 9 Stycznia
1791 Roku
P.E.

Ponieważ w Roku zeszłym 1789. podałem Notę czyli raczey Prozbę
i: z powodu JW. Orzechowskiego naówczas Rektora Ktory przyrzekł
że wynadgrodzony w żądanej na Rece Wielmożnych Radzan
skiego y Szmaciensiego Prokuratora względem Palarzyn:
dzenia mego y Dezolacyi Kamienicy przy Kollegium Fizy:
cznym stoiącey na Ktorą Notę żadney dotąd nieodebrałem
Rezolucyi, przeto teraz powtornie Krotkie moie powtarzam
polerzywdzenie w następuiącym sposobie.

Maiąc swoię własną kamienicę przy Kollegium wzpo
mnionym, gdy nastąpiła Fabryka Tegoż Zrujnowanemi Stay
nie y Loca Secreta do Ktorych Oraz y Ganek Został Zrucony
przez co Ja wielkie ponoszę polerzywdzenie, bo nayprzod Gościędy
Stanie niema mieysca potrzebnego ani przy Zwaitey Stayni,
powtore miałem Stołownikow Ciż przez to Samo oddalili się,
potrzecie gdy Locus Secretus Zawalonym Został Zrobiwszy
sobie dół od Granicy Kamienicy JW. Kliszowskiey Kasztellano
wey Bielicey iuż mi ubliżonym Został y Zawalić mi Go Każą
no, teraz Ganek choćbym Zamyślał stawiać, niemogę gdyż
Mur nieskończony podług wysokości Pięciu, przez co teraz
y Goście y Stołownikowie oddalili się odemnie, a Ja podatki ta
kowe wielkie y Cywilne płacę y Żołnierza podeymować mu
szę, ażadnego Profitu niemam przez co przez Fabrykę Kolle
gium Fizycznego, Zaczym Zważcie Wielmożni Panowie Dobro
dzieje tak wielkie polerzywdzenie ponoszącego, z drugiey strony
Celowieka powolnego tylko Miłosierdzia podług przy Ze
rzenia nieżadnych wybiegow Szukaiącego, przez co chcę
bydź spokoyny w Sąsiadem, więc oddawszy to wszystko pod
sądowi y Delikatnemu Sumnieniu Wielmożnych Panow
Dobrodziejow abyście Zważyć raczyli Szkodującego przy
nayrniey Zł. 1000. bo teraz na Ostatku 1111. Polandskie
przebywszy Miesiące oddalili się odemnie y nawet mię
kanca żadnego niemam przeczo raczcie Wielmożni
Panowie Dobrodzieje Zmiłować amnie tak wielkie po
krzywdzenie wynadgrodzić Ktorego oczekuię Zostaię
Znayżyć bo Za Służbę.

WWMM Panow
Dobrodziejow nayniż
szym Sługą.
M. Jlenalio.

163v

164 v.

Do
Głownych Szkoł Prze
swiętney Akademii
Krakowskiey Miłosci
wych Panow Dobrodzie
jow pokorna Prośba
1790. podana

Dnia 9 Stycznia
1791 Roku
P.G.S.

Z Poczajowa Dnia 30. Października. 1790.

95.

65 Wielmożny Mości Dobrodzieiu.

165

Usitowanie moie o iak naydostatecznieysze dogodzenie niemniey publicznemu, iakoteż naywaznieyszemu Interessowi Edukacyi Narodowey Młodzi, dla zaniesionych niektórych od urzędzonych na ninieyszy Rok Szkolny do tey Kraiowey ustugi Professorów Zgdań spornito dotąd z zwyktym do Prześwietney Głowney Szkoły Rapportem winne zgłoszenie się ode mnie. Gdy więc po zatatwieniu wszelkich Rekursów, układ poświęconych tym słodkim dla Oyczyzny pracom Osób uzupełniony zostat, i pewne odebratem doniesienie o nieżawodném i nieodmiennem przez kaidą z Tychże Osób wruczonej sobie Funkcyi sprawowaniu; przez Naystaskawsze Posrednictwo W.W.M. Pana Dobrodzieia mam Honor wzmiankowaney Naywyższey Szkolney Magistraturze ze Szkół urzędowaniu memu poruczonych co do Oznaczonych im Nauczycielów następuiącą przestać Tabellę:

w Szkołach Humańskich:

X: Jazon Korzeniewicz przy Prefekturze, X: Innocenty Kościukiewicz przy Lekcyi Fizyki są zostawieni. Lekcya wymowy i Prawa wruczona iest Xu: Marcellemu Mazurkiewiczowi niedawno z Głowney Szkoły przybyłemu. Matematyczna Lekcya oddana iest Jonaszowi Wyżewskiemu. Iwsza Klassa dla pomnożonej znacznie Uczniów iey liczby rozdzielona iest na dwie Części, i wyższey Części pozostat dawnieyszy Professor X: Dalmat Drowiński; niższey zaś urządzony iest Professorem Sebastian Butkowski.

w Szkołach Lubarskich:

Prefektura zostata przy Xu Atanazym Niedzielskim z przyięciem Lekcyi Prawa. Professura Fizyki spadta na Xa Anatolego Sadowskiego przeniesionego tu z Ostroga dla zdrowszego Powietrza. Professorowie wymowy

i Matematyki

i Matematyki Ciż sami: X: Erazm Miiakowski, i X Józef Sierociński. Jenże sam i Iwszą Klassę uczy X: Pawlin Kaliński; a że taż Klassa podobnie dla powiększoney liczby Malców została podwoiona, przeto za Początkowego jey Professora przydany iest Gerwazy Maxianowicz.

W Szkołach Barskich:

Dla otrzymaney Zalety od W.Jxa Wizitatora Jeneralnego Szkół X: Augustyn Przybylski z Obiektem Fizyki podwyższony iest na Prefekturę. Professura Wymowy poruczona została Xu Florianowi Kudrewiczowi Uczniowi Głowney Szkoły. X: Patrycy Lewicki przy Matematyce, a Epifani Nesterowski przy Iwszey klassie i Niemieckim Języku są zostawieni.

W Szkołach Ostrogskich:

Po ustąpieniu Prefektury Barskiey dla Xa Przybylskiego tu Prefekturę Szkoł przy Obiekcie Fizyki X: Gracyan Lityński iest zaszczycony. Wymowy z Prawem i Matematyki z Niemieckim Językiem Ciż Sami Professorowie, X: Justyn Karyczkowski, i X: Marian Skibiński uczą. Do Iwszey Klassy X: Walenty Tosicki iest oznaczony.

W Szkołach Owruckich:

X: Klemens Wesołowski Prefekturę i Lekcyę Fizyki, X: zaś Marcelli Dycrakowski Lekcyę Wymowy kontinuuią. Francuskiego Języka X: Jozafat Jarich ExPrefekt Ostrogski, a Matematyki X: Stanisław Dzierzanowski z Rzymskiego alumnatu świeżo przybyły naukę dadzą. Iwsza Klassa Józefowi Popowskiemu w dozor dostała się.

W Szkołach Szarogrodzkich:

Przy Prefekturze X: Łukasz Sutkiński, Przy Fizyce X: Jacek Stromaczewski, przy Wymowie X: Hilarion Letawski, przy Matematyce X: ampliat Szetechowski są zostawieni. Oprócz do Iwszey Klassy Flavian Kaczyński za Professora iest nowoprzydany. Na ostatek

W Szkołach Kaniowskich

Bez żadney odmiany około swoich Objektów XX: Adrian Stawiński Prefekt, a razem

fekt, a razem Nauczyciel Fizyki i Matematyki; Benedykt Błędowski Nauczyciel Wymowy; Teodozy Tokarski Nauczyciel 1.wszey Klassy zamieszkali.

Zgromadzenia te iako udział Prowincyi moiey, publicznym Kraiowym Usługom poswięcony, razem z Kandidatami do tychże Usług przez Łaskawe Akademiczne Ćwiczenia usposabiaiącemi się naywzględnieyszey Protekcyi Jasnie Wielm. Jxa Rektora Dobrodzieia, takteż całey Prześwietney Magistratury dobroczynnym Łaskom całą usilnością poruczaiąc

jestem z powinnem Uszanowaniem

Wielmożnego Wmć Pana Dobrodzieia

Nayniższym Sługa

Bazyli Rogowski Z S. B. W.
Plmp

166v

Do Prześwietney Głównej Szkoły
Koronney od ww. XX. Bazyliarów
Prowincyi Polskiey Rapport.

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Województwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego

1º Obowiązków Prawa, i Zleceń od Naywyższych Kraju Magistratur do Siebie przesełanych, nie mogąc dostatecznie dopełniać, bez rozsyłania Uniwersałów i Obwieszczeń Kursoryinych, do Parafii i Dominiów w Powiatach Juryzdykcyi Swoiey podległych, będąc przy tym w ustawiczney Potrzebie, Drukowania Paszportów, Paletów i różnego rodzaiu Kwitów. Gdy zostaie uwiadomiona od JmćP. Rejenta Kommissyi Swey, o Stanie Szczupłey Kassy, ledwie dostarczaiącey nieuchronnym Wydatkom; znayduie Powod upraszania Prześwietney Szkoły Głowney Koronney, zlecenia JmćXiędzu Prefektowi Drukarni Swoiey, lub Inney Osobie z Zgromadzenia, uczynienia, z Kancellaryą Naszą pewnego na zawsze Układu Taxy Drukarni, z względem przyzwoitym na niezamożność kassy, i Istotną Nadgrodę Kosztu Druków. Łączy oraz Kommissa Nasza winne Podziękowanie Prześwietney Szkole Głowney Koronney, za okazaną iuż przez czas kilko miesięczny łatwość i pospiech Drukowania, którą w nagleyszych Okolicznościach i nadaley spodziewaiąc, mieć wyświadczoną. Dan na Sessyi Dnia 15. Stycznia 1791. Roku.

X. Seb: H. Sierakowski kustosz koron. KOSS. Prezydujący
Hiacynt Bzowski Sekr. KOSS Kommissarz
Konstanty Natecz Moszczenski Kommissarz KOSS.
Marcian Zelenski Kommissarz

167 v

85

85

1/2

Będąc naypriod Exekutorem Testamentu
nieyd. J.X. Jana Rygalskiego rownie z
drugim Wspol: Exekutorem J.X. Michałem
Mrugaczewskim, zatrudniałeh się Maiątkiem
śmiercią Teyż pozostałym, gdy atoli z
mocy Praw tamte służących tudzież Cessyi
Xięży przez Ucz: Sebastyana i Albertowego
Rygalskich albo Rygalskich nieyd. J.X.
Jana Rygalskiego Braci Rodzonych i Sukcessorow Naturalnych ze wszystkich Summ
i Całego Maiątku w Księgach Grodzkich
Sieradzkich pod Dniem 11. Lutego 1709.
Rue a w Księgach Ziemc: Lelowskich
pod Dniem 13. Miesiąca i Roku tychże
Oblatowanej. 2gą przez Ucz: Józefa
Rygalskiego czyli Rygalskiego, teyż nieyd.
J.X. Jana Rygalskiego Brata Rodzonego,
i Sukcessora Naturalnego w Księgach
Mieyskich Starey Częstochowy pod Dniem
11. Marca Roku teyż 1709. w Księgach
Ziemc: Lelowskich pod Dniem 26. Mie-
siąca i Roku tychże Oblatowanej. na-
mniey mocie, i nieyd. J.X. Mrugaczewskiego
zeznanych; tudzież Osobney przez Teyż
nieyd. J.X. Michała Mrugaczewskiego
iako possesory tegoż Maiątku Prawa Nabywcze w
Księgach Magdeburskich do Wsi Golczy
na Plebanią tam będącą sprowadzonych
i przed Sądem tymże Magdeburskim pod-
Dniem 23. Sierpnia 1790 Rue zeznanym.
w Księgach Ziemskich Krakowskich Dnia
21. Grudnia Rue teyż Oblatowanej Maią-
tek Ogolny Smiercią nieyd. J.X. Rygalskiego
pozostały mnie należeć okazuie się
i Dochodzenie tegoż gdziekolwiek znay-
duiących się wolne zachowane mi zostaie.
Ponieważ zaś Summa Zł: Pol: 3900-
ij gr. 3. w Bursy Gielonskiey będąca,
iako Regestrow Teyże Bursy dowiadu-
iąc się u Wo J.X. Prokuratora Mini-
stati, tudzież Osobny Regestr Obrachun-
ku pozostałey Massy i Wydatku przez
Mnie, tudzież nieyd. J.X. Mrugaczewskiego
go-

168v

Mrugaczewskiego przed W. JMcią X.
Zołędziowskim Rektorem Universitatis
podany, weryfikowany zaswiadczam
Temuż niegdy JX. Rygalskiemu na-
żące się okazuie, dopraszam się przeto
Szkoły Głowney aby mi takowa Sum-
ma Złł: Polsk: 3980 i gr. 3. wraz z
Prowizyą wypłacona była, na Dowo-
dzie czego przyłączam Prawo Moie czyli Ce-
syą in Nro 3 pod literami A. B. C.
Obrachunek Massy smiercią niegdy
JX. Rygalskiego pozostałey, z Opisaniem
Wydatkow, Weryfikowany sub Litera D.
Działo się w Krakowie Dnia 9. Lu-
tego 1791. Ru.

Przesławney Szkoły Głowney
Nayniższy Sługa
X. Jan Kanty Tarski

Nota
Do Drzesławney Szkoły
Głowney Krakowskiey
pod czas Sessyi

podana

169v

Do dania Plenipotencii X. Bogdanowiczowi czy=
nienia i odpowiadania Szkoły Gł. Imieniem we=
wszelkich Subselliach ~~z~~ wsprawach Beneficium Pa=
ięckiego

Kommissya Porządkowa, Cywilno-Woyskowa, Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego.

Oświadczenie P. Szkoły Głowney Koronney, pod dniem
1. 28. Mca Stycznia wydane, wolność bezpłatną Dur-
karni, w potrzebach Kommissyi, do dnia 1. Mca
Października zapewniaiące, daie powod Kommissyi Na-
szey do wyrażenia powinnego P. Szkole Głowney
Koronney, za tęż Obywatelską pomoc podziękowania.
W Chęci okazania Skutkiem że wzaiemnie z Swey
Strony pragnie się zawsze, przychylać do żądań
P. Szkoły Głowney Koronney, oczekiwać będzie
sposobności i czasu iakie się naypierwsze do tego
Jey zdaią. Dan w Krakowie na Sessyi Kom-
missyi Cywilno-Woyskowey, Krakowskiey
Dnia 12 Mca Lutego 1791 Roku

Marcian Zelenski Komissarz Prezidujący.
Konstanty Nałęcz Moszczenski Koss. Kommissarz
Woy. Linowski Kommissarz
J. Seb: Dembowski Kommissarz mpp
Ludwik Przanowski Kapit: Komissarz mp

170v

171v

171

171

99
172

JW. Rektorze i Przesna Szkoło Główna.

1° Kiedy Nayiaśnieysze seymuiące Rzeczypospolitey Stany za zaleceniem Kommissyów tyle iuż osób różney professyi kleynotem szlachectwa zaszczycić raczyły; nie uchylą pewnie oświadczonych wyraźnie względów swoich dla osób przez Naywyższą nad Edukacyą w Narodzie naszym Magistraturę sobie zaleconych: w ktorych rzędzie abym i ia za posrzednictwem i szczególnieyszem zaleceniem JW. Rektora i P. Szkoły Główney mogł bydź umieszczony, naypokornieysze zanoszę prożby. Składam te moie prożby w tak wielkiey ufności, iaką mi własne przekonanie o o Ich powadze i łaskawości wystawia; a słodka pamięć tylu iuż odebranych względów, więcey niż pewną czyni. Nie wyrażam tu powodów ninieyszego zamiaru; bo Wam Oświeceni Mężowie nie tayno, w iakim Narodzie żyiemy: tego tylko pominąć niemogę, że się zechcę dozgonną P. Szkole Główney wypłacać wdzięcznością; skoro mi wolno będzie, za Jey posrzednictwem i szególnieyszem zaleceniem, tę ziemię na którey się zrodziłem, i tę Społeczność którey usługom dni życia mego poświęcam, smiało nazywać Oyczyzną.

JW. Rektora i P. Szkoły Głney

nayobowiązańszy Sługa

z Lublina
R. 1791.
D. 17. Lutego.

Andr. Smolikowski
Prsr Fizyki mpp

172v

173v

Ex parata Copia

Actum in Castro Posna
nien si Die Vigesima Secun
da Mensis Februarij Anno
Domini Millesimo Septingentesimo
Nonagesimo Primo.

I. GR. S. R.

1mo Do Urzędu y Xiąg Grodzkich Poznanskich osobiscie przyszedszy Urodzony Jan Bonisza Snowski, Szlot Publicznych Poznanskich Sigzelli Nalezycel, á znaiąc dobrze, iak wszystkim dobrego Rolnictw Stanu ludziom osobliwie krzywdzącą Gmine szkodliwiey rozszerzonym przestrogami Narodu Dobrowanii, spokoyności i bezpieczeństwo surowie są ostrzeżone, gdy żadnych przeciwnie starganiom y roztrzaśnieniu tych to nayiędrzeyszych Stanow, gwałt na Osobie swoiey, Charakterem Urodzenia y Nauczycielskim zaszczycony, przez Wielmożnych Gabryela Skorzewskiego, Powiatu Poznanskiego Cywelno Woyskowego Kommissarza, y Jacobu Radonskiego Chorążego Gnieznenskiego, w nayobelżywszym sposobie dopełniony widzi, do przyzwoitey sobie Satisfakcyi się Obrony i następuiące czyni zażalenie. Zgody zalący się wraz z Wmi Miroslawskim Podkomorzycem i Starostą, Obiatowanego Wgo Radonskiego Postrzeżeniami, bicmi w Szlotach Poznanskich Nauki, był dnia dwudziestego Lutego Roku bieżącego od Wgo Radonskiego na Wieczerzą proszony, a mieiąc sobie za stodzą Powinność odpowiadać Żądaniom Obywatelskim, do Stancyi Jego iedynie Honorowe oddania winney Wgnu Chorążstwu Radonskiemu attencyi przyzbyt, i dla tego, gdy nadszedł czas Wieczerzy, od niey się, iako iuż u siebie wieczerzaiący wymawiał, nalegaiony atoli przyiął w Stolu wchodzącym sobie miesce, w którego po dwóch zpełnionych godzinach zdrowiach z Pyk Gospodarza idących, gdy Wielmożny Skorzewski, iako Osoba w liczbie gorszących celuiąca, pomowowac zdrowie Gospodarskie zaczynał, postrzegł zalącego się na swoim sądzącego błędzie: co bez procz tego i wiele innych dość sanio uczyniło: nie stało się to iednak bynaymniey z ubliżenia Wgnu Radonskiemu szacunku, bo sam tel przybycia inaczey zalącego się wystawiać powinien, który wezwany przybyt, niebyłby wczas był prywatnie Wgnu Radonskiemu obwarowany, lecz iżby tamże z pełnym winien był uszanowania, iako kto Obywatelowi. Mimo atoli tego Widoku, gdy Wielmożny Skorzewski, pominąwszy innych wiąt na Oko samego zalącego się, nalegaiąc przez odewę do Niego przytrą iadł powstania, y nadto wmawiał Obowiązek dopóty stania, poki i sam Wielmożny Skorzewski wstawy gasnącey zaiętego Zdrowia nie pełnia. Tym więc sposobem pociągnął zalącego się dać z siebie stowarzyszenie winne, y zamoscie Wgo Gospodarza, gdyż iakie przystało, na ową Dystynkcyi, z tym wszystkim Jasnie Wielmożny Skorzewski, dowiódł się wyrazów nastawiaiących Humorowi zalącego się, zgoła Wyrazów, iakich ku wymienieniu Mierciwosc niedozwala, nadto iąć się bicien odgrażań y presyami do Oczów przytykania, tamże i przez wszy

Ilich Sposoby

i przez wszystkie sposoby potwarzaiący. Nierostawało się
zatem zalągaiu, tylko poruczić Winysa i Osoby, iuhoż dotrzymał się
tego, ale Wielmożny Skorowski zastąpił ode drzwi, y przeyscia
bronił, tu się zaczęła Sprawa, która zwabiła prawie wszystkich go
szących, z pomiędzy których zalący się będzie przymuszony powo
łać iednych, z powodow współtrudnia w powtarzaniu tego wszystkie
go co zalący się zaczął od wzwyż przytoczonych obrońców; dru
gich z powodow dania świadectwa o tym iuż przytoczonych, racił wzwyż przy
pomnionym obrońcom zdali się chcieć wyprawić z Osoby zalą
cego się. Za nadeyściem albowiem Woźnego Chorążego Radom
go, kiedy Wielmożny Skorowski Wielebnemu Radom
skiemu, a Wielmożny Radowski Wielmożnemu Skoro
wskiemu nawzaiem do Nog sobie upadać widzieli, wtenczas bo
gdyż! że się zalący widział bydź z iednej Strony skowanym za
Włosy y mial twarz podrapaną, z drugiey zaś Strony się bro
nił Samego Gospodarza skowywszy za włosy ucałą Siłą się ty
mu abyż mogł bydź powołany pod Progi Wielmożnego Skoro
wskiego. Zadumienie nadało niezwyczaynym postępkom
nadzwyczaynym się liczyć y pamiętać to wszystko, co wten
Moment od Władzy na około stoiący wraz z przytoczonemi obro
cami mogł ponieść, atoli zalący się głos publiczny powtarza
i zgoła to dla tego momentu poniesienia Obcy y wie
rzących, ale nabożnie Damy przytomne temu co się działo, gdy
iedne płacem, inne, a szczególniey sama Wielmożna Chorąży
Radomska odwiązaniem rąk Woźnego Radomskiego od Skro
zalącego się zaczęty wspaniałe, rozruch, zwalał zalący się Spo
uchylić się i Mieysca, y wyiść resty, które groziło. Zdaie tedy o ca
płomocnym swey Osoby i Honorom, które iest drugą połową
dza ludzkiego, o całość Prawo nowości Statutowy Ustawami
powemi wielokrotnie umocnionych, tudzież Prawo Ius gentium po wszy
stkich Narodach zwanowanych, tu zaś zgwałconych, pod Okiem y
ciągu samego z Gospodarza, o krzywdę a szkodę publicznego bezpieczeń
stwa ludzkiego taidy na miyscach wrzących spodziewać się ma Prawo
o uczynek Nayuyższey Magestratury Edukacyiney Oprzeł
niacey się Osobami Stanu Nauczycielskiego Które zalący się
iest Członkiem y do którego tiedy Honorem szczególne publiczne
Usługi bywa powołanym, Stanu wszędzie poważanego, gdy
bo Władze polityczne Prawa za czyste znaleziono poważane
go, y tylu Braciowemi od Strony udarowanego zasługuiące; o zni
wdzięczne Młodzieży Obywatelskiey, biorącey w Szkoł
Co całość Prawo samego z Stanu Nauczycielskiego,
tach Publicznych

Publicznych Nauki, która iedno z swemi Nauczycielami składa Towarzystwo, nakoniec o krzywdę uczynioną Prześwietney tuteyszey Publiczności, maiącey w Narodzie pierszeństwo, i z Składu Politycznego, y Swiatła niepospolitego, umiiący cenić, szanować y oddawać względność każdemu przynależytą, a którey żalący się nie może z Osoby swoiey nieoddać winney Sprawiedliwości, gdy słyszy z iak powszechną iest Reprobacyią, kroku Osob obżałowanych, co mu napotkanie Żalu y osładza gorycz obelgi poniesioney. Oświadcza się więc żalący iak nayuroczyściey, że całości tylu pokrzywdzonych Praw w pokrzywdzeniu swey Osoby, chce dochodzić drogą, iaką do tego Prawa Kraiowe wskazuią.

Ex Actis Crene
Posne Extractu

Miecielski
mpria

Legi Cieslinski

Gsus Krzewski contra
Jllrem Mōs Skorze
wski et Radonski
ratione introcon
tentorum

Mffat
1791.

175v

101

~~101~~ 176

Przestawna Skoło Głowna Koronna.

W Szydłowie przy Kościele Farnym po Smierci X Michałec
1º Kiego wakuje Prebenda Juris Patronatus Przestawney Skoły
Głowney Koronney. Tey Prebendy cały dochod na Dziesięcinie
Wsi Grzybow Zł 250. importuiącey. Wnoszę moje Prosby y
żądania za X Antonim Kutowiczem Prebendarzem Kościoła
Witowskiego. o pozyskanie Prezenty favore Jego. sądzę go
bydz utilem tamtemu Mieyscu, gdy bendzie trzymał y wika
ryalny urząd przy Kościelnym Farnym Szydłowskim.

X A. Wyrzatkowski Probopcz Szydłowski.

dn 12 Mar. 1791
w Kra

Jan Krzewski contra
Krem Mos Skorze

176v

177v

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatow, Krakowskiego i Proszowskiego

Prawem Ustawy Kommissyow Cywilno-Woyskowych pod Artykułem Osmym, Materyi Ekonomiczney id Słowach = Taż Kommissya fundusze na Edukacyą Młodzierzy poczynione aby skutkowane były dozierać będzie = Widząc się bydź obowiązaną do dochodzenia pewnosci, i wielosci tychże funduszow, na Edukacyą Ubogiey młodzierzy przeznaczonych, Czyni Rekwizycyą Swoię do Prześwietney Akademii Krakowskiey, część znaczną takowych funduszow, pod Nazwiskami Burs, Burkarń i innemi w Opiece Swoiey i zarządzeniu utrzymuiącey, Ktore gdy Kommissya wiernie podług Prawa i przeznaczenia użytemi bydź Sądzi, żąda tylko Ogolnego podania Sobie wielosci Onych, Ostatnim Zakordonowaniem Kraiow Polskich utraconey, oraz wyrażenia jakieby od pozostałych Summ w Polszcze dochodziły Procenta, lub gdzieby oddawanie Onych; i od iak dawnego czasu utrzymane było. Azeby doniosłszy o tym Nayiasnieyszym Stanom Rzeplitey, przyzwoite do odzyskania i pomnożenia tegoż Edukacyinego Ubogiey Szlachty Funduszu użyte były Srodki. Dan w Krakowie na Sessyi Dnia 26. Marca 1791 Roku

Joachim na Raciborsku Morstin
Kommissarz Prezydujący

Bogusław Slaski Kommissarz mp

Jozef z Zakliczyna Jordan Komissarz mp

178v

103.
179

d. 4 do Maÿ 1791 Rolen
Lwarszewy

Wielmożny mći Dobrodzieju!

Pamiętam ia y o moim obowiązku y o potrzebie przedania iak
nayrychley verolacyi do Prześławney Szkoły Głowney w bliskim
bardzo czasie wyiazdu Deputatorow— Że iednak nie było rapor-
tu o Szkole Głowney, ani nawet wyraźnie co do przyszłego
Prospektu Lekcyi Akademickich, w tym względzie do mnie
do WWgo Pana Dobr. y miałem zaszczyt Jego odsyłać i to
przydane być miało; przypominam więc Waszmości
te, przynaymniey nakoniec formalności dopełnienie—
Mam nadto vocale V. Kommissyi naszey zgłoszenie się do Szkoły
Głowney względem ialichcści papierow, przez Akademika Do-
brodzieiskiego in Archivo Universitatis deponowanych, a tym-
do windykacyi umarłych fundusow Szkół parafial-
nych

nych w Warszawie y na Prudze sługących się — Ten Ja ktośmy sie
nie przestaie upominaiąc się Kommissyi turiedzkiey, że to papier
naszym swoim należytem wynalazł, y że one maią obia
rać wiele zagarnionych niegrzecznie fundussow edukacyi
nych — Czy ta asercya iego iest prawdziwa, czy nie, Kom-
missya mudrona nayspiey iego upomnieniem wyiaśnieda
ni' velwimoai' o tę papiery Archivum Xięstwa Litewskiego,
iąc stamtąd ich przysłanie dla swoiey informacyi przez kan
cellaryą Sądową — . Rozumie tedy mu[illegible] Dobr. denie
lo Szkole Generalney, y rządania Kommissyi dopełnienie u
[illegible]: Jestem z pomiarkowaniem
Wmci Pana Dobrodzieja
nayuniższym sługą
Franciszek La Roche

Ps Do uadrieę dobrey przyiaźni y dańki swoiey stateczney wszelkim
Dobr y życzac, aby inkludowanem vexlunkiem ku konsolacyi
nieszczęśliwego stanu, nayd natychmiast odesłać do W.
Dr wczorayszego —

180 v

248

~~104.~~ 181

Wielmożny Mći Xięże Wizytatorze Dobrodzieiu

Doświadczaniem tak długim sił moich, i radą staranie o mnie maiących przenikniony, mam honor upraszać WWMćPana Dobrodz. abyś raczył przed wyiazdem ieszcze swoim, przełożyć Szkole Gł: żądanie moie, że ia wszystkich obowiązków do Urzędu Pro-Rektora przywiązanych pełnić żadną miarą nie mogę, bez wystawienia się na takowe ostatnie na zdrowiu zapadnienie, z któregobym żadną miarą iuż nie wyszedł, a zatym, że się dopraszam Szkoły Gł: aby raczyła czerstwieyszą Osobę wyznaczyć na ten Urząd, któraby wszystkiemu przez siebie, dla lepszego porządku, czyniła zadosyć, mnie zaś by zechciała sprawiedliwym swym względem i Opieką zaszczycić, wyznaczywszy mi Pensyą, lub P. Kommissyą do iey wyznaczenia swą poważną Reprezentacyą zniewolić.

d. 2. Kwietnia 1791.

X. Mariszowski mpp

181 v

182v

163

105. 183

Wielmożny Mći Xięże Rektorze

Przesławna Szkoło Głowna Koronna.

Już kilka lat upływa, jak po zakończonym Urzędu Nauczyciela Szkoł Tarnowskich, przywiązałem się tu do Trybunału Opiek, w celu kiedyżkolwiek
1º przez moie zasługi otrzymania przy tymże Trybunale wyższego Stopnia, ten własnie teraz mi się nadarza, wszakże otrzymać go, acz dobrze znany podług tuteyszych urządzeń inaczey nie mogę, dopokiey ważnego Swiadectwa dawnych prac moich w Stanie Akademickim, y całego mego usposobienia w Prawie w Juryzdykcyi ninieyszey nie złożę, co powodem mi iest dopraszania się całey Przesławney Szkoły Głowney, aby raczyła się skłonić ku prozbie moiey, y zleciła mi wydać Urzędowne Attestatum pod swą Pieczęcią zamykaiące następuiące okoliczności toiest: że przeszedłszy przez wszystkie Szkoły, słuchałem zaraz Regulas Juris — /: pod WW Floryanim, Szybalskim, y Bogucickim :/ że przystąpiwszy do Stanu Akademickiego Rᵘ 1769. słuchałem — Processum Juris — /: pod W: JX Ćwierżewiczem :/ a Jus Naturae y Civile /: pod W: Sp: JX: Minockim, a postąpiwszy na drugi Stopień w Akademiy Rᵘ 1772 uczyłem się Jeometryi /: pod W JX teraźnieyszym Szkoły Głowney Rektorem :/ po czym wysłany byłem na uczenie do Biały Litewskiey, gdzie przez lat pięć z honorem uczyłem: Powróciwszy z tamtąd tu do Tarnowa znowu byłem wysłany, gdzie Poëtyki, Retoryki, Jeometryi, y Algebry bez zakładu uczyłem, w czym W: sp JX: Rydulski jako Prezes pod ten czas Kollegium Fizycznego, sprawiedliwego nie ubliżył mi swiadectwa, którego tu kopią przyłączam: Po tych wszystkich szczegolnościach Przesławney Szkole Głł przełożonych, naywiększym żądaniem moim iest, aby P: Szkoła Głł raczyła w swym Swiadectwie wyrazić, iż z wszelką gorliwością do pouczenia się Prawa przykładałem się, ten bowiem punkt naywaznieyszym iest w zamiarze moim: Co skoro otrzymam powiększe przywiązanie moie do Stanu Akademickiego: y starać się będę w każdey okoliczności bydź

Przeswiętney Szkole Głowney Koronney wysłusznym —

Dań w Tarnowie
d. 6 Kwietnia 1791

Mikołay Grabowski
Ex Professor Szkoł Tarnowskich mpp

183 v

184 v

89

Kommissy

Krakowsk

Pilna będąc

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa, Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego.

Pilna będąc w Obowiązkach Swoich, w Prawie Jey wytkniętym, w Ustawie o Kommissyach Porządkowych, Cywilno-Woyskowych, w Słowach — § 9o — „Zaradzać nędzy Ubostwa, iako iest nayszlachetnieyszym „każdey Magistratury Celem, tak szczegolnym będzie Obowiązkiem „Kommissyi Porządkowey, aby każda respective w Woiewodztwie, „Ziemi, czy Powiecie, znayduiące się Szpitale, iaknayporządniey „urządziła, o Uskutecznieniu Funduszow, tak co do pewności docho„dow, iako też; co do dopełnienia mysli Fundatorow, i Swego Urządze„nia, nieustanną baczność miała." — Delegowała pod dniem 29 Kwietnia R. T. z pomiędzy Siebie JWWch Kommissarzy, do rewizyi Szpitala Sgo Łazarza, ktorzy niezastawszy Jmć Xiędza Czuckiego Prokuratora, poniewaz był w Swoim beneficium, lecz pod dniem 10. praesentis maiąc Tegoż Jmć X. Czuckiego Prokuratora, na Kommissyi przytomnego, z powodu zostawionego Temuż dla dobra Szpitala, w nieuchronnych potrzebach, na pismie żądania Osądziła dla wzięcia Większego o Dobru Szpitala tegoż Obia„snienia Rekwizycyą, do Prześwietney Szkoły Głowney Koron„ney Akademii Tuteyszey z prozbą zanieść, aby Rachunki z percept, y Expensow temi Czasy przez Jmć Xiędza Czuckiego Prokuratora w Szkole Głowney złożone, mogły tu bydź dla wiadomości Kommissyi Kommunikowane. Dan w Krakowie na Sessyi Kommissyiney Dnia 13go Mca Maja 1791 Roku.

M. Grodzicki KO. Prezes Kommissyi mppp

Bogusław Slaski Starz. Bochn. Kommissarz mppp
Mikołay Gostkowski Komissarz
Jozef z Zakliczyna Jordan Kommissarz
Ludwik Krzanowski Kapitan Komissarz

185v

186v

102

107 187

Piotr Małachowski Woje-
woda Krakoski. Szkole Głowney
Koronney Akademij Krakoski
czyni Uwiadomienie. Iż z Kupna
Wsi Tegoborza y Mostu w
Przedborzu. Summę Złot. Pol.
60000 Szkole Głowney Ko-
ronny należącą na Mocy ostrze-
żenia w Kontrakcie złożyć chce.
Datt. w Krakowie d. 18 Maja
Roku 1791.

1mo

187v

Szkole Głównej Koronnej
Akademij Krakowskiey

Z Nakła d. 22 Maij 1791.

104

108 189

Per Illustriss. Rndissime Magnifice Rector
Patrone Colendissime

Przez lat dwadzieścia Osiem pracami Pasterskiemi, maiąc Beneficium w Nakle, za Prezentą z kolei Dziedzica Nakła siły moie nie tylko nadwątlone zostały, gdy słabość zdrowia moiego nie opuszcza mnie ale się raczey pomnaża. Aże miałem Prawo przez lat dziewietnaście o Dziesięciny, ktorych od wiekow okładem trzech wytycznych Kościołowi Nakielskiemu częścią wcale nie oddawano, a za niektore ledwie dziesiątą część płacono, y przeto czyniło Beneficium Nakielskie tylko Złł. Poll. Tysiąc dwieście iako Wizyty Generalne nauczaią, y ostatnia nawet Roku 1782. aże dla Sprawiedliwych i koniecznie wymuszaiących przyczyn (: lubo wszystkie Dziesięciny Wytyczne windykowałem, y wszystkie wytyczne bydź powinny :) uczyniłem Kompozyty na niektore sine Praejudicio Jurium Ecclesiae, et Succedaneorum, aże od Dziedzica Nakła do dziś dnia obietnicami samemi byłem uwodzony, od ktorego Kościoł naywięcey pokrzywdzenia ponosi przez nie oddawanie należytości, iako też y od innych y przez większą połowę nie odbiera należytości swoiey Kościoł. Z tych przyczyn umyśliłem, y przedsiewziołem nieodmiennie Rezygnować Beneficium Nakielskie na Osobę Jmc Xiędza Jana Gnoińskiego Wikaryiego Nakielskiego, a nie komu inszemu, ktory Kapłanem iuż lat trzynaście Probati Spiritus, dostatecznie informowany, y wiadomy o wiedzionym Prawie, ktore przez lat dziewietnaście ciągnąłem, dochodząc Należytości Kościoła. Będzie mieć we wszystkich Interessach Prawnych dostateczną odemnie Informacyą. Nie maiąc innego Beneficium tylko to iedno, będzie miał przyczynę Mus, y pretext dopominania się o wszelkie należytości Kościoła przezemnie windykowane, dla potrzeb Kościoła dużo nadwerężonego nie uchronnych, utrzymywania pobudynkow, konserwacyi Inwentarza, Sufficyencyą

dla

dla Siebie ile Plebana, y exPlebane przezlat
dwadzieścia Osiem pracuiącego, y Patrimoni-
um Christi windykuiącego. Na ktore prawo
expensował de Patrimonio 2500 Zł Polo.
o czym dostatecznie wie Illustrissimum
officium Generale Cracovien. y J. W. Xiądz
Ber. Wyszrzonowski Zastępca Małogoski.
Tym iedynie Zamiem, y umysłem, a nie
innym żadnym, przedsięwziąłem Rezygnować
Beneficium Naliboskie Salvis Salvandis
bo innego żadnego nie mam, aby Zwierzch
Naliboskiemu Stante vita mea należytości swo-
ie zupełnie odebrać, ktorey przez wiązką
potrzebie iak od trzech ostatkiem wielkich dotych-
czas nie odbiera. Gdy zaś Rezygnować bę-
dę Jmć xiędzu Wzmiankowanemu Gnoiń-
skiemu, iedynie dla dobra Zwierzchu, dla do-
bra Następcow, napotym Rządcow Zwierz-
cha Naliboskiego dla Zabiezenia zawodow
Sumnienia nieprzyiacielskich, a nie odwłocznie
wszystko w tym Kollu wszystko oddane
bydź musi, ponieważ Prawem iest exinkło-
wane. Po śmierci zaś moiey, gdybym Stan-
te vita nie Rezygnował, Beneficium Na-
liboskie, przyszłoby do dawnego poloży-
żenia, dla wielkich wybiegow Swiecko-
ści, ktorym Zatwobyś Successanens nie
maiąc dostatecznej Informacyi datuwieść.
Naliboniec że pragnę aby nie tylko należytości
Zwierzchowi Naliboskiemu ktora odawana
od wielkich trzech ostatkiem przez trzy części
nie była, była Stante vita mea Zupełnie
oddana, ale też nadto pragnę wiąk nale-
pszym Stanie zostawić Inwentarz Ko-
bocz, y Domowy, y to wszystko co bydź
może po pomieszkaniu Plebańskiem dla
wygody Plebana aby y napotym podobnież
następcy odbierali, nie w tym Stanie iak
ja odebrałem Cztery Izby, y nie piąty, V.
tegoż Jmć xiędza Gnoińskiego nie tylko
następca po sobie, ale y ostatniey woli
moiey chcę mieć Exekutorem, dla dobra Be-
neficium. Aby więc usłuszeznione bytu za-
mysły moie iedynie dla dobra Zwierzcha, y
następcow Rządow Zwierzcha Naliboskiego,
Z Nayuniżeyszym Uszanowaniem Upra-
szam Perillustrem Kxdissimum Dnum
Magnificum Rectorem oraz Przestaw-
ney Stowney Szkoły Akademii Jerałow-
skiey, na ktorą teraz Zwierzch Prezentowáł
następuie, o Prezente dla Jmć xiędza
Jana Gnoińskiego, ktorez Zatwierdzić

iak

iak tylko dla dobra Kościoła y Następcow
otrzymam za przybyciem Jaśnie Oświe-
conego Xięcia Jegomości Pasterza do Kra-
kowa, poiadę dla uskutecznienia przedsię-
wzięcia mego, ktorey czynności Magni-
fici Rectoris dozgonnie wdzięcznym
przed Bogiem będę

Pisząc się bydź Perillustris Ren-
dissimi Dni Magnifici Recto-
ris,

Servus Chumillimus
X. Marcin Hadziewicz
Wilkiciow P.N.mpp

190 v

Przesławna Szkoło Głowna

1° Roku 1761 zacząłem prace Akademickie, a jako zawsze powodowałem się Wolą Zwierzchności, tak nigdy pracy i Urzędu od Niey mnie nadanych nie zbraniałem się obeymować i ponosić: Ucząc lat pięć w Poznaniu, w Szkołach Nowodworskich lat 4. Lekcyie daiąc lat kilka, w Pinciowie Prorektora i Nauciyciela urząd sprawuiąc Rok 1. Naostatek na Urzędzie Prefekta Chirurgow lat 2. i kwartał 1. będąc ile w samych pociątkach tego nowo stanowionego Zgromadzenia doznałem naydotkliwszych ciosow zmartwień nieokryslonych, oraz uszczerbek zdrowia niepowetowany poniozłem. W Roku ninieyszym z Woli zgodney Przesławney Szkoły Głowney wziąłem Plebanią w Gołey, ktorey umiarkowawszy dochod i wychod, nie mogę z teyże Plebanii reszty pożycia przystoynego prowadzić,

191v

Zaczem z uszanowaniem naywinniey-
szem poważam się dopraszać o utrzy-
manie się przy dawniey oznaczoney
mi pensyi Złł Polsk 500, i piszę
mnie z głębokiem poważaniem

Przesławney Szkoły Głowny

Nayuniżeńszym Sługą
Sebastyan Czaputowicz Pl. Gol.
mpp

192v

Nota
do
Prestawney Szkoły Głownej Ko-
ronney
przez X Sebastyana Zapretowicz
w dniach pierwszych Miesiąca
Lipca 1791. R. podana

Dyssertacya na S. Michał.
Dziesięcina do Kościoła Nasiechowskiego.

Nota Professoris Linguæ græcæ.

1mo Septimus jam elabitur annus, ex quo docendæ Linguæ græcæ munus, annuente Almâ Universitate, mihi, à Supremo Virorum Educationi Publicæ Præfectorum collegio, concreditum fuit. Hujus autem muneris partes, ad hanc usque diem, studiosè ac fideliter adimplere conatus sum; quemadmodum testari possunt illi omnes, qui his-ce Litteris operam dederunt.

Cum verò nunc, post gravem illam infirmitatem, quam non ita pridem perpessus sum, Oculorum dolores, quibus jam antea laborabam, non remittant, imò crescere videantur; suasum mihi est, ne gravius in dies malum fieret, ut à nimiâ Librorum lectione abstinerem. quibusquidem Consiliis parendum esse ratus, Litterarum Græcarum Cathedram, quæ multò vastior et operosior est, quam vulgò creditur, abdicare, atque hanc Perillustri D.no Przybylski transmittere decrevi; eâ nimirùm spe ductus, alumnam Universitatem eò Libentiùs Votis meis suffragaturam, quò melius ipsa novit Doctum illum, indefessumque Virum, cui Provinciam Illam committendam esse arbitror, quique certò certius, omnes illius partes, non sine magnâ laude, obiturus est.

At quamvis harum-ce Litterarum docendi munus relinquam, earum tamen, ut sentio, fervidus amor, in me, perseveraturus est, earumque studiosos,

quibuscunque quotero modis, ac præmiis allicere, & incitare mihi gratum et dulce semper futurum erit.

Nunc autem quid ego, in sustinendo munere isto, præstiterim, paucis dicam. Nulli Elementares Libri, nulli litterarum Typi, nulla denique ad hanc linguam ediscendam adminicula erant; cum primùm illius docendæ munus suscepi. de his igitur, quàm quamprimùm mihi cogitandum fuit; nec levis ad hæc omnia comparanda difficultas occurrebat, grandes enim expensæ ad hoc requirebantur; nec tamen almæ Universitati gravis ac Molestus esse volebam. in his ergo rerum angustiis, ad Celsissimum Principem Primatem, qui litteras et artes, earumque Cultores fovet ac tuetur, mihi confugiendum esse duxi; nec immeritò; feliciter namque Illius Munificentiâ adjutus, id tandem variis laboribus, ac Curis assecutus sum, ut jam nihil Academicæ Typographiæ deficiat eorum, quæ ad promovendum eruditissimæ istius Linguæ Studium conferre possunt.

Quod si hæc omnia, pro virili parte conficiendo, vel tantillùm, de almâ Universitate quæ hactenùs me, licet indignum, tot beneficiis cumulavit, benemereri potuerim; eò feliciorem me ipsum existimabo, quò nihil usquam mihi magis cordi fuit, quam ut quodcumque saltem animi benè memoris sensus exhiberem doctissimis illis,

humanissimisque Viris, quos Ego uti veros meæ felicitatis Auctores et Tutores, sincero cultu, Veneror, semperque Venerabor. /.

Cracoviæ. 2da Julii.
Anno Salutis. 1791.

M. Christophorus Dalla
Linguæ Græcæ
Professor. /.

194v

Nota Professoris

Linguæ græcæ 0/.

78 III. 195

Kommissya Soradkowa, Cyrulno-Woyskowa, Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego

Smutne odebrawszy Doniesienia z w Wiach, Koscielnikach, Jgolomia, Sobiendnik i tym
io przyległych, wsrzod zaraza nabiodłe złody znacznej w Gospodarstwie
Dworow, i Gromad stała ią przyczyna, i ztąd zaraza rozpreżaiąc się
rowne nieszczęścia nie dalne Okolice mogłaby sprowodzić. Gdy Sama
dopełnić prawa wykładaiącego na Komissye Poradkowe Cyrulnicze
Woyskowe Obowiązek zaradzenia takowey zarazie, i przypisywaniu
dosiadczonych sposobow niemoże. Wzięwszy pomocy Prześwietney Szkoły
Głowney Koronney Akademyi Krakowskiey, o Autory gorliwych chęci
ciach Dobru Publicznemu Woiewodztwa tego przychylnych zu
pełnia ią przekonywa. Oraz by Prześwietna Szkoła Głowna raczyła
niezwłocznie ile Okolicznosci ta wymaga, przysłać nayprzod
ex Collegio Physico Osoby wiadomość dostateczną Obyczaiu
tego posiadaiące, ktoreby zwichawszy Kosztem Dworow na grun
wsiow gdzie taka odchodzi potrzeba zaraz wyexaminowały
i sposoby skuteczne do Ustrzeżenia i zapobieżania przyszłey,
a nayprzod o Skutku staranności swoiey Kommissya Ustrzegła
Domu Swego. Dan w Krakowie na Sessyi Dnia 30go
Mca Sierpnia 1791 Roku
Ignacy Genie Komissarz przysiągł —
Mikołay Jastkowski Komissarz. mp
Sebastyan Dembowski komissarz. mpp.

195v

196v

249 1791. Nro 2do

Z Poczajowa dnia 19. Września 1791. Roku

197

Wielmożny Mości Dobrodzieiu.

Szkoły Bazyliańskie

Powodując się zwykłe Wysokiemu Prześwietney Kommissyi Edukacyiney rozrządzeniu w corocznem presentowaniu Rapportu o urządzonych na sprawowanie Publicznych około Edukacyi Narodowey ustug Osobach, iakowy na następny Rok Szkolny w Prowincyi mojemu poruczoney władaniu uczynitem Nauczycielów zarząd, mam honor przez Powazne Pośrednictwo Wielmożnego W.M. Pana Dobrodzieia Nayuyższey Szkolney Magistraturze następuiącym donieść porządkiem:

1mo: W Szkołach Barskich utwierdziwszy X.X. Augustyna Przybyłskiego przy Prefekturze i Professurze Fizyki, Pachomiego Lewickiego przy Professurze Matematyki, i Floriana Kudrewicza przy Professurze Wymowy; dla pomnożonej Malców liczby w Pierwszey Klassie, dwóch nowo wyznaczyłem Nauczycielów: Xa Graciana Krupskiego razem obowiązkiem uczenia Francuskiego Języka, i Xa Proba Michalewskiego

2do: W Szkołach Humańskich przy swoich Objektach za zostawieniu X. Jazon Korzeniewicz Szkół Prefekt, X: Innocenty Kościukiewicz Professor Fizyki, X: Marcell Mazurkiewicz Professor Wymowy, X: Dalmat Drowiński Professor Drugiey Klassy, i X: Sebestian Butkowski Professor Pierwszey Klassy; oprócz ponieważ prezentowany Matematyki Professor postany iest na Słuchanie Teologii dla usposobienia się do kapłaństwa, natomiast urządzonym został X. Tomasz Słosarzewicz, Uczeń Bronzberskiego Alumnatu.

3tio: W Szkołach Kamienieckich maią kontinuować swoie Obiekta X.X: Adrian Stawiński Prefekt razem Nauczyciel Fizyki, X: Benedykt Dobrowski Nauczyciel Wymowy, zobowiązany razem do dawania Języka Niemieckiego,

chiego, i X: Teodory Tokarski Nauczyciel Pierwszey Klassy. Dla ulgi zaś Xu Prefektowi w dawaniu Lekcyi Matematycznej przeniesiony tu iest z Owrucza X: Stanisław Dzierzanowski, byłszy Matematyki Nauczyciel.

4to W Szkołach Lubarskich Pod zarządem Dawnego Prefekta Xa Ataraxego Niedzielskiego pozostali: Do uczenia Fizyki X: Anatoli Sadowski, Do uczenia Drugiey klassy X. Paulin Kaliński; Dla uczenia zaś wymowy tudzież Matematyki razem z Francuskim Językiem przeniesieni są tu dla zdrowszego powietrza z Ostroga XX: Justin Karyerkowski i Marcin Skibiński; Nakoniec do uczenia Pierwszey klassy przystawiony iest po zakończonej Teologii swoiey X: Jozafat Daszycki.

5to W Szkołach Ostrogskich Będącemu Prefektowi Xu Gracianowi Lityńskiemu, na żądanie Jego odmieniony iest Obiekt Fizyki na Obiekt Wymowy; Fizyki zaś uczyć X: Hiacint Stomaczewski przemieniony z Szarogrodu; Matematyki X: Stefan Moszkowski byłszy Uczniem Alumnatu Drohobyckiego; Pierwszey klassy X: Anatolet Jerlecki po zakończonej Teologii swoiey.

6to: W Szkołach Owruckich Pozostałym Dwóm przy swoich Obiektach X: Klemensowi Wesołowskiemu Prefektowi razem Professorowi Fizyki, i Xu Marcellemu Dycrakowskiemu Professorowi wymowy Dway na nowo dołączeni są XX: Józef Sierociński Professor Matematyki, przeniesiony z Lubaru, i Gracian Mikuliński Professor Pierwszey klassy.

7mo Na ostatek W Szkołach Szarogrodzkich Dawniey byłszi potrzeni są X: Łukasz Sulzyński Prefekt, X: Hilarion Lelawski Nauczyciel wymowy, X: Amphiat Szelechowski Nauczyciel Matematyki, któremu dla niemałości Uczniów Fizyki i ta Umieiętność do uczenia wruczona iest; Na nowo zaś dla pomnożonej Malców liczby Dway Professorowie do Pierwszey klassy usadzeni zostali, XX: Teodozy Skoczkowski, razem Metr

Franciszkiewicz

Francuskiego Języka, i Ignacy Zienkiewicz.

Wszystkich tych Nauczycielów umysły spodziewam się, że do czułego wykonywania wtożonych obowiązków będzie zagrzewała słodka uwaga tak wielkiego Dzieła, iakim iest Edukacya Młodzi Narodowey, razem zaś miłość ocznekiwanej ztąd dla Oyczyzny Matki korzyści, i żądanej od Prowincyi przysługi, przy wspieraiących Łaskawych Naywyższey Magistratury Względach, ktorym nayusilniey każdego z Nich porucaiąc, z wysokim upowaznieniem zostawam

Wielmożnego Imci Pana Dobrodzieia

Nayniższy Sługa

x Bazyli Rogowski T.J. Wil.

Prowincyał

80

113 199

Do Przesławney Szkoły Głowney

Kandydaci Stanu Akademickiego pierwszo-
1° letni, ktorym Dyrekcyą Domową zatrudniać
się nie wolno, i przybyli w Czasie Wakacyy z
kolonii Uczniowie aspiruiący do tegoż Stanu,
złożyli się wszyscy w Bursie Philosophorum,
przez co zaięli wszystkie prawie Stancye zamie-
szkane przed Wakacyami od Uczniow — Ucznio-
wie powracaiący do Szkoł maią stąd nay-
większy zawod nie mogąc bydź umieszczone-
mi w tych Stancyach, w ktorych dawniey mie-
szkali — Jest nadto wiele nowo przybywaią-
cych Uczniow żądaiących z potrzeby mieysca
w Bursie, ale ich umieszczać nie można,
kiedy nawet dawnieysi muszą się tym
czasem mieścić po kątach Bursy, w ktorych
na Zimę staćby im żadnym sposobem
nie można — Prozbą zatem iest do Przesła-
wney Szkoły Głowney, aby ta Rezolucyą
swoią oznaczyć chciała mieysce tak
dla kandydatow pierwszoletnich, iako
i dla przybyłych z kolonii Uczniow, bez
ktorey Rezolucyi Senior Bursy wysta-
wiony będzie na doświadczanie wielu
przykrości z Strony Obywatelow, ktorych
Synowie dawniey w Bursie zamieszkali
teraz mieysca dla siebie nie znayduią —

Dnia 28 Września 1791. Roku

Czech Senior Bursy Jerozol.
Phonis

200v

do Przesławnéy
szkoły Głownéy koron
néy

79 ~~114~~ 201

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Województwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego

Nie odebrawszy na Rekwizycyą Swoię pod dniem 30 Mca Sierpnia Roku bieżącego, do Prześwietney Szkoły Głowney Koronney Czynioną odpowiedzi względem
1º dochodzenia przyczyn, zarazy bydła w Powiatach Jurysdykcyi Swoiey podległych wszczętey, i sposobie zapobieżenia Oney. Gdy coraz nowe o teyże szerzącey się po różnych Dobrach zarazie, od Zwierzchności Dworskich ma składane Sobie Rapporta, Przeto udaie się powtórnie do Głowney Szkoły Koronney, ażeby ile iuż po Wakacyach zakończonych, za zebraniem się Osob Collegij Phisici, w Okoliczności tey, skuteczną Rezolucyę Kommissyi Swey dała. Dan w Krakowie na Sessyi Dnia 1º Miesiąca Pazdziernika 1791 Roku

M Sołtyk Rwk. Pkmp
Marcian Zelenski Komissarz
Konstanty Natecz Moszczenski Koss Kommissarz
Jan Szwykowski Kommissarz

201v

202 v

82

~~115~~
203

Nota
Do Prześwietney Szkoły Głowney Koronney

1º Kiedy składka Chirurgów z funduszu 240 złł na przydatne osoby to iest Prefekta parobka i Gospodynię ustała, przychodzi mi przeto Prześwietney Szkoły Głowney o obmyslenie funduszu dla tych ie osob usilnie doprasiać się, spodziwaiąc się iż nieodwłocznie przez zawarcie Konkluzyi Prześwietney Szkoły Głowney uskutecznienie nastąpi Dtt w Krakowie d. 5 Pazdziernika 1791 R.

Jan Stanowski Bursy Chirurgów Prefekt.

203v

204 v

94

Wielmo

Wakuu
w kollegi
Celem ko
ku temu
do Akad
i Usług
czeniu pr
usposobie
WJmliXi
Tam ucz
Szkoły
ex Offici
siły, w m
z poblisk
prywatni
Konwikt
wyiednał
bywszegu
do Krak
Szkół
Jakóba, z
ná tym
Publiczn
nieráz do
WJmli

94

Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu!

Przesławna Szkoło! Głowna koronna!

Wakuiącá po zeyściu, Jmći Xiędza S.p. Matawowskiego, kanonia w kollegiacie WW.SS: iest mi powodem, do napisania téy Noty... Celem konkurrencyi o wspomniony Wakans, poważam się przełożyć ku temu pobudki z Osoby moiéy... Rók 24. dochodzi Powołaniá mego do Akademii... W tym Stanie! szedłem drogą Pracy Nauczyciela, i Usług Publicznych, áż dotąd: bez nagany... Bo náprzód; po doświadczeniu przez prywatną Młodzieży Edukacyą, i po Akademiczném usposobieniu, wezwány byłem ná Publiczną Professyą, zá Rządu W. Jmći Xiędza Marciszowskiego, Rektora, do Biáłły w Litwie... Tám ucząc Poesim w iednym Roku; á zosobná, przez dwá latá Szkoły krasomowstwá, i przytym: dawáiąc Język Niemiecki ex Officio; codzień dwárázy: mogę śmiáło wyrażić, żem zniszczył siły, w młodym wieku, uśiłuiąc przez forsę, honor utrzymáć Akademii z pobliskiemi szkołami emuluiącéy, i publicznie; ná Ambonach; i prywatnie; w uczonych posiedzeniách, oráz, Edukacyi Szlachetnych Konwiktorów... Skończywszy triennium; zwyczáiem dáwnym wyiednáłem sobie litteras revocatorias. od W. Jmći Xiędza Krząnowskiego bywszego Rektorá... Ták nie Sámowolnie; ále urzędownie zwrócony do Krákowa, wkrótce; miáłem sobie poruczony urząd Seniora Szkół Fárnych w Kázmierzu, przy kościołach Bożego Ciáła i S. Jakóba, zá Rządów W. Jmći Xiędza Lipiewiczá... Przez kilká lát, ná tym Urzędzie, rezyduiąc w Kázmierzu, oráz zobowiązány do Lekcyi Publicznéy, i rożnych Dysput, i Aktów Akademicznych w Krákowie, nieráz doznáłem czułéy przykrości.... Za konsensem i Rozrządzeniem W. Jmći Xiędza Zołędziowskiego, byłego Rektora, podiąłem się Edu=

=kacyi

205v

= Synów JW. Wielopolski Starościny Lanckorońskiey, ále po Roku téy Dwórskiéy Służby, powróciłem do Akademii... W zászłéy Reformie kilkoletnie zátrudniony prywatną Edukacyą; tandem wezwány do Seminarium Akademicznego, Urząd Vice Prefekta, i oráz, Professora Teologii, Ceremonii kościelnych, i innych godzinnych Lekcyi, spráwowałem... Nákoniec, zobowiązány od W. Jmći Xiędza Archipresbitera, do Funkcyi Plenipotenta w Interessách kościoła, oráz i do Rządu, w Zgromádzeniu JmćXX. Penitencyarzów, w tym Obowiązku od kilku lát zostáię... Słabość zdrowia mego, przeszkádza mi do dálszéy Prácy w Szkołách Publicznych... Wszákże; pomniąc ná moie Powołánie, iestem gotowy do Wezwania Akademii... według możności... W tákowym przełożeniu, zprosta-otwártym; iáko zadáwniony Akademik, o Kollacyą Wakuiącéy iáko wyżéy; kanonii, z iák náywinnieyszym uszanowaniem i náyprzyzwoitszą respective Rekognicyą, doprászám się...

d. 7ma Octobris...
Ao 1791. Cracov.

Mr Carolus Weiss. Pniæ Doctor
Notarius Aplicus. in Conrio Crac. Defens: mat.
= Juratus, ad Eccl.m Archipresb. Cracov. Pœniten.
= et Commtis Senior.
mpp

206v

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Województwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego.

Na Notę pod dniem dzisieyszym od Prześwietney Szkoły Głowney Koronney Akademij Krakowskiey, podaną; Odpowiada: iż gdy Prawo pod Tytułem — "Kommissye Porządkowe Cywilno-Woyskowe Woiewodztw Ziem i Powiatow w Koronie, pod Artykułem o Kwaterowaniu w te opiewa słowa" — W tym mieyscu gdzie będzie Collacya Woyska, żadna Possessya, ani Czyiakolwiek Jurydyka od ciężaru Kwater niema bydź wyłączona, Nie Mocy Tegoż Prawa Kommissya do żądania Szkoły Głowney Koronney Akademij Krakowskiey przychylić się i od utrzymywania Żołnierzy uwolnić niemoże — Dan w Krakowie na Sessyi Dnia 15go Mca Pazdziernika 1791 Roku —

X. M. Sołtyk Ref: W. K. P. Kmp.

208v

92

118. 209

Magnifice Domine Rector.
Cæteriq; Ordines Academici
Mecænates mei Amplissimi.

Z wielką niesmiałoscią, ale z dobrą ufnoscią, sciele pod Sto:
py te moie wyrazy Panow Dobrodziejow moich, confiden
do huic: Petite et accipietis &c. Ja służący iuz lat bli:
sko 40, bo Trzydziesci y dziewiec in multis miseriis Al:
mæ Matri Universitati Crac: Poczt tak Krajowych,
iako Zagranicznych, moią powinnoscią iest, iakoż to peł
nie. Przesłego Roku idąc z Zagranicy odarto mnie, y
ieszcze pobito, ledwie Listy utrzymałem ktore były ad
Universitatem, wtym ze Roku dwa Kwartały służyłym
sam circa Creationem Magnifici Domini Rectoris do
Togi musiałym naymowac, y inne przypadki teraią
mnie iestem hudy y ubogi. Supplikuie do Szkoły Gło
wney Koron: abym mogł miec Emeryture razem z
Zzasługami złączoną, poniewaz ieszcze moge pracowac
y czynic zadosyc powinnosci moiey. Miseremini Mei
Mecænates Amplissimi, wszakze meum est petere,
Vestrum misereri y iestem.

Całey Głowney Szkoły Koron —
Podnozek
Ant. Mązenski Bedel.

Dan w Krakowie
Roku 1791
Dni pierwszych
Listopada.

209v

Nota do Szkoły Głównej
Koron. Akademii Krak.
Roku 1791 w Dni Listop. do

Wielmożny Mci Xięże Rektorze Dobrodzieiu.
i Przeswiętna Akademiio Krakowska!

W przeciągu lat całkowitych dwu-
dziestu, łożąc ciągłe siły moie na
Funkcyach iuż Kanonicielskich
iuż też innych w Przeswiętney A-
kademii Krakowskiey, od których
będąc iuż od lat kilku uwolnionym,
a nie maiąc dla mnie od Ciebie
żadney zabespieczoney nadgrody,
na którą sprawiedliwie zapracowa-
łem, w nadziei zatem nayslusznie-
szey szukam u Ciebie wsparcia
Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu,
iako Męża pełnego sumienności,
i sprawiedliwości, i u Ciebie
Przeswiętna Akademiio Krak.

Podchlebiam sobie o pomyślnym
skutku próśb moich, a ratem
gruntownie ufam w względach
godnych że wszech miar Mężow
Przeswiętney Akademii, iż zecheą
prace moie dawnieyszey a ni-
nieyszy moy los osłodzic udzie-
leniem mi przyzwoitey Pensyi
Emerytalney z przyłączeniem Ka-
nonii w Kollegiacie Wszystkich

211v

Swiętych i pomieszkaniem do Ni
w ktorémbyn przyiachawszy do
Krakowa, spokoynie nagrody str
wionych lat moich używaiąc,
mogł z ukontentowaniem na n
wy wzrost Jey patrzeć i uw
biac sprawiedliwosć.

Oczekiwam łaskawego wyroku
Wielmożnego Rektora Dobr
dzieia i Przeswiętney Akadem
Krakowskiey, od ktorego los
moy przyszły zawisł.

X. M Woyciech Soko:
łowski.

9

Nota.

Do Wielmożnego Jmci
Xiędza Rektora Dobrodzieia
Studiez i do Przeswietney
Akademii Krakowskiey

Podana
Dnia 12. Listopada
Roku Panskiego
1791.

123

Działo się na Sessyi Kollegium Fizycznego Szkoły Głowney koronney Dnia trzeciego Miesiąca Grudnia Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Pierwszego –

Kollegium Fizyczne Szkoły Głowney koronney zważywszy: iż wydatki roczne na potrzeby ogolne Collegii uszczuplaią znacznie Fundusz temuż Collegio iedynie na potrzeby Nauk i Doświadczenia przeznaczony, obowiązało się uczynić przełożenie Szkole Głowney, aby takowe wydatki mogły bydź przeniesione na kassę i fundusz Szkoły Głowney –

Z Protokułu Obrad Collegii Physici Szkoły Głowney koronney wypisano i wydano –

Jozef Czech Sekretarz Collegii

213v

216v

P. Szkoło Główna Koronna!

1º Bardziey powodowany Szlachetnością tego Zaręczenia, ktorem w dobrowolney Submissyi przed P. Szkołą Główną złożył, iuż postępkami Osob dawniey Stanu nauczycielskiego, a w iednym dziś ze mną zostaiących przypadku, nie wprzod przedsięwziąłem złożyć obowiązki Nauczycielskie dopokibym się do tego postępku zezwoleniem Zwierzchności nie usposobił. Dziewięcioletnio zasłużywszy sobie iuż na przyrzeczone względy w Stanie nauczycielskim, nie mogłbym nie czuć krzywdy własney z oddalenia się z niego, gdyby mi los przypadkowy nie stawiał wyższey nadziei w nowym niż w dawnem powołaniu. W takim więc przypadku zostaiąc, gdy pomiędzy naywiększemi korzyściami z powołania Nauczycielskiego, P. Kommissya raczyła umieścić wolność uchylenia się od iego obowiązkow, za poprzedniczem o tym doniesieniem Zwierzchności; niżey podpisany, na fundamencie takowego zaręczenia (ośmielony razem tylą przyrzeczeniami względow iakie kilkakrotnie z Ust Wizytatorow dla siebie odebrał;) ma honor upraszać P. Szkoły Głowney ażeby mu przed następnym Nowym Rokiem dymissyą przysłać raczyła, i na mieysce Nauczyciela Matematyki osobę z kandydata razem nadesłać: z tym ktore los przypadkowy na mnie wymaga przyrzeczeniem, iż ieżeliby P. Szkoła Główna za te ostatnie poł-rocze oduczania z powinności, chciała mieć część proporcyonalną długu powroconą, ieszcze uwolnienie siebie poczytam

Za skutek

215v

Za Skutek tego zaręczenia na iakiem sobie
ścisłem zawsze pełnieniem obowiązkow zasłużyć
Oddalenie się zas takowe lubo nie wczesne, ro-
zumiem że zastępcy żadney nie uczyni krzywdy,
gdy ten, iuż w połroczney resztuiącey pensyi, iuż
w stole spolnym opłaconym, odbierze za miesią-
cy Siedm Złł. 833. Bo ia sam przez lat
trzy zostaiąc na pensyi 1050 Złł nie miałem na
miesiąc tylko 105 Złł.

Prozbę tę względom Przesławney
Szkoły Głowney poruczywszy, skutku
iey z taką oczekuię ufnością, iakiey mnie
JEY Sprawiedliwość Obiecuie. Dan w
Warszawie dnia 6. Grudnia 1791.

Marcin Kłossowicz Naucz. mat.
Szk. Akad. Warsz.

216v

106

1781. z
Ktora na
Czasie
do Krzem
i Kaznodz
na Siebie
Rok,(iak
Pro: Rekt
Januszew
przez W
pociągnio
że Rok t
do Zasług
przyznany
iednak w
ny tracę,
do Pensyi

ie do W
w Koronie
wieniem
do Pensyi
znawszy z
Kommissy
Aby ieszcz
znalazło
kiem Usz

d: 16. Xbris

106

Przesławna Szkoło Głowna Koronna Krakowska!

Ze zlecenia Prześwię: Kommissyi w Roku 1781. z Akademii Zamoyskiey wezwany od Rektora na Uczenie Klassy 1. w Łucku, gdy w tym Czasie Miasto i Szkoły zgorzały, posłany byłem do Krzemieńca, na Zastępcę Professorów w Lekcyach, i Kaznodzieię Studentów; czego oboyga powinność na Siebie przyiąłem i odbywałem Inclusive przez Rok, (: iak świadczy, J.X. Swiebocki w ów czas Pro-Rektor, pismem złożonem w Ręku W^o Januszewicza Sekretarza S.G., a odczytaném przez W^o Krusińskiego. Jeneralnego Wizytatora) pociągniony Prawém i Upewnieniem Rządzców, że Rok ten, pracy łożoney w Zgromadzeniu, i do Zasług w Stanie, i do dorobku w pensyi, przyznany i policzony mi będzie. Co mnie iednak niedoszło; bo Rok zawsze ieden opuszczony tracę, a przez iednaście Lat, po Złotych 50— do Pensyi mam niedoliczanych. 1°

Zaniosłem, iak dawniey, żądanie moie do W^o Jmć Xiędza Jeneralnego Wizytatora, Szkoł w Koronie, aby mi swém do P. Kommissyi wstawieniem się, Rok opuszczony wyrobić raczył, i do Pensyi teraz braney Złł 50—; to żądanie uznawszy za sprawiedliwe do przełożenia Prześ: Kommissyi, w Akcie Wizyty swoiey umieścił, Aby ieszcze i w P. Szkole Głowney przyięcie znalazło w mocném zaufaniu niosę z głębokiém Uszanowaniém prożby.

A. Himonowski
Professor y Substytut S. Kr.

d: 16. Xbris 91.

217v

218v

Num: 5.

Zdanie

Professora Wymowy Szkół Przy-
głównych
do
Przestawnéy Szkoły Głównéy Koron

Prozba do P. Szkoły Głowney Koronney

1° W Rezolucyi R^u przeszłego, oświadczyła P. Szkoła Głowna Koronna, że kandydatom będącym na funduszu przez rok ieden, odtrącać tylko będzie półtora roku uczenia z powinności — Ja byłem lat dwa kandydatem, ale dopiero w drugim roku zaczęła mi P. Szkoła Głowna płacić, y po skończonym tym drugim roku mey kandydacyi, a pierwszym dopiero opłacanym, wysłała mnie zaraz P. Szkoła Głowna na Professora, a skorom lat dwa wyuczył, to iest skorom rok trzeci zaczął uczyć, naznaczyła mi w tym trzecim roku pensyą dorobkową tę brałem corocznie z nadrastaniem Złł. 50. przez lat trzy, tak dalece: że w R^u przeszłym to iest z 1789. na 1790. wziołem 1250. więc z 1790. na 1791. który się teraz kończy, wziąść powinienbym był Złł 1300. a mnie przeznaczyła P. Szkoła Głowną Koronę w Tabelli tylko 1250. — Zanoszę przeto naypokornieyszą prozbę do P. Szkoły Głowną Koronę. aby raczyła przez asygnacyą swoię wskazać wydać mi z Kassy Złł. 50. których niewziołem, a podług rezolucyi P. Kommę Edukacyynę, aby umieściła mi na rok przyszły /: iako zaczynaiącemu uczyć rok siodmy :/ pięć lat y podło emerytury, y za te lata pensyą emerytalną. Jakob Chodacki Prs Mate: w Szko: Poznan

[illegible]

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

Niżey wyrażony, odprawiwszy przez lát dwá Urząd Profes=
sora w Seminarium Akademickiem, utrzymujący rząd
Szkoły przy nikczemnym dochodzie i od lát kilku=
1º nastu jednostáynie i ciągle w sposobie Náuczycielstwa
pracujący, s powinnem uszánowaniem dopraszam się o
umieszczenie siebie między Osobami Kollegiatę WW. SP.
składającemi po s.p. Jksiędzu Mátawowskim —
A gdyby Przesławney Szkole Główney zdawało się to
mieysce zapełnić innym w Kollegiacie pracującym; zostaje
zawsze jedno mieysce do przeznaczenia Szkoły Główney
náleżące, o które naypokorniey upraszam —
Godni i Uczeni Mężowie! gdy mnie w tem Zgromadze=
niu umieścić raczycie; będę umiał bydź Mu istotnie
pożytecznym, i z uwielbieniem Jmiona Wasze cenić —
A łaska Wasza ninieysza, stanie mi się pobudką do
oddychania szczerą ku Wam wdzięcznością, oraz powo=
dem nowey prośby, abyście raczyli użyć sił moich,
do czego ich Wysokie Zdánie Wasze sposobnemi osą=
dzi, które ja ochotnie celem tylko jedyney zasługi ofia=
ruję jako

Przesławney Szkoły Główney koronney
nayprzywiązańszy
Wás Godni i Uczeni Mężowie

náyuniżeńszy i obowiązány Sługa
Dominik Jk. Márkiewicz Akademik
nayp

220v

221v

Do

Przesławney Szkoły
Główney Koronney
Nota —

Roku 1791 —

Jaśnie Oświecone Xiąże i Dobrodzieju.

My nizey wyrázeni swoim i całey Kongregácyi Málárskiey imieniem skłoniwszy nisko pod nogi Jaśnie Oświeconey Xięcey Mości głowy nasze pokorną wnoszemy supplikę. Iż my Zgromádzenie Malarskie tu w Krákowie znáyduiące się od R. 1745. á niegdyś od R. 1580. za otrzymánym od Przeświętney Akádemii Krákowskiey Instrumentem zostáliśmy inkorporowáni, którego Instrumentu otrzymáliśmy potwierdzenie we wszystkich Punktach, czyli Przywiley od S.P. Nayiáśnieyszego Krola Augusta III. w R. 1746. którego Obláty znayduią w Grodzie Krákowskim y w Wielkorządách, według którego Kongregácyá Málárská rządziłá się do R. 1779. A że Przeświętna Akademiá Krákowska zwoli Nayia: Komissyi swoią odmiánę otrzymáłá dlá dobrego porządku, ták też i Kongregácyá Malarská chcącá rząd prowádzić według Práw sobie dánych rekurs uczyniłá do J.W.J.X. Kołłątaia Kánoniká Krákę. i Delegátá do tych czynow. Onemuż iáko Pełnomocnemu Práwá swoie wráz z Memoryałem R. 1779. złożyłá, dopráczaiąc się Protekcyi Jego, który z wszelką miłością onez przyiąwszy wkrotce deklárowáł wszelką swoią przychylność i w rządaniach nászych skutek. A gdy o rezolucyą raz i drugi taż Kongregacyá Malárská dopraszała się Łáski Jego, zamiast skutku odebranego nas poburczáł o spráwiedliwą exekucyą z exorbituiącey Czeladzi nászey, y zaraz Klucze odebráć kazał od Lektoryum Málarskiego znayduiącego się w Klássách Nowodworskich od Przesł: Akademii Krák: náznáczonego R. 1746. które to Lektorium

Kongregácyá Málárská zgruntu znácznym sumptem wła-
snych prác swoich nie záłuiąc wyrepárowáłá, á todla
Obrad w schadzkách swoich i dáwánia Nauk Rysun-
kowych dlá Szkolney Młodzi w dni rekreacyine, któ-
re się przed zaczęciem ruiny w Krakowie przez niekto-
rych naszych Magistrow praktykowały, á to zwłasny
swoiey ochoty, dla Honoru teyże Przesw: Akademii
w ktorym to Lektorium złożyło się sztuk Malarskich
dla ozdoby mieysca № 16. Gibsowych sztuk toiest Twa-
Rąk, Nog, i innych częśći ciała człowieczego do rysowania
i nauki więcey nad sto. Które to wielkim kosztem z Rzy-
mu stáráliśmy się dostáć, y sprowadzić. Stoł, Stołki, Ławy
náokoło Tabellatury, to wszystko nam kázano odebráć y
więcey Kluczy do tegoż Lektoryu nie dáwáć. Przywiley
służącemu niegdyś W.J.X. Kánonika dany iakim pra-
wem nie wiemy, poniewaz my ná niego przysięgali.
Záczym powtore pod Nogi Wászey Xiążęcey Mći upa-
szy supplikuiemy cáłe Zgromádzenie Málarzow Kra-
kowskich i Obywátelow, aby Wászá Xcia Mość naka-
zał powágą swoią iák Práwá ták też wzwyż zmian-
kowane rzeczy krwáwą prácą nábyte oddáć i przywrocić.
W którym żądániu nászym Protekcyi Páńskiey dopro-
száiąc się z nayglębszym upokorzeniem się bydz
wyznaiemy

Jaśnie Oświeconey Xiążęcey Mości
Miłościwego Páná y Náyosobliwszego Protektora

Práwdziwemi Podnożkámi.

223v

Prozba do P. Szkoły Głowney koronney.

1º Po odebranych Zleceniach od P. Szkoły Głowę koronę Wielm. JX. Przyłuski Wizy: y Rektor Wielkę wiadomo nam uczynił no Posiedzeniu między innemi punktami y o tym, że Przes. komm: Eduk: na Żądanie P. Szkoły Głowę koronę pozwoliła Teyże, aby każdemu kandydatowi nie wybyłemu na koszcie publicznym, za ieden rok kandydacyi opłacany, odtrącała połtora roku uczenia z powinności bez dorobku — Ja wprawdzie biorę już Pensyą dorobkową, lecz za ieden rok kandydacyi opłacany, wytrąconych mam lat dwa, a nie połtora; Zanoszę przeto pokorną prozbę do P. Szkoły Głowną koronę, aby raczyła tylko połtora roku mi odtrącać od przyszłego zaczętego Roku, ia moiego iak nayściśley dopełniać obowiązku przyrzekam.

Jakob Chodacki Prfr. Matem:
w Szkoł: Poznanę

224v

81

127. 225

Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu i cała
Przeświętna Szkoło Główna Koronna.
Wielmożni Panowie i Dobrodzieie!

Nie przytomność WJX Bogdanowicza iest mi powodem do złożenia Wám Wielmożni Panowie Dobrodzieie prozby moiey, z tém, z którém zawsze dla Was iestem uszanowaniem, ażebyście raczyli udatwić rzecz, którą tu Wám przełożyć w téy Nocie iest moim zamiarem.

Przy zaczęciu Wakacyy zapytany od WJX. Bogdanowicza, czyli dalèy dawać lekcyą Języka Niemieckiego podéymę się, nie oświadczyłem mu się finalnie, ale dwie proponowałem mu do załatwienia rzeczy. 1mo aby mi zostawił do wyboru godzinę wolną gdyż od siodmèy do ósmèy iest godzina przykra, a zwłaszcza w Zimie? 2do aby raczył awansować mi Pensyą do ℔ 500, tak iak brał JP. de la Motte, ponieważ ia podiąłem się był dawać przy dochodzie większym za ℔ 300, ale na perswazyą i Wolą WJX. Bogdanowicza, i z tém ostrzeżeniem, że gdybym był uszczuplony na dochodzie, tedy, ażeby mi postąpił do ℔ 500— Została tedy rzecz ta nie ukończoną, czas zaczęcia Lekcyy nadszedł, a do tego WJX. Bogdanowicza nie masz, otoż ażeby stąd iakowé nie nastąpiło spóźnienie, przychodzę z powinnem uszanowaniem przełożyć rzecz tę Wielmożnym Panom Dobrodzieiom, a oraz przytaczam prozbę, ażebyście, iak raczyliście dla JPo de la Motte Człowieka całe obcego w roku przeszłym zabezpieczyć i wyznaczyć za Lekcyą Języka ℔ 500, tak i dla mnie swéy w téy mierze nie ubliżyli łaski, a ia z méy strony starać się będę więcéy nadgrodzony, podwoić usiłowanie, bo do pierwszego obowiązku, zaciągnę drugi niezmiérnéy dla Was wdzięczności, abym iak nayblizéy odpowiadał i iak naydokładniéy zamiarowi Lekcyi, kiedy

225v

przeciwnie za uszczuploną i niedostarczaiącą Pensyą nie iest bynaymniey myślą moią łożyć pracę i czas, który wolę dogodniey i pożyteczniey obrócić dla siebie.

Sebastyán Girtler
mpp

Do Przeświętnéy
Szkoły Głównéy Koronnéy.

Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu i całá Przeświętna Szkoło Główná Koronná. Wielmożni Panowie i Dobrodzieie!

Postawiony w smutnéy dla mnie potrzebie uchylenia się od Roku przyszłego od Nauczycielstwa, czyniąc zadosyć prawu obowiązuiącemu mnie do wcześnego o tém ostrzeżenia Przeświętnéy Szkoły Głównéy, z powinnem Wám uszanowaniem Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu i całá Przeświętna Szkoło Główná Koronná, Wielmożni Panowie i Dobrodzieie, przychodzę przed Was oświadczyć tę myśl moię. — Dziękuiąc atoli za Nauczycielstwo, nie iest myślą moią dziękować za Stan Nauczycielski, miło mi iest zostawać w tym Stanie, w którym pierwsze z pożytkiem strawiłem lata, któremu dzisiieyszą winien iestem moię Exystencyą, miło mi, a tém naymiléy dla tego, że będąc w tym Stanie bliższą i łatwieyszą obserwować sobie mogę sposobność przeświadczania Was Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu i całá Przeświętná Szkoło Główná Koronná Wielmożni Panowie i Dobrodzieie o winnem dla Was poważaniu, i oddawania Wám powinnego hołdu wdzięczności za wszystkie, które tylko aż dotąd od Was odebrałem łaski —. Oświadczywszy Wám Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu i całá Przeświętná Szkoło

227v

Główná Koronná Wielmożni Panowie i Dobrodzieie, myśl moię, i powinny hołd uszanowania i wdzięczności, kończę poleceniem mnie Waszéy Łaskawości, abyście mnie odchodzącego od Nauczycielstwa z Waszéy nie wymazali pamięci, a ia z méy strony gdzie i iakkolwiek los zrządzi zostawać dla mnie, poniosę z sobą to, z którém dziś odchodzę przekonanie o Dobroci i Łaskawości Waszéy, a z uszanowaniem i wdzięcznością wspominać będę zawsze i nie przestanę, szanowne Imiona Wasze

Sebastyán Girtler
mpp

228 v

87

Do Przeświętnéy
Szkoły Głównéy
Koronnéy.

87

7 mil

229

~~129~~

Przesławna Akademia

Uniwersał w Roku 1785. wyszły z rozkazu Nayiaśnieyszego Pana i Rady przy boku Jego Nieustaiącey, nakazał Miastom przysłanie Uczniów na Naukę Lekarską do Szkoły Głow. Korr. Akademii Krakow. poruczaiąc ich pod dozor, opiekę, i protekcyą oneyże. My pozostali Uczniowie nieśmieliśmy przełożyć nasze żądania, ciesząc się nadzieią polepszenia naszego losu

229v

losu; lecz gdy do tych czas doczekać się onego niemo-
żem; do Przesławney Akademii jako naybliszey
Naszey protektorki, i opiekonki udaiemy się, zebrząc
iak naypokorniey polepszenia Nam wiktu, gdyż
Nauki bez zaspokoienia potrzeby gwałtowney, ża-
dnym sposobem nabywać niemożemy, dla głodu
który ponosimy z niedostatku przyzwoitego wiktu,
wszyscy, a przynaymniey wielka część niszcząc się
niszczy Rodziców gdy tych krwawo nabytą pra-
cą wpół darmo przedaie; a tak niemogąc już
daley wytrwać odsunieni od Rodziców, Krewnych,
i Opiekunów do Przesł. Akademii teraz Ich
mieysce zastępuiącey uciekaiemy się: do prasza-
iąc polepszenia stołu, gdyż my niemogąc dłużey
wytrzymać przymuszeni będziemy rozieżdżać się.
Chciey Przesład. Akademiia wyrzec na naszę
prożbę i swą Protekcyą przyczynić się do
Przesł. Kommissyi; co otrzymawszy winni bę-
dziemy odsługiwać się jako Przesł. Akademii.

Nayniżsi Słudzy.
Uczniowie Nauki Lekarskiey

Nota

Do

Przestawney

Akademij

90 # 129½ 231

Niżey wyrażony dopraszam się Przeswiętney Akademii o Potrzeby, na reparacyą Młyna zwanego Rożdziałowskim tu wymienione a nayprzod: potrzeba Drzewa kopę iedną przetartego, a połkopy oblego. na bekosy i Stragarze.

2te Przyciesi 15 Sosnowych lub dębowych
3^{cie} Słupow 16 także Dębowych lub Sosnowych po łokci 7.
4te Deszczek ordynaryinych dwie kopy.
5te Fosztow czterech calowych połkopy.
6te Dębcakow na pale Ordynaryinych pietnascie
7me Krokiew Czterdziesci
8me Łat kop 3.

Co się zaś tyczy żelaza tego nie wyrażam.

NB. Choiny wczesnie na wiosnę przysposobić kazano pod exekucyą

Walanty Bonochowicz Młynarz

231v

93

130 232

Wielmozny Rektorze. y Przesławna Szkoło Głowna.

Zostaiąc w Kollegiacie WWSS na Kanonii Fundationis Dembinscianæ Lat iedenascie, prezentowany á Collegio Juridico. A gdy teraz zawakowała Kanonia Kaznodzieyska po W. JmęX. Antonim Muszynskim Kryn wyzszą. w teyze Kollegiacie postąpił Kanonią.

Z wielką więc pokorą ten Memoryał podaię do W. Rektora y Przesławney Szkoły Głowney. abym za Ich Łaskawemi względami. otrzymał Prezentę na Kanonią Kaznodzieyską wakuiącą w Kollegiacie WWSS. ile ze mey Kanonii Fundusz całkiem odpadł w Kordonie. a innego zadnego nie mam Funduszu.

Mam w tym słodką nadzieię iz W. Rektor. y Przesławna Szkoła Głowna raczą przychylić łaskawe swe względy. y uskutecznić zadania. tego ktory z naypowaznieyszym. zostaie Uszanowaniem

Wielmoznego Rektora. y Przesławney Szkoły Głowney

nayuniżenszym sługą
X Ziębinski.

232 r.

233v

96

Siły moi
do 179
dzieysk
skich
zwątlon
dla lic
mywan
dzeń i
tnosci
nie upr
1mo o p
nie mi
go z Ni
skiego
nia. 3tio
czne Sot
mnie, p
na Kl
resztę i
zostaię

96

131. 234

Przeswietna Glowna Koronna Szkolo Krakowska!

Sily moie od Roku 1762 czwartego az
do 179 pierwszego na pracach kazno
dzieyskich, Oratorycznych, Professor-
skich w naszym i obcych iezykach
zwatlone, a teraz przy szczupley Pensyi
dla lichego wyzywienia ledwie utrzy
mywane, niepozwalaia mi pokrzyw
dzen i strat moich, dalszey do prac zda
tnosci zupelnie przelozyc. Zaczym pokor
nie upraszam przez wzgledy ludzkosci.
1mo o powiekszenie Pensyi. 2do o zlece-
nie mi iakiego malego dzieła Literackie
go z Niemieckiego Francuskiego lub Wlo
skiego na Polski Jezyk do przetlomacze
nia. 3tio O pozwolenie chodzenia na publi
czne Sobotnie Akty i Lekcye. 4. Niedac
mnie pograzac szczebiotaniom, bo te czas
na Klotniach trawią, a mnie o zdrowia
resztę i samo zycie przyprawić usiłuią
zostaie z nayglębszym uszanowaniem

1mo

X. Wawrzeniec Jan Nepo
mucen Skibinski Nauk w.
Filozofii Doktor, i Professor.

234v

235v

Do Przeswietney Glowney
Koronney Szkoły
Krakowskiey.

Prześwietna Szkoło Główna

W czasie wizyty teraznieyszey oświad=
czyłem wielmożnemu Krusienskiemu 1°
Wizytatorowi Jeneralnemu żądanie moie
względem umieszczenia mnie na rok
przyszły Szkolny przy Szkołach Krze=
mienieckich na Urzędzie Professora
iedney z Klas niższych. Tęż sa=
mę prozbę mam honor przesłać do
P. Szkoły Główney. Że wszystkich
obowiązkow dopełnię do Urzędu Na=
uczycielskiego przywiązanych, gotow
iestem odprawić przed wyznaczonemi
tu na mieyscu Examinatorami examen,
a sprawowania się mego przez
lat 12 przy Szkołach Krzemienieckich
na funkcyi Metra Języka Niemieckie=
go złożę od Zgromadzenia Aka=
demickiego świadectwo. Spodziewam się
iż P. Szkoła Główna zawsze na
zasługi osob pracuiących względna przyi=
mie łaskawie prozbę moię, i dwunasto=
letnią pracę moię umieszczeniem mnie
na Urzędzie Nauczyciela nadgrodzi.
Pełen nadziei czekam resolucyi Prze=
świętney Szkoły Główney

J. Jentz

236 v

237 v

Do Rapportu Szkół Krzemienieckich.

Nota do

Trzeswietney

Szkoły Głowney

Memoryał.

Do Prześw: Szkoły Głównéy Koronn. dany na Ręce
Wo Wizytatora Małopolskiego.

Życzę sobie Odmiany mieysca, na fundamencie odebranégo przyrzéczenia od Szkoły Głow: przez Ręce Wo Sekretarza. Szczególniéy Chciałbym mieszkać w Warszawie; dla przyczyn następuiących:

1. Smierć Rodziców, tak odległe mieszkaiącemu niepozwala ukończyć Interessów mogących stan móy polepszyć.
2. Chcącemu się doskonalić w Językach i Umieiętnościach, zawsze są na przeszkodzie mieysca takie, jakiém iest Łuck &c. gdzie Xiążki potrzebnéy dostać trudno, degraduiąc się zawsze na niższy stopień, niemaiąc pomocy do oświecenia &c.
3. Uczyniłem Ofiarę, z krzemieńca iadąc do Łucka, w zamiarze uskutecznienia prozby moiéy, na powolności dla Szkoły Głównéy ugruntowanéy &c.

Jeżelibym na wyższey któréy z klass niebył utrzymany, przyimę którąkolwiek, Inaczéy, przyrzeczenia Szkoły Głównéy dla mnie uchylone, przymuszą mię wyniść z Stanu Akademickiego.

M. Chruścielski.

z Szkół Luckich

O.

105

~~134.~~ 239

Przesławna Szkoło Główna!

Godni i Uczeni Mężowie

Niżey wyrażony kosztem własnym edukowany, jako zawsze nayskromniey roskazami Szkoły Główney koronney powoduje się; tak dał tego dowód w ochotnem przyjęciu Urzędu, do którego od Was Godni i Uczeni Mężowie został przeznaczonym —

Uzna się bydź tem silniey do tegoż Stanu Nauczycielskiego zachęconym, im z większą dobrotliwością Waszą pozyska mieysce w kollegiacie WW. SS. po s.p. Xiędzu Brachuckim pozostałe, do którego wybór Godni i Uczeni Mężowie Wam s prawa należy się

O tę dla siebie łaskę, gdy jak naypokorniey doprasza się, tak ma honor zostawać z naypowinnieyszem uszanowaniem —

Przesławney Szkoły Główney koronney

Was Godni i Uczeni Mężowie —

nayprzywiązańszym i nayniższym sługą

Dominik Xk. Markiewicz Akademik mpp

Signatt w Winczowie

d. 2. Stycznia 1792.

239 v.

Do

Przesławney Szkoły Głó=
wney koronney

Nota —

1032

91

Wielmożny Mći Xięże Rektorze!

Przesławna Szkoło Głowna koronna!

Ná Sessyi 1mis Xbris. w zeszłym Roku, wypadła dlá mnie kollacya, kanonii w kollegiacie WW. SS. po Jmći Xcu Ziębińskim... Jest to Fundatio Dembinsciana, erygowana i utworzona iuż po konstytucyi, nowych Funduszów czynić zakazuiącéy... Że więc, Prawu kraiowemu; przeciwny był Fundusz Dembinscianus; ácz przeto; w kordonie będący; iednák został do Substancyi, Sukcessorom Dembińskim powrócony; i ták wcále zginął... Zatym i kanonia; według Práwa kanonicznego, zowie się fictus titulus... i nie można sumiennie, bráć się do iéy pośiádaniá duchownego.... W tákowym przekonaniu; ani stárałem się o Prezentę do kanonii po Jmći Xiędzu Ziębińskim, áni iéy dotąd nie odebráłem... I oráz supplikuię; bym był wymówiony; że iéy przyiąć nie mogę... Lecz gdy teráz, po śmierći Jmći Xiędza „Brachuckiego„ zawakowałá w téyże kollegiáćie WW. SS. kanonia... Choć, z Funduszem szczupłym; że przećie: onéy Possessya, znáyduie się bespiecznieysza... Więc z ufności, iuż pozyskánego Względu, dopraszám się; bym mógł, po zmarłym Akademiku, do iego nástąpić kanonii, równie zasłużony Akademik... Tym celem; niósę w téy Nocie prośbę moią, do Przesławnéy Szkoły Głównéy koronnéy, z náypowinnieyszym uszánowaniem.....

die 5. Januarii = 1792o Ao
Cracoviae...

Mr Carolus Weiss. Phiae Doctor
Notarius Aplicus per Diaec. Crac. ad Eccl.m
Archipresb.m Crac. Commtis Pœnitentiat.s Senior.
mpp.

241v

242 v

weiss — Markiewicz

IIIIIIIIII

108

136.

243

Jerzy Mieroszewski Kanclerz Katedralny Kamieniecki, Szpitalów i Mieysc Pobożnych w Krakowie Wizytator Biskupi, od Przeswietney Kommissyi Policyi Oboyga Narodów do Szpitala S. Łazarza Wyznaczony Rządca i Administrator.

Gdy Przeswietney Kommissyi Policyi Oboyga Narodów podobało się oddać Mi Rząd i Administracyą Dochodów w Szpitalu S. Łazarza, i mnie samego do ogłoszenia zapadłey tym końcem Rezolucyi swoiey przeznaczyć; Przeto czyniąc zadosyć Wyrokom Tey Naywyższey Kraiowey Magistratury, obwieszczam całe Zgromadzenie Szpitala S. Łazarza, iż Dnia 26. miesiąca teraznieyszego o godzinie drugiey po południu iako Urzędnik wyznaczony od Przeswietney Kommissyi Policyi Oboyga Narodów do wspomnionego Szpitala przybędę, a to celem ogłoszenia Rezolucyi Teyże Magistratury w przyzwoitym sposobie i mieyscu maiącym być na ten Akt przygotowanym. Chcąc zaś przyięty na Siebie Obowiązek iak naydokładniey, i z iak naywiększym porządkiem dopełnić; Zalecam Jmci Xiędzu Prokuratorowi rzeczonego Szpitala, aby o tym Obwieszczeniu moim Wielebne Siostry Miłosierdzia, JJ. Xięży Administratorów, JJ. PP. Doktorow, Aptekarzy, Felcerow, i Officialistów Szpitalnych, tudzież wszelkie inne Osoby iakizkolwiek związek z Szpitalem Swiętego Łazarza maiące uwiadomił, do przybycia i znaydowania się w Szpitalu na dzien, godzinę, i mieysce iako wyżey wezwał. Nadto, pragnąc, aby takowe Obwieszczenie wszystkim, komu o tym wiedzieć należy, wiadome było, Zalecam Jmci Xu Prokuratorowi, aby Kopią Jego na drzwiach Szpitala przylepić kazał. Dla większey zaś Ważności i Wiary, to Obwieszczenie własną Ręką przy wyciśnieniu Rodowitey Pieczęci podpisuię. Dan: w Krakowie dnia 24go Stycznia R. P. 1792.

X. Jerzy Mieroszewski

243 v

182

Działo się na Sessyi Szkoły Głównéy
Koronnéy Dnia 27 Stycznia 1792 Roku

Szkoła Główna Koronna pisząc z dzisieyszéy Sessyi do Prześwietnéy Kommissyi Policyi Obroyga Narodów w interesie rządu wewnętrznego Szpitala S. Łazarza i do Prześ. Kommissyi Edukacyynéy Obroyga Narodów prosząc o wsparcie interesu tego u Prześwietnéy Kommissyi Policyi, obowiązuie niniejszą Konkluzyą JP. Januszewicza Professora Prawa Krajowego i Sekretarza swego, azeby interesu tak ważnego w obydwoch tych Magistraturach Krajowych z strony Szkoły Głównéy pilnował i przyłożył starania do otrzymania odpowiedzi i Rezolucyi tychże Magistratur dla Szkoły Głównéy.

Z Protokołu Rządu Szkoły Głównéy Koronnéy wypisano i wydano ——.

Stebx Radwański
Zastępca Sekretarza
Szkoły Gł. Koronnéy

245v

246 v

112 ~~138.~~ 247

Kopia Listu do Prześwietney Kommissyi Policyi O. N. pisanego.

Kommissya Porządkowa, Cywilno-Woyskowa, Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego, Proszowskiego, i Xięstwa Siewierskiego

Pod Datą 9go Grudnia miała honor Prześwietney Kommissyi Policyi Oboyga Narodow, dokładny przesłać Rapport, obeymuiący w Sobie wszystkie Objekta Policyi tyczące się, lecz niebędąc pewną czy ten Raport Ją doszedł, miała przeto powod zgłoszenia się do Niey, pod dniem 24 Grudnia r. zeszłego, w Oczekiwaniu Rezolucyi Prześwietn. Kommissyi Policyi O. N. zwłaszcza w materyi Szpitalow, ktorych Urządzenie Kommissya Nasza wstrzymała, niekońcem Opuszczania się w przepisanych Sobie Prawem obowiązkach; lecz Szczególnie przez Wzgląd na poźniey zapadłe Prawo dla Prześwietn. Kommissyi Policyi do czasu pozyskania od Niey decyduiącey Rezolucyi. — Dziś iednak gdy na Sessyi Kommissyi Naszey WJmć X. Mieroszewski Kanclerz Kath. Kamienic za Rekwizycyą Kommissyi Naszey, złożył Instrument, Prześwietn. Kommissyi Policyi O. N. w ktorym na Czele zaraz wyrażono iest, iż Prześwietna Kommissya temuż WJmX. Mieroszewskiemu tym czasowy Rząd i dozor, provisorie nad Szpitalem Sgo Łazarza, poleca, funduiąc się na Nocie Sobie podaney JO. Xcia Jmci Biskupa Krakowsk. i Lustracyi tegoż Wo. Xo. Mieroszewskiego, z ktorey Prześwietna Kommissya Policyi O. N. miała mieć Sobie Wystawione, iakoby ow Szpital niedawno założony, bez pewnego Urządzenia się znaydował, a przeto przedszego

z tąd

247v

ztąd potrzebuie tak względem dochodow swoich, iakoteż i wewnętrznego urządzenia zaradzenia. — Kommissya więc Nasza niemoże bydź obojętną na Obiekt tak wielce Ją obchodzący, ile że iuż z Grona swego stosownie do Prawa 1789go, Dwoch Delegowała Kommissarzy, to iest JWWPana Jordana i Gostkowskiego, do zlustrowania Stanu Szpitala tego, uważaiąc Go szczegolnie tylko co do Natury Szpitalney, lecz szanuiąc Prawo Seymu teraźnieyszego Oblatowane R.u 91. Dnia 24 Czerwca. dla Prześwietney Kommissyi Policyi O. N. przepisane. Kommissya Nasza w żadne nieważyła się rozrządzenia wchodzić bez wyraźney Rezolucyi Prześ. Kommissyi Policyi O. N. ktorey z Ufnością Kommissya Nasza oczekiwała na fundamencie Prawa tu wspomnionego. — Tutay Kommissya Nasza sądzi bydź Swoim Obowiązkiem nietylko zgłosić się do Prześwietney Kommissyi Policyi O. N. w okoliczności rezolucyi do kontynuowania dzieła Prawem 1789 na Kommissye Nasze przelanego, ale oraz donieść Prześ. Kommissyi Policyi O. N. iż Szpital S. Łazarza iest Szpitalem przez Prześwietną Kommissyą Edukacyiną w R.u 1780 założony, a przez Prześw. Akademią w R.u 1787. tamże Osadzony, w ktory Akademia tuteysza znaczne Summy włożyła, a Partykulami Kondycyonalnie fundusze niektore nadać Szpitalowi temu przedsięwzięli, lecz wprzod zamiar Onego Uskutecznionym chcą widzieć. — Nadto należy tu wyrazić Prześwietn. Kommissyi Policyi O. N. iż natura Szpitala tego wcale iest rożna od Natury Szpitalow Innych, bo inne są Szpitalami dla ratunku chorych

ten zas

ten zaś założony iest w zamiarze Szkoły Lekarskiey, gdzie uczący się Lekarze i Chirurgowie w Akademiy tuteyszey, uczą się oraz Praktyki pod dozorem Swych Nauczycielów, więc zawsze konieczna wypadałaby potrzeba uważania Urządzenia dochodu, oddzielnie od zarządzania wewnętrznego Szkoły Lekarskiey i Jey praktyki, która nayprzyzwoiciey od Przesł. Akademii, jako iedynie znaiącey się na tym objekcie zależeć by powinna. — Naydokładniey Prześwietna Kommissya Policyi O. N. o naturze Szpitala tego zainformowaną bydź może, z listu od Prześwietn. Kommissyi Edukacyi Narodowey pod dniem 22gim Mca Marca Ro 1791. do Kommissyi Naszey pisanego, tudzież z listu odpowiedniego Kommissyi Naszey do teyże Prześwietn. Kommissyi Edukacyiney dnia 29go Marca 1791. przesłanego, wraz z przyłączeniem Opisu Funduszu Onegoż Extraktem z Akt Kommissyi Naszey Prześwietn. Kommissyi Edukacyiney przesłanego, które listy iasno wytuszczą, iak daleko rzecz ta wspomnioną Prześwietną Kommissyą tyka — Kommissya Nasza z przełożonych powodów pochlebia sobie, iż Prześwietna Kommissya Policyi O. N. rezolucyą swoią przychylną Prawu i gorliwym zamiarom Kommissyi Naszey przyspieszyć będzie raczyła, i związek między Prześwietną Kommissyą Policyi O. N. a Kommissyą Naszą Prawem Utworzony, stałą ufnością wzmocni i stwierdzi — Działo się w Krakowie na Sessyi Dnia 30 Mca Stycznia 1792 Roku

Wypis ninieyszy zgodny bydź z Protokułem Korrespondencyi zaświadczam.

Andrzey Nidecki

Regent Kom: C. W. Krak. mpa.

Czytałem z Protokołem Chmielski

248v

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Województwa Krakowskiego, Powiatów krakowskiego, Proszowskiego, i Xięstwa Siewierskiego,

1º Na Sessyi wczorayszey, miała honor odebrać Notę Przesławney Szkoły Główney koronney, wraz z przyłączoną kopią JEY Noty do Przeswietney kommissyi Policyi O: N: w okoliczności Szpitalu Sº Łazarza pisaney. — Kommissya nasza uprzedziła troskliwość Przesławney Szkoły Główney Korn: gdy już Notę swoją w teymierze, pocztą dzisiayszą do Przes: kommissyi Policyi O: N: przesyła; którą w kopyi z nayżywszym uczuciem i uprzeymością ma honor Przesł: Szkole Główney Korn: komunikować; w którey sądziła bydz swoim obowiązkiem ostrzedz Przesw: kommissyą Policyi O: N: o konieczności odłącznego uważania Administracyi Dochodów Szpitalnych, od urządzenia wewnętrznego Szkoły Lekarskiey; mając zawsze w świeżey pamięci przełożenie Przesw: kommissyi Edukacyi Narodowey, kommissyi Naszey, pod Dniem 22go Marca Roku zeszłego uczynione. — Kommissya Nasza nietylko jak nayusilniey zawsze we wszelkich swych zamiarach i czynnościach się stara, i pragnie powszechną sobie ufność zjednać, ale nawet tę jedynie, zanaydzielnieyszy związek wzajemnego i dobrego znoszenia się z Przesławną Szkołą Główną koronną uważa. — Działo się, w Krakowie, na Sessyi kommissyi, Dnia 1go Lutego 1792 Roku.

Joachim Morstin K. Osb Kommissarz Prezydujący mpp

249v

250 v

Przesławna Szkoło Głowna Koronna.

Zgromadzenie Professorow Szkoł Przygłownych Krakowskich iako wszystkie Artykuły Ustaw Przes: Kommissyi Edę i zalecenia Wizytatorow Jeneralnych stara się gorliwie dopełniać, i one do skutku przyprowadzać; tak z równą usilnością chce zadosyć uczynić Artykułowi Ustaw w Rozdziale 24 na karcie 62 umieszczonemu, gdzie za Edukacyą Fizyczną naznacza się Ćwiczenie Żołnierskie, ktory to punkt ponowiony iest zaleceniem przez Wizytatorow. A lubo iuż dawniey za staraniem Zgromadzenia była zaprowadzona Munsztra do Szkoł; wszelako, że ani tyle ochoczych do niey, co teraz, niedało się widzieć Uczniów, ani tego mieć nie można było, czego wyciąga po części przynaymniey ćwiczenie w Trybie Woyskowym; zaczym nie można było ani wszystkich Uczniow pod tęż Edukacyą podciągać, ani Regimentu, Batalionów, kompanii formować, officierów stanowić itd. — Teraz zaś postrzegłszy Zgromadzenie prawie we wszystkich uczniach wielką chęć do takowego Ćwiczenia; przeto ułożyło z wszystkich klass Uczniów Regiment z ośmiu kompanii i dwoch Batalionów składaiący się. Kreowani są Officyerowie, Unterofficyerowie, i ci w Dni wolne od nauk szkolnych uczą się obrotow żołnierskich. — Lecz ponieważ taki podział, i takie Urządzenie, które dopiero prawdziwey korzyści spodziewać się każe, nie może się obeyśdź bez bębnów, Fletow i broni; przeto Zgromadzenie zanosi żądanie do Przesławney Szkoły Głowney, aby raczyła z Funduszu Łobzowskiego wyznaczyć na te drobnieysze requisita a koniecznie potrzebne złł 200, i oraz aby zaleciła Kassie wydać ✠ 60 na zadatek zrobienia broni ręczney w końskich, którą Zgromadzenie starać się będzie sprowadzić, tę potrzebuiącym Uczniom sprzedawać, a za sprzedaną nazad Kassie pieniądze na zadatek wzięte powrócić. O to tedy Zgromadzenia Osoby Szkoł Przygłownych Krak: maią honor Przesławney Szkoły Głowney w tey nocie, upraszać, i na to Rezolucyi oczekuią.

Dan na Sessyi Zgromadzenia Szkoł. Pr. Kr. Dnia 2. Lutego 1792 Roku.

A. Simonowski Prfr Wymowy Subtilis Lub.
Mecherzyński Prfr Kl: II.
mpp

M. Dymidowicz Prfr Mat:
W. Kłossowski Prfr Fizyk
J. Sołtykowicz Prfr Prawa
A. Hussarowski Prfr Kl. I.

251 v

252v

107

~~141~~
253

Wielmożny Pan Podrodzieja

Kommissya w przedanych dawniey od Szluty 96 kop
Ustach iey dochodu a teraźnieyszym znalazły
Dyfferencyą w do Summ z iednego roku przeci-
wieńcy między sobą niezgodnych, nayprzeregulowanie
Talowych rozkazała Kancellaryi ferier, w przy-
czynie tu Tabelli dla objaśnienia się wtey rzeczy
przedać do Szluty Złotowey— Ieżywam przy-
ney mi Reverendencyi y na rzecz iey zostaie
Rok ad referendum Szlute 96 odesłać
Resztuię z powinnym uszanowaniem

Wromysława 96

Regencyi Kraiu

F. Labiński

q 4 Febr. 1792 R

253 v

254v

113

~~142~~
255

Nota

1º Xdz. Zygmunt Alexander Nałęcz Włynski Akademik wysłużony doprasza się Przeświętney Szkoły Głowney Koronney o Wydanie Urzędownego Zaswiadczenia sprawowania się swego, i Prac łożonych cięgiem w Akademii lat dwadzieścia dwa w Szkołach Nowodworskich i po rozmaitych stopniach od Tysiącnego Siedmsetnego Szescdziesiątego Roku. Za ktorą nieodwłocznie pozyskaną łaskę oswiadcza winną wdzięczność i uszanowanie. Dat. dnia dwudziestego Siodmego Lutego Roku Panskiego 1792

255v

256 v

Nota

do Przeswietney Szkoły
Głowney Koronney.
Xa Wyrzykiego.

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Województwa i Powiatow Poznańskiego i Miedzyrzyckiego.

1º Gdy iest prozba do Kommissyi Naszéy Woiewodztwa i Powiatow Poznańskiego i Miedzyrzyckiego, od JP.a Jozefa Marciszewskiego, aby interessowanie swoie za Nim uczynic raczyła, do Przesławnéy Szkoły Generalnéy Koronnéy, widząc Jego żądanie bydź słuszne i sprawiedliwe wynikaiące z powodu Dobra i Potrzeby Krayiu Swégo; zaczym ma Honor do Przesławnéy Szkoły Generalnéy Koronnéy nieść ninieysze swoie Interessowanie, z uczynioną poniżéy Remonstracyą:

JP: Jozef Marciszewski Edukuiąc się Lat kilka za Granicą iako i w Krayiu Swoim w Umieiętności Jeometrycznéy, aby przez to iako Rodak mogł się stać użytecznym Oyczyznie, chcąc oraz zapewnić Publiczność o niezawodnéy doskonałości swoiéy. Doprasza się Przesławnéy Szkoły Generalnéy Koronnéy, za którym i Kommissya Swoia ma Honor czynić swoie Interessowanie; Aby dla większego zapewnienia o Umieiętności Jego /: iaka się okaże :/ oraz dla umnieszenia Jemu Kosztow, przez tak daleką Podroż, raczyła Przesławna Szkoła Generalna Koronna Examinowanie Jego w Zgromadzeniu Poznańskiém wyznaczyć; po uczynionym przez siebie Examinie mogł przyzwoite Judicium pozyskać, za którym wydanym /: gdy Umieiętności Jego odpowie :/ mocen był Przywileiu sobie poszukiwać. Działo się w Poznaniu, na Sessyi, dnia 10go Lutego 1792.

Jan Nepomu: Leszczyc Dobrzycki Prezyduiący mp

257v

258v

132

144.
259

NOTA

Do P. Szkoły Gł. Koron.
Dnia 1° Marca R.u 1792.
przez niżey podpisanego
podana.

1° Wiadome są P. Szkole Gł. okoliczności losu moiego, który mię, iak się spodziewać należy, czeka, iż się potrzeba będzie przenieść na Beneficium dane mi iako wysłużonemu Akademikowi z Woli P. Szkoły Gł., która dobroczynność dozgonną wdzięczności Pamięć w mysli i Sercu moim zawsze odnawiać będzie. A że to Beneficium iak iest szczupłe w dochodach swoich, tak z słuszności Prawa winno opłacać do Skarbu Rzplitey 10ty grosz, Subsidium Charitativum, Dymowe, Rekruta, Sypkę do magazynu woyskowego; nadto zastępować potrzeby Kościoła, opłacać ludzi Kościelnych, Dyrektora Szkółki bez funduszu będącey, służących na Probostwie i onych żywić: Przeto, nie tylko nie iest wystarczaiące do przyzwoitego wyżywienia Proboszcza, ale nawet koniecznych i nieuchronnych potrzeb Jego prawie zastąpić nie potrafi. Pracowałem Lat blisko 20 w Akademii w nadzieię tylko na ówczas przyszłych względów; pracuię Rok Dwanasty z woli P. Szkoły Gł. w Szpitalu, dzieląc się wyznaczoną mi szczupłą Pensyą Złł Pol. 700. z przybranym Kapellanem; gdyż bez pomocy w dopełnianiu wielorakich obowiązków Szpitala sam ieden wystarczyć nie mogłem. Wydałem po mimo tego

własny

259v

własny oszczędnie zapracowany
grosz na wyreparowanie wielkich
pustek Kościoła i Szkółki, nayprz
ku chwale Bożey; powtóre: żeby u
niknąć przyczyny do mowienia, iż
Kościoł Akademicki w Olkuszu iest
przydkiem spustoszeniem. A że
dokończenie Fabryki potrzebuie ie
szcze znacznego wydatku; wypada
łoby zatym, upraszać P. Szkoły G
aby ta iako Kollatorka dała mi
w tey okoliczności iakową pomoc
Z tych więc powodów niosę proz
moię do P. Szkoły Gtt. o wyznacze
nie mi przyzwoitey iako wysłuż
nemu Akademikowi Emerytury
maiąc zaufanie; iż podług wymie
ru słuszności P. Szkoła Gtt. raczy się
przychylić Łaskawie do żądania
moiego, i nie dopuści tego, abym
przy schyłku dni życia, iakiego m
Dobroć Boska pozwoli, miał bydź
puszczony na los żebraka. Te
moie iasne tłumaczenia się oddaię
pod roztrząśnienie P. Szkoły Gtt.
którey z naypowinnieyszym Usz
nowaniem iestem dozgonnie obo
wiązany. X. And: Czucki mp

260v

122

Kolle
nie
natu
Dzie
Tomy
to za
Głow
moc
Z
hon

145.

122

261

Działo się na Sessyi Kollegium Fizycznego Szkoły Głównéy Koronnéy Dnia Dziesiątego Miesiąca Marca Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt drugiego –

Kollegium Fizyczne Szkoły Głównéy koronnéy na przełożenie Jmć P. Franciszka Scheidta Profesora Chemii i Historyi naturalnéy względem potrzeby sprowadzenia kontynuacyi Dzieła: Jones Plantarum Variarum, którego pierwsze Tomy znayduią się w Bibliotece Szkoły Głównéy, pozwoliło zapisać brakuiące Tomy, i razem przyięto uwagę do Szkoły Głównéy, aby koszt na sprowadzenie takowéy kontynuacyi mógł być z funduszu Szkoły Głównéy opatrzony –

Z Protokułu Obrad Collegii Physici Szkoły Głównéy koronnéy wypisano i wydano –

Joseph Czech Sekretarz Collegii
mpE

261v

262 ✓

133 #

146.
263

Przesławna Szkoło Głowna Koronna!

Dwunastoletnie zasługi moie bez przerwy w Stanie Nauczycielskim, dawniey ucząc Prawa, a teraz Klassy II, ścisłe dopełnianie obowiązków tegoż Stanu, w czem się odwołuię do Raportów Jeneralnych Wizytatorów, nadto szczupłość pensyi Professorskiey na utrzymanie siebie i dwóch braci rodzonych w tuteyszych Szkołach kosztem mym edukuiących się, a z żadney strony naymnieyszego wsparcia nie maiący, ośmielaią mnie nieść głębokie prożby do Przesławney Szkoły Głowney o konferowanie mi Urzędu Seniora Bursy Jurisperitorum. Dobroczynność takowa, a skutek prożb moich, postawi mnie w losie pewnieyszym, i przystoynieyszego siebie utrzymywania /: bo dla niedostatku służącego nawet nie trzymam :/ i lepszego dopomożenia braciom moim do dalszey Edukacyi —

Dnia 12 Marca Roku 1794.

M. Mecherzyński
Prof. Kl: II.
mpp

263v

264v

Działo się na Sessyi Zgromadzenia Szkół Przygłownych Koronnych Dnia 12 Kwietnia Roku 1792 —

2do Złożone było Posiedzenie względem ułatwienia zaniesionego do Zgromadzenia żądania przez Obywatelów Woiewodztwa Krakowskiego, aby Uczniowie Szkół Przygłownych z Delegacyą imieniem Młodzi tegoż Woiewodztwa wysłani bydź mogli do Warszawy na Obchod Dnia 3go Maja —

Resultatum.

Co do drugiego Punktu — Zgromadzenie wszedłszy w żądanie Obywateli, i znalazłszy uskutecznienie iego iuż to do inspirowania w umysły Młodzi miłości Oyczyzny, i żywszego uszanowania ku Rządowi, iuż to ku nieomylnemu iey pożytkowi przez oglądanie w Praktyce skutków Moralnego Oświecenia nayblizey zmierzaiące, iuż do honoru i dobra Stanu Nauczycielskiego wiele pomóc mogące; osądziło za rzecz pożyteczną, a słuszną przychylić się do wspomnionego Obywateli żądania; i tym końcem zezwoliło na proponowanych przez nich Uczniów, iako nayprzydatniey czuć, oszacować, i opowiedzieć po nayprędszym powrocie, Swym Kollegom mogących wspaniały Obrządek Dnia 3ciego Maja — Ci zaś Delegowani są w liczbie trzech: Stanisław Cieński Uczeń Klassy IV Starościc Dzwinogrodzki — Karol Chwalibóg Woyszczyc, i Sędzic Krakowski Uczeń Klassy V — Kaietan Morykoni Uczeń Klassy VI. Czesnikiewicz Podlaski —

Ant: Himonowski Prof. wymowy i Pro-Rektor Szk: Kor. mp
J. Sołtykowicz Prof. Prawa.
W. Kłoszowski Prof. Fizyki.
M. Dymidowicz Prof. Matematyki
M. Mecherzynski Prof. Kl: II mp
A. Hussarowski Prof. Kl: I mp

Z Protokółu Obrad Szkół Przygłownych wypisano i wydano.

M. Mecherzynski trzymaiący Protokół mp

265v

Extrakt z Protokołu
Obrad, Szkoł Przygło-
wnych Koronnych
Zgromadzenia Na-
uczycielskiego: w mate-
ryi delegowania Uczniów
na Dzień 3ci Maia 1792

d. 21. Kwietnia Ru 1792

266 v

115

148
267

Kommissya Porządkowa Policyina Cywil-
no-Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego
Powiatow Krakowskiego Proszowskiego
i Xięstwa Siewierskiego —

Z mocy Prawa pod Tytułem Kommissyi Porządko-
wey &c. Dnia 15go Grudnia Roku 1789go w Warsza-
wie Oblatowanego; w Rozdziele o Materyi Ekono-
miczney Woiewodzkiey w Punkcie Osmym maiąc
sobie zalecono aby Fundusze na Edukacyą Młodzie-
rzy poczynione, skutkowane były. — Pod Dniem
24. Marca Roku ninieyszego, Kommissya Nasza
uczyniła Rekwizycyą do wszystkich JchMć Xięży
Proboszczow i Plebanow w Obrębie Miasta Krako-
wa zaiętych; aby Ci Kommissyi Naszey na Dniu
Dziesiątym Kwietnia złożyli Opisy dokładne
Funduszow na Edukacyą ubogiey Młodzierzy po-
czynionych; tudziesz iak te obracane dotąd bywały
czyli te, iuxta mentem Fundatorow użyte były. — Po-
dobne Rekwizycye Kommissya do Szlachetnego
Magistratu uczyniła. — A że z złożonych Raportow
i Opisow, Kommissya dostateczney Informacyi
mieć dotąd nie może; sądząc iż te naydokładniey i
nayjaśniey od Przesławney Szkoły Głowney zasią-
gnąć może, ma honor więc te złożone Opisy Przesła-
wney Szkole Głowney kommunikować, rekwiruiąc
Ją; aby raczyła Onez przezreć i zweryfikować,
przez umyślnie na to delegowanych Wizytatorow,
i Kommissyą Naszą w tey mierze oświecić, iak tyl-
ko nayzręczniey Przesławney Szkole Głowney Koron-
ney będzie — Działo się w Krakowie na Sessyi
Kommissyiney Dnia 17go Miesiąca Kwietnia
Roku 1792go

Alex Letowski Stol: Wkrę Kom: Prezydyiący mpp
Mikołay Gostkowski Komissarz
Jt Sebastyan Dembowski Kommissarz mpp

268v

Przeswietna Szkoło Główna Koronna
Wielmożni Panowie i Dobrodzieie!

1149.
269

Znam bydź obowiązkiem moim uwiadomić Przeswietną Szkołę Główną: że W. JP. Jan Witwicki Professor Fizyki w Szkołach Wydziałowych Winnickich, dla Swoich Talentów rozumu i Serca, pozyskał tyle Zaufania u Ludu Mieyskiego dawnego, a Szacunku i poważenia u Obywatelów Woiewodzkich w Księgę Mieszczan przyiętych; iż na Obradach ogólnych, dnia Czternastego tego Miesiąca odbytych, iednomyślną Zgodą Prezydentem Miasta Winnicy obranym, i ogłoszonym został.

Czyni to z iednéy Strony Honor Stanowi Akademickiemu, maiącemu w Nauczycielach z Kandydacyi wyższych Osoby i do piastowania Urzędów zdatne, i zaufania warte. ale z drugiéy Strony przynosi Szkodę; że postrada tak zacnego Professora; na którego mieysce Szkoły Winnickie Nauczyciela Fizyki od początku Roku Szkolnego potrzebować będą.

O czém uwiadomiwszy łaskawéy poleca mnie Protekcyi

Wielmożnych WPanow Dobrodziejow

nayniższy sługa:

X. E. Łopiel Broszniowski STD. Rektor
Szkoł Winnickich mpp.

w Winnicy 1792. 20. Aprilis.

269v

270 v

Do Prześwietney
Szkoły Głowney Koronney

w Krakowie

no

271 150.

Rapport do Szkoły Głó: Koronę Dnia 22. Kwietnia Rú 1792. przez niżey podpisanego uczyniony.

1º Maiąc zlecenie, iako Prokurator Szpitalowi od Roku 1780. z woli Szkoły Głó: służący, abym W. JX. Mieroszewskiemu Administratorowi Dochodow Szpitala S. Łazarza tymczasowemu, oddał Rezolucyą P. K. Policyi O. N. dysponuiącą wypłacić do Kassy Szpitalney Summę złł: Pol: 8000. tudzież Konkluzyą z posiedzenia Szkoły Głó: wydaną, mocuiącą mnie do odebrania wyżey rzeczoney Summy; włożony na mnie obowiązek dopełniłem, lecz W. JX. Mieroszewski nie tylko na tak wyraźną P. K. Policyi O. N. dyspozycyą Summy złł: Pol: 8000. nie wypłacił, ale nawet na trzykrotne dopraszanie się o finalną w tey okoliczności odpowiedź, żadney, ani affirmativè, ani negativè dać nie chciał.

X. And: Czucki Pr mp

271v

272v

128

Gdy
wski
stw
woda
stau
tera
Sum
dusz
ażeb
Sum
Głów
w t
tylu
pow
Ra
cych
iewo
podł
wam
Im

w Warszaw
z 28 Kwietn
Roku 179

128

151. 273

Clarissimi Viri Scholæ Principis Regni

Gdy w Tranzakcyi względem Tęgoborza z JW. Woiewodą Krakowskim położony iest warunek, że za upatrzonym bespieczeństwem, z wiadomością Szkoły Głowney, może tenże JW. Woiewoda Krakowski opłacić Summę na rzeczonych Dobrach zostawioną: niemożna przeto czynić trudności w zachodzących teraz żądaniach tegoż JW. Woiewody chcącego wspomnioną Summę podnieść. Znam, że niemoże być lepsza lokacya funduszowa, iak u tego Godnego Senatora; atoli wątpić nienależy ażeby JW. Woiewoda równie innej bespiecznej dla tyże Summy lokacyi nieokazał. Jak w każdym czasie Szkóła Głowna powinna iednać sobie Przyiaciół, tak tym barziey w teraznieyszym, kiedy cały Stan Akademicki doświadcza tylu sobie niechętnych, a może i danym do tego przez siebie powodem; nietrzeba za tym tych liczbę sobie pomnażać. Radzę więc i obliguię wszystkich WWMM Panów wchodzących do obrad Szkoły Głowney, abyście to żądanie JW. Woiewody uskutecznić chcieli, zachowuiąc wszelkie ostrożności podług Prawa względem Lokacyow funduszowych: spodziewam się, że już dalszych w tym kwestyi niebędzie. Życząc Im wszelkich powodzeń zostawam z przyzwoitym szacunkiem

W Warszawie
dnia 28 Kwietnia
Roku 1792

Clarissimorum Virorum
Scholæ Principis Regni
addictus ex corde et ad officia
paratissimus
M. Pr. Pol. Princ. Regni

273v

274v

Przeswietna Szkoło Głowna Koronna.

Nie szukam innej za sobą zalety, nad
moie noty ktore dawniey miałem honor od
ie P. S. G. K. i o co to skłoniło Przeswietną Sko-
łę do aprobowania poźnieyszych Kontraktow
dla mnie, nad tą gdy Przeswietna Akademia ra-
czy się zastanowić przyczyną, uzna iż i w tym
przeciągu zasłużyłem sobie na tę samą wzgl-
ędność, a przekładaiąc dobro swoie stałe nieraczy
mnie usunąć od dalszey tenuty Xiężniczek.
Może mnie cudza niełaska oczernia iż pon-
ktu w Kontrakcie w przestawieniu Folwar-
ku niedopełniłem tego samego wzywam na świad-
ka, niebyłże materyał na podmurowanie świe-
żony i przygotowany, niebyłoż tyle moich not
proszących o drzewo, odebrałżem aby iedną nie-
tuyą, zaś tylko kilka wyprosiwszy dębow te swoim
kosztem wyciąwszy do innych dobr przemocą za-
brano, mogłżem ia Folwark przestawić nie
maiąc drzewa nowego, ktoren gdybym był tyl-
ko rozborzył, iedney części postawiłbym niedołał
wszak ci co gorsza młyn od 10 lat z ktorego 250
miałem podaney intraty gdy zupełnie zpadł
a woda inny nurt robiwszy, gdzie nay większym
kosztem innego na tey wodzie utrzymać nie można
było, podawałem tylekroć noty z poźnienia nie
powetowaną szkodę aby młyn postawić, od czasu
do czasu odwlekaiące odbierałem wzbudzę, abym
ias i tu dał dowod, nieoszczędziłem moiey expensy

275 v

postawiołem młyn wygodny utrzymałem choć kosztownie iaz, i dotąd choć cudze iak się zdaie psować ręka iaży, aleli przypadkiem oby dwoch młynow silnie zapobiegam, nie wyliczam innych dowodow ktore za mną obstawać będą, ale idę po sprawiedliwość do Tey Magistratury ktora publicznosc zachęca do Przykładow

Przeswietney Szkoły Głowny Koronny

Nayniższy Sługa
Tomasz Wsłkowski

Dnia 8go Maia 1792 w Krakowie

276v

Kommissya Porządkowa, Cywilno-Woyskowa, Województwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego Proszowskiego i Xięstwa Siewierskiego —

Przez Troskliwość wpoienia w Serce i Umysł, każdego Obywatela tego istotnego przekonania iakie rodzi się z gruntowney Wiadomości Praw Krajowych osobliwie w tych gwałtownych Okolicznościach ktore dążąc do zamiarow pospolitey Obrony przez wzbudzenie Szlachetnego Zapału stać się maią naysilnieyszą Tarczą na odparcie wymierzonych przeciw nam zamachow. Gdy odebrała pod dniem dzisiayszym Uniwersał od N.N. Rzeczypospolitey Stanow obwieszczaiący o Prawach w zamiarze pospolitey Obrony uchwalonych ten chcąc do iak nayprędszey powszechney każdego Mieszkańca w okręgu swego Wydziału podać Wiadomości umyśliła go drogą Druku rozgłosić w czym gdy szczupłe Dochody Kassy Kommissyiney, kosztu łożyć Jey ubliżaią — Doprasza się Przesławney Szkoły Głowney Kor: aby Raczyła zalecić swey Drukarni za Dar Wspaniałey Offiary, ktora i przez ten sposob w Xiędze Pamięci wydać się może wydrukowanie rzeczonego Uniwersału za Czas naykrotszy i zezwoliła odtąd aby Ustawy ważnieysze NN: Seymuiących Stanow, iako też rozrządzenia Przeswi: Kommissyow Rządowych /: ktore za konieczne do rozdrukowania uznane będą :/ na Jey koszt mogły bydź drukowane — Czyn takowy utwierdzi tym mocniey Wdzięczność i Szacunek, ktorych przez tyle =

= Względow

277v

Przesławna Szkoła Główna Kor: w całey Powszechności a szczególniey Obywatelow tego Województwa Żywe odbiera Dowody — Dan w Krakowie na Sessyi Kommissyiney dnia 26. Maja 1792 Roku

X. Seb: H: Sierakowski Kustosz Kon: Poss Prezyduiący
Jk Stumpka Kommissarz
Adam Paprocki Kommissarz
Mikołay Gostkowski Komisarz

278v

124

Tenutaryusz Dobr Szczepanowic na Kommo=
nikowane sobie pod dniem 24. Czerwca ponkta tak dele=
gowanym od Szkoły Głowney Koronney, iako też od Prze=
1° swiętney Kommissyi Edukacyiney ninieysze ma chonor zło=
zyc tłomaczenie.

Nayprzod Nie moze stosować do swoiey Dzierzawy
Ponktu pierwszego z tego powodu. Iz Szkoła Głowna
Koronna zabespieczywszy rezolucyą swoią pierwszych dni
Maja na Sessyi zapadłą pomienionego Tenutaryusza
Kontrakt, przedłuzyła do Roku Possessyą in statu quo
nie podaiąc zadnych nowych Kondycyi, a to na szano=
wne JO. Xcia Prymasa interessowanie do Szkoły Gło=
wney Koronney listownie pod dniem 28. Kwietnia Zanie=
sione. Niespodziewa się przeto, aby był ciągnionym
do podeymowania wyzszego Podatku do Dziedzicow
regulującego się nad Ten, ktory iuz z umowy słowney z
Szkołą głowną Koronną dziesią procento w zeszłym
opłacił triennium, sama bowiem słuszność do zatwier=
dzenia Urzędowney Deklaracyi pośredniczyc mu powin=
na, od nie wczesnych zaś Propozycyi, ile do wypełnie=
nia nie podobnych, a Rezolucyi samey Szkoły Głowney
Koronney przeciwnych uwolnic.

Co do drugiego Czwartego, Piątego y Szostego. Te
iako zgodne są z obowiązkami Kontraktu, tak Je ztrzy=
mać y zyscic Tenutaryusz iest obowiązany, oprocz w
Czwartym Ponkcie umięszczonego Bydła, ktorego gron=
towego nie masz za swiadectwem Inwentarza przy obię=
ciu Possessyi zpisanego.

Co do trzeciego, Doswiadczyła iuz Szkoła Głowna Ko=
ronna powolność Tenutaryusza, gdy w dawnieyszych
latach z ramienia swoiego zesłała Geometrow, y Ci
Dzieła swoiego, bez wszelkiey przeszkody dokonczyli,
w Woli y teraz Szkoły głowney Koronney powtorzyć
sobie zamierzoną robotę bez naymnieyszey iako y da=
wniey dla Tenutaryusza nadgrody.

Nakoniec stosuiąc się do żądania Przeswiętney De=
legacyi, nie uchyla się Tenutaryusz podać realną Ta=
bellę Wysiewow Tychże Dobr y Zebraney w kopach
Krescencyi y tę przesłać na Ręce Delegowanych.

Dan w Krakowie 27. Czerwca 1792. Roku.

Jozef Wielogłowski
mp

279v

280v

127

127

155.
281

Przeswiętna Akademia Krakowska.

1º Zaczęty Process od dwudziestu kilku lat przez dawnieyszych Dziedzicow Janikowie z Przesławną Akademią Krakowską iako Dziedziczką Dobr Nasiechowic o Lasy Lipie y Miechowka zwane, y kosztem niemałym oboiey strony prowadzony, na koniec na kompromissie zapisanym przez strony oparty, gdy dla upadłego terminu dopiero wspomnionego kompromissu dotąd niewziął konca, niżey podpisany ma honor upraszac Przeswiętney Akademii Krakowskiey, aby tak dla uniknienia kosztow prawnych, iako dla zbliżenia sprawiedliwosci, raczyła przychylic się do zapisania powtornie Sądu polubownego, o co Dziedzic Janikowie ztym większą ufnoscią ponowia prorbe swoią im bardziey przekonywaną o dogodnosci czynioney propozycyi dla obydwoch stron.

Że zas niżey podpisany dla dopełnienia obowiązkow swoich musi w krotce do Warszawy powracac uprasza przeto iak nayusilniey Przeswiętney Akademii o iak nayrychlysze przyspieszenie konca tey sprawy. Dat. w Krakowie d. 28 Czerwca 1792. Antoni Michalczewski.

281v

282 v

Nota

Do Przestawney Akademij

Krakowskiey.

131

156. 283

Niżey podpisany iako teraznieyszy Dob: Części Wsi Biały Grotowizna zwaney Dziedzic stósuiąc się do Tranzakcyi w Roku 1750. między Przesławną Akademią Krak: Kollegium Większego żiedney a niegdy WW. Stefanem y Janem Włynskiemi teyże Części Dziedzicami z drugiey Strony zawartey Awizacyą względem wyliczenia Summy Przesławney Akademiy należącey się ostrzegaiącey, awizuie też Przesławną Akademią Krak: iż Summę iakowa Jey się należeć okaże, po ułatwieniu się we wszystkich pretensyach wyliczyć ofiaruie się y tę prezentować będę oraz Intromissyą do teyże Części co do samego dziedzictwa brać będę. Co zaś do Possessyi albo do rozsądzenia się albo przyiacielskiego Ugodzenia tęż Przesławną Akademią zostawuię, którą to Awizacyą dla większey Jey wagi y pewności ręką własną podpisuię. w Krakowie dnia 28. Mca Czerwca 1792 Roku

Tomasz Przyborowski

283 v.

284v

126.

126.

157.
285

Przesławna Akademia Krakowska

Kiedy Przeswiętna Akademia chciała
1º pierwey rozpatrzyć się w dokumentach
ewinkuiących pretensye Dziedzica Ja-
nikowic do Lasu w kwestyi będącego,
nim wezmie determinacyą względem
proponowanego Kompromissu, y na
ten koniec Deputacyą z pomiędzy
siebie wyznaczyła, nizey podpisany
iak nieunika niczego cokolwiek
do obiasnienia sprawy moze bydz
potrzebnego, tak chętnie wszystkie
papiery do tego interessu sciągaią-
ce się odda pod rozwagi Przeswię-
tney Deputacyi, ma honor tylko
upraszac aby dopiero wspomniona
Deputacya była umocowana, albo
do zrobienia ugody Przyiacielskiey
ieżeli tego potrzebe znaydzie, albo
do zapisania Kompromissu y Super-
arbitra, ktorego wybor nizey pod-
pisany oddaie Przesławney Aka-
demii Krakowskiey Działo się
w Krakowie d. 2. Lipca 1792.

Antoni Michalczewski

285v

Nota

do

Przestawney Akademyi

Krakowskiey.

1987

Aug: 174

158
287

Prześwietna Szkoło Głowna

1º Zapewniony iestem z wielu dowodów, że WJX. Broszniowski, przy zdaniu Pro-Rektoryi Łuckiey, szczernił mię niesprawiedliwie w Xiędze wziętey teraz do Krakowa, na zeszłey Wizycie. Jeżeli byłem występny w obowiązkach lub obyczaiach, miał prawo i obowiązek napominać mię i strofować, iako Przełożony, a nieposłusznego donieść Zgromadzeniu, a nayszczególniey Wizycie Jeneralney. Lecz wzywam na świadectwo wszystkich WW: Wizytatorów, że na żadney Wizycie o niedopełnianie obowiązków lub gwałcenie obyczaiów, od nikogo obwiniany nie byłem. Dopiero sam WJX. Broszniowski na Elekcyi Wydziałowey, z powodu fałszywego mniemania, żem mu do Rektoryi Wołyńskiey przeszkodził, przy zdaniu Pro-Rektoryi Łuckiey, targnął się niesprawiedliwie, na szczernienie sławy moiey, ktorą ia gdy więcey nad życie

287v

szacuię więc upraszam Prześ: Szkoły Głowney, było czernidło, piątno iawne zemsty i skrzywdzoney niewinności moiey, wymazane zostało. Będę wdzięczny nieskończenie iako

Prześ: Szkoły Głowney

prawdziwy i nayniższy sługa

A Truszyński P: S: L mp.

w Łucku dnia 7. Sierpnia 1792.

183

159.
288

Wielmożny Mći Xiąże Szkoły Głł. Rektorze
Przesławna Szkoło Głł. Koronna

Powolnym będąc przełożeniom Delegowanych Osob, chcących Zastępcę mego zatrudnić nieprzerwanym Obowiązkow Prorektora dopełnianiem, ustąpiłem w całey obszerności tychże Obowiązkow, nie mogąc razem oddzielić Pensyi, do tychże przywiązaney. Pozostała mi tylko chęć i gorliwość pracowania, iako włożonemu dawno w tę drogę, wszakże pozostała mi wspolnie i słabość. Łożę wszystkie starania na to, abym odzyskał zdrowie, i w tym Szlachetnym Stanie usilnie na dal pracował, z tym wszystkim, że od wielu okoliczności, a między innemi, od opatrzenia także nieuchronnych w tym celu wydatkow, powrot utraconego zdrowia zawisł, poważam się zatym iak naypowinniey upraszać Szkoły Głł. aby raczyła swą nademną rozpostrzeć Opiekę, obmyslaiąc łaskawie sposob, zmnieyszoney, powiększenia Pensyi.

Dnia 1. Pazdziernika, 1792 Ru

X. Franciszek Maraszowski mpp

289 v

Nota

Do Szkoły Gł: Koronney.

3

184 160. 290

Wielmożny Mći Xięże Rektorze

Przeswiętna Szkoło Głowna Koronna

Wakuie w Kollegiacie Wszystkich Swiętych Kanonia pod Tytułem 4. Ewangelistow Kollacyi Przeswiętney Szkoły Głowney; Przez lat dwadziescia dwa w stanie Akademickim pracowawszy; a w szczegolnosci na Urzędzie Professora i Pro=Rektora Szkoł Pinczowskich przez lat dziesięć ciągle przy szczupłey Pensyi bywszy; biorę smiałosc zanieść prozbę moię do Przeswiętney Szkoły Głowney o Nayłaskawszemi Konferowanie rzeczoney Kanonii; Powinnoscią moią będzie znac się do nayżywszy Wdzięcznosci, ktorą iako Nayuroczysciey zaręczam.

R.P. 1792.

Dnia 5. Pazdziernika

X. Michał Kaminski Filozofii Doktor, przy Kosciele Archi-Prozbiteralnym Penitencyarz.

290 v

291v

Nota

Do Przeswietney Szkoły
Głowney Koronney

181

161.
292

Wielmożny Mći Xięże Rektorze
Przes. Szkoło Głowna Krakowska!

Niebył Akademikiem nieboszczyk JX. Gogulski, po ktorym zawakowała kanonia w Kollegiacie WW. SS.

Lubo i ia nienależący do Korpusu Przes. Akademij, atoli iednak debrze znajomy iestem z Funkcyi Komputysty, ktora niegdyś sprawowałem przy Jeneralnym Prokuratorze Szkoły Głowney Krakę. W JmXc Marxenie.

Ztąd poważam się dopraszać o kollacyą wakansu wzwyż wspomnioney Kanonij — Zachować wdzięczną pamięć tey dla mnie względnosci, będę miał za stały obowiązek — Dan w Krakowie d. 6. Obris 1792.

Mathias Dziewonski
Publicus & Montis Pij Notarius

292 v

293v

186 162 294

Konfederacya Woiewodztwa Krakowskiego

Uwiadomiona o Offierze ktorą Przesławna Szkoła
1° Głowna Koronna oświadczaiąc bezpłatne Drukowa-
nie wszelkich Uniwersałow i rożnych rozrządzeń Kon-
federacyi swey uczyniła, nie może uchybić wyraże-
nia za tę Obywatelską Przysługę Wdzięczności, ktorą
tym Oświadczeniem w Aktach swoich chce mieć
zapisaną. Tym czasem zas rekwiruie JMć Xiędza
Prefekta Drukarni, a żeby pospiech Drukowania
podległym sobie zalecił i liczbę wydanego iuż na
Druki Papieru z uwiadomieniem o Cenie Jego do
Kancellaryi swey dla odebrania Należytości ode-
słał, i na dal w potrzebach Papieru za Zapłatą
dostarczał. Dan na Sessyi Konfederackiey
Dnia 8go Października 1792go Roku

M. Walewski
Marsz: konfe: Wdztwa Krakow

III

Przesławney Szkole Głównej Głównej Koronney za pozwolenie Drukarni oświadczenie podziękowanie z Rekwizycyą przedłużenia nadal Tegoż pozwolenia

295v

185

163

296

1 GR SR

Prześwietna Szkoło Główna Koronna

Prawem dziedzictwa w Roku ieszcze 1787m nabywszy Domu w Mieście Kleparzu stoiącego od Wielmożnego Piotra Konopki, na ten iako pusty y znaki tylko Domu byłego okazuiący Złotych przeszło 12000. wyłożywszy, a tym sposobem do pierwszego przyprowadziwszy go stanu, kiedy znayduię że od Summy Złotych 900. pod na tymże Domie do Collegium mnieyszego Akademickiego na Wyderkauff lokowaney Prowizya za lat siedm zatrzymaną została, ośmielam się zanieść prozby aby gdy przez wyłożenie tak znaczney odemnie Summy Kapitał dla rzeczonego Collegium ubespieczonym został, żadney do reparacyi lubo Wyderkauffnik z Prawa winien iest do tyże przykładać się niemiałem pomocy, wzamian nadgrody od opłacenia zatrzymaney Prowizyi mogł bydź uwolniony, którą na dal corocznie wypłacać starać się będę. — I ta iest prozba moia którey pomyślnego oczekuiąc skutku, mam honor wyznać że iestem z zachowaniem winnego poważania. d. 10. 8bra 1792.

Prześwietney Szkoły Głowney Koronney
Nayniższym Sługą.
Szymon Billewicz

296 v.

Nota Jmć P. Bellewicza o
ustąpieniu Prowizyi od S. K 900.
Col. Minori za lat 7. którą napo-
tym płacić w Integro zaręcza

297v

1792 164 298

Prześwietna Szkoło Głowna Koronna!

Dawne to iest przysłowie, że Nemo sapiens, nisi patiens. co gdy na samym wstępie tłómaczenia się moiego kładę, lubo od nikogo w tey mierze dotąd zapytany nie byłem, atoli z wypadłych okoliczności, iak czuły iestem o moy honor, łatwo z tego, co następuie, wyrozumianym bydź mogę.— Jestem człowiekiem, mam nabyty i naturalny z nienadwerężoną poczciwości cnotą połączony rozum, i dla tego tam, gdzie o moy idzie honor, na który ciągiem przez lat trzynaście w samym tym Wydziale krwawo pracowałem, czuły iestem.— Stracił Franciszek I Król Francuzki w bitwie z nieprzyiacielem wszystko, iak sam wyznał, tout est perdu, ale miał się za szczęśliwego, że honoru swoiego nie stracił.— Żyię ia własne na publiczney Edukacyi Młodzi usłudze straciwszy zdrowie, straciwszy młode moie lata, straciwszy przy talentach moich różne opuszczone szczęścia losy, straciwszy to wszystko, coby mnie iuż dawno podług rozumowania ludzkiego uszczęśliwić mogło, zaprzągłszy się w iarzmo niewoli i przemocy Po-Jezuickie-Akademickie, i po tylu gorzkich kłopotach, iuż na schyłku życia moiego niegodziwym sposobem będąc zmartwionym, ledwo co żyię, który nie na Despotyzm, Submissyą dałem, ale na Prawo, którego ieszcze ogłosić się maiącego nie czytałem, a iużem podług onegoż ogłosić się maiących opisów, nie publicznym kosztem, ale moich Rodziców, z niemałym Substancyi uszczerbkiem, usposobiony sprawować się umieiąc pracowałem z honorem i na honor.—

Nota Jmć P. Bellewicza o Utopieniu Prowizyi od S.K. 900.

298v

Żyię ia, ale życie moie samey równa się śmierci, gdy sobie
przypominam że żyię w wieku oświeconym, wolny w wolnym
urodzony Narodzie, nie w owych wiekach, ani w owych
kraiach, w których pierwey na śmierć wskazywano, a po
tem sądzono, atoli będąc pierwey osądzonym, aniżeli o io
kie przewinienie przekonanym, tego na sobie uciążliwego
doświadczam losu, kiedy bez moiego podług Prawa na sześć
miesięcy zgłoszenia się, bez moiego życzenia, bez żadnego
dotąd przekonania, bez żadnego względu na moie ciągiem
przez lat trzynaście w samym tym wydziale krwawo, wierni
i poczciwie zapracowane zasługi, bez wyznaczenia mi iedne
przynaymniey ze trzech w tuteyszym Kollegium wolney stancyi
i bez wyznaczenia mi nie tylko przyzwoitey, ale żadney na
wet dotąd pensyi, nagle, gwałtownie, i nie w swoim cza
sie, do Emerytury podany iestem. — Zostaiąc ieszcze przed
przed wydaniem Prawa, czyli Ustaw, ustnie zapewnionym,
a po wydaniu Ustaw ogłoszonemi opisami przekonanym
o przyzwoitych na czas dalszy względach, ani nie wyszcze
gólniaiąc wszystkich Rozdziałów i Artykułów w tychże Ust
wach o Uczniach, Nauczycielach, Rządcach, Sądach, Ka
rach, Nadgrodach, i innych tym podobnych, w swoich
opisach zawartych, od żadnych dopełniania w gwałto
wnych nieraz utrzymania honoru Stanu Akademickiego
nie wyłączałem się obowiązków, i z honorem na honor
pracuiąc, własne zdrowia moiego stargałem siły, i w te
czas, gdy iuż sobie nic w innym stanie zapracować
nie mogę, bezwzględnie opuszczony iestem. — Zostaiąc
w takim, za moią szczerość, otwartość, i poczciwość, nędznym
i politowania godnym stanie, i widząc się bliższym śmie
ci, niż dalszego życia, nie prawem ale przemocą uciśnio
ny, zalewam się łzami, a czułym będąc o moy honor

wznoszę myśl i serce do Boga świadka moiey niewinności, kto:
remu moiego polecam ducha, a zemstę wyrządzoney mi w Oso:
bie JX Brosniowskiego Rektora Winnickiego niegodziwym spo:
sobem krzywdy oddaię moiey Oyczyznie, i często owe filozo:
fa poganina powtarzam słowa; dum modo absolvar cinis.
Słyszałem, że JX Brośniowski Rektor Winnicki z innego Wy:
działu tu z pokrzywdzeniem zasłużeńszych narzucony podał
iakieś na mnie Noty, o wydanie tych mi Extraktem iak naypo:
korniey łaskawych Prześwietney Szkoły Głowney dopraszam się wzglę:
dów, dum modo absolvar cinis. Słyszałem, że iakieś na
mnie dawniey wypadły rezolucye, których ani widziałem, ani
czytałem, ani nic dotychczas nie wiem, kiedy, i z iakich powodów
też rezolucye na mnie wypadły, o wydanie mi tego wszystkie:
go Extraktem iak naypokorniey łaskawych Prześwietney Szkoły
Głowney dopraszam się względów, dum modo absolvar cinis.
Słyszałem, że JX Brośniowski w roku przeszłym szkólnym Wy:
pis z Xięgi Obrad Zgromadzenia Winnickiego, w którym siebie
i inne Osoby oczernił, i do Prześwietney Szkoły Głowney prze:
stał, o wydanie mi tego Extraktem iak naypokorniey ła:
skawych Prześwietney Szkoły Głowney dopraszam się względów,
dum modo absolvar cinis. Słyszałem, że Prześwietna Kom:
missya przez swoie łaskawe względy, czego bynaymniey nie za:
zdroszczę, ale łaskawe względy niebię, raczyła tym wyznaczyć
gratyfikacyą, czyli bonifikacyą, którzy ztąd na dwa miesiące
przed Wakacyami wyiechali, którzy niepotrzebnie Szkoły rozpu:
ścili, i dotąd w nich tu lekcyi dawać niezaczęli, którzy przez
to wszystko szemrania i nieukontentowania w Obywatelach
przyczyną zostali, ia tu moich dopełniaiąc obowiązków siedzia:
łem, ia tu siedząc opuszczonych Murów Akademickich pilnowa:
łem, ia tu pilnuiąc tychże Murów, w nadziei pozyskania
względów, w nadziei ieżeli nieotrzymania opuszczoney Rektoryi
to przynaymniey

w nadziei utrzymania się albo w Warszawie albo w Żytomierzu
przy Professoryi, znacznie się ciągiem przez cztery miesiące
w czasie drożyzny i w czasie moiey słabości wyexpensowałem
długów zaciągnąłem, a teraz nie w swoim czasie bez
względnie, nagle, i gwałtownie, bez żadnego dotąd przekonania
bez żadney dotąd pensyi, bez żadney ze trzech w Kollegium
wolney stancyi opuszczony, i niegodziwym sposobem zmartwiony
nie tylko w niemożności załatwienia zaciągnionych długów, ale w ni
możności zapracowania co sobie, i wyżywienia się zostałem: na
fundamencie więc Ustaw za zastępowanie Urzędu Rektorskiego
nie potrzebnie tu przez cztery miesiące opuszczonego, i na fun
mencie Uniwersałów po czterysta Złotych co rok na stół wspó
ny zapewnionych, za niedochodzenie mi tychże przez dwa lata
czyniących kwotę 800 Złtych, o gratyfikacyą, czyli bonifikacyą
iak naypokorniey łaskawych Prześwietney Szkoły Głowney dopraszam
się względów, dum modo absolvar cinis. Ani ia tu opisuię
JX Brosniowskiego, bo nie pamiętam wszystkiego dobrze, bo nie wie
wszystkiego dobrze, iak z innemi mnie osobami opisał, bo dosy
sam samego siebie opisał, iako ten, którego Salustyusz przepo
wiedział, cui bonae partes desunt, dolis atque fallaciis contend
to tylko w czułości będąc przymuszonym wyznać muszę, że
sposoby JX Brosniowskiego tu postępowania nie naylepszą Mu u pocz
ciwych Studentów, cnotliwych Professorów, zacnych Obywatelów
ziednały reputacyą, że ani sama Prześwietna Kommissya Edukacyina, iako poznałem z wielu, w sercach tu czułych sobie
wdzięczności powiększyła, gdy JX Brosniowskiego na czas
dalszy przy Rektoryi Winnickiey utrzymać przedsięwziąwszy
utrzymała, że JX Brosniowski nie ludzką uwodzący się
zawziętością, i z swego Kapłaństwa, i z swego Urzędu Re
ktora, i z swego tytułu Swiętey Teologii Doktora wielu
innych mniey oświeconych gorszący, z pod samey wydobyłby
Ziemi na mnie, gdyby co wiedział na mnie, który dum recte
vivo, non curo verba malorum, iako ten, który szlachetne

szlachetne za młodu od moich Rodziców mam wychowanie, iako ten, który naylepiey znam samego Siebie, iako ten, który poczciwych ludzi i samego Boga mam świadka niewinności moiey, i wyrządzoney mi, że tak powiem, krzywdy piekielney. Ani tu tego Delatorem bydź niechcę, zamilczeć iednak nigdy nie mogę, że JX Brośniowski obelżywemi mnie w obecności Osob Zgromadzenia krzywdził słowami, że JX Brośniowski w obecności Osob Zgromadzenia na Prześwietną Kommissyą Cywilno-Woyskową Powiatu Winnickiego z wysokich Obywatelów, i niektórych moich Łaskawców, i niektórych ze mną acz dalekim krwi związkiem połączonych składaiącą się, a Jego nieludzkiey zawziętości niedogadzaiącą poniedział te słowa „że Kommissya iest głupia", ani tu tego bynaymniey Delatorem bydź niechcę, ale z innemi świadkiem pod poczciwością bydź mogę, że JX Brośniowski Posłów krzywdził, że JX Brośniowski samego JWo Potockiego Generalnego Konfederacyi Koronney Marszałka nie raz w obecności samey Młodzieży krzywdził. Gdy więc podług Ustaw ani się na sześć miesięcy nie podawałem do Emerytury, ani obelżywemi słowami od JX Brośniowskiego krzywdzonym bydź nie powinienem przed podaniem mnie bezemnie do Emerytury, ani dopełniaiąc Ustaw, i przestrzegaiąc sprawiedliwości, takim niegodziwym sposobem, niezasłużyłem się bydź podanym do Emerytury, o że wszystkie JX Brośniowskiego kroki, iako moy honor, na który ciągiem w samym tym Wydziale przez lat trzynaście krwawo pracowałem, i większe w tymże Wydziale aniżeli JX Brośniowski zasługi położyłem, i jeszcze raz powtarzam, iako moy honor, krzywdzące i bezprawne kroki, może do Prześwietney Szkoły Głowney zalewaiąc się łzami, i chwytaiąc się ostatniego wszystkim niewinnie i bezprawnie pokrzywdzonym, i własny honor kochaiącym zostawionego sposobu, flere et manifestari cuique licet, czynię zażalenia,

300v

oraz iak naypokorniey Łaskawych Prześwietney Szkoły Głowney
dopraszam się względów, tak o wysłuchanie i uskutecznienie
wszystkich sprawiedliwych próźb moich wyżey nadmienionych,
iako o politowanie i pozwolenie mi stancyi żedney ze trzech
w tuteyszym Kollegium wolney, i znaydowania się mi tak
teraz, iak wczasie Obrad Wydziałowych na Sessyach,
i odpoczynku na lat dwa z pensyą Professorską na ten
mi rok, i następuiący wypadaiącą, ile dawnieysze przed wyda
niem Ustaw moie usposobionego mnie własnym kosztem po
łożone w tym Wydziale zasługi tego teraz przynaymniey
godne są względu po tylu nieludzkich prześladowaniach
po tylu gorzkich kłopotach, po tylu krwawych pracach
po których cokolwiek wytchnąwszy do czynienia potem da
szey w Edukacyi Młodzi usługi publiczney, która z po
wszechną Obywatelów satysfakcyą, z należytą Uczniów Dan 30
korzyścią przez tyle lat odbywałem, mogę bydź spo
sobnym. Idzie tu cokolwiek dotąd wynurzyłem, o mo
honor, idzie tu o samego Stanu Akademickiego hon
idzie tu o samey Prześwietney Szkoły Głowney, i
o samey Prześwietney Kommissyi Edukacyiney honor.
Jestem słabym na zdrowiu, ale zdrowym na umyśle
i dla tego obszernie z tego wszystkiego, co czynię,
tłómaczyć się nie mogę. Jeden tu Prześwietney
Szkoły Głowney na wszystkie sprawiedliwe próźby moie
wyrok albo mi życie przedłużyć, albo mi życie
skrócić może. Cokolwiek tu piszę, ledwo co piszę,

gdyż żyię, i ledwo co żyię, ale życie może samey równa się śmierci, gdy sobie przypominam, że żyię. Czuię się niegodziwym sposobem bydź zmartwionym, gorzkiemi i prawie krwawemi zalewam się łzami, polecam ducha moiego Bogu, a zemstę moiey Oyczyznie, gdyż żyię, lecz tylko żyię, i iestem

z nayglębszem nazawsze uszanowaniem

Prześwietney Szkoły Głowney
Koronney

nayobowiązańszym i nayniższym sługą

X. Antoni de Wedel Tuczyński Kapica

Dan 30 Pazdz: 1792 w Winnicy.

301v

165

Przes

Słuc
przez
mię
się d
dłużey
dów
się; z
mie
tent
Histo
wa
Stan
słuc
row
pok

Signa
Die

165

165

302

Przeswietna Szkoło Głowna Koronna!

Słuchaiąc Lekcyi Publicznych w Szkole Głowney przez ten ieszcze Rok dla nabycia dalszych umiejętnosci słuchać umyslitem był; ale że okolicznosci do dalszego zycia sciągaiącesię niedozwalaią dłużey bawić przy Akademii tylko prosił Jey względów aby raczyła wydać swiadectwo mey pilnosci; zaczem upraszam iak naypokorniey żebym mogł mieć przez Lwów do Zaleszczyk przysłany Patent z Nauk Fizyki, Matematyki, Mechaniki, Historyi Naturalney, Astronomii Literatury, Prawa Natury, Kanoniczego, Historyi Koscielney, Starozytney, z dołożeniem rzetelnego i pilnego słuchania (w czém WW^mi Jm Panowie Professorowie mogą dadz zaswiadczenie.) O co naypokorniey supplikuiąc zostaię z uszanowaniem

Przeswietney Szkoły Głowney Koronney

Signatt w Zaleszczykach Die 12. 9bris 1792.

Naynizszy Sługa.

Michael Romanowski.

302v

303v

112

Przeswiętne Stany, Szkoły Głowney Koronney
Akademii Krakowskiey.

Xięża Wikaryuszowie przy Kościele Swiętego Floryana w Kleparzu przy Krakowie rezyduiący zyskali Fundusz Summy 12000. Z. P. od niegdy W Jmci Xiędza Czyrnickiego, przez JWō Puszcza na Dobrach Minoga prostym długiem zabespieczoney, od ktorey Prowizyą po 5 od sta w początkach odbierali. Teraz zaś gdy Dziedzice Prowizyą Wikaryuszom do połczwarta Lat zmnieyszyli, Prozbą iest Skrzywdzonych, áżeby Szkoła Głowna, pod ktorey Opieką zostaiemy, y Kościoł właściwie iest Akademicki niezodzielnie z nami o przysądzenie Prowizyi po 5. od sta sądownie czynić raczyła. O co powtarzaiąc Prozby nasze zostaiemy z głębokim Uszanowaniem

Dan w Kleparzu.
d 23. Listopada 1792.

X. Szymon Sobieraysky Podproboszcz
X. Marcin Dybalski Podkustosz
X. Mateus Popczenski Wikaryusz

304v

305v

Co do 1mo Czytany był o Rachunkach Drukarni a 1a 8bris 1791 ad 1m 8bris 1792. Rapport następujący.

143

167. 306

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

Nie mając szczęścia bydź Członkiem tak Szanownego Zgromadzenia, użyteczność, zaszczyt i naypierwszą szczęśliwość Krajowi przynoszącego, znam dobrze iż mi się niegodzi na Posiedzeniu Przesławney Szkoły Główney koronney, publicznie głosu mego podnośić. Lecz uszanowanie którym Umysł móy ku Naukom i Talentom przejęty zostaje, i sprawiedliwość którą czułe Serce moje Cnoćie Ludzkośći i zasługom oddawać i wymierzać umie; dają mi prawo do współ-uczestnictwa bolesnego uczućia, które z smutney utraty tak Zacnego Współ-Członka Swego Cała Przesł: Szkoła Głow: kor: wraz z Innemi Stanami Akademickiemi dzieli.

Straćiła Przesł: szkoła Głow: kor: w Osobie W. JMć X. dza Jdatte k.k.k. Szanownego ze wszechmiar Członka, i wysłużonego Proffessora w nieustaney do zgonu żyćia pracy; Straciła w NJM Przeswiet: Kapituła przykładnego Współ-kolegę, Straciła Młódź znakomitego w Naukach i przykładzie Mentora; Straćiła przyjaźń szacowny Objekt naytkliwszych Serca Związków; straciło nakoniec, ośierocałe ubostwo, Oyca Swego; a Naród Męża, któremu wdzięczność chyba w powszechnym żalu Swego składzie, okazać tylko może.

Przesławna Szkoło Głow: kor: Nie może Ci bydź niemiłym ostatnie Serc czułych wynurzenie ku Mężowi Temu, który w tak krótkiey chwili przeciągu wesołym i wdzięcznym w szrzód Was okrzykiem witany i przyimowany bywał; a chociaż ćień wieczny Byt JEGO ogarnął, Cnota przećie JEGO, Zasługi

i Praca

i Praca skład wieczny w Swiątyni Nauk mieć będą.

Groźny hołd ten składa pamięci Wielkiego Człowieka, który nad Grobowcem JEGO zwykły odbywa obrządek, niecnując Wielkości tey, która jedynie Człowieka nad Innych Ludzi wznosi, przez zbliżanie GO do Doskonałości, lub też Ten, co wymierzonym krokiem przy Trumnie chodząc, wzdycha z wzdychającemi, płacze z płaczącemi, á przykład Zmarłego, żadnego na nieczułym Jego Umyśle nieczyni wrażenia; lub ten nakoniec, który tkliwszym jest na dokonany bieg życia Bliźniego, jak na utratę tak potrzebnego społeczności Ludzkiey Człowieka.

Wspaniałość i przepych pogrzebu zadziwia nieoświeconą prostotę, i daje Jey powód do kilkodniowego jego wspomnienia; martwego Posągu lub wyniosłego kolosu świadectwo, z czasem, już tylko ciekawość przejeżdrającą zaspokaja; lecz prawdziwa Cnota i Zasługa, tkliwszym serca głosem w pośmiertną Potomność przez Wieki z uwielbieniem przesyłaną dla wzoru Innym bywa. — Życie Cnotą rządzone jest naycystszym źródłem chwały Wielkości Człowieka, i zbiorem rzetelnego zysku JEGO, które sam w Sobie bez podziału dzierży, dziewając na Innych pożytek.

„ Francyi Rodu JEGO została chluba; Ostrze zaś JEGO użyteczności
„ zaszczyt. Tamta Oyczyzna JEGO, cenić w Nim zasługę umiała; Ta zaś
„ z Niey korzyści odnosi. Tamta potrzebnego, Ta pożytecznego utraciła
„ Obywatela. Życie krajowi poświęcając, o Sobie Samym zapominał. —
„ Umarł; lecz żyć nieprzestał. . . . . .

Prześławna Szkoło Głoch: Kors: nie mam w zamiarze rozrzewniać Umysły tak słusznym już zaśnione żalem; á wynurzając przed Nią tę dotkliwą boleść czułemu Serca zadaną, poświęcając tę chwilę, Zwłokom zmarłego JEY Wspol-członka, nayprzywitszą mniemam oddać Cześć i uwielbienie Zgromadzeniu, z którego grona umarł teraz jeden Człowiek.

Racz

Racz Przesławn: Szkoło Głown: Korn: ten krok czułości mey łaskawie przyjąć, i uważać go za dowod gorliwego JEY uwielbienia i uszanowania które powszechnie w ceniących JEY Swiatło pracę i Zasługi wpajasz. —

Pisano w Tymbarku Dnia 5go Grudnia 1792. Roku

J^{ni} Sebastian Dembowski Kom: Cyw: Woyska Wdztwa Krakow: mpp.

307v

Do Insynuacyi zamną, Jasnie Oswieconego Xięcia Imci Prymasa, względem przedłużenia mi Kontraktu na Nasiechowice, y Dziewięcioły, do Szkoły Główney Koronnéy, zanoszę prożbę moję, abym niebył oddalony, od téyże Dzierżawy, Gdyż przez Lat Trzynaście, trzymaiąc te Dobra; nietylko żem ich wyreparował, ale nadto: Punktualnie wypłacałem Arende, jako kwitami pokażę. A co więcéy Ofiarę na Siebie przyiąłem. Którą Corocznie kilkąset Złł: opłacam, że zaś niebyłem Awizowany przynaymniéy przed Pół-Rokiem, że nadal niebędą mi puszczone te Dobra. Takwielki Inwentarz, wkilkuset Sztukach; koniach, Owcach, y w Bydle Rogatém, gdziebym podział. Który dla Sterkoryzacyi Płonnego Gróntu musiałem wprowadzić, y dla szczupłości Bydlnéy Robocizny, do Sześciu Płógów Woły sprzągłem.

Pozostała Krescencya, nie wymłocona y nie wywieziona.

Przez Dwa Roki dla potrzebuiących Kmieci Zboża dawane, nie oddane, a co więcéy; że z téy ostatniéy Krescencyi, za zjechaniem na Grónt W: Im: Xiędza Lustratora Dnia 4 kwietnia, z Jego nakazu wydałem: kilkadziesiąt Korcy. Jęczmienia y Owsa Grommadzie, a teraz sam Owies kupuję: na dosianie, y dla koni; a y na ówczas, naymnieyszego namienienia niémiałem, o odebraniu mi Dóbr.

Raczy Przeswiętna Akademia miec wzgląd, na móy ucisk, przez który byłbym zruynowanym, we wszystkim.

To zaś Dobrodzieystwo, winnym mnie nazawsze zostawi do odsługiwania.

Ito jeszcze dodaję, że mám kilkanaście Sztuk Wina, dla którego Piwnicę wyreparowałem Skarpami. Do téyże, Szyię wymurowałem, Drzwi y Schody podawałem.

Niemały y ten Punkt, że przez nierówné Pola, Naywiększe przypadły na ten Rok wysiewy, większe kilkudziesiąt korcy, tak Oziminy, jako y Jarzyny, od tamtych dwóch.

125

169 309

Jasnie Wielmożny Rektorze, Przes: Szkoł. Głowna Koronę

Na prozbę, ktorą podałem roku przeszłego do Przes: Szkoły Głowną Koronę, odebrał Wiel: JX. Przyłuski Rektor rezolucyą od P. Komę. Edukę. procz innych Osob Zgromadzenia, tyczącą się y moiey w tych słowach: „Przes: Kom: Edukę. przez rezolucyą „swoię Dnia 24. Marca Ru 1792. zaszłą, Chodackiemu Professorowi Matematyki w „Szkołach Poznań. w Ru teraznieyszym Szkolnym a 1. Octobris 1791. ad 1. 8bris „1792. przyznała lat pięć y poł dobrowolnego uczenia z stosowną do tychże lat „pensyą Złł 1375., zalecaiąc dopłacenie temuż Chodackiemu reszty pensyi z Ru „przeszłego zaległey w kwocie Złł 50. — Ktora rezolucya będąc skutkiem przełożeń Przes: Szkoły Głowę Koroną, przeto ia naypokornieysze dzięki składam u Nog JEY. zaręczaiąc iak dotąd, tak y odtąd ściste dopełniane obowiązku Nauczycielskiego — Na Wizycie Jeneralney upraszałem Łaski Wiel: JPa Krusińskiego Wizyta: Dolę. aby raczył mnie wyexaminować, y dać zaswiadczenie zdatności na przysięgłego Jeometrę, do czego przychyliwszy się dał; co przesyłaiąc, naypokorniey dopraszam się względow Przes: Szkoły Głową Korą. o zaswiadczenie

z naypowinnieyszym zostaiąc Przes: Szkoły Głowney Koronę. uszanowaniem

nayniższy podnożek
JChodacki Prof: Matę
w Poznaniu.
mp

309v

129

~~170~~ 310

Przezacna Szkoła Głowna Koronna

1º Będąc przeznaczonym rezolucyą Przezacney Szkoły Głowney na Professora wymowy, a niechcąc się w niczym sprzeciwiać Jey rozrządzeniom, lubo z niechęcią, ktorą nawet oswiadczałem niektorym osobom Szkoły Głowney, przyiąłem to przeznaczenie, spodziewaiąc się przy zdarzoney iakowey odmianie Professorow pozyskać odmianę w swoim obiekcie, w ktorego dawaniu teraz dosyć pracy i trudnosci znayduię. Gdy więc ta odmiana w tym Roku nadarza się, ponieważ P. Kłosowicz niedłużey iak tylko do wakacyi przy swym obiekcie zostawać przedsięwziął, zaczym uprzedzaiąc wczesnie, aby iakowe rozrządzenie Szkoły Głowney nienastąpiło względem tego, niosę me prozby, abym mogł po oddaleniu się P. Kłosowicza obiekt Matematyki dawać do ktorego więcey gustu, chęci i sposobnosci czuię w sobie.

iestem Przezacney Szkoły Głowney nayniższym sługą

B. Kossakowski

310v

311v

187

~~171~~ 312

Przesławna Szkoło Główna koronna

1° Z woli Szkoły Głównej koronnej Ogród Łobzowski pod Rządem Zgromadzenia Szkół Przygłównych zostaiący utrzymywał się dotąd za złł 600, które się brały z Prokuratoryi; gdy teraz Prawo Dziedzictwem Szkole Głównej Łobzow oddało końcem czynienia różnych doświadczeń Rolniczych, Ogrodowych i Fizycznych; zaczem Professor Fizyki Szkół Przygłównych, któremu naybliższy Dozór Ogrodu tego iest polecony maiąc potrzebę w tym czasie odmienić Ogrodnika chce bydź informowanym, czyli ma kontynuować tym czasem in statu quo utrzymywanie tegoż Ogrodu aż do dalszego Przeszłey kommissyi i Szkoły Głównej urządzenia. W czem oczekuiąc Rezolucyi ma honor zostawać z winnym uszanowaniem

Przesławney Szkoły Głównej koronnej

Nayniższym sługą

W. Kłossowski

Professor Fizyki

312 v

18

Nota Profesora
Fizyki Szkoły
głównych.

180

~~172~~ 314

Petitum

Do Przesławney Szkoły Głowney Krakowskiey

1mo My niżey wyrażeni Uczniowie Chirurgii na Funduszie Rzeczypospolitey a z Rozkazu Nayiaśnieyszey Konfederacyi Koronney będący, mieliśmy Roku przeszłego z Łaski Szkoły Głowney Krakowskiey pomieszkanie w Bursie Jagielońskiey, My po Kampanyi teraznieyszey powróciwszy znaleźliśmy tęż Stancyę zruynowaną i wiele Reperacyi potrzebuiącą, udaliśmy się w tey mierze do Wo Prefekta Szkoły Głowney, lecz tenże o żadney Reperacyi wiedzieć niechciał a my będąc na Funduszu bardzo szczupłym nieżeśmy w Stanie reperowania tęż Stancyą, dopraszamy się więc Przesławney Szkoły Głowney o pozwolenie mieszczenia się nam w Klasztorze S. Barbary. w Krakowie Dnia 6go Stycznia 1793. Roku

Kacper Zytykowski mp
Piotr Frankiewicz.
Mikołay Maryański mp
Jan Czaplicki
Juzef Rutkowski
Szymon Pyrzanowski.

314v

JEHONIAS & ZOONEN

315v

190

~~173~~ 316

Prześwietna Akademio Krakowska?

1 GR. S.R.

Zgromadzenie nasze Drukarzy krakow
skich udarowane Ordynacyą przez niegdy
WJX. Przewoskiego, Rektora natenczas
nadaną, a przez Nayiaśnieyszego niegdy
Augusta II. potwierdzoną, takowa Ordy
nacya gdy w niczym zachowana nie iest,
do Was tedy Prześwietna Akademio
z mocy takowego prawa przez Poprzed
ników nadanego udajemy się niżey pod
pisani z ufnością pozyskania Exekucyi
iego. Zgromadzenie nasze z Starszych y z
Possessorow Drukarń złożone w Latach
dawnych w porządku wszelkim utrzymywa
ło się, y każdy w nim zostaiący wszelkie
posłuszeństwo wypełniał. teraz od Lat 3.
przez złe zrozumianą Wolność tak
zzuchwaleni iż Possessorowie y Przełożeni
Drukarń że Ludzi swoich do Nas Pra
wem należących. chociaż Ich obsełamy
na Sessye posełać nie chcą. na Msze
zwyczayne nie schodzą. do Skrzynki
Zgromadzenia nic towarzysze nie płacą,
żaden z professyi Drukarskiey chociaż
ktory przywędruie podług prawa na
szego ani zaświadczenia swego dobrych
Obyczajow nie chce pokazać. y proby
swoiey umieiętności Drukarskiey przed
nami Starszemi nie okazuje. Chłopcow

podług

316v

podług Prawa do takowey umieiętności Drukarskiey nie zapisuią. Owo zgoła że zupełnie iż Panowie Possessorowie y Przełożeni Drukarni swoich Ludzi zbuntowawszy od posłuszeństwa nadanemu prawu odwodzą takowe nieposłuszeństwo nie tylko krzywdzi prawo przez Prześwietną Akademią nadane, ale krzywdzi w professyi tey wydoskonalenie przemysłu. Co przełożywszy Prześwietney Akademiy Krakowskiey dopraszamy się o skuteczne zaradzenie Exekucyi prawa tego nadanego z przyczyn tu wyłożonych. inaczey przymuszeni bylibyśmy w odmowieniu nam takowey zprawa należącey po mocy gdzieby przynależało mocney y skuteczney dopraszać się z tychże nie posłusznych Exekucyi.

Prześwietney Akademiy
Panow y Dobrodzieiow

w Krakowie
9. Mca Stycznia
Roku 1793.

nayniższemi Sługami
Piotr Gornicki
Senior mpp.
Marcin Nowacki Vice Senior
mpp.
Bar. Brodziński Konsyliarz.
mpp
Kazimierz Kowalski
Obywatel M. K.

317v

Notta

do Przeswietney Akademij Krakowskiey

Panow y Dobjow

od Drukarzy Krak.

Przesławna Szkoło Głowna Koronna.

Chęcią iest moią zawsze utrzymywać w należytym porządku to wszystko, czegokolwiek Ustawy i dobro Szkoł po Mnie wyciągaią: wszelaką zaś Nieprzyzwoitość dostrzegać, i onę ile bydź może tamować, równie iest obowiązkiem Pro-Rektora. 1mo

Rzekł Rozdział XI. Ustaw „aby się wszyscy Uczniowie Szkół co miesiąc spowiadali„ a na uskutecznienie Artykułu tego Rozdział XII wyznacza do Pomocy Kapellanowi Xięży wysłużonych. Iści się to po Szkołach gdzie indziey, czego byłem Swiadkiem; lecz tey Usługi nie mogąc mieć w Krakowie z Emerytów, albo nie mieszkaiących w Krakowie, albo słabych, z powinnym uszanowaniem zanoszę Prozbę do P. Szkoły Głowney o obmyślenie Funduszu na Czterech przynaymniey spowiedników, ktorzyby w kościele naszym ciągle spowiadali Uczniow: gdyż iest niepodobieństwem, aby ieden Kapelan mógł wyspowiadać blisko 500 Studentow rano, Mszą S. odprawić, Kazanie powiedzieć i Kommunią rozdać. Inaczey, iak się to od dawna dzieie, wielu się nie wyspowiada dla niedostatku Xięży, wielu Mszy S. nie wysłucha szukaiąc po cudzych kościołach Spowiedników, wielu nazmyśla Swiadectw dla uniknienia kary, a Rodzice co raz żwawiey wyrzucać nam będą, że w Szkołach Krakowskich Synowie Ich w Religii i Obyczaiach stygną.

Widząc w Domu Zgromadzenia moiego konieczną potrzebę odmiany i poprawy Schodow rozchwianych i Spróchniałych

a dla

318v

a dla chodzących wielce niebespiecznych, upraszam P. Szkoły Głównéy koronnéy aby delegować raczyła WJP. Radwańskiego na rospoznanie téy nieuchronnéy Reparacyi i danie Abryssu na téż Schody, z którego snadniéy będzie można oznaczyć na Materyał i Rzemieślnika kwotę taką, iakieybym mógł zażądać od WJPana Lelewela P. Kommissyi Edukacyi Kassyera.

Dan w Kollegium mnieyszém
Dnia 13 Stycznia 1793 Roku

Ant. Himonowski Dekr S. kr
m

319v

Do Przestawney Szkoły G
wney koronney żądanie od P
Rektora Szkół Przygłownych

189 175. 320

Magnifice Domine Rector, cæteriq; Principis Scholæ Regni Ordines Academici.

Kościoł S. Floryana w Kleparzu znaiąc y nayprzyzwoiciey szanuiąc Głowną Krolestwa Szkołę Patronam Suam amplissimam, nagłą uciążony potrzebą niesie pokorne Prozby i Żądania swoie, et in consessu Almæ Universitatis one składa w takowey osnowie. X. Proboszcz tegoż Kościoła żyiący w Roku Pańskim 1760. na Chwałę Boską stawiaiąc nowe Wieże do tąd widzialne, do tey Fabryki zyskał był dar w Akademii przeszłego Stanu z Gajow Szczodkowskich Sosien 12. a z Gaju Bronowskiego Sosien 15. teraz pomienione Wieże przez psotliwe deszczow nawałności w wiązaniach swoich są wielce zdezelowane, iedne drzewa zgniłe, insze spruchniałe, chcąc tenże X. Proboszcz takową uzdrowić niemoc, i od ostatniey Dom Boski uchronić ruiny, o podobną doprasza się daninę z lasu Szczodkowskiego o Sosien grubych 6. z Gaju Bronowskiego o Sosien cieńszych 10. ktore to Żądanie z powinnym uszanowaniem in Sinu Almæ Universitatis Patronæ Amplissimæ składaiąc, pełen nadziei i żądanego oczekiwam, y o nie dopraszam się w raz z Duchowieństwem moim obdarzenia.

Dnia 26. Stycznia. Roku P. 1793.

X. H. Krzynowski S. H. Prob.

320v

321v

wspaniałe
w nim wła
i z inszey
moię o iak
ku, im czy
nic nie ma
i iuż dawno
ty Powney
ręki prze
nem sta
go Poważn
umieiąc b
nosci waz
nie widzi
szych, tam
swięcac d
wemnie
i prawdzi

d. 28 Lut. 93.

B5

176
322

Przeswiętna Szkoło Płowna.

Słodko się bawić tą myślą, że wspaniałe Serca czuiąc interes cudzy, swoy w nim własny poważać usiłuią. Do takich ia i z inszey miary wyższych gdy zanoszę prośbę moię o iaki Wakans: tem pewnieyszym o skutku, im czyściey u siebie się przekonywam, iż nic nie mam, coby mi mogło wytrącać łaskawe i iuż dawno oczekiwane względy Przesw. Szkoły Płowney; i owszem... Ale nie niewoląc ręki przeciwko sercu: wyznać tylko powinienem stateczną ufność moię w delikatności tego Poważnego i Swiatłego Zgromadzenia, które umieiąc bezarbitralnie, bez przesądu i zastronności ważyć i cenić światła umysłowe, gdzie nie widzi przyzwoitych stosunków teraźnieyszych, tam o przeszłych nie zapomina i raczy poświęcać dzieło rąk swoich nową łaską, która i we mnie ożywiać będzie czucie wdzięczności i prawdziwego uszanowania

X. M. A. Cyankiewicz.

322v

323 ✓

Datt. w S

Jako U

wyżéy

Zeznaię

gdy JPan Szczepański podczas Obiadu przymówił mi dotkliwie, odezwałem się za moią krzywdą, w tém powstał na mnie JPan Szczepański z naywiększą passyą, i zuchwałą mową bo bez żadney obyczayności, bez czci już nie Osobie urzęduiącey ale Professorowi należytey krzywdził mnie, zadaiąc mi naybrzydsze potwarze, których przez wstyd wspomnieć niemogę, a które jako istne fałsze, dowodami i swiadectwy odeprę. Tak znieważony udaię się do Prześw. Szkoły Głównéy zanosząc naymocnieysze prożby, aby Prześw. Szkoła Główna raczyła w moią krzywdę, burzących spokoyność poskromić i mnie skrzywdzonemu wymierzyć sprawiedliwość. Jeżeli Prześw. Szkoła Główna, któréy wysokiemu zdaniu i delikatney decyzyi krzywdę honoru mego oddaię, nie zaradzi temu, aby Przełożeni w Zgromadzeniach znani z swoiey konduity, mieli powagę i konsyderacyą, wszystkie usiłowania poczciwie w Edukacyi pracuiących daremne będą, nadzieje kraju zawiedzionemi zostaną, a każdy kochaiący spokoyność unikać będzie Funkcyów prześladowanych bezkarnie od tych zwłaszcza, którzy dopiero poczynaią bydź na drodze zasługi.

Datt. w Sandomierzu. 20. kwiet. 93.

M. Kubeszowski Szkół Sand. Prokr. mpp.

Jako UWJPan Pro-Rektor w rezydencyi i przytomności moiéy wyżéy wspomnioną krzywdę poniosł od JPana Szczepańskiego, zeznaię, i na to się podpisuię.

W. Swidlicki
Prof. Mpp.

145
324
177.

Prześwietna Szkoło Główna Koronna.

Od lat kilkunastu w Stanie Nauczycielskim pracuiąc, dopełniałem poczciwie Obowiązków mnie powierzonych, nienaruszałem spokoyności Zgromadzeń w których miałem honor zostawać czyli jako Professor, czyli jako Zgromadzenia Naczelnik, przez dobrą Konduitę zasługiwałem sobie na honor, który jest naymilszą Człowieka cząstką, a iedyną dla pracuiących w Edukacyi Krajowey nadgrodą. Niebyło mi tayno, że Osoby Urzęduiące bywaią częstokroć celem nienawiści i prześladowania u Osób niespokoynych, dla tego wziąwszy za prawidło w postępowaniu delikatność i grzeczność, usuwałem ile bydź mogło okazye wzruszenia spokoyności, a zapalaiące się niechęci tłumiłem w samych początkach nieuważaniem przymówek, a częstokroć cierpieniem. Duch iednak niespokoyności ośmielony zuchwałością, nieskąpy jest w poszukiwaniu sposobów prześladowania i krzywdzenia poczciwych, ani się uśmierza dopóty, dopóki swych zamiarów złośliwych niedopnie. JPan Szczepański Professor Fizyki, którego chcąc mieć wyobrażenie, trzeba wystawić Człowieka zuchwałego, nieuważnego, szydzącego z Religii i Ustaw Kościoła, a prześladuiącego tych, którzy ie szanuią, gorszącego Młodzież Szkolną i ściągaiącego słuszną Krytykę Obywatelów i Duchowieństwa przez zaniedbywanie dotąd Spowiedzi; ten mówię Professor, mimo dowodów moiey przyiaźni, podbudzony od JPana Orłowskiego, przychodząc często do JPana Swidlickiego rezydencyi, rzucał na mnie rozmaite potwarze i uszczypliwe przymówki, co wszystko maiąc sobie doniesione, znosiłem cierpliwie. W czasie nawet dzisieyszey Wizyty Jeneralnéy powtarzał też same szykanady o które żal moy do W. Fiałkowskiego Wizytatora zaniosłem. Miiam inne okoliczności krzywdzące nietylko mnie albo moich Kollegów, ale nawet samego W. Wizytatora, to tylko Prześ: Szkole Głównéy ninieyszą Notą przekładam, w czém osobiście, wyraźnie i bez względu od JPana Szczepańskiego skrzywdzony zostałem. Nazajutrz po wyieździe Wizytatorskim to jest dnia 14. Kwietnia

gdy

167 ~~tt~~ 178. 325

Przesławna Szkoło Głowna Koronna!

1mo Mam honor uwiadomić Szkołę Głowną, jako wezwany od Przes. Kapituły Krak. wraz z JW JmcX. Kustoszym Sierakowskim do złożenia imieniem teyże Kapituły Homagium N. Krolowi Jmci Pruskiemu z Dobr w dzisieyszy Jego Kordon wcielonych, rownie z powodu tak ważnego, iak dla osłabienia przez sedentaryą y przez lekarstwo zdrowia, wyieżdżaiąc do Poznania na wykonanie tego obowiązku, przyrzekam lekcye maiące bydz przez ten czas opuszczone wynadgrodzić za rychłym powrotem. Nie będę mogł w prawdzie nadgrodzić dwoch może lub trzech Aktow, na ktorych się Kandydaci popisywać będą, ależe moie propozycye, całą zawieraią naukę ktora im iest znana już z Lekcyy, już z kommunikowanych sobie sexternow, przeto łatwo im się będzie z nich wywieść, w moiey nawet nieprzytomności, ileże popis tym lepszy iest, im mniey obcey potrzebuie pomocy.

Jako maiący szczęście mieścić się w Gronie Przesław. Akademii Krak. nie zbraniał bym się wziąść na siebie obowiązek względem własności w tymże Kordonie nowym zamkniętych, ktore prawem dziedzicznem do Akademii należą, koncem utrzymania się przy swem prawie na ciągnienie reszty dochodu od podatkow mieyscowych, pominąwszy ten zarzut: że nie możnaby iedney osobie dwa Ciała reprezentować, iako też i ten inny: żeby nie przystało składać hołd nowy bez poprzedniczego uwolnienia od dawnego, bo wszelką nieprzyzwoitość silne prawo uprząta, a miawszy plenipotencyą można iedney osobie z trzech nawet własności rożnych złożyć homagium. Radziłbym więc Szkole Gł. iako członek Jey i dobra Jey pragnący, aby bez boiazni wyrzekania się ogolnego Oyczyznie posłuszeństwa złożyła proporcyonalne do własności swych homagium względney Zwierzchności, bądz przezemnie; bądz przez inną osobę prawą, ktore to homagium można tym czasem uważać iako pilnowanie się w interessie.

Zostawiam na piśmie rownie zdanie moie iak opowiedzenie się z wyiazdem na czas od powinności, bo przypadek extraordynaryiny nie dozwala czekać na posiedzenie ordynaryine. Pochlebiam sobie po wysokiem swietle Szkoły Gł. że krok moy nie może ani nie powinien obrazić nikogo, ktokolwiek maturè rectèque sentit w dzisieyszych okolicznościach krytycznych. Dan. w Krakowie Dnia 23. Kwietnia Roku 1793. Xiądz Andrzey Trzcinski Professor Fizyki w Szkole Głowney Koronney Kanonik Koadjutor Katedralny Krakowski

mpp

325v

326v

Do
Przesławney Szkoły Głowney Koronney
Nota
mająca bydz na bliską Sessyą ogłoszona w tych wyrazach:

Do czytania Noty Professora Fizyki i do wciągnienia Jey w Protokoll korrespondencyiny.

177
2

137 Magnifice Rector wraz Wy— 179 327

zaszczyceni Nauką szanowni rozsiewaniem Swiatła w obydwoch Polskach Mężowie składaiący—

Przesławną Szkołę Głowną Koronną.

1º Ja niżey wyrażony zanoszę moię zażalenie, zufnośćią dla siebie Opieki pod Ktorą żyią wszystkie Zgromadzenia Stanu Akademickiego— a Ktorey wszczegulnośći wszystkie Osoby składaiące tez Zgromadzenia doznaią a lubo zczuciem mi tu przychodzi wspomnieć że przez rzucone potwarze i Opinie fałszywe przed Was. zaniesione niezasłużyłem na litość, opuściłem nawet wszystkie nadzieie Kiedyzkolwiek dobrego położenia w Waszych Sercach z tym wszystkim przekonanie o gorliwym wymierzaniu sprawiedliwośći względem Wszystkich Osob Waszey Juryzdykcyi podległych kazało mi wziąść pioro w rękę i żal moy pod Wasz złożyć wsądek. Wola Wasza była bym na Rok ten Szkolny odbywał Powinność moię w Pińczowie, dokonałem; mimo względu na nienawiść niektorych letkiego rozsądku ktorey dawniey doznawałem na tymże mieyscu, i słodko mi to było przez wzgląd że iestem winien. Kazaliście podlegać mi Osobie na Urząd podniesioney bez Promocyi, bez zasług, a nawet bez talentu, podlegałem; czerniono mnie powtornie przed Wizytatorem, odbierałem Listy z nakazami, z cierpliwośćią słuchałem tak u siebie przekonany—

że mnie nawet słuchać w mey spra-
wie nie zechcecie. Teraz świeżo zbro-
dnia na mey Osobie wypełniona
Zbrodnia w oczach naydzikszey społe-
czności, iżaliż Was nieprzekona że
wszystkie potwarze na mnie rzucane
tknęły iakąś zawiścią; że formowa-
ła ie zawsze Intryga, ktorey cel
ten tylko zna ktory ią knuł. po-
wtarzam wołaiąc do Was o spra-
wiedliwość i żal moy w następuiący
umieszczaiąc punktach.

1mo. Po przybyciu moim do Pińcze-
wa dla Konsystuiącego Woyska
Mieście niemogłem gdzie indziey dość
Stancyi a zatym przymuszony byłem
potrzebą część proporcyonalną na
iednego Professora wraz z moią fa-
milią zamieszkać X. Pro-Rektor
czernił familią moią czernił mnie
przed innemi dla Religii mey famil
przynosił potwarze przez siebie forma-
wane twierdząc że z ust kogo inni
wychodziły mowił że Obywatele gło
iż dla zakładaiącego się Zboru w Aka-
demii dzieci swe odbierać ze Szkół
dą zaniosł podobne czernidła przed
zytatora /: a ia proszę o investygacyą
bo to fałsz przez niego samego form-
wany :/ Odbieram w tym List od Wi-
tatora nakazuiący mi wyprowadzenie
z Akademii szczęściem nadarza się w
chodzą Woyska. ia dogadzaiąc Wol

Wizytatora iako też mey własney wygodzie naymuię gdzie indziey stancyą i wyprowadziłem się zostawuiąc sobie iednak Stancyą dla zachowania Xiążek i Papierów — wstyd wspomnieć Osoba na urzędzie bez względu na swoy charakter wmey nieprzytomności śmie przewracać i do ostatniego kawałka przerzucać me Papiery, zabiera mi niektore Xiążki i asz za zreiwdowaniem tychże wkilka Niedziel przyznaie się że zabrała. /Szanowni Męże! dopoluż przeklęta intryga dogadzaiąc swey chuci targać się przestanie nawet na samo święte Prawo bespieczenstwa!:/ znoszę i to spokoynym umysłem i owszem dla utrzymania dobrey harmonii przyimuię na siebie Obowiązek zastępowania Lekcyi tegoż wyieżdzaiącego nieustannie i ledwo kiedy tydzień bawiącego przy Szkołach do Samey wielkieynocy, wyznaiącego że wtym stanie więcey bawić niemyśli /:i iako mowił:/ szukaiącego funduszu do Życia na potym.

2do Odmiany nieustanne wKraiu wasze Szanowni Męże! surowe na mnie oko. i tyle innych cierpień Ktore ia abym wyliczył sto ięzyczny bym był. potrzeba. dały mi powod do szukania kawałka Ziemi ktoryby pracą mą zarobiony mogł mnie iakozkolwiek używić i naturalną przynieść spokoyność, gdy mnie niezdatnym do posług Oyczyznie osądzicie, /bom się tego zawsze spodziewał, a nawet z Listu

328v

Wizytatorskiego do tegoż Pro-Rektora pi-
sanego zapewnił dosyć tkliwie i to przyj-
muiąc gdy mnie Prawo zapewniło że Są-
dem tylko oddalonym być mogę — o tym
zapewniony zostałem od Przyiaciół Listo-
wnie o takowym kawałku, i na Obie-
cie go wołany bym Osobiście ziechał.
oświadczyłem się Zgromadzeniu z tym za-
pewnieniem że za dni ośm powrócę
co i uczyniłem zaświadczą Ludzie ucz-
wego Życia w Pińczowie w czasie mey
niebytności głosi tenże X Juszyński
wszędzie że ia iuż niepowrócę mało na
tym uczyniwszy mnie Zbiegiem wpada
znowu do mey Stancyi w mieście na-
iętey i że tak powiem grassuie zabie-
ra Stołki Stoliki przewraca Xiąszki
Papiery a zastaniaiącey się Kobiecie by
przynaymni papierów i Xiążek mych
własnych nieiewidował Akademickie
to iest odpowiada Stancyą moią w Aka-
demii odbiia. niemogłem tego znieść za
powrotem moim bez nadwyrężenia Jobie
zdrowia mego a iedyną sobie folgę czynię
w sprawiedliwości Waszey. czekam rezo-
lucyi. będę —

Nie sądź Wasza Magnificen-
tia wraz Wy. Szanowni Mę-
bym zaląć się złość iaka me Serce o-
beymowała, i bym szukał sposobu wza-
iemney potwarzy bo co mowię Osobą
moią dowodzić zechcę że z poznania nie-
wypłacania Pensyi przez Plenipote-

tów J. W. Jch. Kołłątaia on iest
winien bo żył ztemiż wtakiey nienawiści
że raz JPan Krzaczkowski ozwał się ztemi
słowy wprzytomności wielu Osob hańbiącemi
całe Zgromadzenie „iż gdybym niezważał
żeś Xiądz tobym cię pięścią wpysk uderzył
/czerwinię się gdy to Wam Przezac-
ni Mężę piszę a Wasza przystęp-
ność, ułagodzi mą prostotę wopowiadaniu
rzeczy do słowa../ że te 400 Złł Poll.
Ktoreście zszczodrości swoiey wspieraiąc
te Szkoły dali niepowinien był wziąść
gdyż iuż wtenczas wszystkie pieniądze
oddał tenże Plenipotent. i że zlikwi-
dowawszy złym, coby mogł i powinien
ieszcze odebrać pokaże się superata
w Kassie że złey Superaty promulgował
na Sessyi rożną expens na ktorą ia
się niepisałem to iest co się tycze
Kassy niewspomnę całego urzędowania
bo mi własna moia spokoyność iest milsza
a co się tycze skrzywdzenia mey Osoby
iest do stateczne do nadwyrężenia mego
zdrowia.

Pozostaie mi tu wraz przy tey okoliczności
złożyć pokorną prosbę do Was szcze-
gulnicy Prezesie Kollegium
Fizycznego wraz szanowni Męże
składaiący to Zgromadzenie bym, gdy
lat pięć ciągiem traktuię przy Szko
łach Narodowych Lekcyą Mate
matyki mogł pozyskać zaświadczenie

329v

służące mi do wyrobienia sobie Patentu
Jo. K. Mci, na Jeomć Przysięgłego —
iestem

Magnificentiae
Vestrae wraz Wam Mężo
wie godnością Przewodnictwa Sąd
ka sprzącego się w Polszcze zaszczyceni
z Prawa podległy.

A. F. Kopijowski Prof. Mat
matyki w Szkołach Pińczowskich

Datt. Dnia 27. Kwietnia 93

330v

Memoryały

162 A 180. 331

Nota

Do Szkoły Głowney Przesławney Akademiy Krakowskiey

1º Niżey podpisany maiąc Summę Szkole Głowney wypłacać Rs 0500 Złł Pol z Wykupna Części Biały Swoiey Dziedziczney pochodzącey na Dzień 27 Mca Czerwca Ru. Ninieyszego za poprzedzaiącą teyże Lokacyą Jeżliby to zdawało się Szkole Głowney iżby Summa ta u Mnie do Roku na Lokacyi za poprzedzaiącym przez Mnie Zapisem teyże y zapłaceniem Anticipative Procentu zostać się mogła Dopraszam się na to konkluzyi WW Panow Dobrodzieyow czyli to bydź może abym przygotowaną tą na Wykupno dla Szkoły Głowney Summą mogł Sobie wcześniey rozrządzić Dan w Krakowie Dnia 1go Mca Czerwca Rp 1793go

Tomasz Przyborowski

331v

332v

Do
Szkoły Głowney Prze
sławney Akademii
Krakowskiey

Notta

Dnia 4 Mca Czerwca
1793

Przeswietna Szkoła Głowna Koronno WWMMci Dobrodzieje

1° X. Sierakowski Kustosz Koronny, Possessor Dobr Pielgrzymowic, Przyszedłszy do tego, iż Namową y perswazyą, dał poznać Włościanom wspomnioney Wsi, y przyległey Sieborowice pożytki, z Zakupieństwa Ich pobudynkow. Ma honor upraszać Szkoły Głowney Koronney y o pozwolenie ustanowienia tego Zakupieństwa, y o formę Przywileiu, pod Imieniem y Pieczęcią Przeswietney Szkoły Głowney, któraby tychże, o własności Obudowania Ich Zabespieczała. Sama albowiem Nieufność którą powszechnie Włościanie, przeciwko Dziedzicom maią, wstręt im, do tego pożytecznego ustanowienia Czyniła.

Oraz ma honor wyżey wspomniony wyznać się, z Naywyższym poważeniem y uszanowaniem Przeswietney Szkoły Głowney Koronney, Wdzięcznym, Obowiązanym y Nayniższym Sługą

Dało w Krakowie, d. 9 Julii 1793.

191

333v

Wielmożny Rektorze!
Przesławna Szkoło Główna koronna!

Lát.. 26... blisko minie! iákom powołany do Akademii..... Zawsze pracowałem, vel pro honore, vel cum honore Academico... Teráz; ná wakuiącą Prefekturę Seminarii, ábym się ofiárował; gdy mi to inspiruie Zwiérzchność Dyecezalna: lubo wpráwdzie słabość zdrowiá wstręt mi czyni... bo iá znám prácowite obowiązki Rządu Seminarii: gdzie iuż spráwowałem Urząd Vice-Prefekta i oráz; Professora do Teologii, i do wszelkich konferencyi, pod czás Prefektury, Imli Xa s.p. Rydulskiego. átoli przecie! pamiętny ná moią zaprzysiężoną wierność, ad laborandum, et promovendum Bonum Universitatis, chętnie podáię się ná kandydacyą do wakuiącéy Funkcyi, in Seminario.. z tym warunkiem, i oświádczeniem, że wcále nie chcę præripere palmam, v quidquam derogare, godnieyszym odemnie et Vocatione Academica, et meritis.... Co zostáwiám do Decyzyi Przesławnéy Szkoły Głównéy; Z náywinnieyszym uszanowaniem

w Krákowie d. 4... Menę 8bris.
Aº 1793tio...

Mr Carolus Weiss.. Pniæ Dr Not: Aplicus Eccl. Collæ OO. SS. Canę; tit. B.M.V.s Crac: Pœnitenę in Conrio Gli Crac. Cáárū Matrim. Defensor Juratus.
mppa

335v

336 v

159

183
337

Wielmożny Mci Xięże Rektorze.
Przesławna Szkoło Główna.

Przed kilką lat wezwany od J. O. Xcia Prymasa, natenczas Biskupa Płockiego, do Seminaryum Dyecezyi Jego, oprocz Prawa Duchownego, Pisma S. Nauki Kaznodzieyskiey, i połowy Teologii Moralney, nayszczegolniey zatrudniałem się tłomaczeniem licznym Alumnom Teologii Dogmatyczney, ktorą przez trzy lata podług przepisanego Kursu, trzy razy w tydzień po połtorey godziny za każdą razą daiąc, miałem obszerne pole dobrze rozpatrzenia się w tym objekcie.

Przy lekcyach był mi oraz rząd Seminaryum powierzony, i za powrotem do Krakowa, miałem świadectwo J. O. Xcia Prymasa listownie wyrażone, połączone z świadectwem J. O. Xcia Szembeka teraźnieyszego Biskupa Płockiego, pod ktorego rządem urząd moy kończyłem, że rownie co do Nauk, iak co do rządu, byłem pożytecznym. Swiadectwa te i w tym czasie nieszą mi ubliżone.

Nie iestem bez zasług i w tuteyszym Seminaryum, ktorego przez czas nieiaki byłem Vice-Prefektem, a teraz przez ten krotki czas będąc zastępcą rządu, rożne poczyniłem porządki.

Niechcę zatrudniać Przesławney Szkoły Głowney wyliczaniem zasług moich, dobrze Jey wiadomych, ktore od lat 22. w Stanie Akademickim zostaiąc położyłem, a szczegolniey lat 16. po Reformie rożnym publicznym poświęciłem posługom.

I tych powodow zanoszę prośbę do Przesławney Szkoły Głowney, ieby raczyła konferować mi wakuiącą Prefekturę Seminaryum, i katedrę Teologii Dogmatyczney, ktora ieżeliby suspendowana była, przynaymniey na czas dalszy polecam mnie nayłaskawszym P. Szkoły Głowney względom.

Gdy skutek prośby moiey otrzymam, do nayżywszey poczuwać się będę wdzięczności, i starać się nayusilniey o iak nayściśley[illegible] nowych obowiązkow dopełnienie. D. 5. Października 1798.

X. Antoni Muszyński

337v

Nota
do Przestawney Szkoły główney
ney Koronney.

338 v

155

~~184.~~ 339

Do Przesławney Szkoły Głowney Koronney —

1° Nakazany Rezolucyą Przesławney Szkoły Głowney Wymiar Bronowic, od półtora Roku ukończony, iuż w całym Zamiarze i przeznaczeniu swoiem do skutku iest przyprowadzony — Delineacya także Mappy okazuiącey Stan dzisieyszy tey Wioski co do wszystkich Części na Akcye podzielonych iest wyrobiona, z opisem rozległości i położenia każdey Akcyi we wszystkich Gruntach ią składaiących — Z Zbioru obrachowanych Akcyy i Lasu wypada Rozległość całych Bronowic 990 Morgow — Pozostaie ieszcze w tym obrachunku nieumieszczony plac dosyć rozległy, w swoiem ograniczeniu Budynki Dworskie i Ogrod zamykaiący — Względem którego że dotąd Przesł: Szkoła Głowna żadnego nie uczyniła rozporządzenia, dla tego i delineacya w tym kawałku nie dokończona — Niżey podpisany dopełniwszy w całey Robocie ~~[illegible]~~ Zamiarow i Zleceń Przesławney Szkoły Głowney, ma honor z powinnem Uszanowaniem dopraszać się o Wymiar należącey się Satysfakcyi — Dań w Krakowie Dnia 1 Listopada 1793.

Hzech Sekretarz Colleg Phys

339 v

163

Wia

cya Ma

czasów

Gdy się

wnego k

Assessory

umiała ro

zaszczycon

zdykcyą

trzymyu

wał się

nym za

cyi pomi

za obowią

gą mógł

dłóg opie

rzystwie

Pewnym

jego proż

ney exys

cznosci

163 185 340

Wiadomo Szkole Głownéy koronney iż kongregacya Malarzy pod Rząd Akademii od niepamiętnych czasów była poddaną, i ciągiem czasu długiego do niego należała. Gdy się podobało niektorym Malarzom Cech prawie z tak szanownego kunsztu chcieć zrobić o co udali się do Nayiasnieyszey Assessoryi i tam zyskali czego żądali. Nayiasnieysza Assessorya umiała rozroznić gatunek malowania, gdy Malarzy szczegulnieyszy zaszczyconych talentem oddała pod Rząd Szkoły Głowney, i iéy Juryzdykcyą, innych zaś chcących kongregacyą pod rządem miasta utrzymywać podała mu go. Niżéy podpisany iako nigdy niewyłamywał się z pod Juryzdykcyi Szkoły Główney tak i teraz w zupełnym zaufaniu mam honor Jey przełożyć, iż o takowéy kongregacyi pomnożenie z Osób doskonale kónszt swóy znaiących starac się ma za obowiązek. Prosi tedy Przesławnéy Szkoły Głownéy, aby pod iey powagą mógł osoby znaiome zswéy zdatnosci przyimować; kongregacyą podłóg opiewu Dekretu Assessoryi powrocić, Sessye składać, i co w Towarzystwie tego Kónsztu wypada stanowic był upoważnionym.

Pewnym iest niżéy podpisany, iż Szkoła Główna raczy się przychylić do jego prożby, i wróci Kongregacyi swoiey Juryzdykcyi przez prawo poddanéy exystencyą uczynic ią Kraiowi użyteczną, i zobowiąże ią do wdzięcznosci dla swoiéy władzy.

Dnia 2 Listopada Roku 1793

Dominik Oesterreicher
Maitre Ryson Kuy

340v

341v

118

~~186.~~
342

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

1° Napełnione błędami i niedokładne Grammatyki Francuskie, których się zwykle używa do Lekcyi tego Języka w Szkołach Krajowych; tudzież doświadczona aż nadto trudność, w dostaniu stósownych xiążek tak dla poczynaiących iako i doskonalących się, i takich i tyle ile potrzeba; a z tego wszystkiego wynikaiąca wielka niesposobność dawania nauki Języka Francuskiego z pożądaną korzyścią, tudzież zrażenie młodzi od ochotnego przykładania się do niego; podały mi myśl, ułożenia całkowitego tak samey Grammatyki, iako i wypisów do stopni postępku uczących się naystosownieyszych: przekonanemu, że sama poprawa używanych Grammatyk na małoby się przydała; a branie iakiegokolwiek dzieła Francuskiego do tłomaczenia, nie odpowiadałoby, tak iak nieodpowiadało dotąd żądanemu pożytkowi.

Takowy móy zamiar i iego powody, mam chóner przełożyć Przesławney Szkole Głównéy, uprzedzaiąc wiadomą mi skąd inąd Jey troskliwość około znalezienia Osoby, któraby się podięła téy użyteczney roboty: a przez to samo spodziewaiąc się tém pewnieyszego do żądania mego przychylenia się, i wyznaczenia z Grona swego Delegacyi, do rostrząsnienia dziełka, gdy to ukończone zostanie

Zanoszę przytém prozbę do P. Szkoły Głównéy, aby gdy na wydanie go w naturze Elementarnego zezwolenie nastąpi, wolno mi było pierwszą Edycyią dla Subskrybentów na móy obrócić pożytek, bez opłacenia Drukarni, prócz papieru przez nię na tęż Edycyią wyłożonego.

Jozef Sołtykowicz.
Proffer Prawa w S.S.KK.

342v

Do Przestawnéy

Szkoły Głównéy Koronney

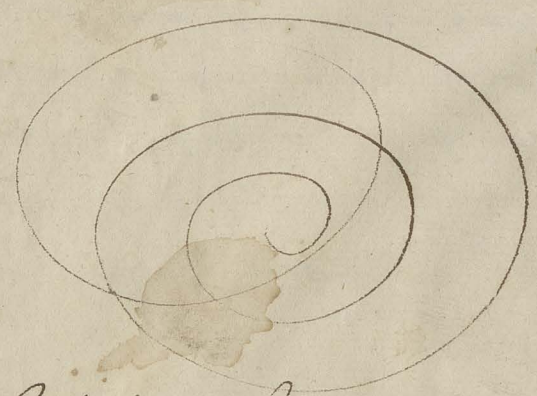

Dnia 2. Miesiąca Listopada 1792. Roku

343v

1793.

187
344

Przesuietna Szkoto Stowna Koronna

Skrzywdzenie mieysca, i osob Szkot Akademickich Warszawskich
przez Jx. Jakubowicza Kustosza Warszawskiego popełnione
/: iako się w przytączonem opisaniu zalenia:/ ma powinność
Zgromadzenie nasze przełożyć P. Szkole Stowney Koronney.
— Zhańbione Szkoły, skrzywdzone osoby, zgwałcone mieysca bezpieczeństwo, powaga i Ustawy P. Kommissyi Edukacyi Narodowey znieważone powodowały Zgromadzenie zanieść prozby do P. Szkoły Stowney Koronney, o naysłuszniejsze srzodki przyzwoitey w tak wielkim skrzywdzeniu satysfakcyi. — Podało Zgromadzenie do Akt Kommissyi Edukacyney o to zaskarżenie, które dla nierozpoczęcia się dotąd Sessyi w Jey Kancellaryi zostało do rezolucyi —
Zaczyna P. Szkoło Stowna Koronna Interesowaniem i powagą swoią w tak gwałtownem zhańbieniu i krzywdzie zara
dzić, o co ma honor upraszać

1827 Listopada 1793
Warszawa —

Zgromadzenie Szkół Akademickich
Warszawskich —

344v

345v

1110

~~188.~~
346

Wielmożny Mći Xięże Rektorze
Przesławna Szkoło Głowna Koronna

1º

Gdy Jme Xiądz Ziembiński na wyższy Fundusz w Kolegiacie Wszystkich Swiętych postąpił, a pozostaie dotąd po nim Kanonikat maiący przywiązany do siebie obowiązek Kaznodzieystwa w większe Swiąt Uroczystosci. Upraszam Szkoły Głowney, nie z innego iak tylko służenia temu Kościołowi powodu, ażeby mnie końcem otrzymania Funduszu tego Prześwietney Komissyi Edukacyiney zalecić raczyła. Dnia 20 Grudnia 1793.

X. Jan Piotrowski
mpp.

346v

347v

Zadanie

do Przestawney Szlachty Ks: Koron.

Regestr Reparacyi od R.ᵒ 1793. do 96. Roku bieżącego.

1mo Lubo obowiązek był włożony namnie abym nowy wystawił Folwark. gdy atoli Zdatne drzewo w starym upatrzyłem ten iednak Znacznie poprawiwszy Zmnieyszą iak gdyby Nowy Stawiaiąc Expensą poreperowałem y przytym nowe narzeczy Schowanie przystawiłem dodawszy wszelkiego Materyału to iest Cegły Wapna Drzewa Stolarza Malarza Cieslę &c &c.

2do Stodołę Nową y puł Stary iuż spadłey postawiłem przy tey Wozownią narożne Gospodarskie naczynia y Sprzęty także Plewiarnią naiętym Magistrem częścią tylko Pańszczyzną.

3tio Piwniczkę wymurowałem naiętym Magistrem.

4to Budyneczek mały dlakowala postawiłem.

5to Chałupa Zagrodnicza gdy upadła nanową Budowlą pomoc daię.

6to W Trzech mieyscach Z Chrostow Łąki poszłuce wydobyłem.

7mo Groble dla bardzo Złych drog przepadzistych wkilku mieyscach wysypane

8 w Łące ku Stawowi dla nieurodzaiu trawy przez Zbytnią mokrość Znaczną Sztukę Rowu wybrać Kazałem

9no Żezas Obora y Spichlerz podług Kontraktu nieprzestawione raz dla niesposobney Zimowey drogi powtore dla odrywania Pańszczyzny tak ciągłey Zkońmi iak y pieszey, ciągłych do Warszawy po dwaraży Z Furażami a Piechotnych do Forteczy Częstochowskiey Z Rydlami nate iednak Pobudowlą iuż iest gotowe drzewo traczami naiętemi rżnięte. y ta reparacya swoy skutek weźmie.

10. Podatki y Furaże Znacznie wypłacać muszę gdyż dziesiątego Grosza po. 50. od sta

Co zaś nad Kontrakt uczynić mogłem to oddaię do Łaskawych względow Prześwietn. Akademii prosząc odalsze przy Kontrakcie mnie utrzymanie. Stanisław Cieński.

348 v

Kopia 136

190. 350

Prześwietna Kommissyo.

1º W Janikowicach wsi moiey dziedziczney w Woiewodztwie Krakowskim leżących, znayduie się cząstka Gruntu posiadana przez X Proboszcza Nasiechowskiego, tytułem Prebendy, która wraz z Plebanią Nasiechowską, gdy iest funduszem Akademickim, wprzod na utrzymanie Emerytów, teraz zaś Teologow przeznaczonym, a ztąd pod zwierzchnią Przes. Kommissyi władzą i rozrządzeniem zostaie, pozwoli Przes. Kommissya, iż na mocy Prawa, na Seymie zeszłym Grodzieńskim zapadłego, sprzedaży nawet Dóbr Edukacyinych, dozwalaiącego, przełożę prozbę moię następuiącą.

Jak przykro a razem niewygodnie dla obydwoch Stron wypada, gdy w iedney wsi dwoch Gospodarzow znayduie się, rzecz iest z siebie iasna, iż obszernego wywodu niepotrzebuie. Dlateyże samey przyczyny, i ja niżey wyrażony, mam honor Przes. Kommissyi upraszać, ażeby mi wolno było nabyć cząstkę tę Gruntu, do Prebendy Nasiechowskiey należącą, a wsrzod Gruntow wsi moiey dziedziczney leżącą.

Jaki szacunek tey części wynaleziony zostanie, taki oświadczam się bądź natychmiast zapłacić, bądź tęż Summę ustanowioną zapisać na Dobrach, z zabespieczeniem regularney opłaty procentu, który teraz tym łatwieyszym i pewnieyszym w odbieraniu stanie się, gdy Prawo Seymu zeszłego Grodzieńskiego, wszelkie Retenta Edukacyine, sposobem Delaty exekwować dozwoliło.

Na

350v

Na sprzedaży tey, niebędzie cierpiał Pleban Na-
siechowski, i owszem więcey mu przyniesie zapewnie ko-
rzyści opłacenie procentu, od Summy szacunkowey za grun
niżeli posiadanie, iak dotąd, samego gruntu, który iako
oddalony od Plebanii iego, oddzielnego dozoru, osobnych
wydatków, i osobnego zaprowadzenia gospodarstwa po-
trzebował, a często bardzo; ile w Gospodarstwie małym
i od Plebanii oddalonym, niepewne i te szczupłe przyno
sił korzyści. Będzie nawet dla każdego Plebana
i pożyteczniey i wygodniey, gdy mu procent corocznie
bez wszelkich wydatków i zabiegow liczonym zostani
aniżeli co teraz na utrzymanie gospodarstwa w tym
odosobnionym kawałku, i wydatki koniecznie ponosić
musi, a przyszłych zbiorow niezawsze iest pewnym.

Z tych przeto widokow niezaprzeczoną dla Ple-
bana korzyść dowodzących, mam nadzieie, że Przeswi
tna Kommissya do przełożeń moich przychyli się, i
sprzedaż tych gruntow, na rzecz moią z zachowaniem
uroczystości prawnych ku temu potrzebnych, zadeterm
nować raczy, o co mam honor prozbę moią powtorzyć.

Druga prozba, którey przełożeniem Przes. Kom-
missyą poważam się zatrudnić, iest następuiąca.
Już oddawna zachodzi spor między temiż Dobrami
memi Janikowice, a Dobrami Nasiechowice do Prze
wney Akademii Krakowskiey należącemi, o Zarosle,
Lipie i Miechowka zwane, końcem prętkiego onych
ułatwienia ieszcze w R^u 1778 zapisaliśmy Kompromiss

który

ktory składam, lecz ten dla śmierci W. Darowskiego Superarbitra do skutku przyiść niemogł. Zanoszę przeto prozbę moią, iżby Prześwietna Kommissya takowy Kompromiss podniosła, wszak dla oboiey Strony dogodniey będzie, gdy spory między nami zachodzące prędzey załatwione zostaną, i gdy to przez Kompromiss ukonczone będzie, co ordynaryinemu Processowi zostawione, obdłużnych kosztow stawaćby się mogło przyczyną, tym przykrzeyszą dla mnie, iako szczupły posiadaiącego maiątek, wocaleniu którego, gdy nigdy żądać cudzey własności niebyło mym zamiarem, niechto będzie dla Prześwietney Kommissyi przekonaniem, iż prosząc o podniesienie Kompromissu, proszę zaraz o wyznaczenie Superarbitra, i tego naychętniey przyimę, którego Prześwietna Kommissya udeterminować raczy.

W oczekiwaniu pomyślney na obadwa te żądania moie, ile na sprawiedliwości gruntuiące się Rezolucyi mam honor być z winnym uszanowaniem

Prześwietney Kommissyi

nayniższym Sługą

Antoni Michalczewski

351v

Dokument Angielski

142

191
352

Przesławna Szkoło Główná Koronná!

1°

Gdy krytyczne w tym czasie okoliczności przymusiły niżey podpisanego do oddalenia się z mieysca na ktore był od Przesławney Szkoły Głowney wysłany przewiduiąc nadal niesposobność przeniesienia się do swego wydziału; przeto tenże o przeznaczenie siebie do Szkoł rozrządzeniu Przesł. Szkoły Głowney zostawionych uprasza: że iednak tenże niżey wyrażony odbywaiąc tak daleką drogę nie mogł na nią łożyć kosztu bez znacznego zruynowania się, iuż to w przedawaniu za bezcen rzeczy swoich, iuż w zastawianiu onych; nayusilnieysze zatem zanosi prośby o zyskanie przynaymniey w części Viales, aby niebył narażony na utratę rzeczy w zastawie będących, do których odzyskania náylepszá teraz przez iadącego tam Missyonarza wydarza się pora. Nadto niżey wyrażony prosi P. Szkoły Głowney o wydanie Swiadectwa o znaiomości Jeometryi do otrzymania Patentu J. K. Mci na Jeometrę przysięgłego służącego, a obadwa żądania przekłada z winnem uszanowaniem

i tą ufno

352 v

i tą ufnością w zwykłych P. Szko
Głównéy względach i przychylnyc
zawsze oświadczeniach, iaką mieć
powinien przy Jéy boku edukuiąc
się i pod Jéy Opieką zostaiący A
demik

J. Kozłowski

Do

Przesławnéy Szkoły Gło=
wnéy Koronnéy Akade
mii Krakowskiéy

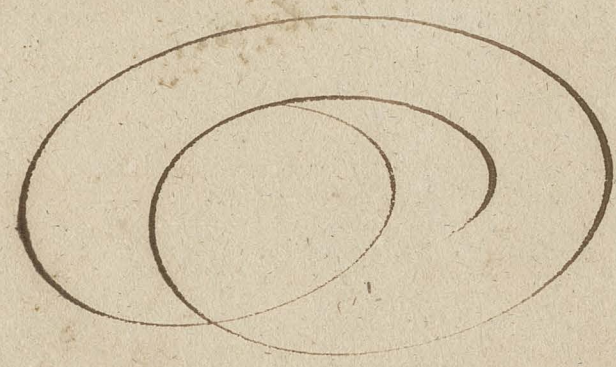

353v

Do Prześwietney Szkoły Głowney Koronney przez Niżey Podpisanego Podana Prozba

1° Wrodzona Chęć pomnażania Nauk y Wydoskonalenie Młodzi dla pożytku Kraiu widocznie przez Wielmożnych Panow okazywana, podaie mi nieiako Pochop ile Człowiekowi niedawno Swiatłem Religii panuiącey przyozdobionemu, udać się do ich Wzyledow.

Bywaiąc na funkcyach dawniey w Kachałach Rabinostwa znam doskonale Język Chebraiski, na ktorego potrzebie iak wiele Krajowi zależy, naylepiey sami Wielmożni Panowie znać to Potrafią.

Codziennie bowiem praktykowane, w Pismach Żydowskich podstępy, truią nieiako Maiątki Obywatelskie, iako mi y teraz nie dawno doswiadczyć przychodziło. Nie masz takiego ktoryby tłomaczyć ie doskonale umiał.

Ofiaruie się więc w tym Języku publiczną dawać Naukę y udaie się tym końcem, do Prześwietney Szkoły Głowney Koronney, w pewnym zaufaniu, że taż przełoży Naywyższey Władzy Nauk potrzebę wiadomości tegoż Języka, y oswiadczenie moie, a Ja skutek prozby pozyskam.

Agustin Naborowsky

12

Do

Prześwietney Szkoły Głowney Ko-
ronny przez Xięcy podpisanego
podana

Prozba

oto co wszrodki

355v

— Przesławna Szkoło Główna —

Niżey podpisany ma honor upra=
ać WWPP Dobrodz abyście mu wakuiące mieysce
Kaznodzieystwo w Katedrze Krakowskiey łaskawie
adź raczyli .. Pracuię już rok szósty w Szkołach Pin=
owskich, a lat 3 zastępowałem mieysce Kapelana
Szkolnego acz żadnego funduszu na to przy tych
Szkołach niema, na ten rok podiąwszy się urzę=
u Prorektora za Złł 400, gdy z okazyi rewolucyi
Szkoły nasze rozpuszczone zostaią bez żadnego
funduszu, upraszá iak naynokomiey WWPP Dobrodz
abyście na stan mój wzgląd łaskawy mieli, a ia za=
lecony już od JWJX Suffragana starać się będę
zadosyć czynić włożonemu na mię obowiązkowi —
— Jestem z winnem Uszanowaniem

1mo

Wielmożnych Panów
Dobrodziejów

Nayniższy Sługa

X. H. Juszyński
P. S. Pinsk

356v

357v

Nota

do

Przesławnéy Szkoły

Głównéy

153

194

358

Przeswietna Akademia Wielmożni Panowie i Dobrodzieje!

Sprawuiąc Urząd Ekonoma u Przeswiętł Akademii w Bronowicach Wielkich, starałem się zawsze iak naypilniey czynić zadosyć powinnosciom moim, wykonywaiąc rozkazy Przeswiętł Akademii, a chcąc na daley Łaskawe dla mnie pozyskać względy, przyiąłem wraz z Włoscianami nową formę rządu, tą zarządzaiąc przez Rok ieden, przychodzi mi dopraszać się Przeswiętł Akademii aby Chleb z dobroczynney Łaski, i ciężary które wspolnie z Włoszczanami ponoszę i znosić obowięzuię się, w Domu który posiadam, zabespieczył mię w Dziedzictwie z cząstką mi wydzieloną, i Propinacyą która do teyże cząstki należy, a gdyby wola Przeswiętł Akademii była też wieczyście przez Dzierżawę sprzedać, ośmielam się zebrać przy Nogach Przeswiętł Akademii, aby odemnie ta odjęta nie była. A wyznaczoney sprawiedliwie od Przeswiętney Akademii gdybym z gory nie mogł zapłacić Summy, starać się będę o zaręczenie Osob takich które by u Przeswiętł Akademii Szacunek i Kredyt miały. Raczy więc Przeswiętł Akademia nad sługą swoim uczynić miłosierdzie, a ja obowiązanym będę w wierności Przeswiętł Akademii dozgonną dotrzymywać wdzięczność i winne dopełniać usługi jakie tylko kiedy na mnie padną. To pokornie wyznawszy dopraszam się Łaskawey Rezolucyi.

Przeswiętney Akademii
WW. PP. Dobrodziejow

Uniżony podnożek
S. Jaworski mpp

358v.

157

~~195.~~ 359

Przesławna Szkoło Głowna, Krakowska Akademio!

Przez lat kilka bawiąc się naukami przy Szkole Głowney Koronney, z niektorych lekcyi szczególniey do Stanu mego należących złożyłem examen, z innych gotow byłem złożyć, a to w chęci bydz użytym do usług publicznego uczenia, w Szkołach Krajowych, pod Rządem Przesł Akademii zostaiących. A lubo okolicznosci czasowe zwrociły mię nieco z drógi raz przedsięwziętey, przymuszaiąc na Czas moy zamiar odłożyć, została iednak we mnie chęć niezmienna służenia dobru Publicznemu. W Widoku przeto łożenia zasług przy zdarzoney Okolicznosci osmielam się zanieść prozbę moię do Przesł Szkoły Głow Koron, abym mogł mieć konferowaną sobie kanonią WW SS. po ś.p. JX.u Muszynskim actu wakuiącą. Dobroć Przesł Szkoły Głow w dogodzeniu memu żądaniu przyda do chęci nowy obowiązek wdzięcznosci, przez ktorą czekać będę momentu, abym jawnie okazał, jak umiem szanować Zrodło, z ktorego czerpałem moje Oswiecenie, i jak tego użyć pragnę w celu jaki by mi skazała Przesł Szkoła Głowna Koronna.

Jestem z nayglębszym Uszanowaniem

Przesł Szkoły Głowney Koronney

nayniższy Sługa

X. Łukasz Cichocki

359v

360v

160

196
361

Prześwietna Szkoło Główna!

Maiąc rozkaz od Prześwietnéy Szkoły Głownéy, abym się w nie=
1° których krzywdach moich do JWo Oraczewskiego pod czas Arendowania
Mego Rektorem Szkół będącego, udał, to uczyniłem doczekawszy się
przybycia Jego do Krakowa, poszedłem na tychmiast do Niego z JP. Ja-
worskim Dyspozytorém z Wsi Bronowic, oswiadczaiąc Prozbę moję
w pokrzywdzéniu, na którą takową odpowiedz odebrałem = „Że WPan
„ w tym wszystkim u Mnie nic nie sprawisz, bo ani Ja do WPana ani
„ WPan do Mnie nic nie masz, z przyczyny téy, żem WPana z Młyna
„ Arendy niealienował, zaczym się tylko do tego masz alienować o=
„ pretensye swe upominać Kto WPana z Młyna Arendy rugował„ Na któ-
re słowa rzekłem„ = Że Pretensye te które się tyczą do Reparacyi są
mi przyięte od Prześwietnéy Szkoły Głownéy, lecz co do Gruntu odmo=
wione z przyczyny, żem ja nastawszy po Swięcie SS. Trzech Krolow
pozasiewałem Jare Zborza wszystkie własnym moim Kosztem, które na-
leżało się od JWPana, lecz przez niebytność Jego musiałem się starać,
Zborza pokupowałem na Zasiew, swoim Kosztem Ludzi i Konie ży=
wiłem, Rolą, ktora była nie uprawna, Nawozem z Krakowa kupowanym
i zwożonym uprawiłem, i inne potrzeby nieuchronne opatrzyłem, w=
tym tedy abym się udał do JWPana, Prześwietna Szkoła Głowna
nakazała mi = Lecz nato znowu JW. Oraczewski odpowiedział mi tak:
„ Że Antecessor WPana, Dzierzawca JW. Rogowski, przed bytnoscią mo=
„ ią, bo od Prześwięt. Szkoły Głownéy kontraktowany, gdy mu się już
pod bytność moię Rektorem na ow czas, Kontrakt trzechletni skoń-
czył, zasiał swym Kosztem podobnież jak WPan grunta, nie maiąc Dwor-

skiego

361v

skiego Zborza, podał w tym Memoryał do Mnie, dla czego iako sprawiedliwie należące mu się, naznaczyłem mu zebrać połowę Zborza wszystkiego i Siana, maiąc przy tym potrącone w kontrakcie co rocznie po Złotych Polskich 100. na Reparacyą =

Przeswiętna Szkoło Głowna, byłbym pewnie nigdy nieupominał się, i tych Pretensyi niezakładał, gdybym był wytrzymał przynaymniéy lat dwa lub trzy, iak inni Dzierzawcy wytrzymuią, /: i iako miałem przyrzeczone przez Wo JX. Smacznińskiego Prokuratora Przeswięt Szkoły Głownéy :/ bo żaden Dzierzawca w Roku pierwszym nie może mieć użytku, ieżeli ieszcze swego nie straci, iako Ja który będąc zafundowany przyrzeczeniém, niezałowałem, łożyłem starania i usiłowania iak naywięcéy, tudzież Kosztu, przykładaiąc się wszelkiemi siłami, pracowałem w nadzieię /: nie myśląc żeby omylić mię miało przyrzeczenie :/ że ieżeli w Roku tym niezyskałbym lub stracił, przynaymniey w drugim lub trzecim, nadgrodzenie sobie oglądać mogłbym, lecz w tym wszystkim zamyśle omylonym zostałem, a to przez podstęp Wielmożnego JX. Marxena P. S. M. który nie dla siebie samego, iedynie z namowy teraznieyszego Dzierzawcy w Młynie zostaiącego, który, nie miał téy łatwości i sposobności go otrzymania, a który teraz zwiedziawszy się że iuż dłużey trzymania kontraktu mieć nie może do Arendy Młynu pozasiewał bardzo mizernie, i to ieszcze nie wszystkie pola, Słomę i wszelki pokarm, czyli Strawę wywiosł do Oyca Swego, Nawet który na uprawę gruntu mieyscowego bydz powinien, iako się do Niego nic nienależący wywiosł na inne pola, z których zbierać będzie = To tedy przełożywszy przed oczy, i wysokie Zdanie Przeswiętnéy Szkoły Głownéy Panow Dobrodziejów, dopraszam się

iak naypokorniey

iak naypokorniéy, aby te niektóre słusznie się Mnie należące Pretensye przełożone dawniey, i które teraz z jak nayglębszym Uszanowaniém podałem, nie z chęci oskarżenia kogokolwiek, lecz w użaleniu się, przełożeniu mego pokrzywdzenia, i odzyskania od Przeswiętnéy Szkoły Głownéy Sprawiedliwości, w tym zaufaniu, że z tego mieysca, z którego Publiczność bierze Naukę, jak sobie Człowiek z Człowiekiem bez uszczerbku Sprawiedliwości postępować powinien, dla Mnie w niniéyszym przypadku wyniydzie Praktyka téyże Nauki, i Przykład Sprawiedliwości, godny Przeswiętney Szkoły Głownéy, godny dla całego Narodu do Naśladowania. Zmiłuy się przeto Przeswiętna Szkoło Głowna, Panowie i Nayłaskawsi Dobrodzieje zważcie Sprawiedliwość, a przy tym nędzny Stan móy, a przez to niechay oglądam Wyroku Sprawiedliwości Koniec którego już dawno z utęsknieniem pożądam, i o który iak naypokorniéy dopraszaiąc się, wyznaię Mnie z nayglębszą czcią i uszanowaniém bydz —

Przeswiętnéy Szkoły Głownéy, Panow
Panow i Nayłaskawszych Dobrodziejów

nayniższym Podnożkiém
Jakób Angielski mpp

362v

161

Przesiętnie Akademie
Szkoły Głowney Koronney.

1.

Rzadko mi było w pierwiastkowym wstępie
do tey Diecezyi y Woiewodztwa nauczyć pierwsze
zawołania do ustug, wprawiczenie sił słyszeć lubo nie
zdolnych być posłusznymi; tak obecnie dalsze chęci
tychże ustug w Publiczności zaniedbuiący dla siebie
poczytuię obowiązek = w którego celu dopełnienia przy
teraźniejszey Elekcyi Prefekta Seminarium Akademickie
Diecezalnego, nayuprzeymszą podaie mi się sposobność;
te nayposłuszniejsze złożyć Uwagi W. W. Dnych Wam
Dobrodziejom tłomaczenie = Owoc ten dobroczynney Opieki
Który Przesiętna Akademia nauk, Kunsztu, y kościołowi
pożytecznych udziela; nie może być sprawiedliwiey nikomu
w swoich chęciach y intencyi obiaśniony, iak Wam
Przeiasni a Wybrani Mężowie, którym: dworzan Narodowy
pokrzepienie, ochędo Pracy, gorliwą śmiałość powinna =
Szukać pomyślnieyszych losów dla Seminarium Akadem
mickiego, w którego oświeceniu y urządzeniu. Zawsze było
Zamiarem Retuszego Fundatora; W upadłych dziejow.
Naszych Wiekach, nie wielkiego dowodzi Znay Ziemy
Opiekunow = Walczy Wzystko nieporządek; bardziey znakuie
Fundator Miejscatego, zaczął swoie Instytutum w oświe
cenie dobrego Obywatela, y cnotliwego Kapłana. bo chcia
ły dla siebie w gruncie trwałey Jego szukał pomyślno
ści, a nadzwyczayniey val schronienie dla Miejscatego,
u Boku swego, do tego Koron swoie posunął troskliwość
iż Nie masz dzieła; byle tylko cechę pracy y działaiącey
Kolwiek użytku nosiło, którego bycie tak mieć nieprzyia-
Niezmiernego to mienie doświadczenia, bez z Niego, bez ad
Nie działaiącego czasu na tym Miejscu [illegible] y.
Dobrodziejow dobrowolnie Zaszczycony Serca: Nauczyciela
Filozofii, Rituum, Rubr, Cantus, [illegible] w Seminarium.
sprawuiących powinności, a na których się Młodź pilnuiąca
tych Nauk Zapraszała. było to przyczyną Nayiaśnie
szemu Królowi Jego y Jo Kci Mci Jego Prymasowi przez.
JWPP. Oświeconego do Przesiętney Akademii Zakła
dzinie swoie Interpozycie; a które miało tem szczęście.

złożyć

363v

złożyć wzięce WWMMOWPanow.
Dobrodziejow po smierci WJX. Rydulskiego
Pierwsze to usiłowanie dobrotliwie przyięte
Osmieliło Mnie, bym się na coś większego
już teraz powtornie w tey mierze odważył
Co więc przez ten czas wemnie czyniło Spokoy-
ności, odwołuiąc się do Waszey Sprawiedliwości
względow y wyrokow, to dziś u Nog Waszych
składaiąc te same prośby y udowodnienia
łączę na znak tey Wierności y hołdu, ktorym
przenikniony z naygorliwszym uszanowaniem
winienem być.

WWMMOZnych Panow y Dobrodzieyow

nayniższym sługą

X Antt Romiszowski
Prob. P. U Inst. Off. P. mp

Nota

Do Przesuwiętney Akademij.
Szkoły Głowney Koronney.

364

164

198.
365

Niżey wyrażony, maiąc szczęście bycia przyiętym od Prze-
-swietnéy Szkoły Głowney, do Grona Kandydatów Stanu Aka-
demickiego, w którym przepędziwszy Rok pierwszy, Rokiem
proby zwany; gdy mię okoliczności postawiły w potrzebie nie uchron-
-nego oddalenia się od Stanu który przyiąłem, przymuszony więc
iestem nieść prozby moie ninieyszym pismem, do Przeswietnéy
Szkoły Głowney, azeby Ta Łaskawie przychilić się raczyła do
Uwolnienia mię od wspomnionego Stanu, i na żądanie moie
iako bawiącemu Lat 3 na Naukach w Akademii luteyszey,
Zaswiadczenie (: na którem mi wiele zależy :) wydać chciała.
Pełniłem obowiązki stanu moiego, ile po mnie onego Prawa wy-
magały, uszkodzonym zostałem wiele na zdrowiu moim, któ-
re chcąc odzyskać, nie bez zwyczaynych kosztów tego dokazać
mogę; co wszystko czyni mię pewnieyszym otrzymania od
Przeswietnéy Szkoły Głowney, skutku prozb moich któ-
re po-wyżéy wyłożyłem.

A. Rozdzałowski. mnp.

365v

366

366v

Nota.

do Przeswietney Szkoły Głowney

166 ~~199~~ 367

Wielmożny Rektorze Dobrodzieju i Przesławna Akademio Krakowska!

1º Okażecie wielki dowod łaski swoiey na przyszłey Sessyi Szacowni Panowie i Dobrodzieie moi nayosobliwsi:) ktorą ia, iako w nayuyższym stopniu poważam, tak nayusilniey dopraszam się względow Ich w zmiankowaney dawniey moiey prozbie, zdaię się nawet na Ich wspaniały rozsądek iż justa peto pracuiąc nieprzerwanie tyli przeciąg lat, a za to ieszcze od iedney Osoby wyrzucony zostałem. w tym samym Roku gdym się musiał stawić na Kommissyą.

Czekam z utęsknieniem mych prośb uskutecznienia

Prawdziwy sługa
Wielmożnego Rektora Dobr.
i Przesławney Akademii Krak.
X. M. Woyciech Sokołowski m.p.

o rezolucyą na piśmie pokornie dopraszam się po zakończoney Sessyi.

368 v

Kopia Memoryału
Gromady Dziewięcielskiey y Nasiechowskiey

Wielmożny Panie y Dobrodzieju Nasz Nayosobliwszy!

Gdy iuż ostatnia taka od WJX^a Lustratora odebraliś=
my rezolucya w prozbach Naszych, że Nas ani na iadło
ani na Zasiewy niewesprze Akademia, bo iuż nie sas
Dziedzicami Naszemi, tylko w Warszawie Prześwietna
Kommissya y tam Nam się udać kazał albo do WW.
P^a, y gdysmy na to odpowiedzieli że oczym niemamy iść
do Warszawy a WW. Dzierżawcy iuż my prosili ale
Nam odpowiedział że bez zezwolenia Zwierzchności
Nam dać niemoże. Na co Nam WJX. Garycki Lustra=
tor powiedział że kiedy Wam Dzierżawca na iadło nie
da to mu nierobcie Panszczyzny, My iednak niesmie=
my tego czynić, ale wprzod uciekamy się do Miłosier=
dzia Pańskiego nad Nami prosząc zgłębokas pokoras
o Założenie Nas tak na iadło iako y Zasiewy, bo się
niemamy do czego iąć, niemaiąc iuż ani Dobytku, ani
Przyodziewy bo iedno poprzedawaliśmy dla Zasiewu Oźi=
miny, chcąc aby raz Dobrze zasiać, a Drugie pozastawia=
liśmy tak na Żywność Siebie, iako y na Żołnierzy kto=
rzy u nas stali przez Niedziel 16. Czterdziestu piąciu
J co Było Rusinek, Krzemień, Swedura, y Kita niero=
bią Panszczyzny to nie z Zuchwalstwa, ale z nędzy bo
niemaią co iść y czym Czeladzi żywić, ktora się roz=
chodzi, a Koniec to tylko tą Słomas żywią co Jm WW. Pan
pozwolił z Dworu, J ieżeli iuż niepozyskamy teraz Mi=
łosierdzia Pańskiego nad Nami, to wszyscy musie=
my się rozeyść, Szukać pożywienia dla Siebie, A Sprzę=

zaiu

żaie Jnwentarskie do Dworu poodganiamy, albo ieżeli
WWPan ich nieprzyimie to iak Nam WJX. Lustra
tor kazał aby my poprzedali Jnwentarskie Woły y
Konie y Pieniądze do Dworu oddali to y tak zro=
biemy tylko że ktoż co da teraz za to kiedy okrutn
mizerne dla niedostatku Karmy, a choć by my Ich
y iak mogli trzymali to ieżeli niebędzie Miłosier
dzia Pańskiego zaratować Nas na iadło y na Siew
to niemiałby kto niemi robić, my wszystko powra
ie przyrzekamy znowego co Nam WWPan dałbyś
teraz pod Sumieniem przysięgamy, y gdy nastąpi
Miłosierdzie Pańskie nad Nami to by każdy Koniec
potrzebował na Siew Owsa Korcy Siedm, Jęczmieni
Korcy pięć, a na Żywność naymniey, aby po trzy Korce
Żyta y po trzy Korce Jęczmienia, a Zagrodniey po Ko
cu Owsa y po Korcu Jęczmienia na Zasiew, a na ia
dło po Korcu Żyta y po Korcu Jęczmienia, lecz poko
nie prosiemy WWPana abyśmy do Siewu mogli mo
Owies z Jlkowic po który za Swoy dzień pojechalibyśmy
sobie. My zaś poki Życia naszego będzie nieprzesta
niemy błagać Majestat Boski o Zdrowie Pańskie
aby Bog do pierwszego Zdrowia WWPana przywrocił
y na wszystkim mu błogosławił, iako niegodni W
WPana Podnożkowie. Cała Gromada Dziewięcielska
y Nasiechowska.

Zgodno z Oryginałem
Franciszek Cerner
Komd Edukacyi O: N: Sekretarz

Wielmożny Rektorze Przestawna
Szkoło Głowna Koronna.

1º Składam nayprzod podziękowanie Szkole Głowney, za łaskawe wysłuchanie rządania mego, wzesłaniu Delegowanych na rozpoznanie długow, od Gromady Dziewięcielsicy i Nasiechowskiey, niegdys SP. Mężowi mojemu, dziś Mnie należących się? zczas Ci Delegowani nie sądzili się bydź umocowanemi do wniyscia w pretensije za wystawiony przez SP. Męża mojego Młyn Wietrzny. Osmielam się podać powtorno prozbe o umocowanie tychże samych Osob lub kogo-by się Szkole Głowney zdawało do rozpoznania tego interessu. Podchlebiam sobie, iż Wy Przezacni Szkołe Głowno składaiący Mężowie pełni sentymentow luckosci i litosci zastanowiwszy się nad stanem moim teraznieyszym, nie zechcecie i wtym Pukteie odmuwic mi waszey sprawiedliwosci. Ze zas po rozpatrzeniu się, w Regestrach znalastam, iż część tych Pretensiy przez Szkołe Głowną przyiętą y powroconą była, a reszta do dalszego czasu zostawiona, iakoto z Regestrow przez JMos X. Marxena S.P. Mężowi mojemu podpisanych pokaże. Przeto wyznaczonym od Szkoły Głowney Osobom Regestr zwytrąceniem powroconey wyżey wspomnionym Roku expensy

370v

prezentowac będę; Składam to moje
Żądanie wzupełnym zaufaniu o
brania pomyslney i z sprawiedliw
scią zgodney rezolucyi. O ktorą
do praszaiąc się wyznaie iz iezd

WW Rektora i Całey
Szkoły Głowney Ko
ronney Unizoną sług

Anna Kowncka

371v

Imo Zgron
dalsze
iąc
ne
się
wyst
aby

Imo Iż cię
starczał
tem wy
kie Fu
sy Szko
Summa
le Pińcz
zmnieys
tych za
przez p
więzi
Kommi
pis na
bortwa
20. o
przeci
Imi
iż opł
sza.
Wyp
Konyw
Kapita

1mo Zgromadzenie nie widząc sposobu dalszego utrzymywania się, bo iąc się aby nie było przywiedzione do tey ostateczności iżby się rozjechać musiano uradziło wysłać pomiędzy siebie JP. Kozmewskę aby szkołę głowney przełożył. 1°

2mo Iż iuż nie masz dochodu ktoryby wystarczał na zapłacenie Pensyi Etatem wyznaczonych chociażby wszystkie Fundusze niezawodnie do Kassy Szkolney weszły, a to z przyczyn iż Summa Kapitalna 10000 na Kachale Pińczowskim lokowana znacznie zmnieyszoną została, bo 2515 Złotych za nieprawne po siedem od sta przez poprzednicze zgromadzenia Prowizyi wybieranie odtrącono iest przez Kommissyą Likwidacyiną iako Wypis naucza. Iż wypłacaiącey z Probostwa Pińczowskiego Czerwonych Zł: 20. odtrącaią, mimo w wiedzy i na przeciw wyraźney dyspozycyi JWgo JmiX. Kołłątaia, a to pod pozorem iż opłacaią podatek dziesiątego grosza. Który zabor iak niesprawiedliwy Wypis z Kommissyi podatkowey przekonywa, nakoniec Miasto od Summy Kapitalney 5000. Prowizyą płacą:

372v

ce wytrąca sobie za wszystkie podatki z domu Akademickiego nie należące, iako to: Dymowe od domów Rolnych powinne, Magazynowe, kwaterniczie &c. Z tych więc przyczyn ~~gdyby~~ choćby bez żadney Kontrowersyi resztę Szkołom wypłacono, i takby się niedobor Pensyi iako się Roku każdego praktykuie pokazał.

2do Zaległe Prowizye na Morsku i Hersnicy od lat kilku bez Processowania Dziedziców tych Dobr nie obeydzie się. Przełoży tedy JMć Pan Kopijewski Szkole Głowney aby windykacyą tychże Prowizyi skuteczną obmyśliła.

3tio Aby gdy pomienione Prowizye oddane będą raczyła pozwolić Zgromadzeniu Szkoła Głowna dopełnić niemi niedoboru Pensyi, a to z powodu naysłusznieyszego iż iako poprzednicze Zgromadzenia skrzywdziły teraznieysze przez branie nad Prawo Prowizyi, /: za co Kommissya Likwidacya z Summy Kapitalney znaczną kwotę odtrąciła; / tak aby Prowizye zaległe dawnieyszym Zgromadzeniom się należące nayspra-wiedliwiey teraznieysze Zgromadzenie odebrało.

4to ~~Aby~~ Jeżeliby się pokazał iaki nadbor i Pensye Profesorskie zupełnie opłacone zostały, resztę albo w Kassie Szkolney na Pensyą zakładową, albo na nieuchronną repara-

...acyą Domu Akademickiego przeznaczyi
...raczyła, salvo calculo per Pro Rektorem
deponendo.

Jeżeli Szkoła Głowna Processować każe
aby plitis expensis obmyślili, lub Plenipo-
tentowi Akademickiemu to zlecili.

Ponieważ Konwencya iest między Szko-
łą Głowną i Plebanem Pińczowskim
trzeba tedy Plenipotencyi i o tę aby
Szkoły Głowney prosił.

...o Konwencyi tey nie maią Szkoły tylko w
Kopii o Extrakt więc niech prosi.

...o Niech się zainformuie, gdzie się ma ro-
zumieć forum z JW^{ym} JMć X. Kol-
łątaiem, gdyż w transakcyi nie do-
łożono.

...no Raczy przełożyć i to, iż Żydzi płacić
niechcą wymawiaiąc się wielkim nie-
dostatkiem, i od Woyska uciążeniem
Pieniądzmi Moskiewskiemi zapłatę
i termin na S. Jan Pro Rektorowi
proponowali.

...mo Zabrane 138 Złotych groszy 17 przez
JMć X. Danieckiego, przez Kommis-
syą Likwidacyiną Żydom nieprzyięte
iakim sposobem windykować każe.

...mo Upomnieć się raczy W. JMć X. bywsze-
mu tych Szkół Pro Rektorowi o 67
Złotych, Groszy 15. do Kassy Szkolney
się należące przez massę substancyi
Nieboszczyka S. p. JMć X. Brachu-
ckiego zabrane.

...mo Spustoszenie Domu tego nayistotniey
iest stąd iż nie masz Stroża któryby
podług możności utrzymywał ochędostwo,
ten zaś gdy przez Erekcyą ustanowio-
ny, i Roczną intratą Zł: 50 z Młynów
Pińczowskich przez Fundatora naznaczoną

373v

opatrzony, raczy Szkołę Głowną JMć. Pan Kopijewski to przełożyć, i co z tym czynić mamy poradzić się. Probostwo Pińczowskie odbiera od 1000 Złotych na Szkołę Pińczowską legowanych, pod protestem iż Prowizya ta na Szkołkę Parafialną się należy.

Adam Kopijowski
Prof. Mat. i Fizyki Szkół Pińcz.
mp

Instrukcya Wielmożnemu Kopiewskiemu Professorowi Fizyki i Matematyki od Zgromadzenia Szkół Pińczowskich Dana

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu

Z wielką bardzo niesmiałoscią poważamy się inkomodować Osobę JW Pana Dobrodzieia w ninieyszym pokrzywdzeniu naszym. Wiadomo JWielmożnemu Panu Dobr: iak z nakazu Przeswiętney Kommissyi przymuszeni iestesmy oddawac Prowiiant dla Moskali, pierwszą razą dalismy Siana Kamieni 40. Owsa korcy 20 obsypanych Kaszy Jęczmienney kor 2. Cwierci 2. Powtornie Siana Kamieni 20, owsa kor 10. kor 2. cw 2. Mąki Zytney tyleż, teraz wieziemy kamieni 40. Zyta cw: 2½ Zaczym gdyby ieszcze raz nakazali złożyc co Prowiiantu aże nieiestesmy w stanie dania więcey ieżli nas Łaskawość y Miłosierdzie Pańskie niezaratuie przyidzie nam podziękowac JWielmożnemu Panu z Zagrody. Bylismy u WJmci Pana Szambelana Wilkońskiego ale ten do JWielmożnego Pana udadz nam kazał się. Co gdy pozyskamy będziemy błagac Maiestat Boski za JWielmożnego Pana Dobrodzieia.

JWielmożnego Pana
Dobrodzieia. poddani.

Grzegorz kawała

374v

375v

Supplika

Pod stopy JWielmożnego
Xiędza
Szabla.
a Naszego Pana
y Dobrodzieia

Dnia 15 Stycznia 1794 z Krzemieńca.

139

205

376

Wielmożny Mći Sekretarzu Dobrodzieju!

1º Odebrawszy powtorny roskaz P. Szkoły Głł. wyiechałem do Zasławia w interessie windykowania należytości z Xiążek Elementarnych u Rządu Rossyiskiego pozostałych. Oddałem list JW. Grocholskiemu Vice-Gubernatorowi od S. Głowney, ktory grzecznie przyiął, odpisu iednak dadź nie oświadczył się z przyczyny zatrudnień rządowych. List Magnifici Dni Rectoris z Notą natychmiast obiecał JW Grocholski przesłać do JW Tutolmina Jenerał Gubernatora; a iakowa na niego rezolucya wydana będzie przyrzekł na honor i poczciwość swoią, albo napisać do mnie do Krzemieńca, albo komu z Kancellaryi swoiey kazać uwiadomić. Zapewnił iak dawniey o przyiaznych Sentymentach ku Szkole Głł. i pewności Jey maiątku; mimo spoźnienia czasu. O tem iednak niemógł mię zapewnić: aby mogło bydź pozwolono, obiechać Wydziały. A kiedy Rząd Rossyiski dawniey ieszcze wydał dla wszystkich Szkół w Guberniiach Zasławskiey i Bracławskiey leżących ukaz: aby obrachunek pieniędzy z Xiążek Elementarnych temuż Rządowi nadesłały; przeto oczekuiąc rezolucyi, nic tym czasem czynić nie pozostało, iak okazać Rządowi Tabellę wizytatorskie, aby ie można znieść z Tabellami od Zgromadzeń podanemi i iuż w kancellaryi Rządowey zostaiącemi. Tym końcem wyiąłem przez Extrakt Tabellę od Zgromadzeń podaną, ktorą przesyłam i o iey zwrot dopraszam się, aby się Szkoła Głowna przeświadczyła czy Summa pretendowana od Szkoły Głowney wynikła z Xiążek Elementarnych, odpowiada Summie Rządowi przez Zgromadzenia podaney. Jeżeli między Tabellami znaydzie się zgodność, niczego by mi więcey niepotrzeba, ieżeli niezgodność iak się spodziewać należy, potrzeba mi koniecznie będzie:

1mo Aby P. Szkoła Głowna raczyła mi przysłać Autentyczne Extrakty Wizyt z tych lat ktore są w kontrowersyi solum co do punktu: Xiążki Elementarne; a to dla przekonania Rządu, że Tabelle od Zgromadzeń nadesłane są mylne.

2do Raczy Szkoła Głowna kazać ułożyć Tabellę tym kształtem iak Rossyiska, aby iednym rzutem oka można wiedzieć ogolną pretensyą do każdych w szczegulności Szkół. Np Od Szkół Winnickich rachuiąc wło i kwit JP. Porębińskiego w kwocie nn. Potrącaiąc expens na sprowadzenie Xiążek nn in Summa należy się Szkole Głowney nn. Od Szkół Kamienieckich potrącaiąc kwotę za 20 Exemplarzy Elementarzy nn; potrącaiąc kwotę nn na sprowadzenie Xiążek należy się in Summa Szkole Głowney nn. Szczeguły w Extrakcie Wizyt i Tabellach Wizytatorskich dostrzeżone bydź mogą. Taka Tabella pieczęcią przyciśniona i ręką Wizytatora stwierdzona bydź ma, dla dania iey większey wagi, gdyby się w Tabellach Wizytatorskich przez pomyłkę znalazła niezgodność.

3tio Zachodzi sprawiedliwa wątpliwość czy Szkoły Międzyrzyckie XX Piiarów brały Xiążki od Szkoły Głowney? gdyż w Tabellach Wizytatorskich się nieznayduią, a w Tabelli Rossyiskiey są umieszczone. Pieniądze

376 v

przeto z tych Szkół czy należą do Massy pretendowaney od Szkoły Głowney. Lubieszowskie Szkoły podobno należały do Litwy, przeto Xiąg od Szkoły Głowney brać nie mogły.

4to Jeżeliby większa była Summa którey wypłacenia żąda Szkoła Głowna według swoiey Tabelli maiącey bydź nadesłaney; a Rząd Rossyiski polegaiąc na Tabelli od Zgromadzeń podaney rachował Summę mnieyszą; a dowody w tey mierze powinne się czynić były bezwzględne, czy mocen będę co opuścić. Tudzież gdyby Kancellarya pretendowała nadgrody osobney.

5to Ponieważ Ewaluacya Monet Rossyiskich iest w znacznym Stosunku uszczerbku do Ewaluacyi Monet Krajowych tak dalece że za Czerwony Złoty liczy się Rossyiską monetą Złotych 24 i więcey, toż samo mowiąc o Bohomaszach czyli Assygnatach, zdaie mi się bydź rzeczą potrzebną upraszać Szkoły Głowney, aby mi wyraźne dała zalecenie nie inaczey tę Summę odebrać iak tylko podług Ewaluacyi Monet Krajowych, a to w zdarzonym przypadku.

6to Gdyby Rząd pieniądze które są w gotowiznie odebrać tylko dozwolił, a Remanentu który iest realnie w Xiążkach zapłacić niezechciał, aż do sprzedania tychże Xiążek wypłacenie odwlekł, a w tém żadne remonstracye słuchane niebyły, co czynić przynależy?

Mam honor upraszać W. WcPana Dobrodzieja abyś ten móy list do kogo należy okazać raczył; spodziewam się że przez wzgląd interessu na wszystkie te punkta rychłą odbiorę odpowiedź, gdyż ie sądzę bydź koniecznie potrzebnémi; a nayszczegulniey co do punktu drugiego. Rychley byłbym tę odezwę uczynił, gdyby powróciwszy z Zasławia niebyłem zastał nagłych od Kommissyi interessów. Zostaię z powinném Uszanowaniem

Wo WcPana Dobrodzieja

nayniższym Sługą

Jan Nep: Tylkowski R.K. mp

P.S. JW. Jenerał-Gubernator Tutolmin aktualnie znayduie się teraz w Nieswierzu.

Wielmożny Rektorze Dobrodzieiu i cała Prześwietna
Szkoła Główna Koronna Panowie i
Dobrodzieie!

W tym samym czasie kiedy z winnem Prześwietney Szkole Głównéy poszanowaniem składam pracę moię, z tém samem poszanowaniem poważam się zanieść moię do Was Wielmożni Panowie i Dobrodzieie, náypokornieyszą prozbę; ażeby Prześwietna Szkoła Główna Wielmożni Panowie i Dobrodzieie raczyliście zarekommendować mnie Prześwietnéy Kommissyi Edukacyynéy, iżbym do Objektu Weterynaryi z mocy zapadłego Prawa maiącego bydź ustanowionym i zaprowadzonym przez tęż Maistraturę mógł bydź użytym, i na uczenie się onego kosztem téyże Prześwietnéy Kommissyi posłanym, za którego kosztu pewność, kaucyię w tylo dwoie mieć za sobą postaram się.

Ile z méy strony oddawać Wám Wielmożni Panowie i Dobrodzieie prawdziwe zawsze poszanowanie mám zawsze na piérwszém baczeniu, tyle z drugiéy mam zaufania w Dobroczynności i Łasce Waszéy (na którą zarabiać sobie iest iedno z náypiérwszych usiłowań moich) że zechcecie łaskawie przychylić się do téyże moiey náypokornieyszéy Prozby, zaręczaiąc, iż starać się będę, abym pilnością i postępkiem w Nauce odpowiadał zaufaniu i Łasce Waszym, i oraz, abym w każdéy okoliczności Wám Wielmożni Panowie i Dobrodzieie, iako náywiększym Dobroczyńcom, bo Autorom losu i szczęścia moiego wyrządzał hołd należnéy wdzięczności i náygłębszego poszanowania.

Dnia 8go Marca 1794 Ru
w Krakowie.

Sebastyian Girtler mpp

377v

Do Przeświętnéy
Szkoły Głównéy
Koronnéy.

378

170

207.
379

Przestawna Szkoło Powna Koronna!

W układach Seymu Podzwenshiego, które dotyczą interessów Edukacyjnych, był Projekt założenia w Lublinie Katedry Prawa Natury, Ekonomicznego, Politycznego i Narodów — Kiedy teraz Prześwietna Kommissyia Edukacyjna zabiera się do układania na przyszłość Katedr, i wynalezienia fundussów na utrzymanie onych; a bydź może, że założenie Publiczney Prawa Lekcyi w Lublinie uzna za przyzwoite i potrzebne: niżey przeto podpisany Professor Szkół Przy-Stownych, zanosi do Przestawney Szkoły Stowney usilną prozbę: ażeby raczyła, przez wzgląd na długą iego w wspomnionym Objeciu przy Edukacyi Publiczney Praktykę, polecić go pamięci Prześwietney Kommissyi — Przy tak poważnym i iedynym dla siebie wsparciu, obiecuie on sobie znaleśdź pewną przed innemi drogę do pozyskania rzeczonego Wakansu skoroby zapełnienie onego nastąpić miało koniecznie — Takowe żądanie swoie, i cały swoy los oddaie Opiece i wysokiemu Zdaniu Przestawney Szkoły Stowney Koronney, z zupełną rezygnacyią.

J. Sołtykowicz Professor Prawa
w Sł. Przy. Stownych.

379v

380v

Do

Przestawney Szkoły Głowney

Koronney. Dnia 14. Marca 1794

Przesławna Szkoło Główna Koronna

Chęć moia służenia użytecznie Publicznosci, iako iest iedynym celem moim, tak stałami się mocną pobudką do słuchania nie ktorych Lekcyi w Przesł: Szkole Główney: obowiązki iednak, ktore teraz sprawuię, przeszkadzaią mi częstokroć skutecznieyszego z dalszych Lekcyi Korzystania. 1º

Urząd Kaznodziei Szkolnego po S. p. Jmy X. Muszyńskim swieżo zawakowany, nietyle by mi przeszkod czynił w dalszym oswiecaniu się przy regularnieyszym uczęszczaniu na Lekcye Publiczne: obowiązek także koniecznego częstych Kazań dla Młodzi miewania, i sama Konwersacya z osobami Swiatłemi w łatwieyszym do nich przystępie dogodziłyby zupełnie moim wyżey wyrażonym życzeniom: zaczem mam honor dopraszać się Przesł: Szkoły Główney o interessowanie się y rekommendowanie mnie na obowiązki Kaznodziei Szkół tuteyszych.

Wakuiąca tudziesz po rzeczonym S. p. JX Muszynskim Kanonia Kollegiaty WW. SS., na ktorą rekommendacya Exoby od Przesł: Szkoły Główney zależy; a ia czas prawem PP. Komm: Eduka: do słuchania lekcyi przepisany, lubo na dal iszcze one przedłużam, zupełnie dopełniłem, daie mi sposobność polecenia się łasce Przesł: Szkoły Główney, celem podobnegoż interessowania się y rekommendowania mnie na tę dostoyność. Doktorowanie się, ktore dotąd przedłużam, za poprzednią Wolą Przesł: Szkoły Główney iak nayrychley dopełnić starałbym się. A iak teraz zaręczam za rzetelne y regularne dopełnianie powinnosci Urzędu, y przyzwoite piastowanie dostoynosci, tak to wskutku dopełnić starać się będę, gdy łaskę otrzymam, o ktorą upraszam.

Przesławn: Szkoły Główney K:

14. Martii 1794. Ao

nayobowiązańszy Sługa

X. Felix Swięcicki Kan: Inst:

381v

Do Przestawney Szkoły
Głównej Koronnej

Zadanie

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

Lat czternaście w Stanie Nauczycielskim zostaiąc przyymowałem w nim te wszystkie a z siłami zgodne obowiązki, które mi wykonywać Wola P. Szkoły Głł, Ustawy, i Powołanie kazały, zawsze Interess publiczny, nad własny przenosząc. 1°

Takowym postępowaniem rządząc się chętnie, miałem niewątpliwą nadzieię: że każda powolność w tey mierze uczyniona, ściągnie na siebie Uwagę i względność sprawiedliwą, kiedy oney szukać będę.

Dziś po nieszczęśliwie skończonem życiu s. p. JX. Muszynskiego /: którego zasługom oddaię sprawiedliwość :/ gdy Bursa Juris Peritorum bez Seniora zostaie, z głębokiem Poszanowaniem niosę Prośbę do sprawiedliwości Przesłł Szkoły Głł o nią. Wyświadczona mi w tey mierze względność łaskawa, wesprze prace moie, które łożyć za tem milszą mieć będę powinność.

Antoni Himonowski
Pikr Sz. Krak.

ie 15. Marca 1794.

383v

384v

Żądanie Prorektora Szkół
Przygłł — do Przesłł Szkoły Gło
wnéy Koronnéy.

Prześwietna Akademio Krakowska

1º W Roku zeszłym, pozwoloną wszystkim Obywatelom słysząc Licydacyą Dobr Akademickich, dla gwałtowney potrzeby Possesyi, wszedłem w liczbę Licydujących; w nadziei, że aby moia własność z prowentów powrócić się może z Zalicydowania Wsi Trątnowie: Lecz gdy nie znaiąc Zasiewów, y dochodów, w Zalicydowaney Wsi, do 6010. Złł Poll: wpędzony zostałem, przez Upór Emuluiącego a z Opłatą podatków y Expensy Gruntowey blisko do 7000. Opłaciłem, Dopiero za ziechaniem na Grunt, y po Odebranym Kontrakcie postrzegłem zgubę Summy moiey; bo widząc Pszenicę na puł z Wilkiem, y Całkiem ze Śniecona, Żyta Rzadkość nie wypowiedziana, Jęczmiona na Puł z Chwastami, w Polach, Uiy zrzałem dopiero dokładniey zgubę moiey należytości — Jakoż tak się stało: bo z Całego Prowentu wynikaiącego 4000 Odebrać nie spodziewam się, Przyczyna Cała Utraty, że Żyta zasiane bez Uprawy w odwroty, Pszenicę na puł z wilkiem y Chwastami y to późno, ku Zimie dokończone, Jęczmiona Prawie iak poslad Siane, Poslad prawie z Urodzaiu Powrociły —

385v

Otóż to iest co zgubiło moię
własność, a czego swiadkiem
Gromada będzie –
Ja zaś nie chcąc iść Sladem
Poprzedniczego Gospodarstwa,
za gotowe Pieniądze do Siewu
gdy Kupiłem Pszenicy Kor.
40. po Złł 15. a Gruntowa
ledwie przedaią po Złł 11. –
Zyta Kor. 30 po Złł 13.
a Gruntowe Przedaią po Złł 1
Stratę y ztąd wynikaiącą
oddaię do Sądu Prześ: Akade
mii. Ile za wyszłym Kon
traktem Rocznym nie So
bie lecz Dochodom Akade
mickim to Gospodarstwo
zrobiłem. Teraz idą Zasiewy
Wiosniane Całkiem Jęczmien
trzebaby odmienić y w propo
cyi przedarzy Jęczmienia
Gruntowego trzeba na każdym
Korcu dopłacać po Złł 2. lub
A zatym Decyzyi czekam czy
li kupno robić czyli Posłady
Jakie są Gruntowe Zasiewa
Fornalki należącey się do Gru
tu nie maiąc wszystkie Ro
Jesienne Zem swemi Końmi
po zarabiał Nadgrodę czyli
mieć powinien lub nie Od
powiedzi Czekam A zaś do
wiosnianych Zasiewów gdy
się Grunt bez Fornalek oba
nie może O zesłanie tey
Upraszam, Ile że bez tey
Uchybiony Zasiew wczesny
zgubę przyszłey Intracie
przynieść może Nawet wszy
stko Rezolucyi Wyglądaiąc
Upraszam Prześ: Akademii

Aby Prześ: Kommissya
Edukacyjna, mogła bydź
zawiadomiona o moim Li-
cydacyi wynikłym Upadku
y o nieodbytych Potrzebach
Gruntowych Która Rozumiem
zchylić się Raczy do Prozb
y Żądania mego a wszak
Swiadectwo da Przekonanie
żem wiele Stracił, że Zboż od
miana Potrzebna, że bez For-
nalek nie obeydzie się, żem
na Użytek Akademii Użył
Ekonomiki Przyzwoitey bez
Ukie mięzenia poddaństwa
żem nic nie zpustoszył lecz
Pustki poprawiałem. A za tym
Całe Żądanie moie w tey Nocie
wyrażone Łaskawym odawszy
względom tak Prześ: Akademii
Jako też y Prześ: Kommissyi
Edukacyjney O Łaskawą
Odpowiedź Dopraszam się
Datt d 15 Mar 1794. z Trzytnowic

Karol. Wierusz Kowalski
Stol. Wy

386v

178

387

Przesławna Szkoło Głowna Koronna!

Niepołożyłem wprawdzie żadnych zasług przy Szkole Głowney, iednakowoż w Szkołach Narodowych pod Tey rządem i dozorem będących przez lat kilkanaście usilnie pracowałem, w czem od wszystkich Wielmożnych Wizytatorów poważne spodziewam się odebrać świadectwo. Teraz także lat kilka trudniłem się dozorem kandydatów stanu Nauczycielskiego od moiego Zgromadzenia do Przesławney Szkoły Głowney dla nabrania światła posyłanych — — Te moie iakiekolwiek prace i zasługi ośmielaią mnie, że pokorne moie żądanie do Przesławney Szkoły Głowney zanoszę: aby mi świeżo zdarzony Wakans w Szkołach Przygłownych kapelana i Kaznodziei łaskawie konferować raczyła — — Moiem zaś nayusilnieyszem staraniem będzie, abym Młodzieży Szkolney stał się iako nayusłużnieyszym, i abym Przesławney Szkole Głowney nayoczewistsze mogł dać dowody, że się na swoim niezawiodła wyborze — Procz tego za powiększenie bardzo szczupłego moiego dochodu winien będę Przesławney Szkole Głowney dozgonną wdzięczność i naywinnieysze uszanowanie

1º

Dnia 15. Miesiąca Marca 1794. Roku.

X. Innocenty Koncewicz. Z.S. Pbrego

mpp

388 v

154

212
389

Przesławna Szkoło Główna Koronna.

Zgromadzenie Nauczycieli Szkół z szczupłey swey Pensyi i tey ieszcze kwartałami z Kassy Jeneralney odbieraney niemogąc się zaoszczędzić na wszelkie przypadki; zanosi prośbę w koniecznéy swoiéy potrzebie do Przesławney Szkoły Głowney, żeby z dochodu Łobzowskiego lub innego zrzodła Pensyą dla Zgromadzenia Osób obmyślić łaskawie raczyła, w tym zwłaszcza czasie, w iakim niewidzi żadney nadziei, aby toż Zgromadzenie z Warszawy odebrało należytość dla siebie. 1º.

Prześwietna Kommissya Porządkowa zaleceniem swém każdego Mieszkańca ostrzegła, aby się na Miesiąc w żywność opatrzył, toż sama przezorność i potrzeby życia radzą uczynić, czego iednak dokazać niemożna bez funduszu, bez grosza, bez niczego. Przyszłoby do ostatniéy przyyśdź niedoli wszrzód pracy w Szkołach stateczney, wszrzód niesposobności szukać gdzie indziey pożywienia.

Wzgląd Przesławney Szkoły Głowney w tak przykrym czasie Zgromadzeniu okazany nay mocniey zobowiąże Osoby do wdzięczności i pracy.

M. Antoni Himonowski
Prorektor

6. Kwietnia 1794. Rº

389v

Kola do Przestawnéy Szkoły
Główney Koronney od Zgromadzenia Szkół Przygłównych
Podana

Przeswiętna Szkoło Głowna!

Seminaryum Akademickie Dyecezal- 1°
ne maiąc prawo nieomylne do Drukarni na Wisl-
niey Ulicy i do iey dochodow z funduszu Bisku-
piego: maiąc także podobne prawo do S.K. $\frac{t}{20}$„
pro augmento Studii in Schola Regni, præcipuè
verò pro Alumnis Seminarii Academico. Diœcesa-
ni S.ae Thliæ vel Juris Auditoribus„ ustąpioney
sobie przez s.p. X. Zołędziowskiego tegoż Semi-
naryum Prefekta; iednak z dziedzictwa tego i
własności z maiątkiem Przesw. Szkoły Głowney
zmięszaney od kilku lat nie pożytkuie: atoli
w oczach wszelkiey Sprawiedliwości pożytkować
powinno. Nie powinienem w tey mierze czynić
żadnych uwag tam, gdzie zdawałbym się do peł-
ności zrzodła dodawać strumyk. Czuię się tylko
w obowiązku upraszać Przesw. Szkoły Głowney,
aby raczyła do załatwienia artykułow tak
przez się iaśnie mowiących przedsięwziąć te srzod-
ki bezstronne a skuteczne, ktoreby tak Publi-
czność poważać, iakoli też i prywatna Opiniia
szanować musiała: Z wysokim szacunkiem:

X. M. A. Cyankiewicz Prefekt te-
goż Seminaryum.

391v

JWielmożny Rektorze y Łaskawy Dobrodzieju

Oraz Przeswietne Stany Szkoły Głowney Koronney, gdy z Wyrokow Boskich s. p. Imć X. Antoni Muszynski wezwany iest do Wieczności, a po Nim dotąd wakuie Kanonia w w Kollegiacie WW. SS. Juris Patronatus Szkoły Głowney Koronney. Upraszam przeto pokornie Przeswietnych Stanow o Łaskawe względy w podpisaniu na mnie Prezenty na pomienioną Kanonią. Co gdy przy zaufaniu w Łaskawości Przeswietnych Stanow prozby moiey odbiorę Skutek, oświadczam się na zawsze z wszelką wdzięcznością i z Naypowinnieyszym uszanowaniem Przeswietnych Stanow Szkoły Głowney Koronney Wstawać prawdziwym i Naynizszym Sługą

X. Urban Lakliewicz

Datt. w Krakowie d. 7mego Sierpnia Roku 1795

1º

392v

12 mc

173

X. C

Stey

W^o X^a

Gdyśmy

łaia D

zdało s

w niey r

rów, za

oczema

W. J. X^a

dnomy

tak Je

sorów,

szym

śmy

w Wil

X. Marcin

któr Sz

Kawaler

173 215. 393

X. MARCIN POCZOBUT

Stey Theologii Doktor, Rektor Szkoły Głowney
W.o X.a Litt. Kawaler Orderów Polskich &c.
z Radą teyże Szkoły Głowney.

Gdysmy odebrali Autentyczną wiadomość o Smierci W.J. X. Mikołaia Dziedzickiego Pro-Rektora Szkoły Akademickiey Bialskiey, zdało się nam dla dobra teyże Szkoły, i utrzymania ciągłego w niey rządu, nieodwłocznie wybrać iednego z tameczuych Professorów, za następcę spo zmarłym Pro-Rektorze. Jakoż maiąc przed oczyma dobrze nam znaiome od niemałego czasu Talenta i zasługi W.J. X.a Jozefa Konopki Professora Wymowy, mianowalismy Go iednomyślnie Pro-Rektorem rzeczoney Szkoły Bialskiey. Co tak Jemu samemu, iakoteż zgromadzeniu tameczuych Professorów, i wszystkim Onych Uczniom wiadomo czyniemy tym naszym Patentem, który podpisawszy własną Ręką, zaleciliśmy Pieczęcią Szkoły Głowney utwierdzić. — Dan — w Wilnie Dnia 8. Sierpnia Roku 1,795.

X. Marcin Poczobut Rektor Szkoły Głowney W.o X.a L.o L.S.
Kawaler Orderów Polskich.

X. Andrzey Strzecki Kan: Inflant: Prezydent Collegii Physici. Kawaler Orderu S.o Stanisława za Sekretarza Szkoły Głowney W.o X.a Litt.

393v

Tabel
ckiego, i
Dnia X=
demicki

a) Pro-R
Dziedzic
b) Professor
c) " — " — " —
" — " — " —
Na Sart
nie Don
Jmć Pan
Professo

a) Po śmie
go, Nomi
Pro-Rek
b) JP. Preyss
wolnego
wiastkowe
brać Pens
nie Uczęl
aż do
c) Jmć X. Ko
stkowey Z
a tak
w Urzęd
zaczął od

Tabella Professorów w Szkołach Bialskich Stanu Akademickiego, i wydatku na tęż Szkoły od Dnia 1mo 8bra R.u 1794, do Dnia 1mo 8bra R.u 1795 Sporządzona, stosownie do Statutu Akademickiego, i ostatniey opłaty uskutecznioney.

	Lata Uczący z powinności.	Lata Uczących z dobrey woli	Pensya Uczących z powinności.	Pensya Pierwiastkowa	Pensya Stołowa.	Pensya Dorobkowa.	Pensya Urzędowa.	Summa pensyi Osobistey.
			Złote	Złote	Złote	Złote	Złote	Złote
a) Pro-Rektor Jmć X. Mikołay Dziedzicki	„	7.	„	1,150.	400.	„	600.	2,150.
b) Professor Klassy III Jmć P. Józef Preyss	5.	„	1,050.	„	400.	„	„	1,450.
„ „ II. Jmć X. Józef Konopka	„	7.	„	1,150.	400.	300.	„	1,850.
„ „ I. Jmć P. Józef Nartowski	„	7.	„	1150.	400.	300.	„	1,850.
Na Sarta-Tecta, czyli na utrzymanie Domu	„	„	„	„	„	„	„	600.
Jmć Pan Bartłomiey Cyroński Ex-Professor w Szkołach Bialskich	„	„	„	„	„	„	„	500.
							Summa Złch=	8,400.

a) Po śmierci Jmć X. Dziedzickiego zdarzoney, przy końcu zeszłego Roku Szkolnego, Nominowanym został od Szkoły Główney W.e X. Lit.e= następcą na Urzęd. Pro-Rektora Szkół Bialskich Jmć X. Konopka.

b) P. Preyssowi po odczęciu Lat sześciu z powinności, w pierwszym Roku dobrowolnego uczenia, prócz Pensyi Stołowey Złch 400. należeć będzie Pensya Pierwiastkowa Złch 1,150, w drugim zaś Roku dobrowolnego uczenia zacznie brać Pensyą dorobkową Złch= 50 równie z innemi Professorami dobrowolnie Uczącemi, która mu się na Rok powiększać będzie Złotymi 50, aż do Lat 20 wedle przepisu Ustaw Akademickich.

c) Jmć X. Konopce iako Aktualnemu Pro-Rektorowi do Pensyi pierwiastkowey Złch. 1,150, i do Stołowey 400 przybędzie pensya Urzędowa Złch. 600, a tak Suma Złch. 2,150 będzie stałą Jego pensyą, póki zostanie w Urzędzie Pro-Rektorskim. A że w tym R.u Szkolnym, który się zaczął od Dnia 1mo 8bra 1795 R.u= zastępuie razem Professora Wymowy,

394v

ma Prawo upomnieć się u Rządu swoiego o Pensyą Pierwiastkową i Stołową, temu Professorowi należące, i czyniące Złł^ch 1,55

X: Marcin Poczobut Rektor Szkoły Główney W^o Xię: Litt^o Kawaler Orderów Polskich.

L.S.

X: Andrzey Strzecki Kanonik Jn^y Prezydent Collegii Physici Kawaler Orderu S^o Stanisława za Sekretarza Szkoły Główney W^o X: Litt:

Przestawna Szkoło Główna Akademii Krakowskiey

1o Wiadomo Przeswietney Akademii o Lasce, ktorą nam wyświadczyła Kommissya Edukacyina, kiedy nas umieściła w Kollegium Jurydycznym: to iest, że oprócz Pensyi osobiście nam wyznaczoney, wyznaczyła nadto rocznie 1000. Złotych Pol: z których część żeby była obracana na utrzymywanie domu, czyli na sarta tecta, część na drwa do kuchni i do piecow, na posługi, i na inne mnieysze potrzeby, iako to na Pracza, na Cyrulika na światło. Przeto dopraszamy się, o uskutecznienie dla nas teraz teyże samey Laski; ktorą gdy wyświadczy, wielkiem dobrodzieystwem przysłuży się nam, i zniewoli nas szczególniey do pamiętania o wdzięczności. Dan w Kollegium Jurydycznem Roku Pańskiego 1795. d. 1. Sadzierz.

X. Tymon Wilczek rw
X. Szczepan Rylski
X Walenty Gayte
X. Józef Leszczyński
Stanisław Halski

395v

Do

Przeswietney Akademii Krakowskiey

14to

3961

198

218.
397

Przesławna Szkoło Głowna Koronna.

1° W Roku zeszłym Szkolnym, okolicznościami Krajowemi przymuszony zostałem w innych Szkołach obowiązki nauczycielskie dopełniać; teraz zaś dla słabości zdrowia, znayduię się w konieczney potrzebie, uchylenia się na iaki czas od nich. i uproszenia na moie mieysce do zastępstwa JPana Andrzeja Markiewicza Professora z Szkoł Warszawskich tu przybyłego po redukcyi onych. — Znam powinność moię uwiadomienia o tem Szkołę Głowną; dla zyskania stwierdzenia przez Jey decyzyą takowego układu; a wsparty zaufaniem w Jey względach na prace Uczących, spodziewam się że nie zechce wytrącać mi przerwy obowiązków nauczycielskich z liczby lat wysłużonych, i że mnie za aktualnie pracuiącego w Facie maiącym bydź na ten Rok Szkolny ułożony, przez siebie pomieścić raczy, z całą liczbą lat pensyą onym korrespondującą. — Przykład pobney względności dawniey JPu Szopowiczowi Professorowi Szkoł Warszawskich wyświadczony, czyni mi nadzieię, że prośba moia żądany skutek mieć będzie. —

Dopraszam się równie Łaski Szkoły Głowney ażeby mi raczyła przyznać i zaassygnować pensyą dorobkową zeszłego Roku Szkolnego, iako owoc wysług moich sprawiedliwie mi należący — nie będąc płatny tylko Złł 500 za cały Rok przy Szkołach Warszawskich przepędzony, tem większe zdaie mi się mam prawo do otrzymania przychylney żądaniu memu decyzyi Szkoły Głowney.

Jozef Sołtykowicz
Pss Pra: w SS. PP. RR.

w Krakowie Dnia 6. Paźdz.
1795 Roku.

397v

226

219. 398

Przesławna Szkoło Główna Koronna

Po dopełnionych trzech Latach Kandydacyi do Stanu Nauczycielskiego wezwany od Wydziału Instrukcyi Rządu przeszłego na Professora Klassy II w Szkołach Akademickich Warszawskich, a teraz przy Redukcyi Szkół tychże, nagle i poniewolnie uchylony i niezapłacony za cały Rok pracy tylko Złł 500, udaię się w tym opuszczeniu do Względów Szkoły Głowney z przełożeniem nayusilnieyszem prozby moiey, ażeby mnie raczyła umieścić w Szkołach Przy Głównych Krakowskich, gdyby mieysce iakie znalazło się bez Nauczyciela. w Krakowie d. 7. Października 1795 Roku.

Andrzey Markiewicz

mpp

1795. 9. Ober 220. 399

Przesławna Szkoło Głowna Koronna!

Wiadomo jest, iż Teologiia Dogmatyczna od początku Akademii na części rozbieraną i bez przerwy dawaną, a po Reformie Akademii równie za potrzebną uznana, i przez lat kilkanaście, aż do końca Roku 1793, w którym zgasł dający ją Professor, ciągle zawsze w Akademii utrzymywaną była — W czasie dopiero pomienionym, jako i następnym Roku 1794 dla rozmaitych zamieszek w kraju a stąd niewystarczającego na Professora funduszu, przerwanem jey dawanie zostało — Dla tegoż samego niedostatku kassy, Prześwietna Edukacyyna Kommissya deklarowała; iż w tym czasie Szkoła Główna do wszelkich wakujących Katedr nikogo nie ma podawadź — Polityczne okoliczności kraju ani się każą spodziewać, aby tak prędko jakowe stałe Akademii Urządzenie nastąpić mogło — Gdy zaś Osoby pod bokiem Szkoły Głowney do Stanu sposobiące się Duchownego, dla zawieszenia Lekcyi wzmiankowaney, w oświeceniu siebie powinnem wielki cierpiąc uszczerbek, do innych mieysc, gdzie ta Nauka dawana, usuwać się; a stąd Kościoły nawet Akademickie w usługach Obrządkowych przez pomienione Osoby pospolicie odbywać się zwykłych z przykrością niewygodę ponosić muszą; niżey podpisany duchem szczególnie dobra publicznego i zasług przy Szkole Głowney położenia zajęty, niosę przed Was Uczeni Mężowie chęć pracy do Powołania stósowną, oświadczając; iż się podeymuję dawadź bezpłatnie Lekcyą pomienioną aż dotąd, pokąd względem niey za przyszłem ustanowieniem Krajowego Rządu, pewne jakowe na dal w Akademii Ułożenie nie nastąpi — Tym sposobem nie nadwerężając nawet rzeczoney Deklaracyi zaradzi się i pożytkowi Osób Stan Duchowny pod bokiem Szkoły Głowney przedsiębiorących i wysłudze w Kościołach Akademickich nieodzownie potrzebney; a Kassa Nauczycielów Publicznych opłacająca żadnego nowego ciężaru nie doświadczy — Czyniący tę z siebie dobrowolną ofiarę, tym jedynie względem, aby za zmianą okoliczności, pod tymże pozorem obca jakowa wprowadzoną nie została Osoba, i Urzędowemi opatrzony Zaświadczeniami, jako z dowodami usilności publicznymi nie tylko całego wysłuchałem Kursu, ale nadto już Teologią przez przeciąg dwóch lat, aż do wyjazdu mego za granicę s pożytkiem Uczących się dawałem; odważam się tą podchlebną unosić nadzieją; iż Godni i Uczeni Mężowie tey sercu czułemu nie ubliżycie roskoszy, abym Was pozyskał czystey myśli Swiadkami: którzy sami wysokie posiadając swiatła i szacować przynależnie umiecie, i do cenienia w rodzaju Nauk ochoty pierwsze trzymacie mieysce — W takim więc widoku, gdy ninieysze mam honór Oświadczenie przełożyć, z naypowinnieyszem wyznaję uszanowaniem, iż jestem

Was Godni i Uczeni Mężowie!

naynuiżenszy Sługa i Akademik posłuszny

M. Dominik Jk. Markiewicz Klk

399 v

400v

Do
Prześławnéy Szkoły Głównéy
Koronnéy

Nota
Dnia 9. Października 1795
-podana-

17mo

Magnifice Dñe Rector, Perillustres Clarissimi Reverendissimi ac Magnifici Domini, Scholæ Principis Regni Ejusq Collegiorum Præsides Doctores, Professores Dignissimi Protectores Gratiosissimi.

Przez lat 100. przeszło Szkoła i Scholasterya Nowo Mieyska w Kollacyi Akademii pod słodkiem Rządem i Opieką Głowney Szkoły Krolestwa zostawała, maiąc Professorow do Nauki i Rządu posyłanych z Akademii, na Końcu wieku 18. upaść musi z tych przyczyn:

Do puki Prowizye funduszowe opłacane były po 7 od 100. acz i o te z P.P. i Szlachtą potrzeba było po lat 10 lub 18. prawować się, ieszcze iakokolwiek w lepszych czasach mogła bydz utrzymywana.

Lecz skoro te zmnieyszone prawie do połowy zostały, skoro Budynki iedne novo zreparowane ogniem przypadkowym spłonęły, inne dawnością czasu zepsute, iako to Kamienica Szkolna w tak wielkim gmachu pognięły.

Skoro przykre Rewolucye, ciężkie Podatki Palety furaże przenoszące Dochod funduszowy Exekucyą wyciągane nastały upaść musi, w tym przykrym czasie, gdzie Scholastyk siebie obżywić, ani Podatkow opłacić zwłaszcza furażow nie iest w Stanie nie maiąc Grontow, Łąk ani Dziesięcin.

Procz tego sami PP. Mieszczanie uciskaią zdzierstwem, napychaią do Szkoły Aresztantow, Zołnierzy stawiaią ieść im każą dawać, Lazarety i t. d. a przez to niszczą pustoszą — Nie mogę iednak tey odstąpić bez wiedzy i Rady Szkoły Głowney od ktorey tu posłany i Patentowany byłem Ru 1773. Wiedząc że Przywileie Zygmunta i Augusta IIgo. Szkoły Głowney Opiece tę Szkołę oddały.

Zdaie się, że tę P. Kommissya Edukacyi Kraiowey opuściła, nic iey nie przydawszy, Widzę, że się uchyla od iey Opieki Szkoła Głowna gdy moie Noty dwa kroć podane odrzuciła, Więc i ia ią odstąpić muszę, gdy tey reparować, opłacać nie wystarczam, na ktorą trzykroć większego potrzebaby dochodu. — Ale żem wiek moy czerstwy, siły i zdrowie na pracy Akademickiey, na usłudze Powiatu Wislickiego i Nowego Miasta Korczyna przez lat 22. stracił, i swoię własność na starość i chorobę nic nie zyskawszy.

Żem na Reparacye Kamienicy i Scholasteryi prze te lata

to żył

401v

Łożył do 8. Tysięcy (iak Regestra okażą). Znowu na Prowizyi od W. P. Michałowskiey przez Proces wiedziony i Pośrednictwo J. W. Jmć Xiędza Kołłątaia na ten czas Rektora został uszkodzony do 5. Tysięcy.

Łaskawe względy Głowney Szkoły Krolestwa każą mi się spodziewać polepszenia nieszczęśliwego losu mego w tych żądaniach do was Sprawiedliwi Mężowie zaniesionych.

Abym wypracowany na Starość odstąpiwszy Scholasteryi N. choć gdzie indziey zostaiąc, z tego Kapitału na ktorym Scholastyk fundowany iest, żywił się do smierci z reszty co od Podatkow zostać się może, albo iak naylepiey o mnie Matka Akademia zaradzić może.

Drugi Kapitalik na Olesnicy zapisany Złł. 6000. i 3ci, na Szyszczycach Złł. 1000. Niech ma Jmć X. Proboszcz Nowo Mieyski na Szkołę Farną, iako i Kamienicę z Ogrody i place, procz Chałupy na Ogrodzie Staszowskim, ktorąm ia własnym kosztem wystawił za Złł. Pol. 500. aby mi tę wolno było z przedać, (: ieżeli tych inna Zwierzchność w czasie zdarzona nie skonfiskuie.

To wszystko za łaskawym Przeswiętney Zwierzchności Duchowney Pozwoleniem, iako i Szkoły Głowney umiarkowanym stać się może rozrządzeniem.

O ktore Waszey Rektorskiey Mci i Całey Głowney Szkoły Krolestwa podaiący iak naypokorniey uprasza w Nowym Mieście Korczynie

Dnia 10go Listopada. Ru. 1795go.

X. M. Ignacy Depucinski.
Scholastyk Nowo Mieyski
mpp

Niżey wyrażony, składam Prokuratory. 1o
Funkcyą w Ręce tey Akademii, z
ktorey Jednomyślnosci w Roku 17=
83 odebrałem, y od tego samego
Momentu żadnych Interessow Pro-
kuratorskich przyimować nie będę, y te-
miż opiekiwać się zrzekam, y
już za wakuiącą Funkcyą głos.
no y nayuroczyściey deklaruię.
Ostrzegam sobie iednak bywszy Proku-
rator niżey wyrażony u Akade-
mii całkowitą moię Pensyą Prokuratorską y nay
wyraźniey zabespieczam, za Lat
dwa, to iest ad 1. Octobris 1795, ia-
ko za lata naypracowitsze, nayu-
ciążliwsze, y nayzgryzliwsze. Datum
d. 21. 9bris 1795to
X. Wincenty Smaczniński
Pisma Jo Professor

402 ✓

Nota odpowiadaiąca Akademia Krakowskiey na Rezolucyą
Dnia 6. Grudnia 1795. gwałtowney i dziką przeciwko O.
sobie X. Wincentego Smaczninskiego Pisma P. 403

223.

Niżey wyrażony posyłam Akademia Rachunki z Lat 3 cathe
witych i Czwartego do dziś dnia. Osobliwie być nie mo-
gą dla wyszukiwanych umyślnie Kalumnij, y podsta-
wienie Osob złośliwych

Teraz zaś nim Manifest do Akt Publicznych za
niosę przeciwko gwałtem mocy Osobie na Sessyi uczy-
nionych Dnia 6. Grudnia 1795 Lat ią nayuniżeyszey
Jmci tdz Akademii Jmci w Rezolucyi swoiey mnie przed
Odczytaniem intymowaney, złośliwie zataiła przyczy-
ny niezdanych dotąd Rachunków trzechletnich, które
chnego Krajowego Zamieszania winy spóźnione były, ale dla powsze-
letney Pewnie bez Fundamentu oddala; co w Manife-
nie umyślnie deklaruią; aby tym datio to Potwarz Roku
nie mogli z 1794 na 4 Jmci 1795. a tym wzięła. co nay
większe Cyzary, Tyrzoty, y Krwawe prace znosił Jmci
co nayśmiedrzeyszą rzeczą iest y w całym świecie miały
chanq, że odmiennieyszy Pentyą za poprzedzaiąca dwa-
ta za służbę służyć sobie darmo absolutnie y dwpoły.
cznie wysokim tonem pod iakowąś niewiedzicą odpowia
dalnością Człowiekowi Wolnemu, przez lat 33 bez
Noty pracuiącemu wskazuie 4to Nakazuie w dni kilka
zdanie za 3 lat Rachunków gwałtownie, tamq czynnq
do złożenia nudnicy Prokuratorskiey Funkcyę bieżącą Pa.
tent niezdanie 3 letnich Rachunków, które kilku niedzielny
Reflexyi y pilności zobacz stron wyciągaią 5to Nie zwoła
nia to że Jśc. Garycheiem do Roku spatium sprawy zdania
z Administracyi dozwolita, y że ie także w Roku 1793 poiąc
Marxena złożenia d 25. Julii Prokuratoryą odbiat

Zaczym ia w imie Universitatis nayuniżeyszey
manifestuię się tą Notą, iż gwałt mocy Drogę wkłada
Jmci na mnie Niewolnictwo służenia bezymiono, y dekla-
ruię powstaiąc znayuniżeyszą umysł stałoścq z Ro
kuratoryą iestem na Dniu 21. Gbr złożyłem, y żadnych Ja
kowych, nie przyimuię y przyimować nie będę Rezolucyi
żadnych w tey mierze Akademii nieprzyzwoicie do Władzy
Rządowey Cyckiey przeciw wydawaiących mnie gwał-
tem, Opisaniem szkalującym, nadchodzących w mieśc
nie moim do tym samym czasie dzieniem appellui Du

X. Wincenty Smaczninski
Pisma Jśc Pfr w Akade
mii Krakowskiey

11. 10bris 1795.

403v

404v

Prześwietna Szkoło Głowna Krakowska

Wakuie Kanonia w Kollegiacie Wszystkich Swiętych,
1° przeszłym z tego swiata S.P. WJmć Xiędzu Mar-
ciszewskim, teyże Kollegiaty Kanoniku, Ja aczkol-
wiek żadnych w Tey Przesiętney Głowney Szkole
nieznam się mieć zasług; atoli iako pracuiący
w Duchowney Kancellaryi, przez dopełnianie Obo-
wiązku Defensora Miserabilium w Sądach Ducho-
wnych na siebie przyiętego, osmielam się do-
praszać Przeświętney Głowney Szkoły, aby mi tęż
Kanonią konferować raczyła, wczym gdy
mi żądaną wyswiadczy Łaskę, włoży na mnie
obowiązek dozgonney wdzięczności, i tym powin-
nieyszego Jey uwielbiania i uszanowania, z ktorym
i teraz ma honor być.

Przeświętney Głowney Szkoły Krakowskiey

Naynizszy Sługa.

Xiądz Wincenty Wroblewski D. M.
mp

405v

~~66~~ 20

Przes

Czytana by
sławie, w k
dokumenta
dąc Dziedz
nie będąc nig
66. P
nic nie mog
Szkoły Gł.
takowy przez
tych aktach
Krakę à wi
leżą dotyc
się niemoże

Przesławna Akademio Krakowska.

Niżey podpisany odebrawszy Mandat od JW. Floyma Konsyliarza, o zapłacenie zatrzymanego Czynszu od Summy Przesł. Akademii na Wsi Niecieslawicach lokowaney, będący tey Wsi od lat kielku posiadaczem, bo od R. 1788. i niemaiący żadney od teyże Akademij o płacenie Czynszu odezwy czuł się bydź niewinnym i dotąd żadney z siebie nie dał Explikacyi, ale gdy nawet i Exekucyą Uryskowa ma od dni kielku postawioną sądzi bydź swoim obowiązkiem przełożyć tego Interessu okoliczności.

Chciałem był bydź nayprzód zainformowanym, iaką i przez kogo ma sobie Rzec. Akademia zapisaną na Niecieslawicach Summę o czym dzisiay wzwyż tym z Grodu Krak. Extrakcie czytam iż JW. Xiądz Kołłątay zapisuie 7000 Zł. Pol. Przesł. Akademii na Wsi Niecieslawicach pisząc się tey Wsi Dziedzicem którym nigdy niebył.

Ta Wieś Niecieslawice była i nawet iest dotąd Dziedziczna Tarłow, formowana była na całey Substancyi Tarłowskiey Polioritas przez którą W. Kołłątajowa Matka JW. Xiędza Kołłątaja Aktem Ziazdowym w R. 1786 dnia 15. Lutego w Wiśniowy Expedyowanym, a Dekretem Trybunału Lubel. R. 1787. dnia 26. Czerwca potwierdzonym Summy swoie zalikwidowane miała, a nako

Czytana była Nota Possessora wsi Niecieslawic, w którey złożywszy Szkole Głowney Dokumenta dowodził iż JX. Kołłątay nie będąc Dziedzicem Niecieslawic, nadto więcey nie będąc nigdy w Possessyi tychże Niecieslawic nie mógł legalnie robić zapisu na rzecz Szkoły Gł. Summy 7000 zł. Pol. i że zapis takowy przez JX. Kołłątaja w nie przezwyiętych aktach zrobiony bo w aktach Wdztwa Krak. a wieś kiedy Niecieslawice w Sądomierzu leżą do tychże Niecieslawic regulować się niemoże

niec Dekretem Ziazdowym R.u 178
Dnia Drugiego Pazdziernika wtychże
Summach to iest pierwszey zastawney
16000 ff drugiey 6000. ff za Re
parację Wsi Niecieslawic, Trzeciey
5672. ff przez Andrzeja Zarda
u niegdy Antoniego Kołłątaja a Męża
swego zaciągnioney kollokowaną zosta
ła, których Summ Synom swoim
Hugonowi, Janowi, i Rafałowi R.u
1788 dnia 20. Maja w Nowymmie
ście Korczynie ustąpiła, Ci zaś Syno
wie natychmiast tego dnia i Roku
i wtychże Aktach tych samych
Summ Cessyą wraz z Possessyą
zeznali na Osobę W.o Sebastyana
Kownackiego, od którego ia w R.u
1791. tegoż samego nabyłem Pra
wstych tedy Dokumentow które Prze
Akademii składam oczywiście po
kazuie się iż JW. Xiądz Kołłątay
nigdy Dziedzicem, ani żadnym
innym Posiadaczem Wsi Niecieslawic
nie był, a iakimże Prawem mogł
na cudzey Wsi zapisywać Summy
Zaczym upraszam Przesł. Akade
mii aby przeyzrawszy takowe Doku
menta, nielegalność takowego Zapi
su uznała, Wieś Niecieslawice od
Exekucyi uwolnić raczyła, i przyspie
szeniem Rezolucyi swoiey uniknęła
większego wydatku któryby przez

§ Znał dobrze sam JW. Xiądz Kołłą
tay nielegalność swego Zapisu, gdy
dla utaienia go tak przed W. Ko
wnackim pierwszym, iako i przede
mną następnym Possessorem Wsi
Niecieslawic opłacał z niey Procent
niebędąc ani Matka Jego ani on
w Possessyi §

dłuższą Exekucyą popaść musiała
Dań w Krakowie Dnia 2. Stycznia
R.P. 1796go

Sym: Januszewicz

407v

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

1º Niżey podpisani zastępuiąc niedostatek kassy na potrzeby Burs Jeruzalem i Strangielskiey, i całą Expens na żołnierzy, opłacenie sług i inne nieuchronne potrzeby wydany usprawiedliwszy rachunkiem przez Delegowanych od Szkoły Głł od nas odebranym, winna została kassa Seniorowi Bursy Jeruzalem ad 1mam Aprilis Naddatku 240 gr 15. Seniorowi Bursy Strangielskiey 513 g 12. Spodziewaliśmy się, że ten naddatek zaraz przy rachunku wrócony nam będzie iako dobrą wiarą, w niedostatku kassy, i na nieuchronne potrzeby z własnym uszczerbkiem i uięciem sobie wydany i approbowany; iednak po ukończonym rachunku naddatek nasz nietylko niebył wrócony, ale i daley z własney kieszeni ad 16tam Julii expens tę ciągnąć musieliśmy. Od tego zaś Czasu Prokuratorya wydała nam pieniądze na dalsze potrzeby i przyszłą expens Burs, ale dawnieyszego długu wcale nieuspokoiła i naddatku niepowróciła. Zaczem niżey podpisani boiąc się, żeby należytość nasza z czasu na czas zachodząc przez dłuższe milczenie w iakie zawikłanie niewpadła, i my szkody nieponieśli, dopraszaiąc się, aby Szkoła Głł Prokuratoryi swoiey należytość naszę natychmiast wypłacić nam zaleciła. Dan w Krakowie d 5tego Stycznia 1797go Roku

W Kłossowski Bursy Jmci Senior
M. Dymidowicz Bursy Starym Seniorem

Wielmożny Mći Xięże Rektorze

Przesławna Szkoło Głowna koronna! —

1º W Roku zeszłym, ná Sessyą 1mis Xbris podanym Memoryałem Wielk. Jmć Xiądz... Krassowski, zdawná Akademik, á teráz, Proboszcz w Wadowicach, aktualny, zasupplikował o Prezentę do kanonii káznodzieyskiéy w Kollegiáćie WW. SS. po Jmći Xu Ziębińskim wakuiącéy... = Że dotąd nie odbiéra, skutku. — A w tym zachodzi Interess Prokuratoryi kollegiaty, która muśi opłacáć kazania Swiętálne — .. Więc niżéy podpisany! iáko Prokurator, doprászam się, o Akceleracyą łaskawą, żądanéy, iák wyżéy, Prezenty, áby kollegiata WW. SS. mogłá mieć wcześniéy, ták potrzebnego kanonika kaznodzieię... Datt. w Krakowie. dniá 9. w Styczniu. Tysiąc Siedmset dziewięćdziesiąt Szostego Roku

XMr Carolus Weiss. Phae Dr N. A.
Ecclesiae Collae OO. SS. Crac. Canonicus
Procurator. & ibid. V. Capli
Secretarius...
mpp

409v

1797.

228

410

Przesławna Szkoło Główna Akademiio Krakowska

Kassa kameralna Jego K^o Cesar: Mości Prowincyonalna wypłaciwszy Zgromadzeniu Nauczycielskiemu Szkoł Krakowskich, co czyie iest, od 1^wszego Października 1796.^go do ostatniego Stycznia 1797^go, ostrzegła nas, że odtąd nikt należącey mu się nieodbierze Pensyi, dopokąd od Kommissyi Nadworney każdy z osobna nieotrzyma Dekretu, czyli Patentu

1°

Aby warunek niedopełniony niezrobił nam przewłoki i doświadczoney trudności w oznaczonym Terminie płacom: Niżey podpisani z winnem Uszanowaniem upraszamy Przesławney Szkoły Głł o Zaświadczenie osobne każdemu z Lat pracy, i znaczenia w Stanie Nauczycielskim, które otrzymane, do uzyskania Dekretu czyli Patentu nadwornego, winni będziem pierwey okazać.

Prośbą oraz iest naszą, aby Przesłł Szkoła Głł. wydadz raczyła każdemu Patent Doktoryi z Filozofii.

Pisałem w Bursie Juris Peritorum Dnia 15. Lutego.
R^o. 1797.

M. Antoni Simonowski Prkr mpp
M. Mecherzyński Prkr
M. Dymidowicz Prkr Mat. mpp
O Kłossowski Prkr Rzyler
And. Markiewicz Prkr Prawa mpp
Markiewicz Prkr Wyrazów

420v

Do
Przestawnej Szkoły Głównéy Akademii krakowskiey

ze strony Zgromadzenia Szkoły krakowskich Przygotowawczych.

201

229.
412

Przsławna Akademio y Wielmożni Moii Wielce Mci Panowie

1º Spokoyność człowieka iak iest iego własnością tak y darem nayznakomitszym, we wszech względach szukać tey należy się z powinności; w takim rozumieniu, Niżey podpisany doprasza się Przę: Akademii by w zakłuceniu ktore ma y cierpi przez Prokuratoryą Przę: Akademii odzyskał też żądaną Spokoyność.

Na wiosce Łuczanowicach mey Dziedziczney, iest Wyderkaffu Przę: Akademii Summa Złł: Pols: 2700, od ktorey punktualnie opłacana prowizya do Roku 1794, od tego Roku za lat dwa rachuiąc do Roku teraznieyszego 1796, nie z winy y nie punktualności moiey, lecz dla czynionych trudności od odbieraiącego też Prowizyą iest zatrzymaną. Według zwyczaiu y rzetelności w Roku zeszłym Prokuratorowi Przę: Akademii WWmu Jmć Xiędzu Smaczynskiemu na zwyczaynym terminie oddawałem też należną Prowizyą z potrąceniem podatku ofiary Poboru y furażów, dla iakiey przyczyny nie podobało mu się tego odtrącić, a resztę przyiąć y kwit mi wydać, nie wiem, Konwikcya moia nawet od niego nie była przyięta, gruntuiąca się na Prawie słuszności y na praktykowanym iuż od tegoż samego WWo Jmć Xiędza Smaczynskiego zakwitowaniu w podobnym przypadku pod Rokiem ostatniey opłaty 1794, gdzie w kwicie wyraznie dokłada: Po odtrąceniu podatku offiary y Poboru, ktorego kwitu kopią dla przekonania Przę: Akademii przytączam, czyniąc prozbę by wydane było zlecenie odebrania teyże zatrzymaney Prowizyi, po odtrąceniu Podatku offiary, poboru y Furażu y zakwitowania mnie. Niechcąc zaś cierpieć y mieć obciążoney mey Wioski takowym długiem czyli Summą tą 2700. Złł: oswiadczam się z chęcią Przę: Akademii iż Te chcę Przę: Akademii złożyć y oddać.

Aże

412v

A że procz tey Summy rzetelney 2700. Złł: Polę: Przesw
Akademia pretenduie mieć na teyże Wiosce drugą Summę w
Liczbie Grzywien raz 192. drugi raz w Liczbie 298 y o podnie
nie takowey kwoty czyli ustanowienie Summy z takowy
grzywien y Procentu od niey, podobało się Przę: Akademii
zapozwać mnie do Przeswietney Kommissyi Edukacyiney, do
ktorey y Ja przypozwałem na wzaiem Przę: Akademią o sk
sowanie takowego zapisu, ile z wielu przyczyn nie legalnego
gdy po zasztym Dekrecie w tey Magistraturze Communi
onis ukonczenia tey Sprawy nie chciała Przę: Akademia p
rać, a tak ta Sprawa została in Lite. Dopraszam się spra
dliwego względu Przę: Akademii by y w tym przypadk
zyskać mogłem zaspokoienie, ukonczeniem tey Sprawy k
ra może bydz rozsądzona Kompromissem ktory cokolwi
bądz uzna czyli illegalność zapisu, czyli przez wspolne
obydwoch Stron acceptacye nakaże zapłacenie iakowe z
Wsi to wszystko za Sprawiedliwe uznam y przyime a p
zasztym takowym rozsądzeniu gdy iakowa na rzecz Prz
Akademii przyznana będzie Ilość takową podobnie iak y
pierwszą Summę Złł: Polę: 2700. złożyć y zapłacić zar
zechce. Okazuiąc z siebie wszelką łatwość y powolność
ukonczenia interessu, w podobnym względzie pewnym
znaleść Przę: Akademią, w tym zaufaniu y pewności
go sprawiedliwego żądania oddaie Ci Przestawna Ak
demio, y Wam Mężowie Zacni, wybor Superarbitra,
ufność przyimiecie tym sercem iakim Obywatel tchnie
dla tych własności ktore wam są powierzone a z ktorych
pełnienia macie ten zaszczyt ziednania sobie szacunku y
poważenia z ktorym Ja szczegulnie Jestem. Dan w Kra
kowie dię 26. Lutego 1796. Roku.

Marcian Zelenski

Kopia Kwitu

1º Dię 18. Januarji 1794º odebrałem Prowizyą od dwoch Kapitałów, to iest od Summy Kapitalney 2700 na Borkarnią Pontyficyusza y od Grzywien 129 Collegio Majori na Łuczanowicach zapisaney za Rok ieden, na Trzy krole Skończony w kwocie JX: Pol: Sto y Osm od ktorych potrącono Połowe Poboru y Dwie Raty Dziesiątego Grosza na co ten Dokument.

X: SS. Smaczynski Prokurator Akademii Krakowskiey

413v

234.

414

Przeswiętna Szkoło Głowna Koronna.

Niżey wyrażony Upraszam Przeswiętney Szkoły Głowney o pozwolenie aby Mur w
1º tyłach dzielący od Domu mego Plac czyli Dziedziniec do Kollegium Fizycznego
należący, mogł bydź przezemnie zwalony iako słaby i cienki, á ia swoim kosz-
tem, w tymże samym mieyscu Jnny, począwszy od Fondamentow, grubszy i
mocnieyszy wystawię, z tym żądaniem áby ten mur mogł mi na zawsze
za scianę służyć. Oraz dopraszam się áby Węgieł Ziemi dziś murem za-
jęty w tymże Dziedzińcu, á Placem moim mogł bydz ustąpiony, w Nad-
grodę tego obowiązuię się wymurować Kanał w ktory scieki wod w swoy
Dziedziniec przyimę. Spodziewam się iż Szkoła Głowna na swoy Awan-
taż łatwo raczy się do żądania tego przychylić i zesłać Delegowa-
nego na ułatwienie. Dato w Krakowie d. 6ta Mar. 797 Ao.

Hilary Jgnacy Hrabia Moszynski

414v

415v

Nota

Do Szkoły Głowney Krakow

Przesławna Akademio!

1º Rzecz pewna że Młyn kotelny czyli Rozdziałowski zwany przy wsi Królewskiey Zielonkach pod Krakowem leżący przez Licytacyą publicznie odbytą Szt Szczepanowi Lubowieckiemu y Jego Sukcessorom za Summę 12310 Złł Polł przez swoich Delegowanych WWch Jchmć XX. Bonifacego Garyckiego y Wincentego Smaczninskiego wieczystym prawem posiadania (: ostrzegłszy sobie tytuł Dziedzictwa :) zbyłaś, niemniey ustąpienia swego Prawa, (: aby tylko zwiedzą Twoią :) Szlachę Lubowieckiemu mac nadałaś, y za ten Młyn tylko trzecią Część Summy z Licytacyi wynikłą to iest Złł 4103 Polł, Gr 10 do kassy swoiey od tegoż Lubowieckiego odebrałaś, resztę Summy 8206 Złł Polł 2 przy Gruncie zostawiłaś, kontentuiąc

20. się płaceniem prowizyi po pięć od Sta dwiema Ratami to iest na Trzy króle y S. Jan anticipative, iak mnie niżey podpisanego przekonywa Kontrakt dnia 8. Czerwca 1793 Rku z tymże spisany. Szt zaś Lubowiecki potrzebnym będąc Summy w ułatwieniu się z swoiemi Interessami, rzeczony Młyn kotelny czyli Rozdziałowski za zezwoleniem Twoim Przesławna Akademio mnie niżey wyrażonemu z tym samym prawem iakie miał y z temiż samemi kondycyami odprzedał. Ja od Rku 1794go zostaiąc W Possessyi tegoż Młyna lubo dopełniałem Obowiązku w wypłacaniu przeznaczonych Rat, iednak dla spokoyności moiey, abym kiedyż kolwiek niezdawał się uchybiać regularności opłacań takowych, ninieyszę prozbę czynię, aby Przesławna Akademia na Obradach swoich, raczyła udecydować się, czyli bardziey Żądanie moie

416 v

przyiąć, to iest iż Ja teraz posiadaiąc
ten Młyn wolałbym z Chęci Summ
8206. Złł Pol. 9.20 do Prokuratoryi złoży
aby Mi tylko Donacyą raczyła że
wszak to iest iedno dla Mnie, bezp
czeństwo w posiadaniu, szczegulniey
tylko oświadczenie czynię dla
moiey spokoyności. Ufam że Prz
Akademia do mego żądania przez
wspaniałość swoią przychyli się, o
którą dopraszam się

Pisano w Krakowie
Dnia 15 Marca
1796. R.

W. Leliwa Twardzick
M. P.

118

Prześwietna Szkoło Główna
Nayłaskawsi Panowie i Dobrodzieje!

1º Wysłany po dwoch latach Kandydacyi moiey na Professora utraciłem sposobność bydź umieszczonym według Ustaw w Rzędzie Doktorow Filozofii. I lubo w czasie Wakacyy raz z Sandomierza drugi raz z Winnicy byłem tym końcem w Krakowie; nie zastawszy iednak Osób do tego wyznaczonych musiałem bezskutecznie powracać.

Gdy teraz nie można mi bydź w Krakowie, a Szacunek tey Godności w tuteyszym Rządzie sciąga dla Osób nią zaszczyconych szczegulnieysze względy; przeto Dobrotliwość i Łaska Przeswiętney Szkoły Główney przez wzgląd na tak ciężkie okoliczności, i na staranną chęć moią zachowania się według powołania mego: niech mnie raczy zaszczycić tém Dobrodzieystwem i przysłać mi Patent przez Wo Brzozowskiego będącego tam u Synów swoich: pod Datą zdaie mi się mógłby bydź dawnieyszą. O Dobrodzieystwo te i oraz o Swiadectwo względem życia i obyczaiow moich w stanie Akademickim, zanoszę naypokornieyszą prożbę moią z zapewnieniem iż Łaskawe Względy Prześwietney Szkoły Główney wzbudzać będą we mnie zawsze powinną JEY wdzięczność i Cześć iako miłosierney Matce. Co się tycze należytości Kancellaryi ieżeli i to z Łaski bydź nie może, tedy Wny Brzozowski proszony iest zapłacić. Powtarzaiąc naypokornieysze prożby moie, polecam się Łaskawym Względom zostaiąc zawsze z nayglębszym Respektem—

Prześwietney Szkoły Główney
Nayłaskawszych Panow Dobrodziejów

d. 30. Mar. 1796.
w Kołodence.

Nayobowiązańszym i nayniższym Sługą
Marcin Smukrowicz
Jeometra Przysięgły
mpp

417v

1

202

234.
419

Jaśnie Wielmożny Panie — Prześwietna Akademio!

Podciągnienie Nas, wraz z Prześwietną Akademią pod Władzę iednegoż Berła, przyniosło naymilsze Sercom naszym Ukontentowanie. Od téy Epochy, wyglądaliśmy co moment rządowéy Jéy nad nami Opieki i Macierzyńskiego pocieszenia. Lecz aż dotąd nadaremnie.. Ukontentowanie więc nasze, zmieniło się w naygorsze Żale: które sama tylko Odezwa do Nas Prześ: Akademii osłodzić potrafi.. Nie możemy się téy Łaski, od Jéy wysokiego światła, a zatym i Serca litościwego nad Strapieniem naszym, nie spodziéwać. Z ufnością więc, zanosiémy usilne nasze prośby o zapewnienie nas, czyli Ustawy Nauczycielskiego Stanu (: na których Exekucyi zakładaliśmy szczęście nasze, buduiąc Szczęśliwość publiczną:) maią moc zupełną, lub nie?. Czyli Władza rządowa Prześ: Akademii trwa nad nami, lub nie? a zatym, czy mamy się, wielce nam pożądanéy Wizyty spodziéwać, lub nie? — — 1°

Przypadek, niepomyślnéy może Rezolucyi, boleść nam pewnie nieustanną zada: ta iednak boleść, przez nieustanność swoią, wzbudzać będzie naywyższy, ku Prześwietnéy Akademii, iako Głowie, Matce i Dobrodziéyce naszéy, Szacunek i Wdzięczność w tych wszystkich, którzy się niżéy sami podpisuią, na dowód, że są prawdziwemi Jéy zawsze Czcicielami i Sługami.

Die 2 Aprilis,
Anni 1796.
Sandomiriae.

X. M. Bączalski: Proffe. Kl. Xszey. mp. w uczeniu naydawnieyszy.
W. Szczepański Proff: Fizyki mp.
Woyciech Swidlicki Proff Matematyki
X. St. Janiszewski Professor Klassy II. mp.
X. Jozef Jagniątkowski Emeryt é Soc: Jesu.
Jan Orłowski Prof: Prawa mp.
Borgiasz Dolinski Zakrystyan Emerit e S. J.

NB: X. Cwikliński Expedycyi nieprzytomny.

419v

420v

19b

Przeswietna Szkoło Główna!

1/2 Zmiana krajowych Okoliczności by-
ła mi powodem starania się o Urzęd
Geometry Cyrkularnego; do otrzyma-
nia którego ponieważ nieodbicie
potrzebne legitymowanie się z Ge-
ometryi Architektury Cywilney —
i Hydrauliki; przeto upraszam —
nayposłorniey Pr: Szkoły Głównej,
aby biegłość moię osobliwie w wy-
żey przytoczonych Naukach w wy-
danym Instrumencie zaświadczyć
raczyła.

Przykładanie się moie do Nauk i oka-
zywany w nich postępek pod do-
zorem Pr: Szkoły Głównej przez
lat cztery, z dania W. W. Wizyta-
torów o pilności moiey iako Profes-
sora rok siódmy daiącego Obiekt
Fizyczny ciągle w Szkołach Wy-
działowych Lubelskich, własne
przekonanie moie o postępku
w Architekturze Cywilney, lubo
na Lekcyach Publicznych nieda-
wanéy, z pilnego iednak czytania

i prze-

421v

i praktykowania nabytéy, Zasłu
nakoniec moie w Stanie Akadami
kim i względy Prz: Szkoły Głów
których sobie nigdy nie zaniedby
wałem skarbić, czynią mi nieo=
mylną nadzieię pozyskania Skut
ku prozby moiéy teraźniéyszéy.
Jestem z głębokiem Uszanowaniem

Prześwietnéy Szk
ły Głównéy

uniżonym Sług

Andrzéy Smolikowski
F. D. Geometra prgłą, w
L: Fizyki Prsr mpp

Dan w Lublinie
Dnia 7 Kwietnia
1796.

422

Przeswietnéj Szkoły Głów
Krakowskiéy

Andrzéy Smolikowski Geometr
i Pfr w S. Lubelskich, upraszc
o Zaświadczenie biegłości swo
iéy w Nauckach zostawcza Fi
zycznych i Matematycznych.

Żądanie na posiedzenie następujące

Niżey wyrażony będąc pewnym, że inni Professorowie odbieraią
1° w części swoie pensye z dochodu, który ocalił swoim
staraniem, żąda na mocy prawa, aby Akademia albo
zaleciła Prokuratoryi wypłacenie pensyi wysłużoney i zapra-
cowaney, albo raczyła uwiadomić dla czego utracił prawo
sobie służące, niebędąc od niey odsądzony?

2do Szkoła Główna nakazuiąc niżey wyrażonemu przyspie-
szenie rachunków przeszłorocznich powtórną konkluzyą ma wy-
znaczyć przyzwoitą kwotę na wydatki iego i Rachmistrza Daiąc
Lekcyą codzień, do końcy kursu w tym miesiącu a zatym na początku
przyszłego gdy zdrowie posłuży, wyiedzie, ieżeli będzie miał
czym i oczym. Roku 1796 Dnia 8 Kwietnia

X Garycki Prawa Cywilnego Professor.

228

~~237~~ 424

Wielmożny Mći Xięże Rektorze

Przesławna Szkoło Gtt.

Ledwo mogący zebrać siły, obracam ie zaraz na prozbę Szkoły Gtt, aby mi Beneficium w Gołczy /: ieżeli to bydź widzi z pożytkiem moim :/ konferować raczyła. Inwalidem wprawdzie dla ciągłey słabości, iatam zawsze będę, i nie mogącym sobie dać rady, atoli wielkomyślności Szkoły Gtt, ufam że mnie ratować zechce, szczegolniey w zakłoceniach mieyscowych, ieżeliby iakie wyniknąć miały. Nieśmiertelną zas cechę Sprawiedliwości u całey Publiczności Szkoła Gtt: sobieby ziednała, gdyby bez żadnego potrącenia człowiekowi niedołężnemu, tak niedostateczne Beneficium ofiarowała, abo przynaymniey na pierwsze zakłady mnie tak wyniszczonemu ze wszystkiego przez choroby, na ten ieden raz Złł: 500 z gory wyliczyć z swey Kassy rozrządziła, o co naypowinniey dopraszam się Szkoły Gtt: Nayusilnieyszą nadto prozbą moią iest, aby Pensya Szkolna, od P. Kommissyi w Summie Złł: 1250. mnie wyznaczona, nayuroczyściey na Taryffie Szkolney, nową Konkluzyą Szkoły Gtt dla mnie była obwarowaną. Inaczey, nie odważam się na Beneficium, boby tym sposobem, iak nayprędzey, grobem mi się stało.

Dnia 26 Maja 1796.

X. Franciszek Marciszewski
Emeryt mpp

424v

Na Zapytanie uczynione sobie, przez Przesw. Szkołę Głowną Akademią Krakowską, pod Dniem 5 Miesiąca Maja, 1796, o kommunikowanie sobie Prawa, na Mocy którego Niżey podpisany, otrzymał Dożywotni Kontrakt, na Dzierżawę Wsi Pielgrzymowic y Sieborowic, tenże ma honor odpowiedzieć. Iż przed Otrzymaniem Kontraktu, o ktoryn rzecz, Rezolucyą Przesw. Kommissyi Edukacyiney dla siebie łaskawie wydaną, Przesw. Szkole Głowney kommunikował, y w ręce JMci X. Rektora Załędziowskiego oddał, którey gdy dotychczas niema sobie powróconey, ma przyczynę mniemania, że się in Archivo Przesw. Szkoły Głowney znaiduie. = Bez wątpienia, ta rezolucya, widzianą y roztrząsaną bydź musiała, gdy iest wyraźnie, de die, et Anno, w Kontrakcie wzmiankowana, y pro basi pozwolenia dożywotniey Dzierżawy, przez Przesw. Szkołę głowną wzięta. = Wszakże, lubo nie podpada wątpliwości, czyli, y iaka, Przesw. Kommis. Edukacyi, była Rezolucya, w tey mierze dopełniaiąc iednak woli Przesw. Szkoły Głowney, Niżey podpisany zaniosł Rekwizycyą, do JMci P. Cernera, bywszego Sekretarza Przesw. Kom. Edukacyi, tu przytomnego, o wydanie Jey sobie Extraktem Autentycznym, lecz, przyłączona odpowiedź, zaświadcza, że Protokuły, w którychby się znaleść mogła, dawno iuż nie są w Mocy Jego, którego zaświadczenia, ani Pieczęcią Urzędu swego mogł stwierdzić, gdy y ta, do wyższey tutay iest oddana Magistratury.

Pełen zaś wdzięczności, y uszanowania, ma honor wyznać się

Prześwietney Szkoły Głowney
Akademi Krakowski.
Obowiązanym y Nayniższym Sługą
Sebastyan Hrabia Sierakowski
Kus. P. horoc. hac. kath. Krak.
O. L. S. Kanc.

d. 31 Maij 1769.
w Krakowie.

425v

426v

229 239 427

Przesławna Szkoło Główna Koronna.

Niżey wyrażony uwiadomiając o zgaśnieniu JX. Weissa ostatniego bezsrzednie Kapellana
1° Kościoła S. Woyciecha, przy złożeniu swych
naypowinnieyszych uniżoności ma honór
dopraszać się o konferowanie sobie po=
mienioney Kapellanii, do którey prezen=
towanie od Przesławney Szkoły Gło=
wney zależy —

Zna niżey podpisany, iż Przesławna Szkoła
Główna sprawiedliwe swe względy na pra=
cujących nayprzód w Stanie Nauczyciel=
skim lub już wyprawowanych, w podo=
bnych okolicznościach rościągać zwykła;
przeto niżey podpisany zanosząc prośbę
swoją, tem bardziey przy łaskawości po=
myślnego ufny jest skutku, im szczerzey o=
świadcza i warunek łączy do prośby swey
= jeżeli kto inny więcey już nad niego za=
sług w Stanie mający, teyże Kapellanii
żądać nie będzie =

Co wszystko pod wysoki poddawszy rozsądek
z należnem zostaje uszanowaniem

Przesławney Szkoły Koronney

nayuniżeńszym Sługą —

Dominik Jk. Martkiewicz
Akademik
mp

427v

Do
Przesławney Szkoły
Głowney Koronney
Nota —
d. 19. Czerwca 1796.

Canonicatus Dembisianus

428

Przeswiętna Szkoło Głowna

1º Odpowiadaiąc na Notę pod dniem 19 Miesiąca Czerwca 1796 roku z Protokułu Ekonomicznego wydaną, powinnoscią iest dla mnie, iaki był moy krok o Prowizyą z Sienska, w krotkosci wyrazic.

Przed odebraniem wspomnioney Noty, lubom w istocie prawdy o Cessyi Złł Pol. 20 na Siensko wniesionych, przez XX Exekutorow P. Szkole Głowney podług obmowy Testamentu uczynioney ani słyszał, ani wiedział: wszelako gdy od czasu tegoz Testamentu to iest roku 1783 Prokuratorya Prowizyą od tey summy przez lat kilkanascie zarządzaiąc, naymnieyszey cząstki Zgromadzeniu Seminaryyskiemu nie wypłaciła, a nieomylnie tak podług Testamentu iakoli tez i Cessyi z iego duchem zgodney, tęz wypłacac obowiązaną była, iak o to dopraszano się; Niewiadomosc zatem moia o Cessyi i niewinny błąd mieysce sprawiedliwosci zastąpił temczasowo; zwłaszcza po poprzedniem wyrobieniu przezemnie Mandatu z Kommissoryatu Pruskiego na odebranie teyze Prowizyi. Słowem, nigdy nie było myslą moią w naymnieyszey literze przewrocic Prawa Cessyi, ale tylko Należytosci Seminaryyskiey w czasie owem krytycznym poszukiwac. Gdy tedy teraz P. Szkoła Głowna raczy weyzrzyc w rozdział i wynadgrodzenie Prowizyi za poprzedzaiące lata do roku dzisieyszego, gdy raczy udeterminowac iey cząstkę lub na całą pozwolic, i iey zaspokoienie Prokuratoryy dla Zgromadzenia Seminaryyskiego zalecic: będę powinien odstąpic Prewencyi, dziwnem zdarzeniem, iednak mocą pozyskanego Mandatu, sprawiedliwie uzytey.

Co zas do punktu ustąpienia przezemnie z Prowizyi 500 Złł: w tem prawda, czułem pomnieyszenie dochodu Seminaryyskiego: atoli na przełozenia listowne JW. tych Dobr Dziedzica w mocnych i moralnych wyrazach wyszczegolniaiące tak szkody w rzeczonych Dobrach przez Woysko poczynione, iak zniszczenie ich przez zabranie z szpiklerzow zboża, z obor bydła &c. na tę stratę przystac nakłoniłem się.

Uważaiąc troskliwosc P. Szkoły Głowney o całosc dochodu Seminaryyskiego, upraszac mi należy, aby P. Szkoła Głowna łaskawa była uczy-

nie interessowanie się do JW JMci Pana Koyma Konsyliarza JK Mci
o pozwolenie powrocenia się Zgromadzeniu Seminaryyskiemu do pierwszej
Possessyi Dobr Jaworzna i Strzemieszyc Wielkich do funduszu erekcyo-
nalnego istotnie należących, na które zahoztrahtowane dazą przez te-
goz JW Pana Rezolucyą tu przytączam.

Przytączam oraz prozbę o uhonorczenie interessu Druharni.

Działo się w Seminaryum Akademickiem d 25 Miesiąca Czerwca
1796 roku

Przytączam także dla informacyi
Kontraht i odpowiedź JW Koyma
w interessie Dobr Jaworzna.

XM. A. Cyankiewicz Prefekt tegoz Sem.

430v

212

Przesławna Szkoło Główna!

Niżey na podpisie wyrażeni maią honor
1° Przesła: Szkole Głównéy następuiące prze-
łożyć żądania.

1° Gdy Zgromadzenie Pińczowskie Prze: Szko:
Głów: chęć swoię powrócenia do swoich obowią-
zków przed kilko tygodniami oświadczyło, oraz
o dźwignienie iego dochodów upraszało, który to
obowiązek Przes: Szko: Gło: łaskawie na
siebie przyiąwszy, iuż po większey części uskute-
czniła; przeto niżey podpisani dopraszaią się
od Przes: Szko: Gło: aby ich rezolucyą
swoią upoważnić raczyła, na mocy którey
mogliby udać się wcześnie na mieysce prze-
znaczenia swego, częścią dla dopilnowania re-
paracyi domu, częścią dla tego aby Obywatele
wcześnie zapewnieni byli o bytności osób i
o utrzymywaniu się nadal Szkół w przyzwoito-
ści.

2° Ponieważ osoby za czas uczenia z Roku
1793 na 1794 dotąd ieszcze zupełnie opła-
cone nie są, przeto niżey podpisani Przesła:
Szko: Gło: upraszaią o dopłacenie zaległych
dochodów. Należytości są następuiące: wybrał ka-
żdy Professor Złp. 1017 Gr. 27, aże przypa-
da nakażdego podług urządzenia Przes: Szk:
Gło: na te Szkoły Złp. 1150; więc niedo-
brał każdy z trzech Professorów Złp. 132 Gr. 3:
na Metra ięzyka Niemieckiego wyznaczono
Złp. 150, daiący zaś ten ięzyk Nauczyciel
wybrał Złp. 74 Gr. 2, pozostaie więc 75°
Gr. 28: oprócz tego osoby Zgromadzenia
wczasie swoiey tam bytności wydały, pro sar-
ctis tectis Złp. 120, o których powrócenie u-
praszaią —

3° Jeżeli wola będzie Przes: Szko: Głów:,
aby Nauczyciel dawniey ięzyk Niemiecki da-
iący, i na potem tem się trudnił obowiązkiem;
tedy uprasza tenże, aby Przes: Szko: Główna
inne względem płacy iego rozrządzenie uczynić
raczyła, gdyż wyznaczone Złp. 150, pracy

tey wcale nieodpowiadaią: zwłaszcza ieżeli Przeste
Szko: Głowna Pro-Rektora przy tych Szkoła
utrzymać niechce, to wyznaczone na Niego
Złpol 450 będą mogły bydź na ten koniec
obrócone.
4to Gdy zapadnie wola Przes: Szk: Głów
aby niżey podpisani na mieysca swoie ud
li się; tedy upraszaią aby Przes: Szko:
Głow: na ich potrzeby wzgląd maiąc po
rowne kwotę z dochodów tego-rocznych na
utrzymywanie się do S: Michała wyznaczye
raczyła. Gdyż niżey podpisani całą na
dzieię swoią w opiece Przesta: Szk: Gło
pokładaiąc, żadnych się obowiązków nie
podeymuią, tylko z zupełnym zaufaniem
naypomyślnieyszey dla siebie oczekuiąc re
zolucyi —— Dan w Krakowie Dnia
4go Lipca 1796.

Teodor Ortowski Profesor
Prawa i Wymowy.
Tomasz Wyssocki Profesor
Matematyki i Fizyki
i Języka Niemieckiego Nauczyciel

Do

Przestawnéy Szkoły Głównéy

Nota

Od

Osób Zgromadzenia Pijarowskiego

Nota
do Szkoły Głowney Krakowskiey.

1° Zgromadzenie Sandomierskie Szkoł Akademickich przed nieiakim czasem podało swoie żądania, ale niebyło tak szczęśliwe, ażeby odebrało odpowiedź. Więc teraz czyni powtorną odezwę zaufane w Sprawiedliwym Rządzie JKMci a razem w Protekcyi Szkoły Głowney, o ktorey utwierdzonych Przywileiach przez Nayiaśnieyszy Majestat Cesarski iest uwiadomione od JWWo Komissarzow JKMci. Jesteśmy przeto teraz członkami iak dawniey Szkoły Głowney i dlatego ośmielamy się podać ninieyszą prozbę do Szkoły Głowney aby się Zgromadzeniem naszym opiekować raczyła — a w Szczegolności podług Ustaw Komissyi Edukacyiney Polskiey dotąd nieskassowanych wolność Elekcyi Prorektora z pomiędzy Osob zgromadzenia niżey podpisanym zostawiła, a tą mocą obranego Swoią Powagą utwierdzić raczyła. Dan w Sandomierzu. d. 10. Julii: 1796.

X. Jozef Jagniątkowski Emeryt e Soc: Jesu.
X. Tomasz Ćwikliński PKS. mp
Adalbertus Lwidlicki Professor Mathe. mp
Jan Orłowski Profess. Prawa mp
X. Michał Bączalski. Professor. Kl. Tma. mp
W. Szczepański Profess: Fizyki mp
Borgiasz Doliński e. Soc. Jesu Emeryt. mp

Toż Zgromadzenie Sandomierskie upraszа o rezolucyą pod Adressem WX. Bączalskiego Professora Szkoł Sandomierskich

433v

434v

Prześwietna Szkoło Główná

1º Lat 17 zostaiąc w Stanie Akademickim, – 14. Nauczycielem w Szkołach Lubelskich. – 9 Xiędzem aktualnym, gdy dotąd zatrudniony obowiązkami Nauczyciela w Stanie Duchownym niemám żadnego Beneficium; zanoszę prozbę moię do Prze: Szkoły Głównéy o Kanoniią WWSS. wakuiącą teraz po śmierci ś.p. JXa. Marciszowskiego. Spodziewam się że P. Szkoła Główna, maiąc wzgląd na zasługi moie w Stanie Nauczycielskim położone, do sprawiedliwego żądania mego łaskawie przychylić się raczy. O co nayppokornieyszą ponawiam prozbę. w Krakowie Dnia 18. Sierpnia 1796 Ru

X. Michał Zaleski
J. Dr. Szkoł Lubell.
Professor
mpp

435v

436 v

752

Do Przeswietney
Szkoły Głównéy
żądanie
od X. M. Zaleskiego
Szkół Lubelskich Profes
sora. podane
w Miesiącu Sierpniu
1796.

252

~~244~~ 437

Przeswiętna Szkoło Głowna

1º JW. Starosta Brzegowski maiąc chęc zakupienia Szkołki S. Szczepana za przyzwoitą cenę w celu rozebrania iey na materyał do fabryk potrzebny, żąda odemnie w tem punkcie rezolucyi, w ktorym do zezwolenia i uchwały P. Szkoły Głowney iako powszechney Opiekunki Nauk odwoławszy się powinnością iest moią namienić tu, że ten Dom z dawna spustoszały ani na reparacyą, ani na utrzymanie Dyrektora, ani na wygody uczących się żebrakow funduszu nie ma żadnego: i ieżeli był iakowy, ten iuż cale upadł.

Otoż uczone Gruzy X. Macieia z Miechowa, Doktora Padewskiy Akademii, Kanonika Krakowskiego, do Was, Gorliwi Nauk Miłosnicy, w lat 295 odzywaią się decyzyi Waszey oczekuiąc

Działo się w Seminaryum Akademickim d. 1. 8br. 1796 roku

X. M. A. Cyankiewicz iako Proboszcz kościoła S. Szczepana.

437 v

Przesławna Szkoło Główna Koronna!

Niżey podpisany przyjąwszy ofiarowaną sobie dawniey zła=
1° ski Szkoły Głównej Kanonią Fundacyi Dembińskich
przy Kollegiacie WW. SS. bez żadnego funduszu zo=
stającą; od lat już szesciu usilnie przy teyże Kollegiacie
pracuje, jako się w tem do Osób w Gronie Szkoły Gło=
wney zasiadających, a do pomienioney Kollegiaty
należących, zawsze odwołać może swiadectwa —
Gdy teraz w przerzeczoney Kollegiacie dwie zawako=
wały Kanonie, jedna po s.p. Jmci Księdzu Weissie
tituli SS. Antonii & Leonardi, druga po s.p. Jmci
Księdzu Maraszewskim tituli SS. Nicolai & Bar=
barae, obiedwie od Kollacyi Przesławney Szkoły
Głównej zależące; z których do pierwszey jest Fundusz
Dziesięcina Piotrkowicka, do drugiey Procent od 3/m
à 3½ %: Niżey podpisany o konferowanie sobie tey
drugiey Kanonii tojest tituli SS. Nicolai & Barbarae
Fundationis Szefferyanae ma honor Przesławney
Szkoły Głównej upraszać —
Jeżeliby Przesławney Szkole Głównej wypadało którą
z Osób Akademiczych tym tytułem zaszczycić; zosta=
je jedna tituli SS. Antonii & Leonardi, drugaby po
niżey podpisanym została Fundationis Dembiń=
scianae równie do Kollacyi Szkoły Głównej należąca —
którą prośbę niżey wyrażony powtarzając, z naypowin=
nieyszem zostaje uszanowaniem nazawsze

Przesławney Szkoły Głównej Koronney

nayuniżeńszym Sługą

K. Dominik Jk. Markiewicz

438v

Do
Przestawnej Szkoły Głó=
wnej Koronnej
Motta

1796

Na Sessyą 1wszą w Radzie.

Podana

Przesławna Szkoło Główna!

1° Zgromadzenie Nauczycieli Szkół Przygłownych Krakowskich i Emeryci wiele cierpiąc na oczekiwaniu Pensyi, niżey podpisany Imieniem wszystkich Przesławney Szkoły Głł dopraszam się, aby raczyła przyspieszyć należytość każdemu, przez wzgląd na rospoczęte prace, i czas, w którym rzeczy co raz bardziey drożeią.

Zaradzić równie zechce Przesł Głł Szkoła Metrze Francuskiego Języka w Szkołach, którego Obywatele żądaią — Jako i o tem, aby otwieraiący konwikty, tudzież Przychodniowie Metrowstwem się bawiący, submissyą Akademii uczynili i Examen z zdatności złożyli. Ci bowiem odwodzą Młodzież od Szkół i Lekcyi publicznych, aby mogli większe korzyści dla siebie zyskiwać.

Szkoły Parafialne Bożego Ciała i S. Anny bez Seniorów dotąd będąc, mogą się wydarzyć stąd iakowe nieprzyzwoitości a nadewszystko, żeby się z czasem mogły wyłamywać z podległości swoiey Akademii. Jeżeli się więc zdawać będzie Przesł Szkole Głł Seniorem Szkoły Bożego Ciała, po ś.p. JX Weysie mógłby bydź JW. Andrzey Markiewicz Professor Prawa, a S. Anny JX. Sławiński Zakrystyan przy tymże kościele. Co wszystko uwadze oddaiąc z powinnem Uszanowaniem iestem

Simonowski
Sekr. rys.

d. 8 8bris 1796.
w Krakowie

440v

191

247 441

Przeswietna Głowna Szkoło Krakowska

1º Podług Rezolucyi Cirkularnego Kraz J K C Mci Rządu upraszam

Amo o podwyszenie moiey Doktorskiey Professorskiey Emerytalney Pensyi.

Zdo o wydanie mi nie iuz Zwartalney ale całoroczney zwyczayney dawney Pensyi.

Pokrzywdzony iestem ile Professor i ile Kaznodzieia. Mgr. W. Skibinski

Doktor Prfr
Emerit. Exkaznodzieja

Sigm 28 8bris na Podgorzu.

Wrtv

442v

Do
Przeswietney Głowney Szkoły
Krakowskiey

z Strony Wawr Skibinskiego
Doktora Professora Emerita
o wydanie całoroczney Pensyi
zwyczayney i oney powiększen

Przesławná Akademiio Krakowska!

Przy wypadłym wakansie
1º w Szkołach Przygłownych Krakow-
skich po śmierci S. P. JP. Hussa-
rowskiego Professora Klassy 1. niżéy
podpisany uprasza pokornie Przesław-
néy Akademii, aby na to miéysce z Piń-
czowa został przeniesiony. Upraszaiący
pełen iest zaufania w sprawiedliwości
Przesławnéy Akademii, gdy ze
swoiéy strony dopełnił wszyst-
kich warunków, które do dostąpie-
nia iego żądania są potrzebné, i
położył zasługi, za których nagrodę o
iedyną tę łaskę Przesławnéy Szko-
ły Głównéy uprasza —

Przesławnéy Szkoły
Głównéy nayniższy sługa
Tomasz Wysocki
Professor Matematy-
ki i Fizyki i Języka Nie-
mieckiego w Szkołach Piń-
czowskich i Mieysce Pro-
rektora zastępuiący.

d. 12. 9bris 1796 Anno
w Krakowie —

444 v

Do

Przesławnéy Akade-
mii Krakowskiéy

Nota

od

Tomasza Wysockiégo

P. Szkoło Główna!

1º Zgromadzenie Akademickie Lubelskie przyciśnione drogością mieysca, gdy w odmianie Rządu teraźnieyszego nieodbiera Pensyi podług Ustaw P. Kommissyi Edukacyyney; udaie się do P. Szkoły Główney z prośbą o Protekcyą do Rządu, i o podanie temuż Rządowi każdego z osobna zasług i Pensyi zaległey. Żądania każdey wszczególności Osoby są następuiące:

Professor Klassy I. Piotr Łopieński Filozofii Doktor od P. Kommissyi Edukę na Professora wybrany, uczył w Warszawie przed wyyściem Ustaw lat 6, po wyyściu Ustaw lat 6. potem przeniesiony do Kalisza uczył lat 3. nakoniec w Lublinie uczy Rok 7. co uczyni lat 22. – Podług Ustaw P. Kommissyi Edukę należy mu w tym Roku Pensyi zdorobkową złł. p. 1900. Od Roku 1795 à 1ma Aprilis nieodbiera z Kassy JKMci tylko złł. p. 1750. traci więc za półtrzecia Roku złł. p. 275. – Roku 1790. Pensya Stołowa od P. Kommissyi Edukę na każdą Osobę po złł 400. wyznaczona. Tey dotąd niebiorąc za lat 7 traci złł. p. 2800. Summa zaległey Należytości złł. pol. 3075.

Professor Klassy II X. Michał Zaleski N. W. i Filozofii Doktor, przy Szkole Główney lat 3 w Stanie Akademickim zostaiąc, Lekcyy publicznych słuchał, i z tych Examina odprawił. Po skończonym biegu Nauk, od P. Szkoły Główney do Szkół Lubelskich na Professora wysłany uczy Rok 15. a w Stanie Akademickim zostaie Rok 18. Temu podług Ustaw Kommissyi należy się Pensya w tym Roku złł. pol. 1850. Od Rku 1795 a 1ma Aprilis niebierze tylko złł. pol. 1700. traci więc za półtrzecia Roku złł. pol. 275. – Pensyi stołowey od P. Kommissyi wyznaczoney dotąd niebiorąc, za lat 7 traci złł. p. 2800. Summa zaległey należytości złł. poll. 3075.

Professor Wymowy: Antoni Baczyński N. W. i Filozofii Doktor. od P. Kommissyi Edukę na Professora wyznaczony, uczy Rok 9. Zapewnioney Ustawami Pensyi należy mu w tym Roku złł. p. 1550. od Rku 1795. a 1ma Apr. nieodbiera z Kassy JKMci tylko złł. p. 1400. traci więc przez półtrzecia Roku złł. poll. 275. Nadto Rząd dawnieyszy nadgradzaiąc szczupłe Pensye Professorów, wyznaczył osobną Pensyą stołową po złł 400 na Osobę. Tey Pensyi przez lat 7 niebiorąc traci złł. poll. 2800. Ogołem zdorobkową traci złł. poll. 3075.

Profesor Matematyki Wincenty Ostrowski N.W.i Filozofii Doktor Geome
tra przysięgły, przy Szkole Głównej przez lat 2. iako prywatny, a przez lat 3.
pensyonowany Kandydat. Słuchał Lekcyy publicznych i z tych Examina odprawił
Po skończonym kursie nauk Roku 1789. od Szkoły Głównéy wysłany do Szkół
Lubelskich, w tych dawał Rok jeden Wymowę, a teraz Rok 7 daie Matematy
Zatém Rok 8 przy funkcyi Profesora w Szkołach Lubell. zostaie. Nadto w
Roku 1792. skończywszy w Szkołach Tarnowskich Nauki, od Jt. Sebastyana
Rączkowskiego Rektora nówczas Tarnowskiego, za zezwoleniem Wjta Zołędziow
skiego Rektora natenczas Akademii wybrany i wyznaczony do uczenia Gramm
tyki Profesor, przez Rok jeden i pod przeszłe: iako zaświadczenia obadwóch w tych
Szkołach Tarnowskich funkcyą Profesora sprawował, a zatém Rok 15 w Szkole
nie Akademickim zostaie. – Podług Ustaw piewiastkowych Kommis
Edukac. należy mu się na Rok szkolny zaczęty złp. poll. 1250. a niebierze
tylko 1050. Gdyż w Roku 1794 za pod Rokiem tylko wziął z dorobkowey
złp. 50. a od Dnia 1795 a ma Aprilis, aż do Dnia 1797 ad 1m Obris do
robkowey Pensyi niebiorąc, traci złp 400. Oprócz tego za pod Rokiem
a ma Aprilis ad Dm Obris 1794. f. w którym skończył lat 4½ uczenia z po
winności, a w którym ieszcze dorobkowey brać nie zaczął: f. złp 50. Traci
in Summa z dorobkowey złp poll. 450. Nadto stołowey Pensyi poźniey
szemi Ustawami Kommissyi przeznaczoney od Dnia 1790. za lat 7. ra
chuiąc na Rok po złp 400. złp. poll. 2000.
Summa zaległey należytości złp poll. 3250.

Profesor Fizyki. Andrzéy Smolikowski N.W. Filozofii Doktor Geometra
Przysięgły, bawił przy Szkole Głównéy iako Kandydat pensyonowany
lat 4. w Roku 1789. wysłany do Lublina na profesora Fizyki, nieżyiąc
gle na iednem mieyscu Roku 0. a w stanie Akademickim zostaie. Rok 12
w Roku szóstym uczenia z powinności stosownie do poprawnych Ustaw
Kommissyi, odebrał dorobkowey Pensyi, prócz zwyczaynéy ad Dm Apr
1795. za podróże złp poll 30. Daley przez podwyższenia Roku pensyi
dorobkowey z kassy J.K.Mci nieodbierał, zatém należy mu się ad Dm
Obris 1797 złp. poll. 400. Ludziéy wyznaczonego poprawnemi Ust
wami dodatku na stół nieodbierał przez lat 7. Co wynosi, rachuiąc
na Rok po złp 400. – złp poll. 2800. Należy mu się więc in
Summa złp. poll. 3200.

Profesor Prawa: Xawery Referowski, bawił przy Szkole Głównéy
iako Kandydat pensyonowany lat 2. za Ludwe Ducz lat 3. potém złp

brey

brey woli wzyd lat 4. co czyni lat 7. W tym Roku przeniesiony do Bialy. Temu podług Ustaw wypadała Pensya w Roku przeszłym złp. poll. 1300. Od Kr. 1795 alma Aprilis niebrał tylko złt 1200. trzy więc złp poll. 125. Temuż Pensyi stołowey za lat 6 należy się złp poll 2400. Ogołem dorobkowa złp poll. 2525.

Rektor X. Seweryn Wedykowski iako zasłużony w Stanie Akademickim, którego Ustawy Kommissyi Edukacyynéy zastały iuż Profesorém, o pamięć i względy także dopraszа się.

Te są żądania nasze wsparte na dawnych Kommissyi Edukac., które przyciśnieni niedostatkiem i nędzą, w tak drogim zostaiąc mieyscu, do Szkoły Głównéy podaiemy, wiem będąc zaufaniu, że Szkoła Główna maiąc względ na prace i zasługi Osób, przedży Rządowi sprawiedliwe nasze pretensye. Pensyą dorobkową i dawnieyszemi i poznieyszemi Ustawami mamy zapewnioną. Te Ustawy gdy nie są dotąd uchylone, słusznie więc Pensya ta w całości dochodzić nas powinna.

Pensya stołowa poznieyszemi Ustawami wyznaczona, a przez Wizytatorów pokilkokrotnie zapewniona, że nas niedochodziła, przyczyna iest, iż wiele było Funduszów zaległych, które do Kassy Kommissyi Edukacyynéy niewchodziły; lecz gdy teraz wszystkie Fundusze zaległe do Kassy Jl Kkiej wchodzą; sprawiedliwie zatem i ta Pensya za lata przeszłe wrócona bydź by powinna, ile gdy inne Zgromadzenia, iako Warszawskie i wszystkie Litewskie Pensyą, złotową od Roku 1790 odbierały.

Nadto zanosi prośby Zgromadzenie do Szkoły Głównéy o podanie do Rządu lat nieletnych Osób nieiących przed wyyściem Ustaw nieletnych zaś bawiących przy Szkole Głównéy i sposobiących się na Nauczycielów publicznych, a zatem zostaiących iuż w Stanie Akademickim. Dan. w Lublinie dnia 25 Listopada 1796 Rr

X. Widykowski mpp
Rektor Szkół; Jan. Kol. Lub:
P. Łopaciński Prof. Kl. I.
X. M. Zaleski Prof. Kl. II.
Antoni Baltyński Prof. Wym.
Wincenty Ostrowski Prof. Matematyki
Andrzey Smolikowski Prof. Fizyki
mp

446v

Przeswietna Szkoło Glowna Krakowska!

Nizey podpisany, w Rku 89. z Urzędu Prefektá Szkół Winnickich na Urząd
1o ProRektora Sandomirskiego z Woli P. Szkoły Gło: przeniesiony, a w Rku 90. na
tenże Urząd wolnemi głosy trzech Zgromadzeń obrany, i dotąd na nim utrzymu-
iący się, stawszy się dziś celem nienawiści i zawziętości niektorych Osob Zgroma-
dzenia, udaię się z prozbą do P. Szkoły Gło: jako mey Zwierzchnicey Władzy o
wsparcie i skuteczną pomoc przeciwko złośliwey intrydze na moie pokrzyw-
dzenie napietey. Oto JJ Panowie Profesorowie Ortowski, Szczepański i
Swidlicki maiąc do mnie partykularne urazy i uroszczone pretensye, zaszar-
zyli mnie a raczey oczernili osobnemi Notami do Urzędu Cyrkularnego San-
domirskiego podanemi. Urząd nasz Cyrkularny łagodząc rzeczy, radził Ugodę i zaspo-
kojenie Jch w pretensyach, do czego ia się skłonitem. Ale złośliwa intryga tak dale-
ko się posunęła, że przybrawszy do siebie JXa Bączalskiego, przez 4. tylko wyżey
wzpomnione Osoby podpisaną Notę podała do Urzędu Cyrkularnego z żądaniem
Elekcyi ProRektora dowodząc, iż Ustawy Szkolne nadaią Zgromadzeniu Prawo
złożenia Elekcyi po upłynionych latach Urzędowania, którą to Notę Urząd nasz
Cyrkularny do Naywyższey Nadwornej Kommissyi Krakowskiey odesłał.

P. Szkoło Glowna! Wiadome są P. Szkole Gło: Ustawy, i z tych Ustaw nietayno,
kiedy i gdzie dozwolone są Zgromadzeniom Elekcye Urzędnikow, którzy od Rku
90. po dziś dzień po wszystkich Szkołach na swoich zostaią mieyscach. Znosiny
byłoby mi uledz złośliwey intrydze, gdyby w czasie przyzwoitym to iest przed
zaczęciem Roku szkolnego te zamachy na moie pokrzywdzenie zrobiła; lecz teraz
w ciągu Szkół, po rospoczęciu moich Obowiązkow mamże paśdź ofiarą zemsty?
mamże ponieść tak wielką krzywdę honoru i losu mego? Sześnaście lat w
Stanie Nauczycielskim pracuiący, byłszego Kassyera Jeneralnego Zaświadczeniem
o wiernej i dokładnej Administracyi Kassy mieyscowey aż do Rku 94. opatrzony,
za cały Rok 94. dotąd nieopłatny, przez tenże Rok 94. Sarta tecta własnym
kosztem utrzymuiący, i za to dotąd niezaspokoiony, w losie moim nadal za-
wiedziony, mamże na instancyą kilku zawziętych Osob odpaśdź tak gwałtownie
od Urzędowania i Funduszu mego? Powazam w P. Szkole Gło: Zwierzchnią
Władzę i w Jey Szanownym Składzie znam Opiekę nad Podrzędnemi. Zanosz
więc naymocnieysze prozby, aby P. Szkoła Glowna wstawiła się za mną do
Nayw. Nadw. Kommissyi, i to przynaymniey poważnem swoiem interesso-
waniem wyiednać raczyła, aby zapęd tych 4. Profesorow w żądaniu
nieprawney Elekcyi, ile niewczesny i z Ustawami niezgodny, był do
Wakacyi wstrzymany.

Dan w Sandomierzu dnia 25. Listopada. Rku 1796.

M. Kubieszewski
Szkół Sand. ProRektor.
mpp

447v

227

251
448

Przesławna Szkoło Głowna!

1º Nizey podpisany odbywszy lata Kandydacyi do Stanu Akademickiego Nauczycielskiego, y zostawszy bez sposobu do Zycia w czasie naykrytycznieyszym Rewolucyi Kraiowey, podiął się Kondycyi prywatney na Rok: po roku skonczonym niepewny Wakansu nigdzie utrzymał się daley na temże mieyscu: w Roku teraznieyszym Szkolnym proponowały nizey podpisanemu niektore Osoby Przesławney Szkoły Głowney wyiazd na Professora do Lublina z czego gdy on wymowił się niemogąc zrywać Umowy na ten Rok zrobioney w Edukacyi prywatney przez sprawiedliwość y wdzięczność

tym

448v

ktorym się obowiązał, á kto-
rzy mu w czasie naywiększe-
go niedostatku, y powsze-
chnego nieszczęścia dali u
siebie przytułek i wyży-
wienie; przekłada więc
teraz P. Szkole Głowney
swą Prozbę aby dla niem-
znośći podięcia się propono-
wanego Wakansu na Koło-
nią niebył uznany za wy-
chodzącego z Stanu Nau-
czycielskiego, w ktorym go
czas tegoroczney Umowy
iego wyidzie, będzie miał
sobie za Honor y powin-
nosć z powołania wynika-
iącą pracować. Do cze-
go żeby nie tracił Prawa
ofiaruie się y tego iescze
Roku bydz czynnym
w Krakowie na Zastępstwie
zmarłego Klassy 1ey Pro-
fessora.

Obiedwie te Prozby wraz
z sobą Łaskawym Względom
Przesławney Szkole Głowney
poleca.

Podane dnia 25. 9bris
r. 796.

Joachim Karkoszyński
Kandydat pensyono-
wany

Do

Przesławney Szkoły

Głowney

Prozba

Kandydata

J. Karkoszynskiego

1844

Przesławna Szkoło Główna!

1° Po złożeniu Rachunków à 23. 9bris. 1793. ad 3. Julii 1796. ex Sartis Tectis przed Delegacyą Przesł. Szkoły Główney, że i daley własnym groszem też Sarta Tecta Szkół i Collegium utrzymywać muszę przyciśniony niedostatkiem i potrzebami Domu upraszam Przesłł: Szkoły Główney, aby Prokuratoryi swoiey zaleciła powrócić mi tak naddatek Złotych Polskich 192. gr 19½. w dawnieyszym obrachunku przez Delegacyą widziany i uznany, iako i późnieyszy, to iest à 3. Julii ad 1mam 8bris Roku teraźnieyszego Złotych Polskich 59. gr. 27. którey Expensy Rejestr okazać winien iestem.

Należy się powtóre Dwóm Stróżom zapłata kwartalna a 1ma Julii ad 1mam 8bris 1796. decursive a fl 50. in Summa Złł Poll 100. Tymże na miotły a fl 1 Złł 2. za któremi rownie prozbę moią łączę i iestem z powinnem Uszanowaniem

Ant: Simonowski

Protto K. C.
mp

d. 10. Xbris 1796. —
w Bursie Juris Peritor

450v

451v

~~79~~ 210 Informacya o Plebanii Korczynskiey w roku 1796 d. 8 marca.

Rekommendowany Kommissyi Edukacyiney na Beneficium
1° Korczyńskie po smierci s.p. Jx Patelskiego wakuiące, ktorego
żaden z Professorow Universitatis niechciał przyiąć, zamiast
Prezenty spodziewaney, odebrałem z Konsystorza Krakowskiego
Kommendę na szesc miesięcy pierwey iuż daną Jx. Waligorskie-
mu Dziekanowi Opatowieckiego Dekanatu. Gdy czas szesciomie-
sięczny upłynął, władza Duchowna zapozwała Akademię
czyli Patronow ad providendum Ecclesiae Parochum, uda-
wszy się do Władzy Duchowney przełożyłem stan, przezna-
czenie i okoliczności czasu tegoż Beneficium, po upłynionym
terminie prezentowania ofiarowanomi prowizyą, lecz za tę
podziękowałem, i zyskałem sekwestr tegoż Beneficium z
obowiązkiem reparacyi i kalkulacyi zdania władzy Duchowney.
Chciałem odebrać dochody w administracyą, lecz JP Da-
niecki Dzierzawca za kontraktem Jx Patelskiego, okazał
pretensyi trzy Tysiące do tego Beneficium, ktore potrzeba było
zapłacić, oraz zaprowadzić Inwentarz zniszczony, postawić
karczmę spaloną ~~oraz~~, Wikaryę, Parchon i inne budynki
reparować wbędzie naymniey szesc tysięcy kosztowało. W ta-
kowym razie wolałem raczey ugodzić się za pretensye, i prze-
dłużyć kontrakt na rok teraznieyszy za złotych dwa tysiące.
Przy podpisaniu kontraktu odebrałem złotych Tysiąc, a drugi
miał bydź wypłacony na trzech Krolu. Lecz gdy Prusacy Furaż
nałożyli; za połowę, Dzierzawca zapłacił tysiąc złotych przeszło teraz
za siano dla Cesarskich złotych przeszło ~~[illegible]~~ trzysta. Więc z

452v

odebranego tysiąca należy powrocie blisko złotych 500. W roku przeszłym umarło dwoch xięży a trzeci wszedł w kordon pod czas Insurrekcyi Na sprowadzanie innych iest expensy złotych trzysta. Na prawo złotych sto, na podroż podiętą do Korczyna w interesie Kościelnym złotych trzysta In summa expensy złł Poll Tysiąc dwieście. Trzeci rok zatrudniaiąc się zarządzaniem, Kościoła niemam za to iednego grosza owszem należy mi się złł Poll 200. Lubo iestem obowiązany rachować się władzy Duchowney atoli uprzedzam Akademią aby mnie za moie rzetelne prace nie raczyła umieścić na Intratach Imaginaryinych Beneficium Korczynskiego

X Bonifacy Gurycki.

453v

231

231

Prześwietna Szkoło Głowna!

1º Dowiedziawszy się o wakuiącey Dziekanij Wiślickiey Kollacyi Prześwietney Szkoły Głowney Koronney, z nayglębszym uszanowaniem prozbę moią przekładam, prosząc pokornie; aby Prześwietna Szkoła Głowna maiąc wzgląd na pracą moię ciągle przez lat 23. w stanie Akademickim czynioną, raczyła Mnie na tę wakuiącą Dziekanią prezentować. Za wyświadczone względy ile bez funduszu dostatecznego zostaiący, winien będę udowodniać że iestem z nayglębszym uszanowaniem

Prześwietney Szkoły Głowney

Nayniższym Sługą

M: Franciszek Jaskolski
Filozofij Doktor. mpp

454v

455v

Przesławna Szkoło Głowna!

1° Gdy niżey Podpisany przed Dostaniem się do Krakowa dawał z Roku 1790 na 1791 w Szkołach Podwydziałowych Ołyckich Matematykę i Fizykę, i gdy dochodzi z Lat S:P. JmcPana Hussarowskiego, że rok podobny w tychże samych Szkołach przez niego oduczony, został mu porachowany w zasługę z Dorobkiem 50 Złł; Przeto niżey Podpisany, odwołuiąc się po świadectwo swey pracy do Rapportu Wizyty Generalney z Roku 1791, dopraszasię P: Szkoły Głowney, aby mu Rok wspomniony przyznać, i do Liczby Lat Nauczycielstwa od 1793 rozpoczętego, dorachować raczyła.

Andrzey Markiewicz Professor
Prawa wyżey

456v

457v

253 1796 256 458

Prześwietna Głowna Szkoło Krákowska

1º W oświadczeniu doskonałego Uszanowienia i nieobłudney Przychylności, w Zamiarze otrzymania powiększenia moiey Doktorskiey Proffessorskiey Emerytalney z trzech Złotych Polsk Pensyi

Proszę na Fundamencie authentycznych Dokumentow Ścisle uważyć. Kto? iaki? z kąd przybył do Polski

1. Że Ja z Filozofii z Węgier
2. Maiący sposob do życia Stan Kupiecki, i Oblubienicę 1 Cnotliwą. 2. Bogatą 3.4.5. cum omnibus quinque P. P. P. P. P.

Fräulein Maryszka de Rascho

W Fizycznym Charakterze Ciołak oszukany zwiedziony przez obłudnych Zabobonnych Xięży

458v

2. Moim Wydatkiem pracow
tem iak Professor Karno
dzieia w Krakowie w Prussa
Warszawie

3tio Pociągany na Naypubl
cznieysze Ambony

4 Musiałem expensowa
na Naydroższych Auth
row

5. Zatrzymane Pensyie u
Krywaią Xięża

6. Xięża Przemoc u nas
trzymaiący Nauki pogrą
zaiący do profitowania
z Prywatnych Lekcy
przez Kurssora iakiego
Draba przeszkadzaią
mi

7. Moich Prac Doku
menta Authentyczne
przekładam i prosz

I O pomnożenie Pensyi

II Wydanie Authenty Ku
zapisaney in Actis nostris
moiey Zł 300: Mgr Waw.

Skibinski Dok
Pisz Emerit

459v

Do Przeswietney Głowney
Szkoły Krakow
od Magistra Wawrz
Kibinskiego
Nauk wyz i Filozofii Dokto
Professora Emerita
Ex Kaznodziei
z Podgorza na Piątkowski

1.o

Zgromadzénié Sztuki malarskiéy, będąc nieprzerwanie przez lat blizko 40. Ustawom Nayuyższych Akademii Krakowskiéy Rządzeń podległe, złożywszy w roku 1779. dobrą wiarą, na rozkaz Wielmożnego Jmci X. Kollątaia, iako Akademii téyże Nayuyższego natenczas Rządzcy, Prawa swoié, w nadzieię pomyślnieyszego Osób rozrządzeniá w Zgromadzeniu tém się znayduiących, gdy w ciągu władzy Jego Rektorskiéy, na kilkakrotné prośby swoiéy ponowienié, względem uiszczenia Praw pomienionych, żadnéy a żadnéy nie odbierało odpowiedzi: ogołocone z pomocy Nayuyższéy nad sobą Zwierzchności, musiało się na reszcie, ważnieyszémi przyciśnione potrzebami, udadź pod władzą mieyską, a udadź na fundamencie nowootrzymanego Urządzenia w Roku 1784. od Nayjaśniey-szego Króla szczęśliwie nam panuiącego.

Zgromadzénié mówię sztuki malarskiéy, uchylone od dawnych Praw Akademii, zanosi do Jaśnie Wielmożnego Pana z jak nayuroczystszém uszanowaniém prośby swoiéy, ażeby, przy wielowładnéy Jaśnie Wielmożnego Pana Protekcyi, mogło przynaymniéy odzyskać pozostałe w swoiém niegdyś Lectorium nie tylko Obrazy malowane; ale też oraz i kilkadziesiąt sztuk rozmaitey Gipsatury, które Osoby w Zgromadzeniu tém się znayduiące, częścią dla pamiątki, częścią dla ozdoby, częścią też dla doskonalenia się w rysunkach młodzi Polskiéy, do tegoż Lectorium dały i zostawiły, i które, podług osobnego tu przyłączonego Rejestru, złożyć w Ręce Jaśnie Wielmożnego Pana, za nayuyższy mamy sobie honor: z tém oświadczeniém, iż wezwani kiedykolwiek od Akademii do dawaniá Lekcyy sztuki, tak się naszéy tyczących tuż innych tym podobnych obowiązków, rozkazy Jéy pełnić gotowi zawsze iesteśmy.

Raczże więc Jaśnie Wielmożny Pan, przez powagę i Godność Urzędu swégo w Szkole Głównéy Koronnéy, tę sobie od całego Zgromadzeniá naszégo z jak nayuroczystszém uszanowaniém podaną prośbę uskutecznić, a my za tę wspaniałą Jaśnie Wielmożnego Pana czynność, i Jmię Jego wielbić, i sprawiedliwość ogłaszać w potomné przyszłe lata.

460v

258.

Nienależy

1°

a na obięcie

Po téy odmia

Atoli w Kon

Prześwietna Szkoło Główna Koronna!

Nienależy mi wchodzić w przyczyny, dla których Zwierzchność Edukacyi Narodo-
1º wey włożyła obowiązek na JJ.XX. Krzyżaków uczenia i utrzymywa-
nia Szkół w Rawie. Ale mogę to wyznać, o czém wiém dobrze; iż
Prześwietna Szkoła Główna w Rku 1782. po odebraney Sprawie z Wi-
zyty dla niepełnienia obowiązków i sprzeciwiania się w powierzo-
ney sobie Edukacyi Ustawóm Szkolnym, przystawiła JJ.XX.
Krzyżakóm Prefekta Akademika w mey Osobie.

Ja na obięcie Urzędu tego stawszy się w Rawie, odebrałem go stósownie do Ustaw z ho-
norem Poprzednika moiego i Onegóż Zgromadzenia, wszedłem po
tém w rozpoznanie stanu Szkół, wprowadziłém w nie Ustawami
przepisaną Edukacyę, ustanowiłem porządek, zgoła wykonałém to
wszystko pilnie, wiernie, sprawiedliwie i chętnie, co mi Zwierz-
chność zleciła i do czego obowiązany byłém z Urzędu, na który
mię nie z cudzą, lecz z moią nie małą krzywdą gwałtem wypchnę.

Po tey odmianie dopiero opisaney w Szkołach Rawskich, pokazało się w ciągu prac
Szkolnych a po tém na Wizycie Jeneralney, iż JJ. XX. Krzyża-
ki niebyli w stanie odpowiedzenia włożonym na nich obowią-
zkóm, ponieważ prócz łacinskiego ięzyka nic więcey nieznali.
Zapobiegaiąc iednak temu, aby im więcey Akademików nad Pre-
fekta niedodano, wystarali się w Prześwietney Szkole Główney,
iż P. Finans na mieyscu przy Jeomytryi został się, a Mię do
Nauki Moralney zobowiązali, przyrzekłszy mi i zapewniwszy
na Kapłański Charakter nadgrodę.

Atoli w Roku zeszłym, kiedym się tak od JJ. XX. Krzyżaków, iakoteż od Zwierz-
chności moiey za wierne wykonanie i uskutecznie Jey Interessu,
za szczere dla Oyczyzny usługi, które mię drogo kosztowały, nay-
sprawiedliwiey spodziewał nadgrody, nieźmiernie skrzywdzony
zostałem w tém, że Mię bez dania przyczyny od dokończenia

Urzędu —

461v

Urzędu Prefekta tak oddalono, iakbym się na nim naygorzéy i nay-
niegodziwiéy sprawił; że mi przez toż oddalenie niewczesne honor
odebrano, na który cnotliwie bo z Satysfakcyą Zwierzchności a z po-
chwałą moią sześć lat pracowałem; że Mi Pensyi Prefektowskiéy
Dorobkowéy za wszystkie lata nic nie zapłacono, i za dawanie
Lekcyi Moralnéy przez pięć lat podług Kapłańskiego przyrzecze-
nia nie nadgrodzono; i że przez toż niewczesne oddalenie mię od
Urzędu, Życie Matce moiéy wzięto, któréy dopiero bydź miałem
wdzięcznym za nieoszczędne dodawanie Mi w Akademi wszy-
stkiego do tego czasu, w którym mię do Kawy wysłano.

W tém pokrzywdzeniu moiém, które Mi spokoyność życia odebrało, skła-
dam dziś naypokornieyszą prożbę moią przed Prześwietną Szko-
łą Główną: aby równie upomnieć się o krzywdę moię raczyła, iak
ma Władzę i Powagę sądzenia i karania przestępuiących Pra-
wa, ile, że nie z Funduszu Dóbr Krzyżackich, ale z Funduszu
Rodziców moich edukowałem się. W czém o Rezolucyą
na Ręce Wizytatorskie iak nayusilniéy Prześwietnéy
Szkoły Głównéy dopraszam się.

Sebastyan Porębiński
w Szk: Winn: Kl: II. Rfr

mpp

462v

Nº 93.

U

257.

Niżey p
1º Korr
poró
biorą
racze
Kau
wycz
ochę
Kosz
moz
iak
wne
w tey
Nau
niż
iest
ilez
wet
Kan
i Za
ciem
Jize
utrz
bo p
powi
guw
eżny
oczek

257. ~~259~~ 463

P. Szkoło Główna Koronna!

Niżéy podpisani Nauczyciele Zgromadzenia Szkół Warszaw. Akad. zanosimy naypo-
1º Kornieysze prożby do P. Szkoły Głł o powiększenie nam Pensyi, albo raczéy o porównanie iéy z pensyą innych Nauczycielów tegoż Zgromadzenia rocznie biorących Złł 1600. gdyż pensya nasza wynosząca tylko Złł 1050. albo raczéy 1039 ½, iest niewystarczaiąca na nayskromnieysze obeyście się w Warszawie, gdzie życie droższe iest niż gdziemdziéy, gdzie publiczność mieysca wyciąga bardziéy przystoynieyszego w każdym czasie odzienia, a mianowicie ochędostwa w bieliźnie, rzemieślnik zaś, i praczka bez porównania więcéy tu kosztuie, a cóż mowić o drobnieyszych potrzebach bez których obeyść się nie można, a które we dwoie drożéy tu się opłacaią? Powody te prożby naszéy iak są z siebie słuszne i realne /: bo ktokolwiek był w Warszawie, zapewne doświadczył, co iest żyć w niéy:/ tak czynią nam nadzieię, że pozyskamy w téy mierze u P. Szkoły Głow. Koronnéy łaskawe względy, zwłaszcza gdy Nauczycielstwo w Warszawie pracowitsze, zmudnieysze, i niewygodnieysze, niż gdziekolwiek. młódź bowiem, przy tylu okazyach zgorszenia, i rozrywek, iest krnąbrnieysza, mniéy pracowita, i regularna w uczęszczaniu na lekcye, ileż więc pracy i mozołu kosztuie Nauczyciela, wystawie uczniów mierny nawet okazuiących postępek — Szkoły i mieszkanie sytuowane na ścieku kanałów, stoiące nad górą gnoiową, grube Warszawy powietrze, grubszém i zaraźliwem robią dla Zgromadzenia — Toż mieszkania ogromne, szkoły ciemne i nieopatrzone, brudne, są niezgodne ze zdrowiem i intratą — Jeżeli zawsze i wszędzie, tedy tu naybardziéy Nauczyciele czuwać muszą, aby utrzymywali swoią, i Szkół reputacyą, co nie iest tak łatwo iak gdziemdziéy, bo pominąwszy okazyę do zdrożności, ileż to oczów na nas obroconych, a ieszcze powiększéy części nieprzyiaznych?, iako to Szkoły poboczné, pensye, dyrekcye, guwernerye prywatné, itd. które tylko tylko korzystaią, ile mogą uwłóczyć publicznym Szkołom, i ich Nauczycielom — Te głównieysze powody przełożywszy, oczekuiemy łaskawych na nas P. Szkoły Głł względów —

Jacek Krusiński Nauczyciel Fizyki —

Franciszek Szopowicz Naucz. Kl. IV.

Franciszek Rycharski Nauczy: Klę: IIey

Aub. Sławiński Nauczy. Kl. Iwszéy

463v

S. D. C.

464v

256.

~~260.~~ 465

Wielmożny Panie Dobrodzieju!

1º Z wielką naszą nie smiałością dopraszamy się skutku sprawiedliwey prozby Naszey, abyś Łaskawy Panie Dobrodzieju weyrzał o iak nieszczęsliwy stan przyprawia nas teraznieysza we wszystkim drogość, dawna Pensya Łaskawy Panie ktorą z Akademii odbieraliśmy zaledwie przy skromnym życiu na żywność i nikczemne wystarczała odzienie, teraz zaś przy tak nadzwyczayney drogości na samo wyżywienie zaszczupła iest, a skądże mieć będziemy ubogie odzienia nasze? skąd się okryiemy od przykrego zimna? przy podłych a ciężkich pracach? skąd nareszcie inne zaspokoiemy potrzeby? Czyliż mamy szukać dla siebie gdzie indziey lepszego uszczęsliwienia poswięciwszy iuż Lat tyle na usługach Akademickich? Czyliż mamy oddalać się od mieysca tego w ktorym służąc nadwątliliśmy siły nasze? Zważ Łaskawy Panie Dobrodzieju, iak iest biedny stan nasz iak trudne prace które

ponosiemy

465v

nosiemy, będąc wystawieni na wszelkie przykro-
ści i niewygody. Zmiłuy się więc Panie Do-
brodzieju nad nami, ratuy nas biednych, po-
day rękę nieszczęśliwym i niedostatek ponoszą-
cym, o co Cię naypokorniey upraszamy.

Jan Bryl. tercyan kl.
Klemens ter. z Klass.

466v

Suplika
do
Wo Wizytatora
Generalnego
Szkoł.

Wielmożny Mci Miłościwy Panie
y Nayosobliwszy Dobrodzieiu.

1o Z wielką niesmiałością, ile pierwszy raz, poważam się nikczemną literą upaść do stop Wo Mci Pa y Dobr: przy tym dopraszam się Dobroczynney Łaski i Łaskawego względu, ato w tey okoliczności.

w Tych czasach zaszła mnie wizyta, względem Edukacyi Dzieci, podczas ktorey nic nie upatrzono, coby mogło bydź przeciwnego teraznieyszym Ustawom. Jezeli się chłopcow, i Dziewcząt kilkoro znayduie, to chłopcy z Przedmiescia, ito prostey kondycyi, a nie z Miasta, i to podczas lata, a w zimie w Domach siedzą, tym szczegulnie początkow, liter poznawania, syllabizowania czytania, na tablicach pisania, częścią skryptur na papierze pokazuie się. Widział teraz Jmość Dobr: wizytuiący, iakiey są kondycyi, i iak są niektore małe, ktore bardziey dla sweywoli, a nie Edukacyi oddaią.

Takowa Edukacya przeszłemu JWu Mci Pu Oraczowskiemu Rektorowi, także Mci Xiędzu Vice-Rektorowi Marcissowskiemu iest wiadoma, i maiąc wzgląd na nas i Oyca naszego Zawstawskiego Bedelę

467v

Bedelę lat 40 bez noty w Przeswię
tney Akademij zostaiącego, tak
wego Dobrodzieystwa na pismo
wraz z Oycem podanego nieodm
wił, iedynie posłał JPa Bato
rowicza, na wizyą, iakowe Dzieci
znayduią się, ktory uczyniwszy
zarapportował, że są podłey Kon
dycyi i początki nauk poymu

Gdy atoli powziąwszy wia
domość, że teraz naywięcey do Wi
dzy Wo WCPana Dobrz: należy,
więc zapobiegaiąc dalszey przeszk
dzie, i odebraniu szczupłego nasz
go pożywienia, udaiemy się z pr
zbą do Wo WCPa Dobrz: dopraszaią
iąc się, aby nam przy wielowła
dney Powadze Wo WCPana Dobrz
na dalszy czas, poki nas Pan Na
wyższy lepszą służbą nieopatrzy
takowe Dobrodzieystwo pozwolo
ne było, ktore pozyskawszy, za
bieramy na siebie obowiązek
błagać Majestat Boski

zostaiąc

Wielmożnego WCPa Dobrodzieja
nayniższemi podnożkami
Augustyn Pasieński
i Zofia Małżenkow
mp

Professor Prawa w Szkołach Krakowskich uprasza Wielmożnego Wizyta-
tora, aby raczył przełożyć Prześwietney K. Edney żądanie Jego i powody tu niżey
wytknięte, tudzież aby łaskawą na nie rezolucyią wstawieniem się swoiem przy-
spieszył.

Professor Prawa w SS. Krz. biorąc w uwagę 13 lat przepędzone w zatrudnie-
niach i pracach Stanu Akademickiego, a podług ustaw Prześw: Kommissyi, nie znay-
duiąc się iak dopiero półtrzecia Roku na zasługi pracuiącym w stanie nauczyciel-
skim, niewymownym przeniknięty zostaie zawsze żalem, iż połiedenasta Roku wy-
trącone są z Jego życia i zasług.

Tem zaś smutnieysze wrażenie czyni to w iego umyśle; że chęć stania
się iak nayzdatnieyszym w powołaniu swoiem, wydarła mu tyle lat niedare-
mney pracy — Kiedy bowiem otwierano pierwszy raz Konwikt dla Kandydatów w
Rku 1780, Professor Prawa dzisieyszy w SS. Krz: iuż na ten czas lat 3 przeszło w
Stanie Akademickim podług zwyczaju czasu owego pracowawszy, i stopień Do-
ktora Filozofii otrzymawszy; maiąc wszelką łatwość wyiechania na uczenie
Szkół, tak iak inni iego Towarzysze współ-promoci uczynili, udał się dobrowolnie
do Konwiktu Sgo Piotra, chcąc korzystać znowu zaprowadzić się mianych nauk.

Wystawiano na ów czas mieysce to, iako fundament dalszey w Stanie Aka-
demickim Promocyi: zapewniano pierwszeństwo w Awansach, wszystkim tą drogą idą-
cym do nauczycielstwa: nie wspominano o potrącaniu lat powinności z liczby za-
sług: nie mowiono iż lata strawione w Konwikcie, nie wniidą w rachunek lat
przepracowanych —.

Po wyszłych atoli Ustawach P. Kommissyi w tym własnie dopiero Roku
kiedy Konwikt zamknięto, to iest w 1783, wszystko się obróciło na opak — Ci którzy
nie szli drogą Konwiktu, uznani są za aktu pracuiących i zasłużonych: Ci którzy Kan-
dydatami byli; którzy ~~inne~~ przyrzeczenia, inne widoki, inne Prawa mieli stawiane
przed oczyma; nagle zobaczyli się bydź przymuszonemi do stracenia marnie Dziewię-
ciu lat pracy: z których pryncypalnie 6 nauczycielstwa, nie tylko wytrąceniem do-
robkowey Pensyi, są od Ptney Kommissyi za obmyślony 3chletni fundusz wetowane,
ale nadto iak gdyby za karę iaką z massy zasług wyrzucone.

Gdyby dawne ustawy były ocalały, niebyłbym iak rok dopiero ieden zasłu-
żonym! Dzięki nowym, iż mi nadto, półtora Roku życia przyczyniły — Ale iakaż
to różnica od lat 13stu? I czyli P. Kommissyia nie raczy się zastanowić, że ten

który

469v

który do innych przyszedł przyrzeczeń; ktoremu inne dalszego losu zwierzchność wystawiała widoki, gdy się zaciągał w Liczbę kandydatow; nie może bydź sprawiedliwie ofiarą nowych Praw, z nadzieią, zamiarami Jego, a nadewszystko z obietnicami Jmieniem P. Kommissyi wprzod czynionemi wręcz niezgodnych; a tak srodze go pokrzywdzaiących, przez zarzucenie w niepamięć iakoby nieczynnych naypięknieyszych chwil życia iego.

Wielmożny Wizytator, raczy i to Prześwietnéy K. Edney wystawić, że podaiący tę Notę, nie miał konieczney potrzeby zaciągania się na fundusz powiastkowy kandydacki do Konwiktu; mogąc ab extra utrzymać się przyzwoicie o swym własnym dochodzie i pomocy niezawodney krewnych: że uczynił to iedynie, mniemaiąc, iż Lekcyie kandydatom dawane, nie miały bydź Lekcyiami Publicznemi, iako na ów czas powszechnie wieść głosiła; i że spodziewał się iako usposobiony przyzwoiciey na Nauczyciela względów i Promocyi, głośno tak od JW. Rektora Szkoły Głownéy, iako i Konwiktu, kandydatom nowym przyrzeczonych.

Za coż tedy ma bydź nieszczęśliwszym, przeto, iż szukał drogą na ów czas naypewnieyszą uzdatnić się na przyzwoite czynienie zadosyć powołaniu swemu i zapewnić sobie los dobry w przyszłości; za co ma bydź nieszczęśliwszym nad tych którzy pominąwszy tę drogę odrazu Stan nauczycielski przyięli, do którego i on razem z niemi był wzywany; albo nad tych którzy wolni od obowiązków kandydackich, bieg nauk skończywszy, na Prowincyie wysłani zostali.

Wszakże sam Rozum przyswiadcza, iż nigdy w widoku takiego pokrzywdzenia, iakie go spotyka teraz w stracie tylu lat, na pracy przepędzonych, nie mógł zaciągać się w Zgromadzenie pierwszych Kandydatów

Nie maż mu bydź bolesno pomyśleć o tém, iż by był odrzuconym, a może i wyśmianym podaiąc się na iaki Urząd w Hierarchii nauczycielskiey, bywszy 13 lat akademikiem, a przynaymniey 10, rzetelnéy i pożytecznéy pracy łożywszy? kiedy w tym samym czasie widzi ~~po sobie~~ innych, pozniey po sobie na Prowincyiach pracuiących, do Urzędów mocą Ustaw przypuszczonych, i od początku nauczycielstwa swego dochody większe maiących: – drugich równo z nim w Stanie akademickim będących, wolnych Prac swoich korzyść, dawno w wyższości rangi, i lepszości bytu, nad niego noszących?

Porównywaiąc straty dochodu swego z wzrostem dochodu tych którzy tylko razem z nim bez obowiązku uczyć zaczęli, tedy on przez lat 6, 1600 Złł oczywiście rachuie szkody: a porywnywaiąc wzrost ich dorobkowych pensyi od przeszłego

Roku

Roku, aż do lat Emerytury, kiedy mu razem z niemi 20 lat uczenia wypadnie, postrzega stratę, wynikaiącą z dyfferencyi coroczney swego dochodu 4200 Złł —

Za to więc że się dobrą wiarą poświęcił (bez potrzeby iak widzi) na Kandydata, że strawił Funduszu mało co więcey nad 2,000, traci dziewięć lat zasług w Stanie Nauczycielskim, to iest 3 kandydackie, 6. Professorskich, traci blisko 6000 Złł intraty, i widzi potrzebę starzeć się sześć lat więcey niż drugi w ciężkiey nauczycielskiey pracy, aby sobie zabespieczył 2000 Złł do śmierci.

Niech wreszcie idą w zapomnienie (ieżeli się to godzi,) 3 lata mozołów akademickich przed wniiściem w Stan Kandydata; luboć Professor Prawa nie winien temu że się prędzey temi trzema laty urodził; że prędzey trzema laty Szkoły zakończył; i lubo tak trzeba było pocić czoło, chorować na śledzionę, pisząc Oracyie, Decydy, gotuiąc się na Examina, Oppugny, Akty, Dysputy, iak teraz, użytecznieysze trudy podeymuiąc. Niechay i strata w dochodach wyrachowana, wrachowana zostanie w bonifikacyią udzielonego mu funduszu, lubo nadto do opłacenia go obfita.

Atoli tak w nadgrodę lat owych przypadkiem z zasługi w Stanie akademickim wypadłych; iako też i przez ten wzgląd iż dobrą wiarą na fundusz udał się: że mógł iako wzywany z innemi, prosto na Prowincyią wyiechać i tak ciężkich strat uniknąć; wreszcie za utrzymywane obowiązki nauczyciela (ieżeli nie bez przerwy dla niewystarczaiącego zdrowia tylogodzinney w dniu iednym pracy, głowę i piersi aż nadto obciążaiącey) tedy przynaymniey nie bez pożytku podobno i usilności; iak Wielmożnemu Wizytatorowi okazać się musiało w czasie Wizyty Szkół Krakowskich — przez te więc wszystkie względy, niechay raczy Prześwietna Kommissyia Edukacyina, za pośrzedniczém wstawieniem się Wielmożnego Wizytatora policzyć te lat Dziewięć, w liczbę lat dobrowolnego uczenia.

Ta iest iedyna prożba Professora Prawa, którą na fundamencie samey słuszności, i w zaufaniu zdaniom czułym i pełnym ludzkości na los pracuiących do opieki Wielmożnego Wizytatora i Łaski Prześwietney Kommissyi zanosi.

Józef Sołtykowicz Professor Prawa w SS. KK

Nota. Professora Prawa
w Szkotach Krakowskich

Ponieważ Zgromadzenie nasze nie czyniło ieszcze żadnych Kroków, do rosporządzenia raz
nazawsze Zabaw Studenckich w Łobzowie; zostawuiąc sobie to na czas dalszy; i
ponieważ niewiedziałem zupełnie o tém iż było myślą Wielmożnego Wizytatora
zatrudnić się urządzeniem tychże, żadnych przeto z strony moiey nie czyniłem w
teymierze uwag; które teraz iako od czułego na honor Edukacyi i swoy własny,
raczył łaskawie Wielmożny Wizytator przyiąć.

A nayprzód Uniwersał JWgo Rektora S.G. bywszego, do Szkoł wydany, zdał
na Nauczycielów doglądanie Uczniów w zabawach im pozwolonych, i poddawanie
im materyi w swoich respectwie objektach zlecił: Professorowi zaś Wymowy dozor nad
mowami, i władzę poprawiania onych zostawił.

2º mam słuszną wątpliwość, czyli ustanowienie samo Cenzorow będzie dostate
cznym chamulcem do zapobieżenie zdrożnościom publicznym Uczniów, kiedy sama
przytomność Professorów, i napomnienia poprzednio przed każdym Seymikiem czy
nione, tak mało skutkowały dotąd.

3cie Błąd popełniony przez Ucznia ukarać, rzecz iest nayłatwieysza; ale szwank
honoru Nauczycieli i Szkoł nie będzie przez to nadgrodzony, gdy któren z Uczniow nie
utemperowanych, popsutych, determinowanych, lub z pobocza namowionych i uwie
dzionych; wymowi co przeciw Religii, obyczaiom albo Zwierzchności. Publiczność bo
wiem patrzy na ich zabawy, iako na owoce i Praktykę Edukacyi Szkolney, a więc
ich błędy własne lub cudze mogłaby imputować teyże Edukacyi i iey Dozorcom.
Tego niebespieczeństwa obawiać się naybardziey potrzeba od Uczniow Kl. VI. gdzie
dokonczenie Nauk prawie od dyskrecyi niektorych dotąd zależy; i gdzie popełniwszy
zły Uczeń nierostropność, czasem na złość nauczycielom; iakośmy mieli przykłady,
łatwo pożegnawszy Szkoły, kary uniknąć może.

4te Nie widzę nieprzyzwoitości w okazaniu mowy Nauczycielowi respective do
Jego objektu przez Ucznia na Seymik przygotowaney; ani obowiązek takowy wło
ny na Uczniów nic złego nie przeczuie. owszem zabronienie głosu przez marsza
ków tym którzyby wprzód mowy do przeyrzenia nie dali, zasłoni łatwo tak nauczy
cielów iak Edukacyią od obelg na nich spłynąć mogących i umartwienia

5te Wreszcie wolność rozsądnego myślenia iak niektorym się zdaie, tamowana
przez to nie będzie; gdyż musiałby Nauczyciel bydź niesprawiedliwym aż nadto, gdy
by nie dopuszczał wolnego tłomaczenia się temu Uczniowi, któryby coś rostropnie
napisał. Owszem mamli prawdę mowić; tato wolność myślenia podszepniona dzi
ciom z ubocza, i od samychże niektórych Osób Zgromadzenia nie iednego ze mną zda
nia o tém będących; stała się przyczyną niesubordynacyi Uczniow, i wielu popeł
nianych przez nich zdrożności, spodziewaiących się znaleść protekcyią nauczyciela
przeciw nauczycielowi, którzy zapewne do karności powrocą, i żywości swey na
złe nie użyią, gdy nas wszystkich iednostaynie w tey mierze myślących znaydą
i kommunikowanie nam swych myśli za powinność mieć będą.

J. Sołtykowicz
Prof. Praw w S.S. Kk.

471v

Remonstracyia Profesora
Prawa w N. K. wzglednie
do Punktu Stego Liczen lwi
zytatorskich Szkołom Krak.
zostawionych.

247

764.
472

Żądanie.

Jd. Marcewskiego Pro Rektora Szkół Krakowskich

Imo Zapytał się Wizytatora czyli mistrza ustawami przepisana
ma być utrzymowana, i z jakiego funduszu? ponieważ
fundusz pro Sartes tectus wystarczy?

2do Czwarty rok kończąc na urzędzie Pro Rektora, dopomina się
o Szkoły Główney, aby go raczyła umieścić w Kollegium
moralnym, lub ieżeli teraz nie masz miejsca, ubezpie-
czyć przytułkowym urzędzie w Szkole Głowney, który
sprawując mogłby pracować pożytecznie.

3tio Dopomina się, aby go Szkoła Główna poleciła P. Kom-
missyi iako Zaprzedanego w dawnym i w teraźniey-
szym Stanie Akademickim.

Jd Ganyski Wizytator.

472v

7240

265.
473

Żądania Katedry Fizyki, podane W. JX^mu Rektorowi Uniwersytetu Kanonikowi &c.

1° Żąda nayuwilniey odmiany miejsca, ito do Warszawy na Objekt Fizyczny albo moralny.

2° Żal iego tem większy, im dłużey od Wizytatora niema odpowiedzi, dla czego z Lublina tak nagle, po zapewnieniu go o nieodmianie miejsca, został przerzucony? Dowiedzia zaś gdzieś Zgromadzeniu i Obywatelom, iako też i Wizytatorowi, że Urząd swoy sprawował przyzwoicie przez lat 6. na miejscu.

3° Utracił Lekcyą Języka przy Profesorstwie, z którey przez kilka lat ustępował zysku na Naktudy i stołowe Sprzęty. Żąda przeto i o tem nadgrodzenia.

4° W tydzień po S. Michale odebrał list Kazimy mu się przenosić do Żytomierza, który w ten czas go zastał gdy miał swoie rozpoczęte lekcye. Wyiechał w czasie nayprzykrzey drogi sam iedeń, mając w pamięci powszechne Narodowi usługi, a nieuchodzące w przyczyny zadanego mu żalu. Swoim kosztem odbył te krwawe podróże, a o Viatek dotąd niemoże się doprosić —.

5° Krewni, Interessa wtasne, Smierć matki, niedozwalaią mu na dłuższy zobu tego stanowczy w Żytomierzu, którym Bo zawsze się bronił dla dzieci, nieuwolnienia się, bojąc się aby te zte zarazem moralnie i fizycznie nieobyt ozdobiony. Nadewszystko ze rozpoczęte do końca drogi postawił niedokończone.

6° Dla Dobra Edukacyi, prosi o czekaszygnacyi na potrzebniejsze przynaymniey Instrumenta fizyczne, X X których Uczniowie zadnego dotąd niemaią wyobrażenia, i ieia stara się o Elektryke Barometrum, Termometrum w nadziei obtymanej Łaski.

7° Jeżeliby w Warszawie nad czego się niespodziewa/ nieobtymał Fizyki nieuwypiecie Zniesie się z Rektorem Wielkopolskim względem umieszczenia go w Poznaniu, czego Zakoty głowi uwiadomi.

8° Jeżeli się w Warszawie nieporozumieie. Żąda sprawiedliwie

X Sprzęty wtasne na pół darmo porzucać &c.

wsparcia kassy. powracaiąc do swéy Oyczyzny. i natenczas przymuszony będzie szukać dla siebie innego losu.

9o= Żąda nayusilniéy i iakonayprędzéy przysłania mu attestatuow na Gymnazyum. na co ma przez lat 4. w Krakowie spędzonych. ponieważ spodziewa się Patentu Gymn: z Warszawy: M. Chruściellski. Pr. Fil. wzyt.

10o Imieniem pilnieyszych Uczniow, Obywatelskich Synow, ktorych liczba do 20. iakoteż ich Rodziców. Zasięga zadania, aby Lekcye Fran: w tych szkołach dla niedostatku Mistrzow mogły będź utrzymywane, coby pomnożyło liczbę Studentów, Obligowany Zas ato Jx. Chruściellski Pr. Fr. Język, spodziewa się do Kommissyi nadgrody, albo przynaymniéy do Emerytury bliższego stopnia

czuj przyma

statutum na
olut. ponie

Sie wzyt.
ktorych u
aby Lekty
rzytu byEz
Obligowa
ed Kom
bliskiego
tary Hopau

474v

Żądania Jana Tychorskiego Profesora Rzymowy w Zytomie-
rzu Wielmożnemu Jmćpanu Wrzeszczowi Kanonikowi Katedralne-
mu Wielmożnemu i Kuiawskiemu Referendarzowi Wydziału Wkrain-
skiego pod czas wizyty podane.

Vay os obliżnieyszy życzy sobie, aby był na Rok przyszły przeniesiony
do Wydziału Mazowieckiego, do którego iest zapisany, do Warszawy
albo do Płocka; lub na obiekt rzymowy lub Prawa, lub też na re-
szcie na Lwią, lub Drugą Wasię. Naypierwszą ma przyczynę, że
w nayodleglieyszy zakątek niespodzianie a nagle bardzo wystany
niemiał, ani czasu, ani sposobności; ani do gubis nabycia ksiąg,
Do swego obiektu tak istotnie potrzebnych; tu zaś niemasz sposobu
ich sprowadzenia, z tąd niema tyle tamtych, aby nabytych przez ci-
żką pracą, turzyć się mógł obficie swym Uczniom udzielać. Z tąd
trudność i uciążenie z nadwerężeniem zdrowia ponosi w tłumacze-
niu się dla tychże. Kochaiący i powodzący się punktem hono-
ru trapi się, że niemaiąc przez to pomocy musi wiele nayprzy-
tomnieyszych rzeczy pominąć. Powtóre w Stronach blisko Warsza-
wy i Płocka ma Rodziców, może się za ich pomocą przytrafić
szczupłey pensyi przyzwoicie utrzymywać. Nad to w Woiewodz-
twie tym zrodzony i wychowany, znany Obywatelom, umieiący
prawie zgadywać ich myśli, od Nich kochany, uczyni honor akce-
demii, miley mu będzie oziębiać Współziomków, którzy ciężyć
się i poglądać będą z podziwieniem, że ich własny Ziomek
Obszyo i pracowicie Osiwiał, przez co życzy do Nauk zc-
chcą się przykładać, i ubiegać się do tey zaszczytu chwały, którą
wyrzec na Celu.

Drugie Żądanie. Aby mu na Rok przyszły dorobkowey pozwolono pen-
syi; gdyż dosyć by to za wzięte 200 złp na Rok, iaden tylko rok za nie
drugie, dosyć ma wiele przykrości, gdy sześć lat z powinności odbiać
musi; na coiby drugą przyłączać, aby za rzeczą tylko z Akademii wzię-
tą pensyiłę, przez lat sześć całe, wytrącać, iakby za czteroletnie przy
Akademii z pensyą bawienie się; - - - - - - -

475 v

Przesławna Szkoło Główna Krakowska

1° Gdy nam kassa Cesarska a 1ma Februarij wstrzymała nam wypła-
cenie Salariow aż do okazania Patentow osobistych, zlecony był
Interess ten WJPu Himonowskiemu, aby się wystarał u Przesławnej
Szkoły Głowney o takie zaswiadczenie, iakiego forma Dekretow
Cesarskich wyciąga to iest, żeby zawierało Prawa stanowiące Profes-
sora, wstąpienie iego do Stanu Akademickiego, i zasługi każde-
go z liczby lat uczenia wyrachowane. Dwa miesiące minęły
iak Zgromadzenie oczekuie takiego zaswiadczenia, a żądanie na-
sze podobno nigdy dokładnie Szkole Głł przełożone nie było
tylko Szkole Głowney zatrudnienia, a nam przewłoki przyczyniało,
przeto chcąc sobie przyspieszyć moiego interessu dopraszam się Prze-
sławney Szkoły Głł aby podług przyłączoney Osnowy, raczyło mi
wydadź moie zaswiadczenie

2do W Ogolnym zaswiadczeniu, ktore miało bydź wydane znala-
złem, że JP Himonowski podał się aktualnym Rokektorem, i
o takie zaswiadczenie stara się. Że to iest naypięknieysze Prawo
Zgromadzenia, że Rokektor powinien bydź obrany, interessuie więc
całe Zgromadzenie. Zaczem niżey podpisany, lubo nigdy niewątpi,
o sprawiedliwości Szkoły Głowney, żeby prawa Zgromadzenia odrzucać
miała, ma honor oswiadczyć, że JP Himonowski był tylko Substy-
tutem od Wizytatora naznaczony, w słabości sp. JX Mariuszewskiego
Substytucya nie mogła mu służyć tylko do Czasu Elekcyi Normal-
ney; skoro się niestarał bydź obranym podług Prawa, ani złożył Ele-
kcyi w czasie normalnym, skończyła się Substytucya i iego Roke-
ktorstwo. Rewolucya pozwoliła mu używać Substytucyi do nieia-
kiego czasu, ale go nieutwierdziła w żadnym sposobie, i niedało

476v

Prawa mianować się Prorektorem Wiemy że w nowym Rzędzie urzędy są dożywotnie, i na te wychodzą Dekreta, i zapewne tego sobie życzy JP Himonowski, ale ja który z iego strony dożyć ~~niesprawi~~ cierpiałem, powinienem umieć wielce szacować Prawo Elekcyi, i przynaymniey się cieszyć, że ieżli nie Elekcye, to przynaymniey konkurs zostanie. Nie zazdroszczę mu nigdy Substytucyi, ale się Prorektora dożywotniego lękam: tego zapewne zdania będzie więcey moich kolegów

3cie Nauka Fizyki w Szkołach, corocznych wyciąga wydatków na doświadczenia i machin Reparacye, tę Expens zastępowały Sarta tecta, lub kiedy były, dochody - Łobzowskie, Gdy ten fundusz iuż upadł, a o Sartach tectach iuż rok drugi Zgromadzenie nie wie gdzie się obracaią, i JP Himonowski tey expensy pomieścić tam niechce. Professor Fizyki iuż drugi rok z kieszeni swoiey po kilkadziesiąt złotych expensuiąc a nie maiąc na to funduszu, do prasza się Szkołę Główney koronney, aby raczyła iaki na to wyznaczyć fundusz, lub przynaymniey skazać mu drogę do odzyskania iego wydatku.

W Kłossowski Prof. Fizyki

	Anni Laboris	
Jeżeli Szkoła Gł. raczy przyiąć za ważne to zaświadczenie, kładę tu iego Osnowę		
V. Kłossowski Professor Physices ex Majori Polonia oriundus Absoluto propriis sumptibus quadriennali Studiorum Cursu in Universitate nostra, praestitisque ~~quam~~ tam publicis quam privatis progressus sui in Scientiis speciminibus probatus Anno 1784 in Professorem Gymnasii Pinczoviam vocatus, ac exacto triennio laboris, ad Gymnasium Cracoviense translatus, ubi dicit annis 10. laborat in summa. — — —	13.	

477 v

Przesławna Szkoło Głowna!

1º Gdy osobom Zgromadzenia Szkół krakowskich potrzebne są Testimonia od Szkoły Głowney, aby każdy u Rządu pozyskać mógł Dekret odbierania Pensyi, iaka mu się należy, i gdy ogólne w tey mierze Zaświadczenie nie może bydź wszystkim dogodne, bo nieiednaki sposob powołania do stanu nas wszystkich iest, i nawet za iednym Dekretem chodzić wszystkim razem do Kassy i niewygodna i niepodobna.

Przeto gdy inne osoby Zgromadzenia osobne brać będą Zaświadczenia dla siebie, ia o rownąż sprawiedliwość przychodząc do P. Szkoły Głowney upraszam, aby Zaświadczenie mnie się należące w tey osnowie wydane było iak tu niżey przyłączam.

Copia Michael Dymidowicz Phiae et AA LL Doctor Litvanus finito cursu Scientiarum in Academia Vilnensi, munus Pedagogi Rhetoricae ac Geometriae Studiosorum in Collegio nationali Nobilium Pauperum Vilnae obtinuit, et post annum nempe anno Dni 1781 delectu ac jussu Supremae Commissionis Educationis nationalis Cracoviam missus ibidemque eodem anno in numerum Candidatorum Professorum computatus per triennium Scientiis, quae Universitatem nostram Concernunt, ex Phisicis et Matematicis aeque ac moralibus, deditus; cum applicatione suam ad praefatas Scientias et idoneitatem ad munus Publici in Gymnasiis Professoris multis Examinibus palam comprobeverit, Professor in Gymnasio Cracoviensi anno 1784 creatus, Mathematicam, postea Phisicam, dein Grammaticam et Geographiam ac rursus Mathematicam publice docens decimum tertium annum munus Professoris publici exercet. Mores ejus quod attinet, hos legibus publicae juvenum institutionis rite conformavit semper.

M. Dymidowicz

478v

Przesławney
Szkole Głowney
Krakowskiey

479

Prześwietna Szkoło Głowna!

1º Gwałtowne y Tyrańskie przymuszanie Obrządku Greckiego Unitow do Schizmy pod Rządem Rossyiskim boiaźń uczyniło we mnie, bym podobnemu nie podlegał losowi, albo przynaymniey prześladowaniu. Odmiana Nauk zapewne nastąpić maiąca y Nauczycielow od Rządu, w ktorym przypadku pewnie bym oddalony został, ile Ruskiego Języka nie umieiący = Niepewność pensyi Professorskiey, ponieważ na Noty dwie iedną primis Julij, drugą primis Augusti od Zgromadzenia naszego podane. do Generał Gubernatora, nic nie odpowiedziano, a ieżeli utrzymaią Szkoły w Łucku, to Pensyi pewnie zmnieyszą, naznaczywszy Złł Poll 600. tylko Professorowi, iako zrobiono w Dzienniey = Siły nadwątlone pracą od Rku 1773go w Stanie Nauczycielskim pracuiąc, nieustannie były mi pobudką, żem wyiechał z Łucka, y przybył do Krakowa, abym po łożonych pracach moich resztę życia moiego mogł przepędzić na spoczynku, ktorego mieć nie mogę, ieżeli mnie łaskawe względy nie wesprą Prześwietney Szkoły Głowney w ofiarowaniu Mi Prezenty na Kanonią

walkuiącą

480v

195

walcuiącą po JMć Xiędzu Weysie
y Penitencyaryą przy Kościele Panny
Maryi, na ktorą Decanus Facultatis
Philosophicae y Senior Pater Pen
tentiariorum, maią prawo prezenta
wać, iako mnie upewnił samże wzna
kowany Senior Pater, za ktorą wy
świadczoną łaskę dochowam do końca
Życia Mego tey wdzięczności y Uszano
nowania, z ktorym iestem y teraz

Prześwietney Szkoły Głow

Nayobowiązańszym Sługą

X: Franciszek Jaskolski
Filozofię Doktor

195

~~111~~ 270.

Wielmożny Rektorze Przesławna.
Szkoło Głowna Koronna.

481

1º Na samym odiezdzie moim zdarzyło mi się słyszeć iż nie ktore Osoby podały żądanie aby mogły otrzymać Kontrakt. arendowny na Dzierżawę Dziewięcioł i Nasiechowic. ieżeliby się Szkole Głowney podobało, daley te wsie puszczać w arendowną possessyą, zanoszę do. Przesławny Szkoły Głowney me prośby aby przez wzgląd na stan moy teraznieyszy raczyli mi w tym punkcie przyznać pierszeństwo, za ktorą łaskę mnie wyswiadczoną dozgonną dla całey Szkoły Głowney zaręczam wdzięczność.

Anna Kownacka

481v

482v

Prześwietna Szkoła Głowna!

1° Nie iuż o litość nad nami, ale o wsparcie do otrzymania tego co się nam sprawiedliwie należy Prześwietney Szkoły Głowney dopraszamy się. Nie iest nam tak nieznośna patrzyć na zniszczenie iakiegośmy od nieprzyiaciela doświadczyli, iak widzieć sprawiedliwość zatamowaną, a oraz i nadzieię poprawienia losu naszego upadłą. Chciałem ia na początku przeszłego Roku powrócić do Pieńczowa do dawnego swego sposobu życia, ale czyż podobna było kiedy teraz w śrzód pokoiu tyle doświadczam trudności. WJX Minockiego żadnym sposobem skłonić nie można do oddania naszey należytości, obiecuie wypłacić nam na S. Jan, i to ieśli Szkoły dawać będziemy. Czy podobna takie nam dawać warunki? lepieyby powiedział WJX: Minocki, ieśli bez iedzenia i odzienia do S. J. dożyiecie to wam zapłacę. Tegoroczną Jntratę, iak mowi, WJX: Minocki Kredytorowie rozebrali, a czyż nieprzyzwoiciey było z swoiey kieszeni Kredytorów zaspokaiać, niżli z cudzego szczupłego dochodu tak hoynym się okazywać. Wszystkie racye WJX: Minockiego możnaby nazwać pozorami, ale dobra na których nasz fundusz iest zapisany rzetelnie exystuią, i na tych przy łaskawey pomocy Prześwietney Szkoły Głowney należytości naszey poszukiwać będziemy. Niech tylko raczy Prześwietna Szkoła Głowna umocować nas zaświadczeniami, że iesteśmy do Szkół Pieńczowskich wyznaczeni, i swoiey nieuchylać łaski, to pewno my szczęśliwość swoią pozyskamy, a publiczność żądaney od

nas

dozna przysługi.

Teodor Orłowski.

ub

~~272.~~ 484

Przesławna Szkoło Głowna Akademio Krakowska!

1º Zawakowanie Probostwa Kosciola Sº Woyciecha w Krakowie, pociągnęło mnie zanieść z głębokim uszanowaniem prożbę do Was Oswieconi Mężowie o Prezentę na nie. Niemam Ta wprawdzie zasług bliskich mogących poprzeć słuszność żądania moiego nad szczere chęci, ale przedstawienie Mnie łaskawe Wasze do obowiązkow Kosciola tego, każe siłom y Sercu moiemu piastowáć Go y z chwałą Matki Akademij, z pożytkiem Zgromadzonego Ludu, y z wdzięcznoscią na zawsze, z którą mam honor pisáć się Przesławney Szkoły Głowney

Xł. Cichocki.
K. Kollewross.
mpp

484v

Do

Przeslawney Szkoły Głowney

Akademii Krakowskiey

1584

Przeswiętna Akademia Krakowska

Niżey podpisany, będąc przeswiadczony i uważaiąc, że Drukarnia Prze-
1º swiętney Akademij podpada wielkiey dezulucij, przez dozorcy Mało
w tym Znaiącego się: i przez przeciąg Czasu długiego, Że wszystkim przy-
chodzi do wielkiey Szkody :/ taż Drukarnia Przeswiętney Akademij.
Więc ia z tego powodu, Życzyłbym Okazac Przeswiętney Akademij, nie
iaki dochod pewny dac: przez arędę niżey wspomnionemu, według
Regiestrow dawnych, i teraznieyszych: Z odważeniem wszystkich Pism,
Czyli Drukow Nowych, i Starych, i ze wszystkiemi przynależytościami:
co tylko do teyże Drukarni należyc powinno. Ktory niżey wspomnio-
ny Obowiązuie się wporządku przyzwoitym Utrzymywać, a poskon-
czonym zaś terminie według Umowy i Regestru od dac należy.

Odezwa moia do Przeswiętney Akademij, iest tą przyczyną:
Słysząc i wiedząc o tym dobrze, że staraiący się Nowo przybyły Dru-
karz Cesarzski, O Drukarnią Przeswiętney Akademij, Z roznemi
podeyściami, o ktorym iest mnie dobrze wiadomo. ponieważ będąc
przez lat kilkanaście w roznych Drukarniach Zagranicznych: i u-
tegoż samego przez lat, 7. w Bernie, ktory zawsze może zaswiadczyc
o mnie.

Zostaiąc z wielkim uszanowaniem Przeswiętney i Sławney A-
kademij Krakowskiey. i do praszaiący się o rezolucią.

Uniżonym Sługą
Michał Sobocinski
Dozorca Drukarni Sukcesorow Dziedzickich
mpp

S. Wojciech
S. Piotr
S. Katarzyna
Drukarnia
Kapca

1789

202

~~274~~ 488

mm.

Przesławna Szkoło Głowna Koronna!

1° Zawakowała w Miesiącu Lipcu Kanonia WW. SS. przez Smierć S.P. X. Andrzeja Gogulskiego Possessora Jey, a moiego Rodzonego Stryia; o tey konferowanie Przesławney Szkoły Głowney upraszam. — Szczodrobliwość Nieboszczyka Tey Kollegiacie wiadoma czyni mi nadzieię, że do Prozby moiey Przesławna Szkoła Głowna przychyli się Łaskawie: Przez w zobowiąże mię do wdzięczności, i do podobnych zachęci Czynow. — Oświadczam winne Uszanowanie, y iestem

Przesławney Szkoły Głowney Koronney

obowiązanym, y nayniższym Sługą.
Xiądz Eliasz Jak. Gogulski Ple: Drugnieński
mpp.

488 v

B

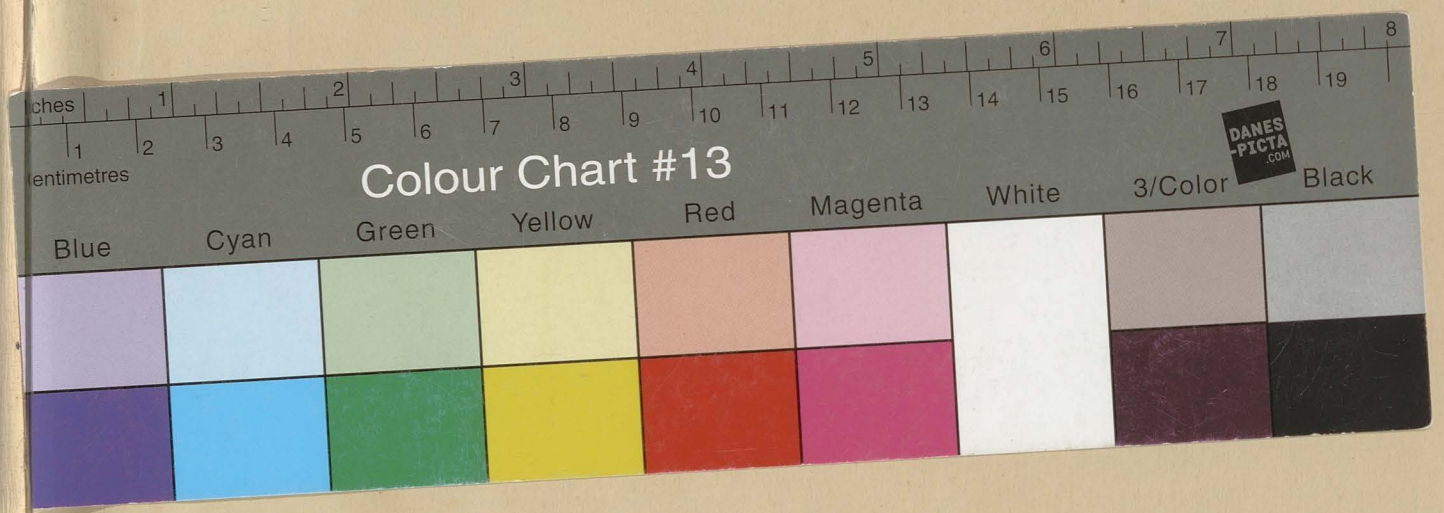
ches
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
entimetres
1 2 3 4 5 6 7 8
Colour Chart #13
DANES-PICTA .COM
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

R
G
B
Grey Scale #13
C
M
Y
K
DANES-PICTA .COM
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19